

BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH
VỤ THƯ VIỆN

VŨ DƯƠNG THUYẾT NGÀ (Chủ biên)

SÁCH VÀ CUỘC SỐNG

CUỘC THI ĐẠI SỨ VĂN HOÀ ĐỌC NĂM 2019
CẤP TRUNG HỌC PHỔ THÔNG
VÀ ĐẠI HỌC, CAO ĐẲNG

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

VỤ THƯ VIỆN

VŨ DƯƠNG THÚY NGÀ (Chủ biên)

Sách và cuộc sống

Cuộc thi Đại sứ Văn hoá đọc năm 2019

cấp Trung học phổ thông

và Đại học, Cao đẳng

THƯ VIỆN ĐỒNG THÁP
PHÒNG ĐỌC

KEVU20 5093

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

Chủ biên:

VŨ DƯƠNG THÚY NGÀ

Tham gia sưu tầm:

VŨ DƯƠNG THÚY NGÀ

PHẠM QUỐC HÙNG

NGUYỄN THỊ KHÁNH LY

NGUYỄN THỊ KIM PHƯỢNG

PHẠM GIA TRÍ

M ụ c l ụ c

5	Cùng bạn đọc	50	TỐI ĐA HOÁ NĂNG LỰC BẢN THÂN
<i>Huỳnh Thị Như Xuân</i>
8	Một số cảm tưởng về bộ sách	55	TUỔI TRẺ BẮN KHOẢN
<i>Võ Hà An</i>
11	Phần 1: Chia sẻ về cuốn sách em
yêu thích hoặc cuốn sách đã làm thay đổi
nhận thức của em về cuộc sống	59	HÃY CHĂM SÓC MẸ
<i>Lê Thị Thu Phương</i>
12	LƯỢC SỬ LOÀI NGƯỜI
<i>Hoàng Thị Anh Thư</i>	64	TÔT - TÔ - CHAN CÔ BÉ BÊN CỬA SỔ
<i>Trương Thị Thanh Huyền</i>
17	TÔT-TÔ-CHAN BÊN CỬA SỔ
<i>Lê Thị Thanh Vân</i>	67	Phần 2: Sáng tác một tác phẩm
nhằm khích lệ mọi người đọc sách
21	QUẲNG GÁNH LO ĐI VÀ VUI SỐNG
<i>Châu Bảo Gia Hân</i>	68	PHÉP MÀU CỦA SÁCH
<i>Trần Thị Kim Oanh</i>
27	SỐNG NHƯ NGÀY MAI SẼ CHẾT
<i>Lê Nguyễn Tuyết Nhi</i>	70	TRUYỆN
<i>Ngô Thùy Trang</i>
29	DÁM BỊ GHÉT
<i>Đinh Hồng Nhi</i>	75	NGƯỜI ĐÀN ÔNG LÀNG CHÀI
VÀ CUỐN SÁCH
<i>Trần Thị Phương Thảo</i>
33	MỘT NGÀY CỦA BỐ
<i>Mai Thị Trà My</i>	79	SÁCH VÀ CUỘC SỐNG
<i>Huỳnh Từ Hoàng Nghi</i>
42	VÒNG QUANH THẾ GIỚI TRONG 80 NGÀY
<i>Đỗ Minh Châu</i>	81	BẠN ƠI! HÃY CÙNG NHAU ĐỌC SÁCH
<i>Trần Gia Nhập</i>
45	QUÊ NỘI
<i>Nguyễn Thị Huyền Trang</i>		

86	CUỐN SÁCH CUỘC ĐỜI <i>Đoàn Thị Quỳnh Hương</i>
94	CHIA SẺ PHƯƠNG PHÁP ĐỌC SÁCH <i>Lê Thị Hoài Thu</i>
98	CẬU BÉ VÀ CUỐN SÁCH <i>Võ Quốc Hoàng Vinh</i>
111	Phần 3 Viết tiếp lời cho câu chuyện đã đọc.
112	CHÍ PHÈO <i>Hoàng Thị Thanh Xuân</i>
116	BÍ MẬT GIAO ƯỚC BÓNG TỐI <i>Bùi Thị Tuyết Lan</i>
121	Phần 4: Kế hoạch và biện pháp khuyến khích các bạn và mọi người đọc sách nhiều hơn.
122	<i>Hoàng Thị Anh Thư</i>
131	<i>Lê Thị Thanh Vân</i>
135	<i>Châu Bảo Gia Hân</i>
137	<i>Lê Nguyễn Tuyết Nhi</i>
138	<i>Đinh Hồng Nhi</i>
143	<i>Mai Thị Trà My</i>
147	<i>Đỗ Minh Châu</i>

149	<i>Nguyễn Thị Huyền Trang</i>
154	<i>Ngô Ngọc Mai</i>
157	<i>Huỳnh Thị Như Xuân</i>
158	<i>Võ Hà An</i>
161	<i>Lê Thị Thu Phương</i>
164	<i>Trương Thị Thanh Huyền</i>
171	<i>Trần Thị Kim Oanh</i>
174	<i>Ngô Thùy Trang</i>
177	<i>Trần Thị Phương Thảo</i>
179	<i>Huỳnh Từ Hoàng Nghi</i>
181	<i>Trần Gia Nhật</i>
189	<i>Đoàn Thị Quỳnh Hương</i>
191	<i>Lê Thị Hoài Thu</i>
193	<i>Hoàng Thị Thanh Xuân</i>
194	<i>Bùi Thị Tuyết Lan</i>
197	<i>Huỳnh Thanh Đạt</i>

CÙNG BẠN ĐỌC

Hình thành thói quen, kĩ năng và hứng thú đọc đối với cá nhân, cộng đồng là một trong những yếu tố quan trọng để phát triển văn hoá đọc một cách bền vững. Học sinh và sinh viên là một trong những đối tượng được quan tâm khi đẩy mạnh phát triển văn hoá đọc. Việc đọc không chỉ đơn thuần giúp các em mở rộng kiến thức, hình thành các kĩ năng mà còn giúp các em hình thành thói quen tự học và học tập suốt đời. Chính vì thế, trong các hoạt động triển khai Đề án “Phát triển Văn hoá đọc trong cộng đồng đến năm 2020, định hướng đến năm 2030”, năm 2019, Bộ Văn hoá, Thể thao và Du lịch đã tổ chức Cuộc thi Đại sứ Văn hoá đọc.

Cuộc thi được tổ chức dành cho học sinh và sinh viên trên toàn quốc nhằm khơi dậy hứng thú, niềm đam mê đọc sách đối với thanh, thiếu niên, nhi đồng. Từ đó khuyến khích, thúc đẩy phong trào đọc trong thế hệ trẻ, hình thành thói quen và kĩ năng đọc sách cho học sinh, sinh viên, một yếu tố quan trọng góp phần phát triển văn hoá đọc trong nhà trường và cộng đồng. Kết quả của Cuộc thi đã khẳng định vị trí, vai trò to lớn của văn hoá đọc trong việc nâng cao nội lực của người Việt Nam, đặc biệt là học sinh, sinh viên trong việc tiếp cận với thông tin và tri thức góp phần nâng cao dân trí, phát triển tư duy, khả năng sáng tạo, bồi dưỡng nhân cách, tâm hồn, hình thành lối sống lành mạnh cho thế hệ trẻ, đẩy mạnh xây dựng xã hội học tập.

Năm 2019, Cuộc thi Đại sứ Văn hoá đọc đã thu hút hơn 536.557 học sinh, sinh viên với gần 4.400 trường tiểu học, trung học cơ sở, trung học phổ thông, đại học và học viện tham gia. Cuộc thi đã có những thành công bước đầu và thu hút sự quan tâm đến văn hoá đọc không chỉ đối với học sinh, sinh viên mà còn cả các thầy cô giáo và phụ huynh học sinh. Là những người trong Ban Tổ chức Cuộc thi, chúng tôi cảm thấy rất vui mừng, phấn khởi. Chúng tôi vui vì trong cuộc sống hôm nay vẫn có

nhieu học sinh, sinh viên vẫn yêu quý sách, xem sách như là một người Bạn, người Thầy không thể thiếu trong cuộc sống. Có một số em đã âm thầm tham gia các hoạt động thiện nguyện đem sách đến cho các bệnh nhân và cho những trẻ nhỏ có hoàn cảnh khó khăn. Cách chia sẻ về cuốn sách các em yêu thích, cách tham gia góp phần vào việc đưa ra các kế hoạch và giải pháp để phát triển văn hoá đọc thật đáng yêu, tâm huyết và đầy sáng tạo. Đặc biệt, nhiều em đã sáng tác các tác phẩm khuyến đọc, viết tiếp cho các cuốn sách và câu chuyện đã đọc rất sâu sắc và cảm động.

Để thực hiện được mục tiêu mà Đề án “Phát triển văn hoá đọc trong cộng đồng đến năm 2020, định hướng đến năm 2030” đã đặt ra, việc khơi dậy lòng yêu đọc sách, truyền cảm hứng cho các em học sinh, sinh viên tích cực tham gia các hoạt động nhằm phát triển văn hoá đọc trong nhà trường và cộng đồng có một ý nghĩa hết sức quan trọng. Đồng thời hình thành một tài liệu tham khảo cho các thí sinh tham gia cuộc thi Đại sứ Văn hoá đọc năm 2020 và những năm tiếp theo cũng là một nhu cầu được đặt ra từ thực tế. Cũng chính từ những lí do đó, chúng tôi đã phối hợp với Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam lựa chọn một số bài đã tham dự vòng Chung kết Cuộc thi Đại sứ Văn hoá đọc 2019 để biên tập thành một bộ sách gồm ba cuốn gắn với các cấp học:

“Cánh cửa nhiệm màu” tập hợp các bài của học sinh tiểu học

“Sách đã thay đổi tôi như thế đấy” tập hợp các bài của học sinh trung học cơ sở

“Sách và cuộc sống” tập hợp các bài của học sinh trung học phổ thông và đại học, cao đẳng.

Có thể nói đây là những trái đầu mùa đã có được nhờ sự quan tâm, định hướng của Bộ Văn hoá, Thể thao và Du lịch, sự chung tay vun trồng của nhà trường, gia đình và xã hội, trong đó cũng phải kể đến sự góp sức của các thư viện, nhà sách, nhà xuất bản, của các tác giả, các nhà văn, nhà khoa học...

Khoa học công nghệ không ngừng phát triển đã giúp cho con người có thêm nhiều cơ hội và cách tiếp cận với thông tin và tri thức. Nhưng có một điều chắc chắn không thay đổi là: Đọc sách và tự học vẫn là con đường tất yếu mỗi người đều phải trải qua để phát triển trí tuệ, để tiếp thu kinh nghiệm và làm giàu thêm vốn tri thức của mình. Trong bất cứ hoàn cảnh nào việc đọc sách và tự học qua sách báo cũng giữ một vai trò quan trọng, góp phần hình thành nên con người có trí tuệ, có nhân cách, có lối sống lành mạnh, có năng lực tiếp nhận, cập nhật tri thức, nâng cao kỹ năng học tập và làm việc không ngừng để có thể thích ứng với sự phát triển của xã hội hiện đại - xã hội dựa trên nền tảng của nền kinh tế tri thức.

Từ những trái đầu mùa này, chúng tôi rất mong bộ sách sẽ được đồng đạo các em học sinh, sinh viên và mọi người đón đọc. Hi vọng trong thời gian tới, văn hoá đọc sẽ tiếp tục được vun đắp và có sự chung tay của các tổ chức, cá nhân trong và ngoài nước. Mỗi người trong chúng ta sẽ dành nhiều sự quan tâm hơn đến việc đọc và cùng có những đóng góp tích cực vì một cộng đồng biết yêu sách, trân trọng sách và biết áp dụng những kiến thức, kỹ năng và những bài học hay từ trong sách vào thực tế để làm cho cuộc sống của mình tốt đẹp và nhân ái hơn.

Trân trọng!

VŨ DƯƠNG THÚY NGÀ

MỘT SỐ CẢM TƯỞNG VỀ BỘ SÁCH

Cầm trên tay những tác phẩm được rút ra từ cuộc thi Đại sứ Văn hoá đọc 2019, một nhà văn có nhiều gần bó với công tác Nhà văn Trẻ như tôi không khỏi xao động.

Hoá ra vẫn có nhiều độc giả đáng yêu và thông minh như thế. Hoá ra Sách vẫn có nhiều bạn đọc đến thế. Những ý tưởng hiện hữu sinh động, riêng rẽ, sáng tạo mà vẫn đồng nhất với những chủ đề Sách và cuộc sống (dành cho các Đại sứ Văn hoá đọc cấp Trung học phổ thông và Đại học, cao đẳng), Sách đã thay đổi tôi như thế đấy (dành cho các Đại sứ Văn hoá đọc cấp Trung học cơ sở), Cánh cửa nhiệm màu (dành cho các Đại sứ Văn hoá đọc cấp Tiểu học). Với những nội dung được chia ra các phần: Chia sẻ về cuốn sách mà em yêu thích hoặc cuốn sách đã thay đổi nhận thức về cuộc sống; Sáng tác một tác phẩm khuyến đọc; Viết tiếp câu chuyện đã đọc; Nếu được chọn là Đại sứ Văn hoá đọc, em có kế hoạch hoặc biện pháp gì để khuyến khích mọi người đọc sách nhiều hơn?

Hưởng ứng cuộc thi đặc biệt này do Bộ Văn hoá, Thể thao và Du lịch phát động, thông qua Vụ Thư viện, học sinh, sinh viên ở các trường, các bậc học đã tham gia rất đông đảo. Sách, đặc biệt là sách văn học và cảm nang sống được đưa vào các tác phẩm dự thi chiếm tỉ lệ cao.

"Sống như những đoá hoa" - một câu văn đẹp trong rất nhiều câu văn đẹp rút ra được từ cuộc thi chứa nguồn năng lượng mạnh mẽ và cần thiết cho cuộc sống của chúng ta. Mỗi một năng lượng sống cũng là một cuốn sách trải dài, mà trong đó chúng ta nhất định sẽ đọc được rất nhiều điều bí ẩn tạo nên sự sống. Đó là tình yêu, là vô hạn lượng.

Năng lượng vạn vật sẽ đến với cuộc sống của bạn, khi bạn biết yêu thương hết thảy và biết nâng niu những cuốn sách như những người thầy, người bạn, như cha mẹ và như chính trái tim bạn đang tâm sự chia sẻ cùng bạn.

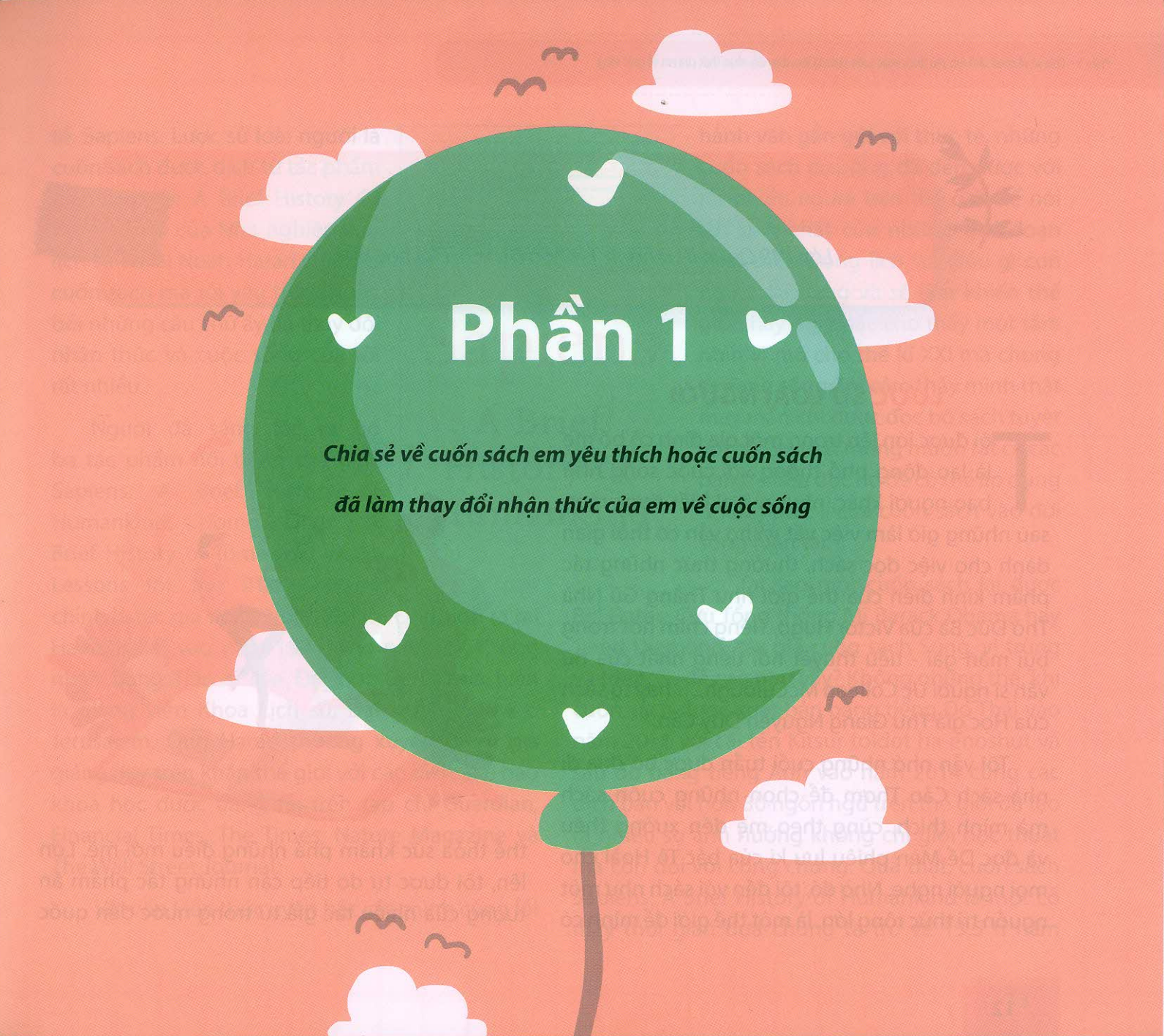
Các bạn ấy đã đọc SÁCH.

Còn bạn thì sao?

Nhà văn Võ Thị Xuân Hà

“Tôi đã thức gần như trắng cả đêm để đọc bản thảo “Cánh cửa nhiệm màu”, “Sách đã thay đổi tôi như thế đấy” và “Sách và cuộc sống”. Tôi như tìm thấy hình ảnh mình đâu đó trong nhiều bài viết. Tôi đã học được rất nhiều từ những bài viết này. Tôi thật sự cảm phục các bài viết cũng như tình yêu sách lớn lao, sự sáng tạo và tâm huyết của các em học sinh, sinh viên tác giả của các bài viết. Cách các tác giả trò chuyện với sách, với các nhân vật trong sách làm tôi thích thú vô cùng. Cách thể hiện bài viết rất sinh động, hấp dẫn. Tôi đã nhắm mắt lại và ngồi đến chừng 10 phút để tưởng tượng ra nhiều tác giả của bộ sách này. Thật tuyệt vời!”

TS Nguyễn Mạnh Hùng - Chủ tịch Công ty Sách Thái Hà

Phần 1

***Chia sẻ về cuốn sách em yêu thích hoặc cuốn sách
đã làm thay đổi nhận thức của em về cuộc sống***

HOÀNG THỊ ANH THƯ

Lớp k49 Quản lí Lễ hành 1, Khoa Du lịch, Đại học Huế

LƯỢC SỬ LOÀI NGƯỜI

Tôi được lớn lên trong một gia đình có bố mẹ là lao động phổ thông với cuộc sống như bao người khác, nhưng ít ai biết được rằng sau những giờ làm việc vất vả họ vẫn có thời gian dành cho việc đọc sách, thưởng thức những tác phẩm kinh điển của thế giới như *Thằng Gù Nhà thờ Đức Bà* của Victor Hugo, *Tiếng chim hót trong bụi mận gai* - tiểu thuyết nổi tiếng nhất của nữ văn sĩ người Úc Colleen McCulough,... hay *tủ sách của Học giả Thu Giang Nguyễn Duy Cần*.

Tôi vẫn nhớ những cuối tuần được bố đưa đi nhà sách Cáo Thơm để chọn những cuốn sách mà mình thích, cùng theo mẹ đến xưởng thêu và đọc *Dế Mèn phiêu lưu kí* của bác Tô Hoài cho mọi người nghe. Nhờ đó, tôi đến với sách như một nguồn tri thức rộng lớn, là một thế giới để mình có

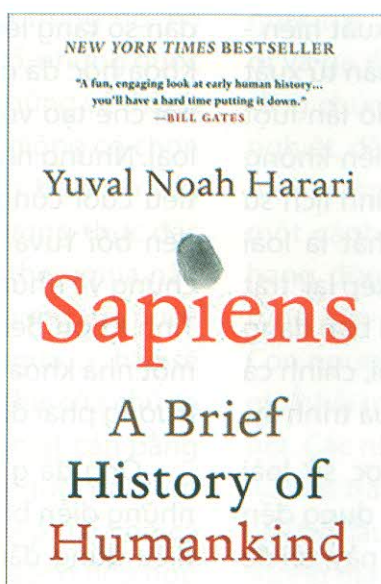

thể thỏa sức khám phá những điều mới mẻ. Lớn lên, tôi được tự do tiếp cận những tác phẩm ấn tượng của nhiều tác giả từ trong nước đến quốc

tế. Sapiens: Lược sử loài người là cuốn sách được dịch từ tác phẩm gốc Sapiens: A Brief History Of Humankind của Nhà nghiên cứu lịch sử Yuval Noah Harari chính là cuốn sách mà tôi yêu thích nhất, bởi những câu chữ ấy đã thay đổi nhận thức và cuộc sống của tôi rất nhiều.

Người đã sáng tác ra bộ ba tác phẩm nổi tiếng thế giới: Sapiens: A Brief History of Humankind, Homo Deus: A Brief History of Tomorrow và 21 Lessons for the 21st Century chính là tác giả Yuval Noah Harari. Ông sinh ra tại Haifa, Israel vào năm 1976. Vào năm 2001, ông nhận bằng Tiến sĩ của Đại học Oxford và hiện là giảng viên Khoa Lịch sử, Đại học Hebrew ở Jerusalem. Ông Harari thường xuyên tham gia giảng dạy trên khắp thế giới với các sách, bài báo khoa học được đăng tải trên tạp chí Guardian, Financial Times, The Times, Nature Magazine và The Wall Street Journal.

Với vốn kiến thức uyên bác của mình cùng lối

hành văn gần gũi với thực tế, những cuốn sách của ông đã đến được với rất nhiều người trên thế giới để nói lên bản chất của những giai đoạn phát triển trong lịch sử, điều gì con người đã đang và sẽ làm khiến thế giới thay đổi hoặc cho thấy một tầm nhìn vĩ mô cho thế kỉ XXI mà chúng ta đang sống. Tôi cảm thấy mình thật may mắn khi được đọc bộ sách tuyệt vời này và thật mong muốn tất cả các bạn trẻ đều đọc nó để có thể áp dụng những triết lí của cuốn sách vào đời sống hiện tại.

Tại sao một cuốn sách lại được Bill Gates, Cựu Tổng thống Mỹ Barack Obama hay Jared Diamond, tác giả cuốn sách Súng, vi trùng và thép, ... đề cao như vậy? Không những thế, khi cuốn sách được xuất bản bằng tiếng Do Thái vào năm 2011 với cái tên Kitsur toldot ha-enoshut và sau đó bằng tiếng Anh vào năm 2014 cùng các dịch bản với hơn 30 ngôn ngữ trên thế giới đã tạo ra nhiều sự ảnh hưởng không chỉ giới học thuật mà còn đối với công chúng. Quả thật, cuốn sách Sapiens: A Brief History of Humankind là một cỗ máy thời gian đưa chúng ta trở về 13,5 tỉ năm

trước, khi mà “Vật chất và năng lượng xuất hiện - Khởi đầu của Vật lý. Các nguyên tử và phân tử xuất hiện - Khởi đầu của Hóa học.” Và sau đó lần lượt đi qua quá trình hình thành và phát triển không ngừng của Trái Đất. Cũng trong quá trình lịch sử đó, chi Homo (người) xuất hiện và nhất là loài Sapiens (tinh khôn) đã tiến hóa và “sắp xếp lại” trật tự cả thế giới. Có thể nói rằng, những gì bạn đang nhìn thấy ở thế giới hiện tại và chính tôi, chính cả bạn đều có “dấu vân tay” tác động từ quá trình ấy.

Bản dịch tiếng Việt - Sapiens: Lược sử loài người - đã chuyển tải được hầu hết nội dung đến với độc giả nước ta. Khi đọc quyển sách này, tôi đã vỡ lẽ được nhiều thứ bởi xuyên suốt hàng tỉ năm lịch sử, con người đã thay đổi toàn bộ cục diện của Trái Đất, biến ngôi nhà chung của muôn loài thành một vương quốc mà trong đó, loài người hiện nay – Homo Sapiens là kẻ cầm quyền cai trị.

Từ những bằng chứng khoa học và các lí lẽ chứng minh, tác giả đã cho tôi hiểu được khả năng thích nghi môi trường và tiến hóa tột bậc của loài người chúng ta thật sự đáng kinh ngạc. Cách mạng Nông nghiệp đã “đóng hộp” cuộc sống, khiến cái tôi của con người càng trở nên mạnh mẽ bởi sự tư hữu ruộng đất, tài sản và hơn hết đó là

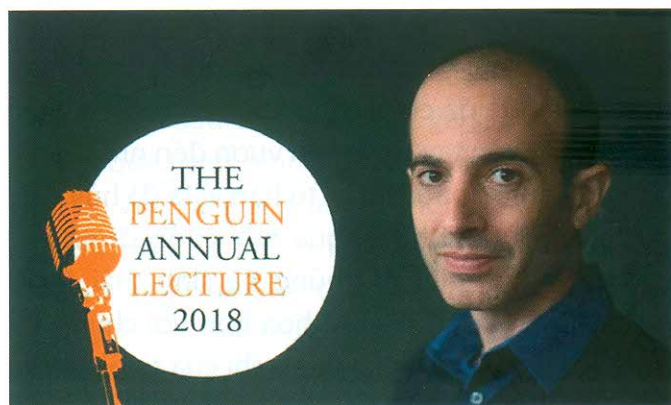
dân số tăng lên một cách chóng mặt. Cách mạng Khoa học đã giúp chúng ta thông minh hơn đến nỗi chế tạo vũ khí hạt nhân hủy diệt chính đồng loại. Nhưng những lập luận đó không phải là mục tiêu cuối cùng mà cuốn sách này muốn đề cập đến bởi Yuval Noah Harari đã đưa ra nhiều dẫn chứng về những thành tựu tích cực mà loài Người Tinh Khôn đem lại với cái nhìn rất trung lập của một nhà khoa học trước những diễn ngôn mà các trường phái đối lập đã tạo dựng.

Ông đã giúp tôi hiểu rõ đâu là bản chất của những diễn biến lịch sử ấy để biết tin theo những điều đúng đắn. Tôi nghĩ rằng, ai trong chúng ta đều luôn khao khát hiểu được bản thân để chọn cho mình một cách sống thích hợp. Vậy quyển sách này chính là nguồn tri thức vô giá giúp tôi cũng như tất cả mọi người hiểu được gốc gác của loài người, nguồn gốc hình thành của thế giới mà mình đang sống, biết được chúng ta đã góp phần tác động vào thế giới như thế nào. Đơn cử về vấn đề nông nghiệp vào mười ngàn năm trước, Sapiens đã thuần dưỡng nhiều giống loài động vật hoang dã trở thành vật nuôi để hỗ trợ cho cuộc sống của mình, trồng lúa cũng như các loại thực vật khác để tự cung cấp thức ăn cho mình thay vì phải săn bắt hái lượm như trước đây. Cũng

chính từ những khu trồng trọt tập trung đó, họ đã hình thành nên những thành phố, những quốc gia đầu tiên trong lịch sử. Chưa vội mừng về thành tích đó, chính việc trồng trọt, nhân giống có chọn lọc của loài người đã khiến nguồn thức ăn của họ bị thu hẹp chỉ còn những loại lương thực đặc trưng thay vì phong phú và thuận theo mùa nào thức nấy. Con người chọn thuần dưỡng vật nuôi, may mắn thay, những loài bò, heo, ngựa, ... hẳn sẽ rất tự hào vì loài người đã chọn ăn thịt của chúng nhiều nhất. Điều đó đã gây nên sự mất cân bằng sinh thái của Trái Đất hiện nay, con người đã trượt dài không chỉ về vấn đề nông nghiệp mà còn cả những lĩnh vực khác. Họ đã không sống hòa hợp với mọi loài như một hệ sinh thái (eco) mà đã vượt lên trên, tự cho mình quyền chinh phục tự nhiên với bản ngã (ego) hừng hực của mình. Nếu ta nhìn về Việt Nam, bản tính làm chủ thế giới thể hiện rất rõ ở những công trình đang không ngừng mọc lên của các tập đoàn đầu tư vào bất động sản, dịch vụ. Fansipan là niềm tự hào của những người chinh phục bằng chính đôi chân và nghị lực của mình để chạm tới đỉnh nóc nhà Đông Dương. Nhưng giờ, người ta đã bê tông hóa niềm tự hào đó bằng tuyến cáp treo Sun World Fansipan Legend với những kỉ lục như hệ thống cáp treo ba dây dài

nhất thế giới (6292,5m) và có độ chênh giữa ga đi và ga đến lớn nhất thế giới (1410m) và hô hào rằng chúng ta đã chinh phục được tự nhiên khắc nghiệt, đặt bàn tay của mình vươn đến những địa hình hiểm trở nhất. Sao lại tự hào vì ta đã hủy diệt một cánh rừng, những quả núi, cướp đi những hang động và giết đi những hệ sinh thái đang từng giây từng phút sống hòa hợp với chúng ta. Con người đã từ chối sự thiện chí của tự nhiên và giờ phải trả giá bởi những thiên tai ngày càng tiếp nối. Các nhà hoạch định chính sách của Việt Nam hẳn rất trần trở khi đọc quyển sách này. Tôi hi vọng những câu hỏi của họ đặt ra không chỉ được trả lời suông mà còn được triển khai một cách đúng đắn với lương tâm của một thành viên trong gia đình Trái Đất. Đây cũng chính là sức tác động mạnh mẽ của cuốn sách đến với đông đảo quần chúng như một sự thức tỉnh về những gì chúng ta đã gây ra cho hành tinh xanh. Điều đáng nói là, đối tượng dễ tiếp cận với cuốn sách này nhất chính là những bạn trẻ như tôi, một thế hệ mới của thế giới. Đây là những người sẽ thực hiện sứ mệnh đấu tranh vì một cuộc sống tốt đẹp hơn, đặt một dấu vân tay mới của loài Người Tinh Khôn lên hành tinh này.

Đối với riêng bản thân tôi, có đôi lúc cảm thấy rất chông chênh về con đường mình sẽ đi sau khi

tốt nghiệp đại học, rằng liệu tôi sẽ trở thành người có địa vị và vật chất như bao nhiêu người hay vẫn giữ một cuộc sống giản dị? Giữa lúc đó tôi đã đọc được rằng: “Có bao nhiêu sinh viên tốt nghiệp chấp nhận những công việc căng thẳng tại các công ti quyền lực, thể rằng họ sẽ làm việc chăm chỉ kiếm tiền để có thể về hưu và theo đuổi những công việc họ thực sự yêu thích ở tuổi 35? Nhưng theo thời gian và đến tuổi đó, họ lại có nhiều giấy vay nợ, những đứa con đi học, ..., họ sẽ nỗ lực gấp đôi và làm việc như nô lệ.” Đó là một thực tế của con người hiện nay, họ phải theo một guồng quay của cuộc sống. Điều đó không có gì đáng phê phán bởi mỗi người có một mục đích sống khác nhau. Có người làm việc vì đam mê, có người vất vả vì mưu sinh, gánh vác cho gia đình, nhưng nếu

chúng ta bất chấp tất cả để kiếm tiền bằng mọi giá và đánh đổi đi sức khỏe, cuộc sống hòa thuận với gia đình, tận dụng triệt để các tài nguyên,... thì quả đáng lên án. Những lí lẽ của cuốn sách này đã giúp tôi thoát khỏi cái vòng luẩn quẩn ấy. Đồng thời khiến tôi càng thêm tin vào triết lí sống vừa đủ, đó là chọn công việc theo đam mê của mình, làm đúng với khả năng về trí tuệ lẫn thể chất mà mình đang có để có thể hoàn thành tốt mọi nhiệm vụ, hơn hết, tôi biết mình phải dung hòa bản thân với mọi người, mọi loài và tự nhiên xung quanh tôi. Đây là cách tôi đã tìm được cuộc sống hạnh phúc cho mình và những người xung quanh.

Quả thật, cuốn sách Sapiens: Lược sử loài người với nội dung sâu sắc và những lí lẽ sắc bén đi theo tiến trình phát triển của loài người suốt 13,5 tỉ năm trôi qua đã gây ấn tượng mạnh mẽ cũng như có sức ảnh hưởng lớn đối với mọi người và cho chính tôi. Mong rằng, ngày càng có nhiều người đón đọc tác phẩm ấy và cả những công trình khác của “người làm xiếc tri thức” – như cách John Carey đã ví von nhà sử học Yuval Noah Harari.

LÊ THỊ THANH VÂN

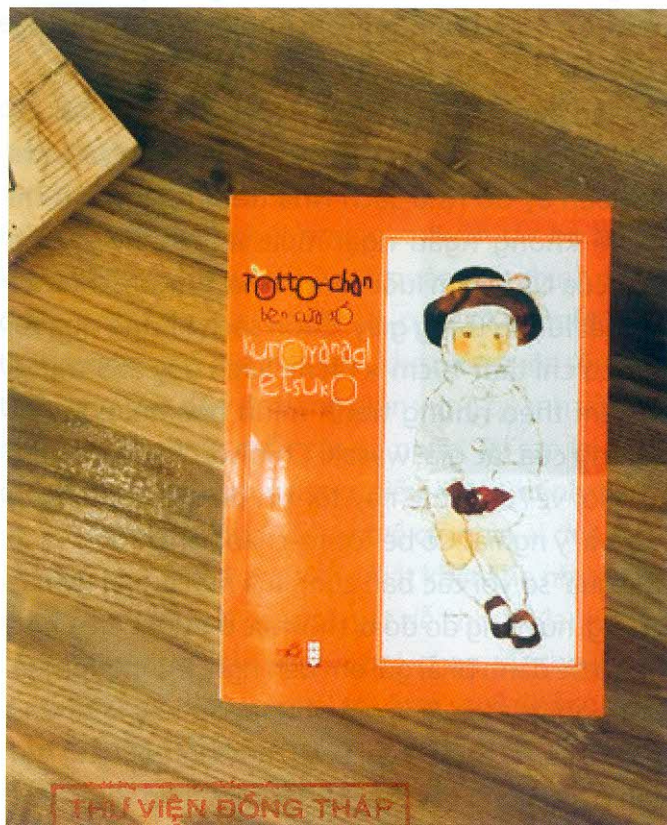
Lớp 12 văn, Trường THPT chuyên Lê Quý Đôn, TP. Phan Rang

- Tháp Chàm, tỉnh Ninh Thuận

TÔT-TÔ-CHAN BÊN CỬA SỔ

Với tôi, mỗi quyển sách như một tách trà. Khi uống một tách trà, tôi không chỉ uống một thức uống bình thường mà còn cảm nhận sức sống mơn mớn của những lá chè tươi xanh với những giọt sương lung linh trong sớm mai. Hương thơm lan tỏa ra theo làn khói nóng của chén chè là sự hòa quyện giữa hương lá trà, hương gió trời, hương đất, hương đồng nội. Mỗi tách trà là một linh hồn, một câu chuyện. Và vì thế đối với tôi, trà như một thứ nước làm xoa dịu tâm hồn, nhắc đến nó là nhớ ngay đến sự thanh đạm, nhẹ nhàng và thư thái. Nếu bạn hỏi tôi về một tách trà tôi yêu thích, tôi sẽ không ngần ngại mà nói rằng: "Tốt-tô-chan bên cửa sổ".

"Tốt-tô-chan bên cửa sổ" là một tác phẩm được chấp bút bởi nhà văn thiếu nhi Kuroyanagi

THƯ VIỆN ĐỒNG THÁP
PHÒNG ĐỌC

KEVV 20 5093

Tetsuko. Sau khi xuất bản lần đầu vào năm 1981, cuốn sách đã gây được tiếng vang lớn không chỉ tại Nhật Bản mà còn trên toàn thế giới. Cuốn sách được nhiều thế hệ trẻ em yêu quý và được dịch ra 33 thứ tiếng khác nhau. Khi bản tiếng Anh của "Tôt-tô-chan bên cửa sổ" xuất bản tại Mỹ, tờ "the New York Time" đã đăng liền hai bài giới thiệu trọn trang, một vinh dự hầu như không tác phẩm nào có được. Đây là những gì tôi biết khi đọc xong cuốn sách.

Lần đầu tiên gặp bạn ấy, tôi bị thu hút bởi cái tên ngộ nghĩnh và bìa sách vô cùng đáng yêu. Khi biết bạn ấy do Nhà sách Nhã Nam phát hành thì tôi đã không ngần ngại mua về. Những quyển sách của Nhã Nam luôn làm tôi hài lòng về thiết kế và chất lượng trang giấy. Cuốn sách không quá to, khổ cỡ chỉ tầm 19cm x 14cm. Sách dày 355 trang, có kèm theo những tranh minh họa, màu rất dễ thương của tác giả Iwasaki Chihiso, chữ in rõ ràng.

Nói về "tách trà" này tôi xin dùng hai từ "đáng yêu" và "ý nghĩa". Cô bé Tôt-tô-chan năng động và tò mò "quá" so với các bạn cùng lứa nên em bị xem là lạ lùng, hư hỏng do đó bị thôi học ở trường tiểu học. Mẹ cô bé đành phải gửi em đến ngôi trường Tomoe. Một ngôi trường kì lạ với những lớp học là những toa tàu cũ, cả trường chỉ có 50 học sinh. Những học sinh ở đây cũng đặc biệt như Tôt-tô-chan vậy. Trong

đấy phải kể đến thầy Hiệu trưởng Kobayashi, người có những phương pháp giáo dục mới lạ, không khắt khe hay gò bó đã tạo ra một môi trường mà ở đây các học sinh được tự do phát triển. "Tôt-tô-chan" không chỉ khắc họa tình thầy trò đáng quý, tình bạn khăng khít mà còn ngấm tố cáo, lên án Chiến tranh thế giới thứ hai. Quyển sách mang đến những bài học tuyệt vời của thầy Kobayashi, cách học tập điều tốt cho người khác, sự gắn gũi giữa thiên nhiên và con người.

Tôt-tô-chan, Tôt-tô-chan... em có tất cả những gì mà tôi khao khát: sự tự do, hồn nhiên. Em không bị những thứ xung quanh bó buộc, dù rằng mọi người xem em như kẻ lập dị. Em không bị những định kiến giam mình vào trong khung. Em thoải mái leo cây với chiếc đầm nữ tính, em tự do nhảy múa điệu nhảy em tự nghĩ, em làm những gì khiến em hạnh phúc. Một Tôt-tô-chan như thế, dù rằng bị người ngoài gán mác hư hỏng, nhưng thực chất lại là một cô gái tình cảm. Em chia sẻ niềm vui của mình cho người khác, em yêu thương mọi người và mọi thứ xung quanh mình. Tự do và hạnh phúc như em, ai mà không mong muốn? Ở Tôt-tô-chan, tôi nhận ra rằng: chẳng có định kiến nào tồn tại ngoài chính bản thân. Tôi hay thường tưởng tượng ra câu nói: "Nếu mình như thế thì mọi người sẽ nghĩ..." mà quên mất rằng người đời không nghĩ

nhiều như tôi nghĩ. Chỉ khi tôi không còn quá để ý đến họ thì tôi mới giải thoát mình khỏi những định kiến. Bản thân là người buộc dây, cũng chính là người gỡ dây.

Để có được Tôt-tô-chan như thế, trước hết là phải nói đến mẹ của em. Mặc dù biết rằng con mình bị xem là một đứa lạ lùng, bị đuổi học nhưng bà không bao giờ trách mắng, than phiền với Tôt-tô-chan. Bà làm tôi nhớ đến mẹ của Thomas Edison. Cả hai người chưa bao giờ xem con mình là đứa lập dị. Họ luôn ủng hộ và hết sức thấu hiểu. Có một lần Tôt-tô-chan nói với mẹ rằng chiếc váy bị rách chẳng phải do em nghịch ngợm (thực chất là do cô bé tò mò chui qua hàng rào), ấy thế mà mẹ Tôt-tô-chan lại chẳng hề tức giận vì lời nói dối ấy, ngược lại rất vui mừng vì nó chứng tỏ cô bé biết lo lắng về lỗi lầm của bản thân. Không phải ai cũng có thể nghĩ như thế được để có một Tôt-tô-chan đáng yêu, để Tôt-tô-chan có thể gặp được người thầy tuyệt vời Kobayashi đều nhờ đến công lao to lớn của mẹ bé.

Thầy Kobayashi, người thầy với những phương pháp giáo dục rất tiến bộ. Có thể nói thầy là người có tầm nhìn đi trước thời đại. Ở trường Tomoe, các em được lựa chọn những môn học mình yêu thích. Các em được tham gia những chuyến ngoại khóa, được rèn luyện các kỹ năng mềm. Ở trường Tomoe, ngay cả những học sinh khuyết tật cũng

chưa bao giờ thấy tự ti và thấy mình dị biệt. Thầy Kobayashi không chỉ là một người thầy mà còn là một người cha luôn quan tâm đến những tâm tư dù bé nhỏ nhất của những đứa con. Cách dạy của thầy không đặt nặng kiến thức mà đề cao cái tâm, sự tự do và kỹ năng thực tiễn “không được gò các em vào kế hoạch của cô giáo. Phải cho các em vui chơi thoải mái trong thiên nhiên. Ước mơ của các em còn lớn hơn nhiều kế hoạch của cô giáo”.

Tôi của trước và sau khi đọc “Tôt-tô-chan bên cửa sổ” khác biệt lớn nhất chính là suy nghĩ được giải phóng. Cô bé Tôt-tô-chan truyền đến cảm hứng sống tự do, tích cực và nhiệt huyết. Ngẫm nghĩ lại, bản thân thường ghét những nguyên tắc bó buộc, khuôn khổ chật hẹp nhưng lại quên mất chính mình đang tự đặt mình vào đấy. Và có lẽ vì thế nên bản thân luôn mang đôi mắt khắt khe nhìn cuộc sống. Kì thực, việc quá để ý đến ánh nhìn xung quanh vô tình ngăn cản sự phát triển của cá nhân. Tại sao lại phải e dè sợ hãi khi làm những điều khiến mình hạnh phúc? Tại sao lại phải lo lắng về cái nhìn ai đó? Thật vô lí khi tôi ném cho đời đôi mắt khắt khe nhưng lại muốn đời nhìn tôi với đôi mắt dễ chịu. Kì lạ thật, kì lạ thật, cứ đơn giản như Tôt-tô-chan, cứ thoải mái là chính mình không phải tốt hơn sao? Chẳng phải điều ta mong muốn nhất là hạnh phúc bản thân, có gì lại tự mình làm mình ngột ngạt?

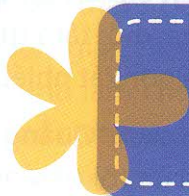
Vốn dĩ biết rằng cuộc sống muôn vàn màu sắc nhưng trước đây tôi lại cứ khăng khăng nhìn đời qua một lăng kính. Khi gặp được Tô-tô-chan, mẹ cô bé và thầy Kobayashi tôi mới chợt nhận ra rằng: chẳng có vấn đề nào không thể giải quyết được, chỉ là bản thân không nhìn theo hướng khác. Có bao giờ mẹ Tô-tô-chan tuyệt vọng về đứa con gái của mình? Có bao giờ thầy Kobayashi cảm thấy chán nản về ngôi trường của mình? Họ không phải là những con người mang tư tưởng số đông, họ luôn cố gắng nhìn mọi thứ theo hướng tích cực. Cùng một bầu trời tại sao người thì lại thấy màn đêm tăm tối, người thì lại thấy lấp lánh những vì sao? Việc nhìn nhận mọi thứ cũng một phần thể hiện cách suy nghĩ ở mỗi người. Cuộc sống luôn tồn tại nhiều sắc thái khác nhau, tôi phải mở đôi mắt và tấm lòng để đón nhận bao điều lí thú.

Một trong những phương pháp dạy của thầy Kobayashi mà tôi yêu thích chính là việc dạy học sinh gần gũi với thiên nhiên. Những buổi ngoại khóa ngoài trời của trường Tomoe, những lần lấy thiên nhiên làm thí nghiệm... giúp học sinh yêu quý người bạn thiên nhiên. Khi con người cùng hòa nhập với thiên nhiên, tâm sẽ thấy thanh tịnh, bao muộn phiền sẽ nhanh tan biến. Tìm đến thiên nhiên như một liệu pháp an thần sẽ tốt hơn việc up status giải bày lên mạng xã hội. Đọc

“Tô-tô-chan bên cửa sổ” mới thấy cuộc sống không gắn liền với những công nghệ mới thật thoải mái làm sao. Tách trà này tựa một chốn tìm về thời quá khứ xa xăm khi chúng ta giao tiếp với nhau qua cốc sữa, bữa ăn,... chứ chẳng phải những chiếc smartphone hiện đại.

“Tô-tô-chan bên cửa sổ” mở ra một nền giáo dục trong mơ, một nền giáo dục nhân loại đang cố gắng vươn tới. Muốn có được nền giáo dục ấy trước hết phải bắt đầu từ mỗi cá nhân. Khi nào những đứa bé như Tô-tô-chan được tất cả chấp nhận, khi nào xuất hiện những bậc phụ huynh như mẹ của Tô-tô-chan, khi nào có những nhà giáo thật sự quan tâm và dám đấu tranh vì sự nghiệp trồng người như thầy Kobayashi thì khi ấy những ngôi trường như Tomoe mới thật sự xuất hiện.

“Tô-tô-chan bên cửa sổ” là một quyển sách dành cho thiếu nhi nhưng nội dung và thông điệp được gửi gắm không chỉ dừng lại ở những bài học dành cho trẻ nhỏ mà ẩn chứa sâu bên trong là những triết lí sâu sắc. Và thật bất ngờ khi “Tô-tô-chan bên cửa sổ” là một cuốn tự truyện dựa trên chính câu chuyện tuổi thơ của tác giả. Ta có quyền và cơ sở để tin rằng sẽ gặp lại Tô-tô-chan ở chính hiện thực cuộc sống.

CHÂU BẢO GIA HÂN

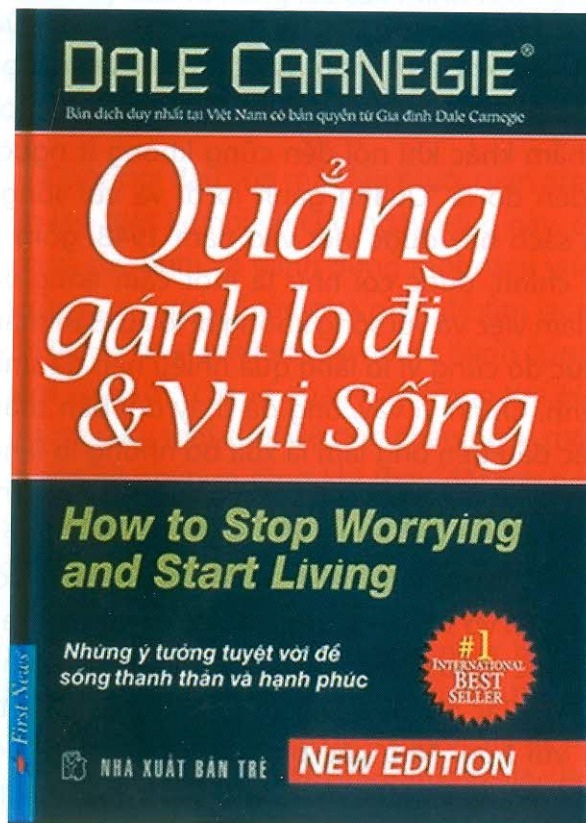
Lớp 10. 1, Trường THPT Thái Bình Dương, quận Ninh Kiều, TP. Cần Thơ

QUẢNG GÁNH LO ĐI VÀ VUI SỐNG

Trong cuộc sống, chắc hẳn ai cũng có đôi lần gặp khó khăn, đôi lần vấp ngã. Nhưng những lúc như vậy liệu chúng ta có thể đứng dậy, đánh gục tất cả và tiếp tục đối mặt với tương lai hay không? Nếu ai cũng tưởng tượng cuộc sống nhẹ nhàng, những nỗi lo không còn xuất hiện trên cuộc đời này nữa thì cuộc sống sẽ thanh thản biết bao nhiêu. Đó là những điều mà cuốn sách “Quảng gánh lo đi và vui sống” của tác giả Dale Carnegie đã chia sẻ cho chúng ta.

Dale Carnegie là một nhà văn và nhà thuyết trình Mĩ. Ông sinh ra trong một gia đình nông dân nghèo. Nhưng đến năm 1909, chỉ sau một thời gian ngắn, bằng những nỗ lực vượt bậc của mình, ông đã được hàng triệu người trên thế giới biết đến và ngưỡng mộ nhờ tài năng xuất chúng trong nghệ thuật hùng biện và khả năng thuyết phục

người khác. Năm 1912, ông đã xây dựng một hệ thống huấn luyện mang tên Dale Carnegie. Ông cũng chính là tác giả của cuốn sách “Đắc nhân tâm” - một cuốn sách thuộc hàng bán chạy nhất và được biết đến nhiều nhất cho đến tận nay. Bên cạnh đó, ông còn sáng tác được vô vàn cuốn sách. Một trong những ý tưởng chủ chốt của những cuốn sách của ông là: “Có thể thay đổi thái độ của người khác khi ta thay đổi sự đối xử của ta với họ”. Trong đó, ngoài cuốn sách “Đắc nhân tâm” thì một tác phẩm khác khi nói đến cũng không ít người biết đến đó là “Quảng gánh lo đi và vui sống”. Cuốn sách này được viết vào năm 1948, gồm 6 phần chính, được coi như là một cẩm nang về cách làm việc và vui sống không bị lo âu. Bản thân ông lúc đó cũng vì lo lắng quá nhiều nên đã sinh ra bệnh. Chính vì vậy, ông đã thay đổi bản thân và việc đầu tiên ông làm là xóa bỏ những lo lắng tiêu cực của mình. Ông đã mất nhiều năm để tìm hiểu tất cả các tài liệu có khả năng liên quan đến đề tài này, đồng thời ông trực tiếp phỏng vấn, nói chuyện với vô số người trong nhiều lĩnh vực, hoàn cảnh khác nhau để tìm hiểu thêm về suy tư lo lắng trong họ. Tác giả đã gởi gắm những triết lý để ta sống vui hơn. Nhờ các phương pháp của ông, hàng triệu người đọc đã thay đổi được suy nghĩ

của mình, hạnh phúc những gì ở hiện tại và gạt bỏ tất cả những phiền muộn ra khỏi tâm trí, thay vào đó là sống vui vẻ, lạc quan hơn rất nhiều lần.

Tôi vô tình đọc được cuốn sách “Quảng gánh lo đi và vui sống”. Cuộc sống của tôi hầu như đã thay đổi rất nhiều từ khi đọc được cuốn sách này. Tôi đã suy nghĩ và thay đổi hoàn toàn suy nghĩ của mình về cuộc sống. Nó đẹp hơn, thú vị hơn và đó chính là lúc tôi đã dám gạt bỏ đi hết tất cả những cái xấu trong quá khứ, cái quá khứ đó đã qua rồi, đã chết rồi. Sau đó, tôi tìm được nhiều niềm vui hơn, khi gặp phải những chuyện tiêu cực, tôi luôn suy nghĩ theo những hướng tích cực nhất. Cơ hội đến với tôi mỗi ngày mỗi nhiều hơn và điều tôi hạnh phúc nhất là tôi thật sự vui vẻ hơn vì tôi đã nhận biết được cuộc sống còn rất nhiều điều hay đang chờ tôi ở phía trước. Tôi phải nắm bắt nó và nên sống thật tốt để không phải hối hận về những chuyện đã xảy ra.

Có rất nhiều cách để gạt bỏ những lo lắng trong đầu mình. Thay vì lo lắng bận tâm về quá khứ thì nên suy nghĩ tích cực hơn cho tương lai, chúng ta không thể để cho những nỗi lo âu cứ mãi luôn theo bám mình. Phải tự làm chủ bản thân. Một người luôn lo lắng, buồn phiền sẽ không bao

giờ thanh thản. Dale Carnegie đã kết luận một điều đơn giản mà đúng đắn nhất: “Không phải hoàn cảnh làm cho chúng ta hạnh phúc hay bất hạnh, mà chính là cách phản ứng của chúng ta với hoàn cảnh ấy mới quyết định cảm xúc vui buồn”. Nên nỗ lực cải thiện tình trạng xấu nhất, hợp tác với những điều không thể tránh khỏi. Tôi thật sự tin rằng: sự thanh thản và niềm vui trong cuộc sống của chúng ta không phụ thuộc vào việc chúng ta ở đâu, làm gì hay là ai, mà chỉ phụ thuộc vào thái độ của chúng ta. Như ba trăm năm trước, trong cảnh mù lòa, Milton cũng từng phát hiện ra chân lý đó:

“Chỉ tâm hồn là nơi duy nhất

Có thể biến thiên đường thành địa ngục,
và địa ngục hóa thiên đường”.

Đúng vậy, nếu biết suy nghĩ, bình tĩnh và can đảm thì chúng ta vẫn có thể nhìn ngắm cảnh đẹp, vẫn có thể ca hát rộn vang dù trong bất kì nghịch cảnh nào. Hẳn một điều tôi có thể rút ra sau khi đọc cuốn sách này là: “Không gì có thể mang lại sự bình yên cho bạn ngoại trừ bản thân bạn”.

Nếu lo lắng là một thói quen, thì chúng ta nên giữ cho mình bận rộn, khi làm việc đến quên mình, thì chúng ta cũng sẽ quên đi mọi lo lắng. Đừng

quan tâm quá nhiều đến những chuyện vật vãn, hãy nhớ là cuộc đời quá ngắn ngủi để có thời gian xét nét những điều vụn vặt. Ông nhận ra không có gì giết chết chúng ta nhanh bằng những nỗi lo lắng. Nhưng những lúc đó chúng ta mới có được cơ hội để nhận ra sức mạnh nghịch cảnh của bản thân. Hãy đầu tư năng lực của mình vào ngay thời điểm hiện tại. Cách đối diện và giải quyết những điều đó mới làm nên thành bại trong cuộc đời của mỗi con người.

Cuộc đời đâu còn mấy lần mười năm nữa. Bạn nên lập một kế hoạch cho ngày hôm nay, chúng ta nên suy nghĩ và hành động một cách vui tươi. Vì vậy, con đường hiệu quả nhất để tìm lại sự vui tươi là hãy hoạt bát lên, hãy nói và hành động như niềm vui vẫn cứ đang ngập tràn trong tim. Hãy nở một nụ cười thật tươi để đón chào ngày mới. Khi đó bạn sẽ nhận ra rằng khi thay đổi suy nghĩ về con người và sự việc xung quanh thì tất cả cũng sẽ thay đổi với bạn. Song hãy chấm dứt việc trả đũa lại! Có thể chúng ta không ai đủ thánh thiện để yêu thương kẻ thù nhưng ít nhất hãy vì sức khỏe và hạnh phúc của bản thân mà tha thứ và bỏ qua cho họ. Một cách để tha thứ cho kẻ thù đó chính là ngừng quan tâm đến những việc họ làm và ngừng suy nghĩ những cách để hại họ. Thay vào

đó, chúng ta nên đặt mục tiêu cao cả cho chính bản thân mình. Lúc đó sẽ không còn thời gian để chú ý đến họ. Khi đó những thù hằn sẽ không còn quan trọng nữa, bởi chúng ta sẽ chẳng chú ý đến việc gì ngoài những mục tiêu chính mình đặt ra. Đừng bao giờ quan tâm đến kẻ thù của mình, vì những lúc đó chúng ta sẽ làm tổn thương bản thân nhiều hơn là tổn thương họ. Khi đó chúng ta đang cho người khác khả năng chi phối chúng ta. Những người chúng ta ghét chắc chắn sẽ rất vui sướng khi biết họ đang làm chúng ta lo lắng, suy nghĩ ngày đêm như thế nào. Cuộc sống quá ngắn để tốn thời gian căm ghét bất cứ ai, chớ ghét bỏ ai. Hãy tha thứ cho họ, bạn sẽ dễ chịu hơn rất nhiều.

Chúng ta nên hài lòng về những thứ mình đang có và cho đó là sự may mắn lớn nhất của đời mình. Đừng bắt chước người khác, hãy luôn là chính mình và nỗ lực cho dù bạn có là ai. Có những việc lớn và cũng có những việc không lớn bằng, chúng ta hãy làm hết khả năng của mình, lúc ấy tâm trí của ta sẽ cảm thấy thật nhẹ nhõm và ít ra cũng không hối tiếc nếu sau này có nhìn lại. Trong cuộc sống muôn màu thì mỗi người một vẻ, không ai giống ai cả. Rồi đến một lúc nào đó chúng ta sẽ nhận ra rằng ghen tị, bắt chước người khác là ngu dốt. Douglas Malloch đã diễn đạt theo

cách của một nhà thơ:

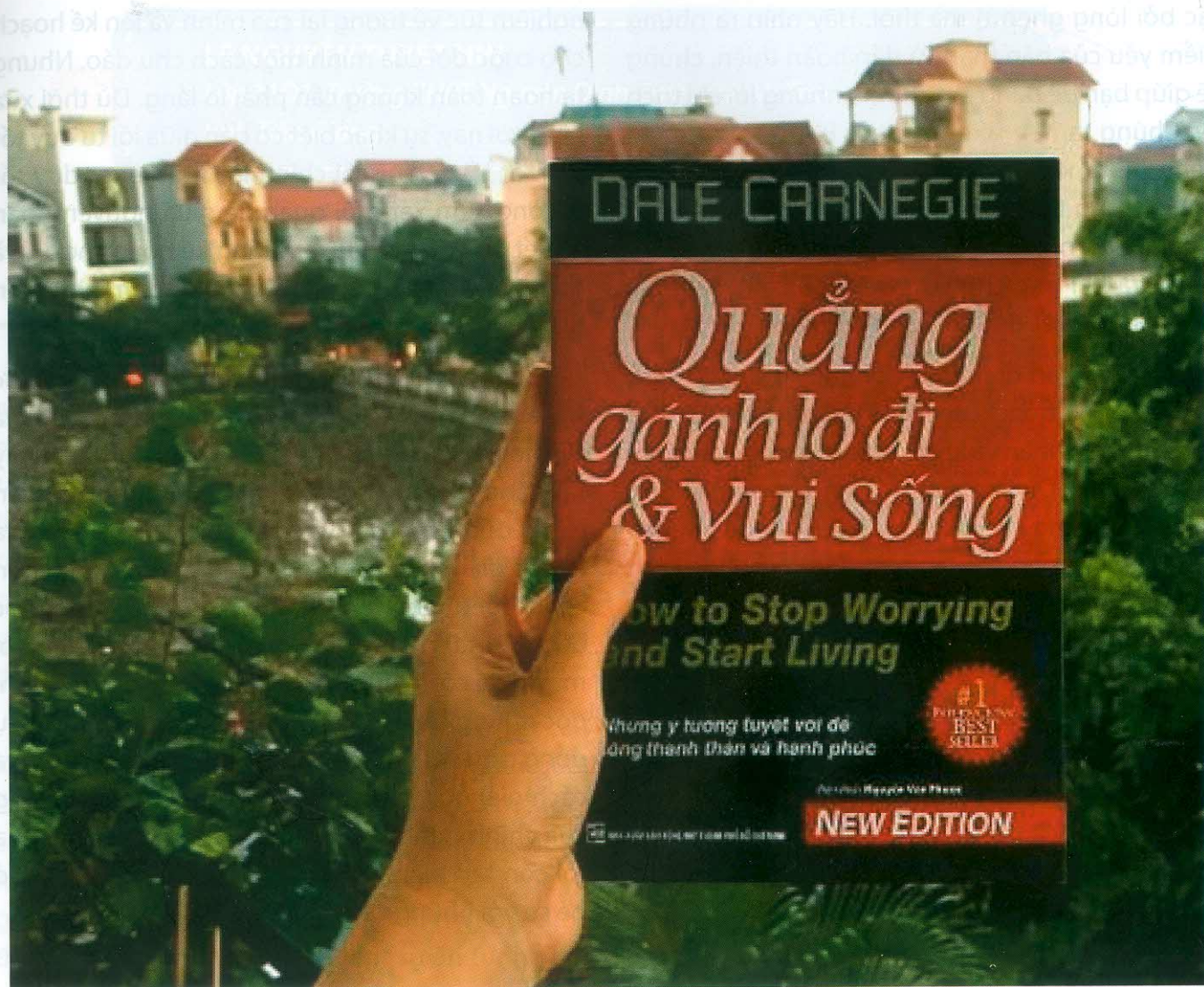
*"Nếu bạn không thể là một con đường lớn
vậy hãy là một con đường mòn*

*Nếu bạn không thể là Mặt Trời, hãy là một ngôi sao
Lớn hay nhỏ - điều đó không làm nên thắng bại
Hãy luôn là chính mình và nỗ lực*

Cho dù bạn là ai!"

Đừng so sánh cuộc đời mình với cuộc đời của những người khác, vì bạn sẽ không bao giờ biết hành trình của họ như thế nào đâu. Nên chấp nhận và biến khó khăn thành cơ hội. Hãy quên đi những lo lắng của bản thân và mang niềm vui, hạnh phúc đến cho người khác. Dành thời gian nhiều hơn cho những người xung quanh mình, hãy thăm hỏi thường xuyên gia đình mình. Quan tâm mọi người cũng chính là cách yêu thương nhiều hơn, vì biết đâu mai này, dù bạn muốn chăm sóc thì những người chúng ta yêu quý nhất đã đi thật xa rồi.

Đừng nên quan tâm quá đến những lời người khác nói về bạn, hãy gạt bỏ nỗi lo bị chỉ trích đi! Không ai soi mói một kẻ tầm thường cả. Khi bạn đã làm được những gì tốt nhất có thể thì lời chỉ trích ấy chẳng qua chỉ là một lời khen ngợi bị xuyên

tạc bởi lòng ghen tị mà thôi. Hãy nhìn ra những điểm yếu của bản thân và dần hoàn thiện, chúng sẽ giúp bạn dễ dàng chấp nhận những lời chỉ trích ấy. Chúng ta nên thiết lập một khoảng thời gian riêng để tự xem xét, đánh giá những chuyện đã xảy ra trong tuần. Cuộc sống của tôi hầu như đã thay đổi rất nhiều từ khi đọc được cuốn sách này và rút ra bài học cho bản thân để có những lúc nhìn lại, khi biết đường tránh cho tương lai.

Hãy xua tan đi những nỗi buồn chán, lo lắng và mệt nhọc trong cuộc sống hằng ngày. Tìm ra được nguyên nhân và khắc phục trạng thái mệt mỏi của bản thân. Dù làm việc gì chúng ta cũng không nên “căng thẳng cực độ” vì lúc đó sức khỏe sẽ giảm xuống trầm trọng chỉ sau một đêm. Hãy học cách thư giãn trong khi đang làm việc hay học tập. Điều đó sẽ giúp bạn làm việc có hiệu quả hơn rất nhiều.

Bạn cần phải hiểu rằng: tác giả đã khuyên chúng ta “đừng lo” chứ không phải “đừng nghĩ”. Tất nhiên phải nghĩ cho đến tương lai. Tôi như nhiều người vẫn hay nói: “Tôi phải nghĩ cho tương lai. Tôi phải chắc chắn sẽ bao bọc được cho gia đình. Tôi phải dành dụm tiền cho tuổi già. Tôi nhất định phải tìm ra kế hoạch và sự chuẩn bị để vươn lên”. Đúng như vậy, chúng ta phải suy nghĩ một cách

ngghiêm túc về tương lai của mình và lên kế hoạch cho cuộc đời của mình một cách chu đáo. Nhưng ta hoàn toàn không cần phải lo lắng. Dù thời xưa hay thời nay, sự khác biệt cơ bản giữa lối tư duy tốt và một lối tư duy tồi chính là: “Một lối tư duy tốt thường xem xét mối quan hệ giữa nguyên nhân và kết quả, từ đó đưa ra những kế hoạch hợp lí và tích cực, còn lối tư duy tồi thường dẫn mình đến tình trạng căng thẳng và suy sụp về tinh thần”.

Sau cả chục năm, những lời khuyên thiết thực và sâu sắc của Dale Carnegie vẫn còn nguyên giá trị cho đến ngày nay. Tôi cho rằng, cuốn sách này rất đáng đọc bởi nó không chỉ trình bày các vấn đề rất đúng, rất thực tế với mỗi người mà còn đưa ra các giải pháp rất dễ hiểu và dễ áp dụng. Bên cạnh đó, những kinh nghiệm và những bài học được rút ra, chắt lọc từ tác giả hoặc những người mà họ đã có cơ hội gặp gỡ khiến cho chúng ta khi đọc những câu chuyện như thế này, sẽ có được sự đồng cảm với họ. Và bằng một cách nào đó, tìm ra cách giải quyết cho những vấn đề gây ra lo lắng của chính mình. Thậm chí, những nỗi lo lắng của tôi còn tan biến vì tôi nhận ra là: chúng quá nhỏ bé so với những con người kia.

LÊ NGUYỄN TUYẾT NHI

Lớp 11D1, Trường THPT Nguyễn Đình Chiểu, TP. Mỹ Tho,
tỉnh Tiền Giang

SỐNG NHƯ NGÀY MAI SẼ CHẾT

Tuổi trẻ là khoảng thời gian mang đến cho người ta những khoảnh khắc hạnh phúc nhất, những trải nghiệm mới mẻ nhất và đôi lúc lại mang đến cho ta những điều ân hận nhất. Chúng ta thường hay không nhận ra được giá trị đích thực của những gì mà ta đang sở hữu. Vì vậy mà ta thường để cho chúng hiện hữu như vô hình và trôi qua thật vô ích. SỐNG NHƯ NGÀY MAI SẼ CHẾT sẽ giúp cho ta thức tỉnh, kịp thời giữ chúng lại và tận dụng chúng một cách triệt để nhất.

Phi Tuyết đã tạo ra một quyển sách với kết cấu khác lạ. Nó như một quyển cẩm nang, một người hướng dẫn, một cửa hàng dịch vụ, nó có thể trao cho ta những lời khuyên tốt nhất, trang bị cho ta những dụng cụ cần thiết nhất để ta chăm sóc và gặt hái được nhiều quả ngọt từ “khu vườn cuộc đời” của chính mình. Bạn sẽ thật sự ấn tượng khi

tác giả đưa ra những lí lẽ kèm lời giải thích chi tiết vô cùng thuyết phục và dễ hiểu, với những dẫn chứng rất thú vị như việc đưa ra “Những phân số cuộc đời” ($1/2$, $1/10$, $1/4$, ...) nghe có vẻ khoa học, cứng rắn nhưng lại cuốn hút người đọc, gợi cho ta những điều mới mẻ cần phải suy ngẫm hay việc ví cuộc sống mỗi người giống như một cuốn phim và mỗi chúng ta có thể là tập hợp của tất cả các vai trò tạo nên bộ phim ấy. Quyển sách sẽ đưa ra vô vàn những chiến lược về thời gian, mục tiêu, ước mơ và đề cao sự trải nghiệm của tuổi trẻ. Và những giải pháp, lời khuyên của nó sẽ thật sự hiệu nghiệm nếu chúng ta biết thay đổi nhận thức và hành động ngay lập tức!

Bản thân tôi đã thật sự thay đổi sau khi đọc quyển sách này. Tôi nhận thấy cuộc đời mỗi người có cả những mặt tích cực lẫn tiêu cực, ta cần phát huy những điều tích cực và hạn chế những điều

tiêu cực. Tôi nhận ra rằng: thời gian của tôi nhiều hơn là tôi nghĩ nếu như tôi biết lên kế hoạch thật chi tiết và quản lí thời gian của mình. Tôi đã tạo được những thói quen có ích nhờ lời hướng dẫn của tác giả. Đặc biệt, tôi đã thấu hiểu được giá trị to lớn của việc trải nghiệm và tôi luyện bản lĩnh chính mình. Đúng như tác giả đã nói: “Trải nghiệm là người thầy vĩ đại và là món quà vô giá mà tự thân ta có thể mang lại cho ta”. Và tôi thật sự hiểu ra: “Bi kịch lớn nhất của cuộc đời là bi kịch về sự lãng phí”, vì thế ta phải làm sao để sống trọn vẹn từng phút từng giây mà ta đang có ở hiện tại thay vì chỉ nhìn về quá khứ và lo lắng cho tương lai. Đó cũng chính là ý nghĩa nhan đề của quyển sách thú vị này!

Mọi trải nghiệm đều đáng giá như nhau, như một hộp chì màu 12 cây, màu nào cũng giá trị và góp phần tạo nên bức tranh cuộc đời mỗi người.

Bạn sinh ra không chỉ để xem cuộc sống của người khác hay sống cho người khác xem. Bạn

được sinh ra để tự viết câu chuyện của mình, tự mình hoàn thành các vai trò trong câu chuyện đó và sau cùng là thưởng thức chúng với tất cả tấm lòng.

SỐNG NHƯ NGÀY MAI SẼ CHẾT là một quyển sách vô cùng bổ ích cho giới trẻ ngày nay. Nó sẽ giúp cho những bạn trẻ của chúng ta nhận ra được cuộc đời mình có bao nhiêu lỗi ngã, mỗi lỗi ngã có ý nghĩa gì và bạn sẽ tự chọn cho mình

một lối đi dành cho chính bạn để cuối cùng bạn sẽ nhận được những điều bạn mong muốn. Nó sẽ mang bạn đến với những nhận thức mới, những suy nghĩ mới về cuộc sống. “Cuộc sống hiện đại này vẫn còn nhiều điều mà công nghệ không thể giúp bạn mãi, công nghệ chỉ đem đến cho bạn nguyên liệu và bạn sẽ phải làm như thế nào để biến những nguyên liệu ấy thành những gì giúp ích cho cuộc sống, cho cộng đồng và cũng là cho chính bản thân”. Hãy tìm đọc cuốn sách này, bạn sẽ là người tự thay đổi cuộc đời bạn chứ không phải một ai khác.

ĐINH HỒNG NHI

Lớp 12D, Trường THPT chuyên Quang Trung, TP. Đồng Xoài,
tỉnh Bình Phước

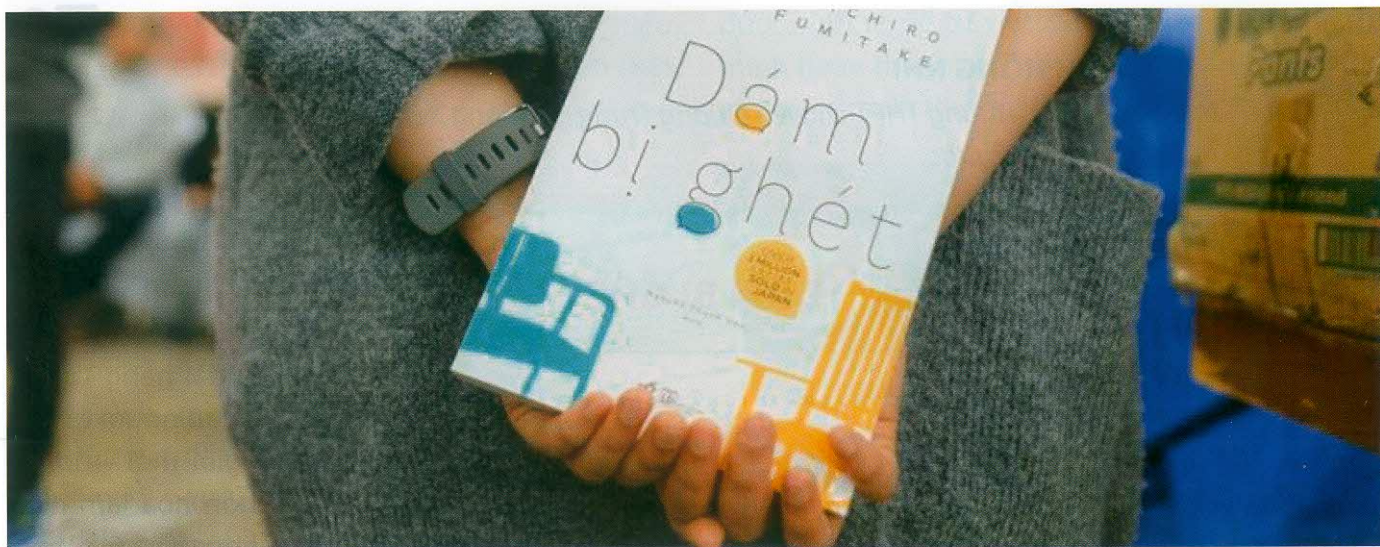
DÁM BỊ GHÉT

“**T**ất cả những gì con người đã làm, nghĩ hoặc trở thành: được bảo tồn một cách kì diệu trên những trang sách”. Tôi còn nhớ Thomas Carlyle đã nói như vậy, về điều kì diệu mà mỗi quyển sách mang đến cho chúng ta để khi lật giở, ta tìm thấy những gì mình đã làm, đã từng suy nghĩ hay từng khát khao được trở thành. Về một vùng đất mới nào đó sẽ mở ra, khi tâm hồn mỗi người được phép trượt dài trong ánh sáng của những con chữ

nối nhau kéo dài hàng thế kỉ, và sẽ dẫn dắt con người ta đến với một thế giới mới - nơi trí tuệ và tâm hồn hòa làm một. Dĩ nhiên, tôi không hề may mắn nghĩ ngờ điều đó. Một quyển sách, đến vào đúng thời điểm, có thể làm cho cuộc sống của bạn rẽ sang hướng khác.

Tôi luôn mang trong mình giấc mơ trở thành một nhà hùng biện, một nhà hùng biện thực thụ, là người có thể mang tiếng nói, nhiệt huyết và đam mê, tình yêu của mình truyền đạt đến cộng đồng. Tôi yêu thích tâm lí học, thích tìm hiểu và bơi sâu vào thế giới nội tâm

bí ẩn của con người, thích bình luận về những vấn đề xã hội, thích nói lên những suy nghĩ của mình nhưng cái sự thích thú đó đôi khi lại quá mập mờ? Và câu hỏi quan trọng đặt ra là: liệu khi theo đuổi đài sân khấu tráng lệ được bọc trong ánh mắt của hàng vạn người, tôi có đủ khả năng để “vẫn là chính mình”? Qua những sự việc gần đây, chúng ta có thể nhận thấy rằng: cái nhìn của xã hội hiện nay “đang có vấn đề”. Nhất là khi tài năng trẻ phải “ra đi”, nhường chỗ cho những lời lẽ mỉa mai; những định kiến xã hội, thậm chí một số cá nhân vô trách nhiệm, lộng hành, những biểu hiện trái khoáy,

những cách hành xử vô lí, thiếu sự công tâm như vậy khiến cho những lời phán xét của số đông còn quan trọng hơn sự thật. Tất cả những điều đó làm tôi có cái nhìn vô định, hoang mang cho tương lai. Vào những lúc như thế tôi thường đến điểm đọc, nơi giải quyết mọi khúc mắc trong tâm hồn mỗi con người. Và đó cũng là nơi tôi gặp “nó” - DÁM BỊ GHÉT - (Kishimi Ichiro) cuốn sách đến với tôi vào lúc tôi cần nó nhất, cuốn sách khai mở tâm trí tôi và cho tôi nhận thức vô cùng sâu sắc, hiểu hơn về con người, cuộc đời.

Dưới hình thức một cuộc đối thoại dài qua

nhiều ngày của anh thanh niên và nhà triết gia, “Dám bị ghét” đã đưa những lí thuyết tâm lí học tưởng chừng như khô khan, khó hiểu mà lại đến với độc giả một cách cực kì nhẹ nhàng và dễ hiểu qua những ví dụ cùng lời giải thích chân thực, sống động, cặn kẽ. Từ người mắc hội chứng Hikikomori đến cô gái mắc chứng đỏ mặt khi gặp người mình thích, từ đứa trẻ không muốn học bài đến những lứa tuổi nổi loạn; từ chính cuộc sống bản thân chàng thanh niên đến ngay mối quan hệ giữa gia đình của vị triết gia... Tất cả đều là những câu chuyện đầy gần gũi khiến độc giả có thể thốt lên: “Dường như tôi đang nhìn thấy chính bản thân mình trong những câu chuyện nhỏ đó.”

Qua “Dám bị ghét”, ta sẽ nhận ra rằng thực ra mỗi người chúng ta đang nhìn đời, nhìn người qua lăng kính loang lổ những vệt màu của cảm xúc, bám dày lớp bụi bặm của thành kiến và những kinh nghiệm thương đau. Chúng ta trở nên phán xét, bức dọc và bất an trước những gì mà tự mình cho là: “lỗi lầm của người khác”. Cách mà chúng ta nhìn người khác, thực chất là đang phản ánh nội tâm của chính mình. Một người đang túng thiếu sẽ thấy khó chịu với những ai dư giả. Một người sân hận sẽ luôn thấy người khác công kích và chọc tức mình. Một người không thành thật sẽ thấy mọi

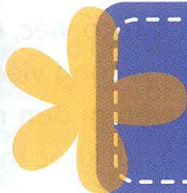
người đầy nghi ngờ, dối trá... Nhưng tại ai đã làm cho chúng ta ngày càng trở nên khô cằn, nóng nảy và bất hạnh? Tại ai đã khiến chúng ta luôn cô đơn, lạc lõng ngay chính nơi tổ ấm gia đình mình, giữa bạn bè mình và bên cạnh tám tỉ người trên trái đất này? Là do chúng ta cố chấp mà đeo lên những cặp kính đầy phiền não, những cặp kính sai lầm ngăn cách chúng ta với hạnh phúc hiện tiền. Chỉ cần một lúc nào đó đủ dũng cảm tháo bỏ cặp kính ấy đi, thì cuộc đời sẽ hiện ra tươi mới, thế giới sẽ là chỗ để chúng ta trải nghiệm phúc lạc đủ đầy. Hãy nhớ rằng: ai cũng có thể hạnh phúc, ai cũng có thể thay đổi bản thân để thế giới trở nên tuyệt vời và tốt đẹp hơn. “Chấp nhận bản thân. Nếu biết chấp nhận bản thân như vốn có, xác định được “điều mình có thể” và “điều mình không thể”, ta sẽ hiểu rằng: lợi dụng hay không là nhiệm vụ của người khác và sẽ thấy việc tin tưởng vào người khác trở nên dễ dàng hơn. Lời nói dối cuộc đời lớn nhất, đó là không sống “ngay tại đây, vào lúc này” mà chỉ chìm đắm trong quá khứ, mơ mộng về tương lai, chiếu ánh sáng mờ nhạt vào cả cuộc đời, tưởng rằng mình đã thấy gì đó.

Tôi không biết phải gọi tên sự gặp gỡ đó là gì nhưng tôi tin “Dám bị ghét” chính là cái duyên, là điểm nút cho sự bắt đầu của tình yêu “hùng

biện”, là nhiệt huyết cho một hi vọng về một ngày mai tươi sáng, hạnh phúc hơn. Sự xuất hiện của quyển sách với tư cách như là một “người bạn” nó đã khích lệ tôi hướng đến lối sống tích cực, dám can đảm thay đổi tư duy, dám can đảm để có được tự do, tiến tới hạnh phúc. Giờ đây, tôi thấy mình không còn là một con người bình thường, học hành làng nhàng, không biết mình là ai, mình sẽ trở thành người như thế nào? Tôi đã có sự hứng khởi mà “nó” khơi nguồn cho tôi. Tôi sẽ trở thành một nhà hùng biện, một người truyền lửa, sẽ viết lên những hiểu biết của mình về thế giới nội tâm sâu sắc của con người, về những triết lí trong cuộc sống muôn màu, cách cảm thụ cái đẹp chân - thiện - mỹ, cách để trở thành một công dân tốt bước vào thời kì hội nhập trên toàn cầu. Tôi thật lòng biết ơn tác giả đã “hoài thai” nên một ấn bản. “Dám bị ghét” gần như hoàn thiện từ hình thức tới nội dung, dịch thuật truyền tải tri thức, khơi nguồn cảm hứng cho độc giả. Quyển sách đã làm thay đổi cuộc sống của tôi, dẫn tôi đến một khung trời mới với những ước mơ, lí tưởng cao đẹp. Thật tuyệt vời!

Không phải là những giáo lí khô cứng hay những câu chuyện triết học, càng không phải là những cuốn sách dạy ta cách làm giàu, với tôi,

cuốn sách ý nghĩa nhất đời mình chính là cuốn sách dạy ta sống đúng với bản thân, cho phép ta được là chính mình. “Dám bị ghét” của tác giả Kishimi Ichiro giống như một người bạn, trò chuyện cùng tôi vào thời điểm tôi thấy chán ghét bản thân nhất. Dù bạn đã biết hay chưa từng nghe qua, hãy bỏ thời gian thử đọc nó. Rồi bạn sẽ thấy, dù có tính bằng giờ đồng hồ, chẳng có gì là lãng phí thời gian cả. Cuốn sách xứng đáng bởi một điều nó mang lại: thay đổi hoàn toàn con người bạn. Tôi khẳng định như thế bởi khi gấp lại cuốn sách, tôi tìm lại được chính mình, hiểu mình là ai. Nếu được phép chọn một món quà, tôi luôn chọn sách. Nếu được chọn một người bạn đời tri kỉ cùng chia sẻ tâm tư, tôi cũng vẫn sẵn sàng chọn sách. Đúng như Robert Davies đã nói: “Cuốn sách tốt nhất cho bạn là cuốn sách nói nhiều nhất với bạn vào lúc bạn đọc nó”. “Dám bị ghét” thực sự là một cuốn sách như thế!

MAI THỊ TRÀ MY

Lớp 11A3, Trường THPT Đầm Dơi, huyện Đầm Dơi, tỉnh Cà Mau

MỘT NGÀY CỦA BỐ

Mưa... ngoài trời vẫn mưa tầm tã và dai dẳng. Mưa nó làm người ta buồn, nó làm người ta sợ và nó làm người ta cô đơn đến lạ... Tôi thì khác, tôi thích mưa vì ít ra trong mưa tôi có thể khóc hết thủy mà cũng chẳng thấy nước mắt. Khi người ta cô đơn đến tột độ thì có lẽ trong lòng chẳng còn tha thiết gì, tôi chẳng còn nhớ nổi từ khi nào tôi thích đi dưới những cơn mưa, cũng chẳng còn sợ bị ướt cả mình... vì vốn dĩ cuộc đời tôi là những cơn mưa dầm! Mở bản nhạc Ballad, một bản nhạc tôi nghe hơn chục lần, cũng chẳng phải bởi nó hay mà là chẳng qua tôi tìm thấy mình trong đó. Ngoài trời vẫn mưa, tôi vẫn ở đây nghe một bản nhạc, trong lòng trống rỗng... .

Năm 16 tuổi, tôi là một cô gái chẳng chăm chút vẻ bề ngoài, tóc ngắn, da ngăm và còn “nam tính” hơn những thằng con trai. Tôi sống một mình, vừa

đi học vừa đi làm thêm vài công việc lặt vặt. Tôi chẳng có người thân,... mà cũng không hẳn thế nhưng chỉ là đã từng. Tôi sống tách biệt chẳng cần ai quan tâm, nhưng cũng chẳng ai có hứng thú quan tâm, đến một người như tôi. Tôi ít nói, tôi cọc tính và luôn tạo cho mình một vẻ bề ngoài khó gần. Có thể bạn nghĩ tôi là một người sống vô vị và bất cần. Đúng! Tôi bất cần và thật sự sống rất vô vị. Đã có những người nói tôi thay đổi, nhưng họ đâu biết tôi phải trải qua những gì và đã khó khăn như thế nào. Nếu bạn mất đi một mối tình, thời gian sẽ làm bạn quên đi tất cả rồi bạn cũng sẽ yêu một người mới, rồi cũng sẽ có một người lấp đầy những khoảng trống mà người trước đã để lại. Nhưng khi bạn mất đi người Mẹ thì tìm đâu ra người Mẹ khác để thay thế, tìm đâu ra, tìm ở đâu... làm ơn hãy nói cho tôi biết ! Tôi cũng có một gia đình như bao người khác, có Bố, có Mẹ và tôi là con một. Gia đình tôi thuộc dạng khá giả, cả nhà

tôi đã từng rất hạnh phúc, tôi còn nhớ cái khoảng thời gian đó đẹp đến nhường nào! Bố đi làm công ti, mẹ ở nhà làm nội trợ chăm lo gia đình nhỏ, dù bận rộn thế nào nhưng Bố luôn tranh thủ về nhà đúng giờ để ăn tối cùng gia đình. Bố tôi thường nói “cơm ở đâu cũng chẳng bằng được cơm nhà, được ăn cơm cùng gia đình được nhìn thấy hai mẹ con mỗi ngày thì mọi muộn phiền, mệt mỏi của Bố đều mất hết thảy”.

Tôi yêu Bố Mẹ hơn tất cả những thứ trên đời này, tôi thích cái cảm giác được Mẹ mặc cho một bộ váy thật xinh khi đi học, thích cái cảm giác được Mẹ thắt cho con bím ở mái tóc dài và tôi cũng thích cái cảm giác được Bố cõng trên lưng “cưỡi ngựa nhong nhong”. Tôi ước gì tôi cứ bé mãi chẳng cần lớn đâu, chẳng cần trưởng thành cũng chẳng cần trở thành một cô thiếu nữ như Bố Mẹ vẫn thường nói. Lớn làm gì? Trưởng thành làm gì? Thời gian trôi qua làm gì để tôi mất tất cả, mất gia đình và tôi đã mất Mẹ mãi mãi... Năm 9 tuổi, tôi không còn Mẹ và tôi hận Bố! Đã bao năm trôi qua, nhưng tôi chưa bao giờ, chưa giây phút nào tôi quên được ngày hôm đó. Mẹ tôi bị bệnh tim, tôi biết và dĩ nhiên Bố tôi càng biết. Hôm đó là một ngày mưa tầm tã, lòng tôi có gì đó bất an, thật sự chẳng ổn tí nào. Tôi đã xin Bố đừng đi làm ở nhà

với mẹ con tôi, nhưng Bố bảo công ti có việc, có cuộc họp quan trọng và Bố phải đi vì công việc... Bệnh tim của Mẹ tôi tái phát, chuyện gì đến rồi cũng đến... Mẹ tôi ngã trên sàn nhà, tôi khóc thét tìm thuốc cho Mẹ rồi gọi cho Bố trong vô vọng, càng gọi tôi càng chẳng nhận được gì ngoài tiếng “tút... TUT... TUT” từ đầu dây bên kia, chẳng ai nhắc máy... Tôi cố lay Mẹ, cố gọi Mẹ, không cho Mẹ nhắm mắt, nhưng mọi sự cố gắng của một đứa bé 9 tuổi đều là tuyệt vọng. Mẹ tôi buông tay tôi, kết thúc bằng dòng nước mắt cùng nụ hôn yếu ớt. Tôi khóc đến ngất, tôi gọi Mẹ, tôi gào thét ôm Mẹ... Trong căn nhà rộng lớn chỉ có tiếng một đứa trẻ gọi Mẹ vọng lại nhưng chẳng có lời đáp trả...

Từ đó, tôi hận Bố, tôi luôn nghĩ tại Bố mà Mẹ mất, tại Bố mà tôi không còn Mẹ. Tôi không nói chuyện với Bố, tôi về sống với Ngoại và cũng chẳng muốn gặp Bố mặc dù Bố luôn gửi tiền, quà và đến thăm tôi thường xuyên. Năm tôi 14 tuổi, tôi xin Ngoại chuyển ra ngoài sống một mình, tôi ở trọ gần nơi học và tự đi làm vài công việc lặt vặt. Bố vẫn là người gửi tiền cho Ngoại để lo cho tôi, tôi biết, nhưng chẳng quan tâm. Từ ngày Mẹ mất, tình thương trong tôi như “chết” hẳn, tôi ít nói, chẳng tiếp xúc với ai. Tôi cắt tóc ngắn bởi tôi sợ mái tóc dài của mình, tôi sợ mỗi lần chải tóc lại nhớ đến

Mẹ, nhớ đến những con bím xinh xinh mà mẹ thất cho đi học, tôi sợ cái cảm giác đói bởi nó làm tôi nhớ đến những bữa cơm gia đình ấm áp mà bây giờ chỉ còn tôi một mình lạnh lẽo. Tôi không còn nhớ lần cuối cùng tôi mặc váy là khi nào, thay vào đó là những chiếc áo thun đơn giản và xệch xoạc. Đã bao lâu rồi tôi chưa ăn những món mà mình thích, những món Mẹ nấu là ngon nhất, tôi ăn mì hay cơm hộp hay có những ngày tôi quên cả ăn!. Tôi nhớ Mẹ, và tôi cũng nhớ Bố nhưng dường như sự mất mát tổn thương trong tâm hồn đã tạo cho tôi một cái vỏ bọc hết sức mạnh mẽ và lạnh nhạt. Mặc dù bây giờ tôi biết Mẹ mất chẳng phải lỗi của Bố, tôi đau, Bố tôi càng đau,... có những đêm tôi thấy Bố tôi khóc thật nhiều, tôi muốn chạy đến bên Bố nhưng chẳng hiểu tại sao lòng muốn đi nhưng chân không thể nào bước nổi. Tôi vẫn biết Bố thương tôi đến nhường nào, "tôi là cả thế giới của Bố" - Bố từng nói thế. Bố chỉ còn tôi và tôi cũng chỉ có Bố, đó là sự thật... Nhưng chính tôi, chính định kiến trong đầu và chính cái tôi của tôi đã đẩy Bố ra xa, Bố cố gắng bước về tôi một bước thì tôi lại lùi ra xa hai bước, cứ thế khoảng cách cứ lớn dần. Tôi vẫn biết, những ngày tôi đi học, tôi không có ở nhà, Bố đã ghé qua dọn dẹp, nấu cho tôi những món tôi thích, tôi vẫn biết những chiếc

áo ấm mà Bà tôi đem đến khi trời bắt đầu trở lạnh đều là của Bố, tôi vẫn biết những liều thuốc, bát cháo nóng khi tôi bị bệnh đều là Bố lo tất cả. Và tôi biết những gì tôi đã làm, đã làm Bố buồn rất nhiều, tôi biết tôi sống như bây giờ lại càng làm Bố đau lòng hơn, Bố đâu có muốn đứa con gái duy nhất của Bố như thế này... Bố tôi vẫn sống như thế, Bố không có thêm ai bởi Bố sợ người sau sẽ làm tôi tổn thương, sợ họ không thương tôi như Mẹ và quan trọng tôi biết Bố còn yêu Mẹ rất nhiều. Bố vẫn làm việc và vẫn quan tâm tôi mặc dù những sự chăm lo từ Bố luôn bị tôi khước từ.

Cuộc sống của tôi mỗi ngày chỉ là đi học, đến chỗ làm, rồi trở về với bốn bức tường trống vắng. Cứ lặp đi lặp lại như vậy, và dần dần nó trở thành thói quen, tôi tự thu mình trong "thế giới riêng" của mình chẳng thể hòa nhập. Tôi không nói chuyện với ai, mà thực sự tôi cũng chẳng biết cách bắt đầu một câu chuyện, nói gì đây? Nói về cuộc sống của tôi ư? Nhàm chán và vô vị lắm, tôi chẳng sống vì ai, tôi cũng chẳng biết tại sao mình có thể sống đến ngày hôm nay, vì điều gì? Tôi bất cần. Bạn sẽ không hiểu được cảm giác tuyệt vọng trong tôi lúc đó, tôi nhớ Mẹ, tôi nhớ Bố, tôi nhớ gia đình. Có nhiều chuyện tôi muốn nói nhưng rồi cũng gói gọn trong tiếng thở dài. Tôi lười làm mọi

thứ, tôi không gặp Bố, tôi cũng chẳng về ngoại, tôi trả lời “tôi không có gia đình” - mỗi khi tôi được hỏi đến, tôi lười tìm hiểu và tôi cũng chẳng muốn hiểu Bố... Hơn nửa năm tôi không gặp Bố. Tôi cứ ngỡ cuộc sống của tôi và Bố cứ bị một khoảng cách như thế và tôi cứ sống với sự vô cảm và trống rỗng như bao lâu nay. Cho đến một ngày, tôi tìm được “nó” - một “người bạn” làm tôi thay đổi và giúp tôi thay đổi nhận thức về cuộc sống này. “Nó” - chính là quyển sách “Một ngày của Bố” một quyển sách mà tôi muốn giới thiệu đến các bạn !

“Một ngày của Bố” - là quyển sách của tác giả Thụ Nho (lời) và cô họa sĩ Thái Mĩ Phương (tranh). Quyển sách được phát hành vào tháng 08 năm 2013, Nhà xuất bản Phụ Nữ, Nhà sách Nhã Nam. Quyển sách với 100 trang, kích thước 15*20cm, khối lượng 200g. Đây tuy chỉ là một câu chuyện nhỏ và giản dị, nhưng chính sự giản dị, mộc mạc và đời thường đó đã chạm vào trái tim của người đọc - trong đó có tôi! Quyển sách đầy ấn tượng về cả nội dung lẫn hình thức, kích thích trí tò mò và tưởng tượng bay xa. Bao năm qua, ở Việt Nam thể loại Picture Book (sách truyện tranh) hầu như vẫn là giai đoạn sơ khai, không có bước tiến nào đáng kể, ngoại trừ một vài bộ sách tranh cổ tích do một hai đơn vị đầu tư. Trong khi đó, sách tranh

là một thể loại sách quan trọng hầu hết ở các nền sản xuất khác, ở châu Âu, Mĩ, Nhật Bản, Hàn Quốc, thậm trí là Thái Lan. Trong điều kiện ấy “Một ngày của Bố” có thể coi như một nỗ lực của Ekip làm sách, thoát ra khỏi khuôn khổ sáo rỗng, bó hẹp về đề tài, cuốn sách đã đạt tới một trình độ cao về chất lượng tranh truyện, theo đó câu chuyện thấm đẫm tính thời đại mà vẫn giàu suy tưởng và hàm chứa nụ cười hài hước. Phần tranh minh họa của họa sĩ Thái Mĩ Phương được đầu tư hơn một năm để phác thảo và vẽ. Mở đầu tác phẩm bằng bức tranh vẽ một ông Bố tất bật sau giờ tan ca, lao đi đón con tan học, cũng đã vượt ra khỏi vẻ “thật thà” thường thấy trong sách tranh gọi niềm hứng thú và rung động sâu sắc.

“Một ngày của Bố”, Bố đã làm gì? “Một Ngày của Bố”, đã như thế nào, có vui hay buồn? Bố đã đi đến những đâu?... đã bao giờ bạn quan tâm đến những điều đó hay chưa? Tôi thì rất muốn biết từng ngày của Bố đã trải qua những gì. Cuốn sách “Một ngày của Bố” được viết với những lời giản dị của tác giả Thụ Nho, chẳng phải triết lí sâu sắc hay to lớn như “Đắc Nhân Tâm” của tác giả Dale Carnegie hay “Nếu chỉ còn một ngày để sống” của tác giả Nicola Yoon, mà cuốn sách chỉ giản dị và thật giản dị kể về một ngày bình thường của một

ông Bố, nhưng ẩn sâu trong đó chất chứa biết bao tình cảm của người cha dành cho con, của những thành viên trong gia đình dành cho nhau... Có lẽ trong lòng tôi đã quá tổn thương, lòng tôi là "mưa dầm" nên chẳng cần "nắng gắt" mà chỉ cần một chút "ban mai" ấm áp cũng đủ để sưởi ấm, chính vì sự giản đơn và chân thật ấy "Một ngày của Bố" đã sưởi ấm và nhen nhóm lại tình yêu trong tôi. Những điều tôi chưa từng biết, những điều mà tôi chẳng quan tâm đến, ấy thế mà đó lại là những điều mỗi ngày Bố đều làm cho tôi. "Một ngày của Bố" là quyển sách được ông Bố hai con - Thụy Nho kể như một câu chuyện cổ tích có thật thời hiện đại. Chính vì được kể từ lời của một ông Bố nên nó càng làm cho tôi cảm nhận được sự ấm áp, bao dung từ tình yêu của Bố.

Ngày nay, ngày nay, có một ông Bố như bao ông Bố khác...

Hàng ngày đi xe máy, hình như là một chiếc Honda Dream cà tàng, theo một tuyến đường nhất định và vượt qua:

- Nhiều đèn xanh đỏ.
- Nhiều chú công an giao thông.
- Đồi cây xăng cứ liên tục tăng giá.

- Nhiều đám tắc đường.

- Vô số vỉa hè.

- Và biết bao nhiêu khói bụi không rõ nồng độ có vượt mức cho phép hay không... để đưa con đến trường.

Đây là câu chuyện về ông Bố bình thường ấy, dù có nhiều khác biệt, nhưng hầu như vẫn là một ngày dài dằng dặc..."

Đưa con đến nơi đến chốn, sau đó Bố mẹ mới làm tới việc của mình: đi ăn một bát phở, một tô miến, một tô cháo, rồi sau đó đến cơ quan cống hiến hoặc phung phí tám giờ hoặc vàng ngọc hoặc cám bã của ngày. Trong bể bộn khói bụi và nổi mết nhọc nơi những cơn tắc đường, kẹt xe, người Bố và người Mẹ của thời hiện đại vẫn tận tụy sớm hôm đưa lũ trẻ tới lớp, về nhà, đi học thêm. Dẫu trời mưa cũng như trời nắng, đông cũng như hè, đường tắc cũng như thông, đi thành thơi hay phải phóng lên vỉa hè... Bọn trẻ vẫn phải được đưa đến trường, bởi chúng là tương lai, là cái neo của số phận. Và do đó, Mẹ hoặc Bố vẫn sẵn sàng lên đường trong Hạnh phúc và Trách nhiệm! Một nghìn lần! Trong câu truyện này, dù nhân vật là Bố nhưng có Bố nào mà thiếu được Mẹ! Vì thế Bố cũng là Mẹ nữa! Vả lại, trong mắt của đứa con,

ngày của Bố cũng là ngày của Mẹ. Đây là một câu chuyện giản dị, nhưng nó rất xứng đáng được kể, bằng cách này hay cách khác.

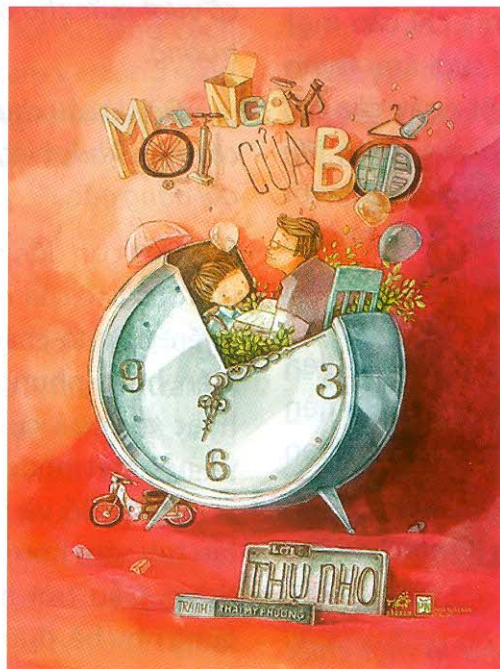
Tôi đã khóc, tôi khóc vì trước giờ chưa một lần tôi chịu lắng nghe Bố nói, chưa một lần tôi chịu hiểu cho Bố và chưa một lần tôi làm Bố vui... Tôi muốn chạy đến để được Bố ôm vào lòng để khóc thật to, khóc hết bao nhiêu muộn phiền trong lòng bấy lâu nay như một đứa trẻ. Tôi yêu Bố đến nhường nào, Bố luôn trầm lặng, Bố làm những điều nhỏ nhặt mà sẽ chẳng có người thứ hai làm được điều đó cho tôi... Rồi cứ như một guồng quay, hết trang này đến trang khác dần hiện ra một ngày của một ông Bố thời nay, xoay quanh chuyện vợ con, tắc đường, chờ con tan học... cứ thế mỗi ngày của Bố trôi qua vì gia đình mệt nhọc nhưng chẳng than phiền, đã bao giờ Bố nói ra đâu, đã bao giờ Bố thể hiện cho mọi người thấy, vì vốn dĩ Bố luôn là một người

kiệm lời. Bố chẳng dịu dàng như Mẹ, Bố yêu con theo cách riêng của Bố, Bố nghiêm khắc, Bố dạy bảo nhưng tất cả Bố chỉ muốn con nên người. Bố

chẳng hoàn hảo nhưng Bố yêu con theo cách hoàn hảo nhất! Tôi vô tình bật cười khi bắt gặp hình ảnh ông Bố “hằng ngày đi xe máy, hình như một chiếc xe Honda Dream cà tàng...”, tôi nhớ lúc còn bé được Bố chở đi học qua bao nhiêu con đường cũng trên chiếc xe Honda. Tấm lưng Bố rộng lắm! che cho tôi khỏi nắng gắt và khỏi mưa rào, chẳng biết các bạn thế nào nhưng với tôi cảm giác bên Bố, Mẹ, cảm giác đó bình yên đến lạ, chẳng sợ bất cứ điều gì. Cứ thế “Một ngày của Bố” đi vào lòng tôi một cách nhẹ nhàng nhưng lại như thức tỉnh

tôi “Bố khổ mà sướng. Con sướng mà khổ. Sướng khổ ngâm ngùi Bố con cùng vui”.

Tôi chỉ muốn nói “Cảm ơn” ông Bố Thụ Nho và cô họa sĩ trẻ chưa chồng Thái Mỹ Phương, “Cảm ơn” “Một ngày của Bố” đã giúp tôi tìm lại Bố, đã giúp

tôi trở về bên Bố, đã giúp tôi yêu Bố nhiều hơn. Vì tôi nhận ra rằng, tôi đã mất Mẹ nên tôi chẳng thể mất thêm Bố, Bố là điều duy nhất tôi còn lại, Mẹ tôi sẽ thật an lòng và thanh thản khi thấy Bố và tôi yêu thương nhau và tôi biết rằng Mẹ vẫn ở bên hai Bố con tôi, chúng tôi vẫn mãi là một gia đình. “Cảm ơn” “Một ngày của Bố”, đã giúp tôi biết được những điều mà tôi chưa từng biết, biết được sự hi sinh của Bố và biết được tình yêu của Bố to lớn đến nhường nào!

Hôm nay, ngày 8 tháng 3 năm 2019, tôi tròn 18 tuổi. Tôi không còn là một cô gái với bề ngoài mạnh mẽ, cũng không còn ít nói, cộc tính và xa lánh mọi người nữa... Đã hơn một năm kể từ ngày tôi đọc quyển sách “Một ngày của Bố”, cũng chính là hơn một năm tôi dọn về sống với Bố. Tôi để tóc dài, bắt đầu biết chăm chút cho vẻ bề ngoài, tôi thoát ra khỏi cái “thế giới” với những ngày mưa

ủ dột, cuộc sống của tôi rất tốt vì bây giờ thế giới của tôi là Bố. Mỗi ngày, Bố vẫn đưa tôi đến trường, Bố vẫn thế, vẫn chiếc xe Honda, tôi cùng Bố đi qua bao nhiêu con đường, ghé bao nhiêu là hàng

quán, ăn bao nhiêu là món mà bố con tôi thích... Bố tôi làm tất cả thay Mẹ, Bố nấu cho tôi những bữa cơm gia đình ấm áp, Bố xếp quần áo và chải tóc cho tôi, Bố đưa đón tôi đi khắp nơi, cùng tôi học, cùng tôi nói chuyện và cùng tôi làm tất cả mọi thứ... Bố nói rằng "Bố muốn bù đắp những năm tháng tôi sống xa Bố chịu nhiều thiệt thòi". Bố luôn nói tôi là niềm tự hào đời này của Bố. Thực ra tôi cũng muốn nói: "Bố mới chính là niềm kiêu hãnh trong sinh mệnh của tôi". Bố đừng lo, từ nay con sẽ luôn ở bên thay Mẹ chăm sóc cho Bố và lo lắng cho gia đình của chúng ta, con chẳng cần gì, chỉ cần mỗi ngày thức dậy được nhìn thấy Bố bên cạnh, được thấy Bố mạnh khỏe, sống bình an, con chỉ mong như thế. Cùng Bố đặt bó hoa hướng dương lên mộ của Mẹ, tôi nắm lấy tay Bố, nhìn những tia nắng cuối cùng của một ngày đã bắt đầu tắt, Mặt Trời cũng khuất sau những hàng cây... tôi thấy lòng mình thật nhẹ nhõm và thanh thản... tôi ước mỗi ngày chỉ cần trôi qua bình yên như thế này đã là đủ. Con chỉ muốn nói."Con yêu Bố và cả Mẹ rất nhiều"!

Trong thành phố này... chẳng có gì thay đổi, con đường vẫn tấp nập người qua, hàng quán vẫn đông khách mỗi ngày, vài bác lao công vẫn đều đặn làm việc, các cụ già vẫn tập dưỡng sinh

mỗi buổi sáng... người đi làm, người đi học... mọi thứ vẫn diễn ra, thời gian vẫn trôi. Và cũng trong thành phố này, có hai Bố con đã cùng nhau đi qua những ngày "mưa dầm" đã đến được với "nắng ban mai" ấm áp đó là Bố và tôi! Bạn biết không, đôi khi hạnh phúc chỉ đến từ những điều vô cùng nhỏ nhặt xung quanh ta, và đôi khi bạn phải thay đổi để cuộc sống trở nên ý nghĩa hơn. Đã có ai làm bạn thay đổi chưa? Hay đã từng vì một điều gì làm bạn nhận thức khác đi về cuộc sống hay chưa? Còn tôi, nhờ đọc sách, nhờ "Người bạn tri âm tri kỉ" ấy đã thức tỉnh tôi, đã "đưa tay kéo tôi" thoát khỏi những ngày sống vô vị bên bốn bức tường trống trải đầy cô đơn. Nhờ đọc sách mà tôi biết được "tình yêu của Bố giống như một ly cafe, ngậm đầu tiên rất đắng nhưng càng nhâm nhi lại càng thấy ngọt. Tình yêu của Bố giống như viên kẹo có nhân, bên ngoài thì cứng rắn nhưng bên trong lại rất mềm dẻo. Tình yêu của Bố còn giống hệt như một quyển sách, bên ngoài thì bình thường không có sức hút nhưng bên trong lại tràn đầy những tri thức"... Nhờ đọc sách tôi nhìn cuộc đời bằng một lăng kính khác hẳn, nhờ đọc sách tôi biết được những điều tôi chưa từng biết, nhờ đọc sách tôi vượt qua những ngày stress đầy căng thẳng, vượt qua khoảng thời gian khó khăn, nhờ

đọc sách tôi biết điều khiển cảm xúc của bản thân, đọc sách còn giúp tôi tìm lại được chính mình. Tôi yêu sách và tôi thích đọc sách bởi tôi thích những điều mới mẻ, đọc sách đưa tôi đến những chân trời mới, đọc sách giúp tôi biết yêu thương, đọc sách giúp tôi biết thông cảm và sẻ chia, đọc sách giúp tôi tìm ra được những triết lí sâu sắc của cuộc sống và thay đổi được cuộc sống của chính mình. Và cũng chính vì sự yêu sách và say mê đọc sách, luôn tìm tòi những quyển sách hay, mới mẻ, “Một ngày của Bố” - một trong những quyển sách mà tôi tâm đắc nhất, nó giản dị đời thường nhưng lại đi sâu vào lòng tôi. Tại sao bạn không thử một lần đọc quyển sách “Một ngày của Bố”? “Một ngày của Bố” là một quyển sách nhẹ nhàng và ấm cúng. Đó không phải là những cuộc chiến với sinh vật kì lạ hay những câu chuyện tình yêu đầy màu sắc mà tôi hay đọc. Đó đơn giản chỉ là những dòng thơ mộc mạc, kéo tôi về với gia đình nhỏ yêu thương. “Một ngày của Bố” không mở ra một thế giới mới mà thu gọn cả thế giới vào từng trang sách. Ở đó tôi thấy gia đình nhỏ yêu thương tràn ngập tiếng cười, thấy ông Bố bình thường của mình, bình thường khát khe sao hôm nay lại đáng yêu đến thế! Qua từng trang sách, chúng ta thấy thương hơn cho những lo toan của cha mẹ, thấy rung cảm trước tình

cảm gia đình, chúng ta phải nhận ra thật sớm để không đánh mất điều tuyệt vời ấy. Đây không chỉ là một ngày của Bố mà còn là món quà dễ thương cho tất cả thành viên trong nhà. Bạn sẽ cảm nhận được những điều ngọt ngào nhất qua từng trang sách để thấy yêu Bố hơn, để biết sự hi sinh thầm lặng của Bố mỗi ngày. Tôi chắc rằng khi đọc “Một ngày của Bố”, mỗi người sẽ tìm thấy ở đây những tầng ý nghĩa riêng. Người thì tất tả kiếm đồng tiền vun vén cho gia đình, thấy nỗi nhọc nhằn, cay cay đọng ngay khóe mắt. Người thì đau khổ vì giao thông Việt Nam đương đại, thấy tiếng thở dài khe khẽ. Người con gái còn son thấy một chút hiện thực. Nhưng có một điều ấm áp nhất mà ai cũng thấy, ai cũng cảm nhận được, nó càng đặc biệt khi được kể từ góc độ của một người xưa nay thường khá kiệm lời và ít thể hiện tình cảm, đó là: “người Bố”. Thật sự đọc sách một phần đã làm thay đổi cuộc đời tôi, tại sao bạn không chọn cho mình một quyển sách riêng ngay bây giờ, biết đâu nó sẽ mang đến cho bạn một điều kì diệu và đầy thú vị!

Tôi đã đọc sách, còn bạn thì sao? Đã đọc sách hay chưa?...

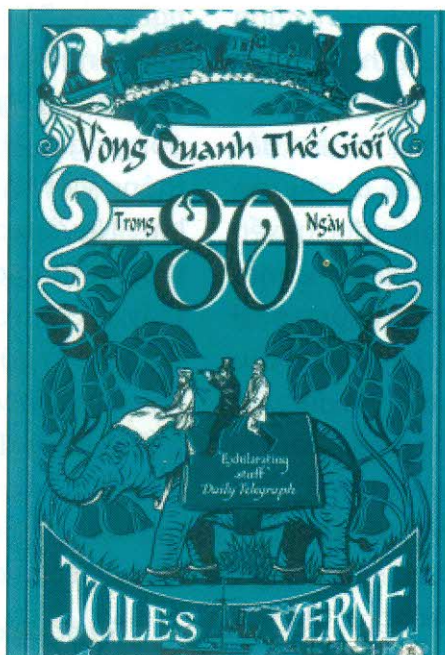
ĐỖ MINH CHÂU

Lớp 12, Trường THPT Olympia, quận Nam Từ Liêm, TP. Hà Nội

VÒNG QUANH THẾ GIỚI TRONG 80 NGÀY

Jules Gabriel Verne (1828 - 1905) không còn là một cái tên xa lạ đối với những người yêu thích khoa học viễn tưởng bởi ông là cha đẻ của thể loại này.

Bằng kiến thức khoa học uyên bác, tài văn chương điêu luyện và đặc biệt là trí sáng tạo vô bờ bến, ông đã viết nên những tiểu thuyết với chủ đề hết sức táo bạo như thám hiểm đại dương, du hành vũ trụ, cuộc phiêu lưu vào lòng đất,... Điều làm mỗi cuốn tiểu thuyết của ông có sức cuốn hút đặc biệt đó chính là bằng tư duy lí luận khoa học sắc bén, những giả tưởng của ông về Trái Đất, vũ trụ dường như rất thực tế và có cơ sở, khiến người đọc không thể không tự hỏi,

tự vấn rằng: liệu những gì ông viết là thật. Không ngoa khi nói rằng, những nhà khoa học hiện nay vẫn ca ngợi truyện của Jules Verne là “tài liệu tham khảo” trong công cuộc khám phá thế giới và các hiện tượng tự nhiên. Trong số vô vàn các tác phẩm kinh điển, cuốn “Vòng quanh thế giới trong 80 ngày” là tiểu thuyết có nội dung gần gũi, thực tế khác với người đọc. Ngày nay, việc vòng quanh thế giới trong 80 ngày không gì đơn giản hơn với nhiều phương tiện tiên tiến, tuy nhiên, vào năm 1872 khi các phương tiện chỉ là tàu thủy và đầu máy hơi nước, với tốc độ hạn chế và còn phụ thuộc vào

điều kiện thiên nhiên, thời tiết thì đây quả là một thử thách hết sức khó khăn, không kể là bất khả thi. Tuy nhiên, Phileas Fogg - một nhà quý tộc giàu có, cô độc với lối sống kín chu, chính xác đến từng giây lại chấp nhận đánh cược gần như toàn bộ gia sản vào chuyến đi khó có thể thực hiện này.

Với phong cách đặc trưng của Jules Verne, xuyên suốt câu chuyện, ông đưa người đọc đi hết từ bất ngờ này đến bất ngờ khác. Mở đầu bằng việc Phileas Fogg đánh cược một nửa gia sản với những người bạn của mình rằng: chuyến đi một vòng quanh thế giới trong gần 3 tháng là điều hoàn toàn có thể thực hiện được, ông cùng anh hầu của mình rời London bằng tàu hỏa lúc 8h45' tối ngày 2/10/1872 và hẹn 80 ngày sau có mặt. Điều làm tác phẩm có sức hút đặc biệt với độc giả là những tình huống thót tim, những trở ngại không thể lường trước liên tục xảy đến trên cuộc hành trình này. Nào là những tuyến đường sắt chưa hoàn thành, bão biển hoành hành tàu thủy, tàu hỏa hết nhiên liệu, bị người Mỹ bản địa tấn công, bị bắt ra tòa án ở Ấn Độ... Jules Verne với sự sáng tạo của mình, đã tạo ra không ít khó khăn cho nhân vật và làm người đọc không khỏi bồn chồn, lo lắng. Qua tác phẩm này, ta có thể thấy rõ nghệ thuật xây dựng tình huống truyện tài tình

của tác giả, với những sự việc giật gân, lôi cuốn, đẩy nhân vật vào bước đường cùng, tạo nên nút thắt rồi lại một cách khéo léo và tinh tế cởi nút thắt của câu chuyện. Nhằm tạo thêm phần kịch tính, xuyên suốt hành trình, Phileas Fogg còn bị treo oan trên đầu án Cướp ngân hàng và luôn bị tên mật thám Fix soi mói, tìm mọi cách cản trở bước tiến. Những bước ngoặt như việc Fix giả danh tính để tìm cách tiếp cận, gây khó khăn cho Fogg và "Vạn năng" luôn gợi lên cảm xúc mạnh mẽ trong lòng người đọc.

Điều ấn tượng nhất của tác phẩm đó chính là nghệ thuật xây dựng nhân vật đáng khâm phục của Jules Verne. Ông thường rất chú trọng vào việc tạo dựng nhân vật của mình, vì vậy, với đặc điểm độc đáo đặc trưng, rất nhiều nhân vật trong tác phẩm của ông đã vượt qua khỏi tiểu thuyết và trở thành biểu tượng văn hóa. Tác phẩm "Vòng quanh thế giới trong 80 ngày" cũng không phải ngoại lệ. Câu chuyện xoay quanh nhà quý tộc Phileas Fogg, anh hầu trung thành "Vạn năng" và tên mật thám Fix, mỗi người một tính cách một ngoại hình và một gia cảnh khác nhau, Phileas Fogg đã trở thành tượng đài về một nhà quý tộc thanh lịch, quý phái, luôn tìm cách vượt qua mọi trở ngại bằng trí tuệ tính toán khoa học chính xác,

tỉ mỉ và đặc biệt có một thái độ bình thản khó tin. Khi ở vào tình thế gần như mọi kế hoạch của ông đã đổ bể, mặt ông vẫn không một gợn lo lắng hay hoảng loạn. Vì vậy, ông vẫn luôn bình tĩnh, đưa ra được những ý kiến và giải pháp khả thi. Tuy vậy, nhân vật Fogg không chỉ nổi tiếng với sự điềm tĩnh trong mọi hoàn cảnh mà còn bởi tấm lòng hào hiệp. Ông sẵn sàng tạm dừng cuộc du hành để giải cứu bà Aouda khỏi một vụ hiếp người rừng rợn, giải cứu anh hầu "Vạn năng" khỏi tay bọn cướp man rợ, dù điều này đồng nghĩa với việc ông sẽ khuyếch gia bại sản và mất danh dự một nhà quý tộc. Ngược lại, với ông chủ của mình, "Vạn năng" là anh hầu trung thành, nhanh nhẹn nhưng rất hay lo lắng, bồn chồn trước những biến cố. Anh có một ngoại hình to khỏe; anh dễ nổi nóng và mất bình tĩnh trước những trở ngại không đáng có. Trong cuộc hành trình, có lúc bị tên mật thám Fix chuốc tới say, tưởng rằng anh đã lạc mất ông chủ mình mãi mãi. Việc đặt hai nhân vật có tính cách tương phản đồng hành cùng nhau, Verne đã càng làm nổi bật đặc điểm sắc nét của hai nhân vật này. Thám tử Fix là một người láu cá, khôn lỏi, khá khéo léo và quan trọng nhất là rất tận tâm trong công việc của mình. Khi nhận được đơn báo một người ngoại hình giống Phileas Fogg là tên cướp ngân hàng đang trên

đường bỏ trốn, hắn tìm mọi cách theo sát tiếp cận và bằng mọi cách làm chậm chân Fogg, kể cả việc "loại trừ" anh người hầu nhằm đợi lệnh bắt giữ.

Hồi hộp tới tận những giây phút cuối cùng, khi Fogg, bằng sự tính toán khoa học logic, thắng được cả thiên nhiên và con người khi đã đặt được chân lên tổ quốc thân yêu sát ngày và với chiến thắng tưởng chừng như đã nắm chắc trong tay ông lại bị tên mật thám Fix bắt giam vào ngục. Tuy vậy, ngày 21/12 đúng giờ Phileas Fogg vẫn có mặt ở nơi hẹn và còn tự tin khẳng định rằng vòng quanh thế giới chỉ mất 78 ngày!. Tại sao lại có thể như vậy? Đó là sự tài tình và thông minh của Jules Verne. Có thể nói, với các tác phẩm của mình, Jules Verne đã thổi lên những ước mơ và niềm hi vọng cho những người sống tại thời điểm đó. Chuyện khoa học viễn tưởng nhưng mọi chi tiết tình huống đều được lấy dựa trên thực tế và điều đó là động lực, là ước mơ cho bao con người khám phá và phấn đấu. Đến thời điểm hiện tại, bao người vẫn không khỏi ngạc nhiên với những suy nghĩ táo bạo của Jules Verne trong tác phẩm "Vòng quanh thế giới trong 80 ngày" vào thời điểm năm 1873!

NGUYỄN THỊ HUYỀN TRANG

Lớp 11A1, Trường THPT Tiên Lữ, huyện Tiên Lữ, tỉnh Hưng Yên

QUÊ NỘI

“Tôi nhìn ra xa. Mưa tạnh! Quê nội thương yêu dần dần hiện ra rục rờ! Sông Thu Bồn vẫn long lanh. Núi Phước Tường, dãy Cu Đê, núi Cà Tang, Hòn Đền hiện lên thành một dãy dài những anh em bá vai nhau đi về một phía. Sông với núi với bãi dâu cồn cát càng thấy rõ nét, như xích gần nhau lại.”

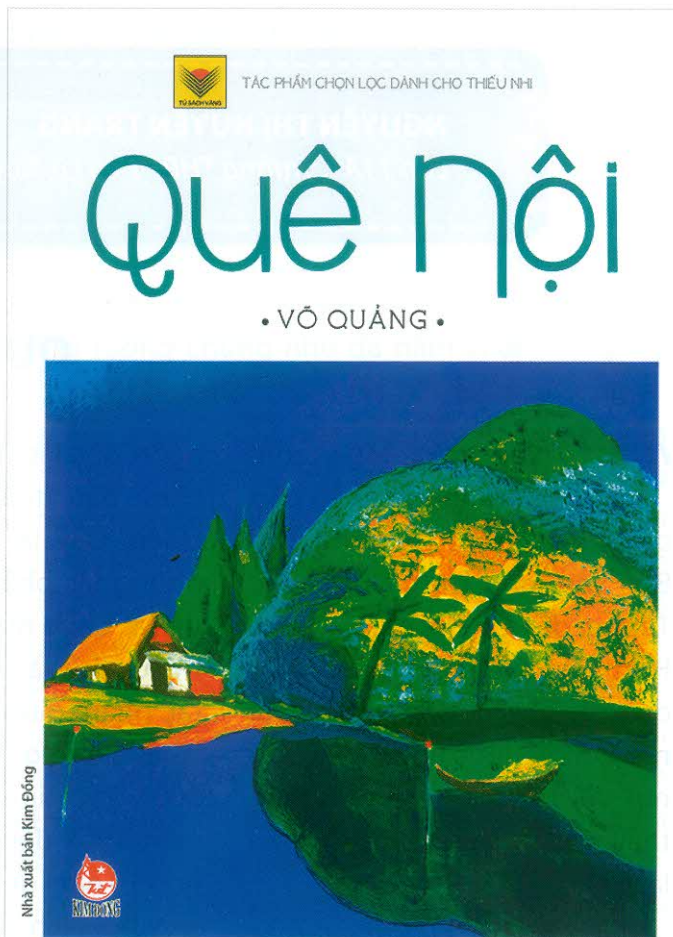
“Quê nội” lấy bối cảnh là “vùng quê kháng chiến” Hòa Phước, Quảng Nam (nay thuộc Đà Nẵng) từ sau Cách mạng tháng Tám, sau ngày tuyên

ngôn độc lập 1945 đến những năm đầu toàn quốc kháng chiến. Đây là một trong số ít những tác phẩm thành công ở đề tài Cách mạng khi viết cho thiếu nhi và là một trong ba tác phẩm giúp Võ Quảng nhận “Giải thưởng Nhà nước” năm 2007. Tác giả viết “Quê nội” từ năm 1961 đến năm 1974, mất hơn 10 năm để hoàn thành trọn vẹn bộ sách. Trong tác phẩm, nhà văn đã rất khéo léo và tinh tế khi “khoe” được cái hồn nơi quê hương xứ sở. Một miền quê tưởng chừng như quá đổi

binh thường như bao vùng quê khác, ấy vậy mà lại hiện lên sinh động, đẹp đẽ, nên thơ đến lạ. Sát gần đến từng chi tiết, nhớ kĩ từng dáng nét, từng màu sắc, từng âm thanh, tiếng động của một vùng quê vọng lại từ một quá khứ xa xưa, một nỗi niềm nhớ thương vời vợi và sâu thẳm. Hòa Phước là của Võ Quảng, của một người con vùng quê Ngũ Hành Sơn, sông Thu Bồn, cửa Hàn, cửa Đại... nhưng cũng là của anh, của tôi, của tất cả chúng ta. Nghe chuyện của Hòa Phước, cũng như là nghe kể về quê hương của chính mình. Ngòi bút "Đất rừng phương Nam" - Đoàn Giỏi khi nhận xét về "Quê nội" cũng đã từng viết: "... Một nơi tôi chưa hề tới, hiện ra trong tôi thành một nỗi nhớ. Tôi như gặp lại - nói như người xưa - một quê hương tiền kiếp..."

Văn Võ Quảng không chau chuốt, không mượt mà, không cao sang, nhưng chân thật. Chân thật đến tận lòng, đến nỗi đọc xong mỗi trang sách, tôi như được sống về cái thời đất nước ta còn kháng chiến để được cùng những chiến sĩ anh hùng giúp dân, giúp nước. Cũng chính cái "thật" ấy đã tạo cho "Quê nội" một sức sống mãnh liệt. Vào những năm 45, ở cái thời "gạo ăn còn chẳng có", khi sự khan hiếm về giấy đã hạn chế gay gắt số lượng bản in của hầu hết các tác giả đương thời, ấy vậy mà bộ sách này đã được tái bản nhiều lần và được

tiêu thụ một cách nhanh chóng trên mọi miền đất nước, rồi sau đó được dịch sang tiếng Pháp và dẫn đến tay bạn bè quốc tế. Và kể cả sau này, người ta vẫn nhắc đến "Quê nội" như một giai thoại không

thể thiếu, để khi sống trong thời bình, ta vẫn còn hoài niệm về một lát cắt lịch sử đầy huy hoàng của cả dân tộc.

Về cơ bản, “Quê nội” là một áng văn bình dị dành cho thiếu nhi. Xuyên suốt bộ sách là cuộc đời của hai nhân vật chính: Cục - nhân vật “tôi” và Cù Lao - một cậu bé mới theo cha trở lại làng; từ khi là những cậu bé cưỡi trâu chơi trò giật lá “xưng hùng xưng bá, nào Tào Tháo, nào Triệu Tử Long”, cho đến khi trở thành những người chiến sĩ cách mạng quả cảm, sẵn sàng hi sinh cho Tổ quốc. Cục vô tư, tuy đôi lúc hơi thô lỗ, láu táu, vụng về nhưng nồng nhiệt và chân thành, luôn hết mình vì ước mơ và những điều ấp ủ. Cù Lao trầm tĩnh, hiền hậu, trong cái “lành” thoáng đôi chút suy tư nhưng thật thà và nhiệt huyết. Tình bạn ấy quá đẹp, quá đổi thiêng liêng, tựa như một viên pha lê long lanh giữa những hỗn độn, bôn ba của thời đại. Tôi ngưỡng mộ tình bạn của Cục và Cù Lao. Tôi cũng ngưỡng mộ những giây phút hai cậu thiếu niên được cùng nhau nghe bà Hiến kể chuyện cứu nàng Phấn Diệp, cùng nhau giúp chị Bốn Linh chặn tầm, làm bữa; cùng nhau dòm vào cái ống thiên lí “xa soi nghìn lối” của thầy Lê Hảo rồi như phát hiện ra một điều gì thật lí thú; cùng nhau theo anh Bốn, anh Long học võ, cố gắng rèn

luyện để được gia nhập đội dân quân tự vệ, sớm ngày được đánh Pháp... Ở đôi bạn này có cái vô tư của những đứa trẻ quê, nhưng cũng có sự chững chạc của những thiếu niên đương thời khi phải sinh ra trong giai đoạn lâm nguy của đất nước. Cục và Cù Lao tựa như sự hiện diện, sự hóa thân, sự sống động trở lại của tuổi thơ tất cả chúng ta. Mỗi người có thể có một tâm hồn riêng không giống nhau, nhưng ai lại chẳng có ít nhiều cái ngộ nghĩnh ấy, tinh nghịch ấy, cái ham say chơi đùa ấy, cái khôn ranh hoặc vụng dại ấy... Ai trong chúng ta lại chẳng có một tuổi thơ tuy thiếu nghèo hoặc no đủ, nhưng đều có chung một niềm tin, một khát khao hướng thiện, muốn khẳng định bản thân, muốn nhanh chóng trở thành người lớn? Ở Cục và Cù Lao, quả là Võ Quảng đã phát hiện được một cái gì sâu xa mà gần gũi và cũng là điển hình cho cả một thế hệ trẻ thơ, trong cái vẻ riêng, ngộ nghĩnh, không lặp lại của nó. Cả cuộc đời của họ chỉ gói gọn trong vài trăm trang giấy, nhưng đủ để người đọc cứ mãi bồi hồi, xao xuyến, rồi lại khao khát được sống trong cái thời vô lo vô nghĩ, rồi lại mơ ước được cống hiến như cách mà đôi bạn ấy đã góp sức cho quê hương Hòa Phước thân yêu.

Một điều đáng nói nữa, cũng là chiếc chìa khóa mang lại linh hồn cho “Quê nội”, chính là

cách mà Võ Quảng “áp” vào bộ sách những câu ca dao, những câu thơ cách mạng đầy hào sảng mà gần gũi, thân thương. Các thể loại văn học dân tộc cổ truyền được nhà văn lồng ghép rất rõ ràng thông qua nhiều thể loại: hát nói, hát bài chòi, vè, nói vắn... Chính chất dân gian này đã tạo nên tiếng cười, niềm vui thấm đẫm các trang “Quê nội”. Làm sao không vui khi những tục lệ hà khắc, những hủ tục nặng nề đang ngày càng bị khai trừ để nhường chỗ cho lí tưởng cộng sản soi sáng con đường cách mạng và hướng người dân đến tương lai hạnh phúc, ấm no? Làm sao không vui khi những người nô lệ, từng chịu cảnh đói rét, áp bức; từng sợ hãi từ lão lí trưởng ác độc đến chòm đa lý nơi có cửa lủ ma Cụt Đầu, quỷ Năm Nanh, từng bỏ làng ra đi để tránh kiếp nô lệ nay được trở về đoàn tụ với xóm làng, trở thành những người tự do, bình đẳng, cùng chung sức, chung lòng xây nền độc lập dân tộc? Có thể nói, tình yêu nước trong “Quê nội” được hiện lên qua từng con chữ, vắn thơ, len lỏi vào từng con tim, khối óc...

“Đoàn quân thiếu niên tiên phong chúng ta
Quyết đem xương máu để trả thù xưa
Mau! Mau! Mau! Theo cờ đỏ sao vàng
Rút gươm, ta thể chém quân tham tàn...”

....

Anh em ta mau bồng súng tiến ra sa trường

Khúc hát hành quân đang vang lừng trong
bốn phương”

Võ Quảng là một nhà văn của thiếu nhi, thế nhưng trong những suy nghĩ thơ ngây của trẻ thơ lại ẩn hiện những nỗi niềm người lớn. Bên trong những trang sách tưởng chừng như đơn giản ấy, ta như thấy trọn một nỗi lo đất nước, nỗi nhớ thương dân tộc, nỗi đau đau trong tâm can những người con xứ Quảng nói riêng và tất cả những người dân đất Việt đương thời nói chung. Những trang Võ Quảng chan chứa một tình yêu quê, cũng là tình yêu Tổ quốc...

“Quê nội” là một hành trình. Hành trình của sự thay đổi. Sự khác biệt lớn nhất, bao trùm lên toàn bộ người và cảnh trong suốt bộ truyện là sự đổi thay từ Cách mạng tháng Tám. Chòm đa lý, trước là hang ổ của lủ ma Cụt Đầu, quỷ Bạch Thổ Năm Nanh, nay là bãi tập của dân quân tự vệ. Bà Hiến học chữ Quốc ngữ, bỏ đi cái định kiến “*Cái bút lông của mình như cái bút măng, có đầu như cây bút sắt đâm thủng bụng*”. Chú Hai cuối cùng cũng được trở về quê hương sau bao năm tha phương cầu thực vì bị bọn cường hào ác bá chèn ép. Ông Bốn Rì

chuyên bán thịt chó được trả lại vị thế làm người, được hòa nhập với bà con xóm làng. Ông Bảy Hóa cao râu, đẹp hết những “Thập Điện Diêm Vương”, bỏ nghề coi tướng để đi theo cách mạng... Một xã hội đang trong cuộc chuyển mình sau đêm dài nô lệ. Một giọng điệu trầm, man mác buồn và đôi khi có gì như hiu hắt cứ bám riết, hằn in lên nửa cuộc đời của không ít nhân vật trong truyện, nơi phía bên kia bóng tối của chế độ cũ, mà bản lề là Cách mạng tháng Tám 1945. Chẳng thể nào tận hưởng cái vui hôm nay nếu không gọi nỗi buồn ngày xưa cũ. “Quê nội” không thiếu những trang buồn. Nhưng đáng nói là niềm vui rồi sẽ dâng lên, lan tỏa. Có điều, nói văn Võ Quảng, đó không phải là những trang ồn ào, huyên náo, nhỏ to, mà đó đôi khi chỉ là tiếng róc rách như một mạch nhỏ len lỏi nơi kẽ núi, có lúc lại thì thấm vọng về như nỗi niềm người xưa kể lại...

Xuyên suốt cả bộ sách, không khó để nhận ra một tình yêu nước nồng nàn toát ra từ những trái tim đầy nhiệt huyết của từng nhân vật, từng mảnh đời, từng câu chuyện. Thế nhưng, tôi mạn phép được gọi đây là “hành trình của niềm tin” bởi lẽ, song song với lòng yêu nước đó, ta hẳn cảm nhận được những niềm tin đầy kiêu hãnh. Đó là niềm tin vào một ngày độc lập, niềm tin vào con sông

Thu Bồn sẽ mãi long lanh, niềm tin vào tương lai - ngày quốc kì Việt Nam sẽ được dâng cao đón ánh mặt trời. Dù bà con Hòa Phước cùng với đồng bào toàn quốc còn phải đánh giặc suốt 20 năm sau này nữa, nhưng chỉ cần có niềm tin, dân tộc ta chắc chắn sẽ làm nên chiến thắng! Tôi tin vào từ đầu tiên mà anh Bảy dạy cho bà con còn chưa biết chữ “*Đây, tôi viết chữ t, tôi viết thêm chữ u, thêm cái chấm dưới đất, thành chữ tự. Đây tôi viết thêm chữ d, một chữ nữa là o. Chữ d ghép với chữ o thành chữ do. Đó là hai chữ “tự do”.*

*“Trái tim tôi có một dòng máu đỏ
Sẽ một ngày chẳng đến tận Câu Lâu
Nước sông Thu dù lụt lội đục ngầu
Nghe vẫn ngọt như bòn bon Đại Lộc”*
(“Bao giờ tôi về thăm xứ Quảng”

- Trần Trung Đạo).

HUỲNH THỊ NHƯ XUÂN

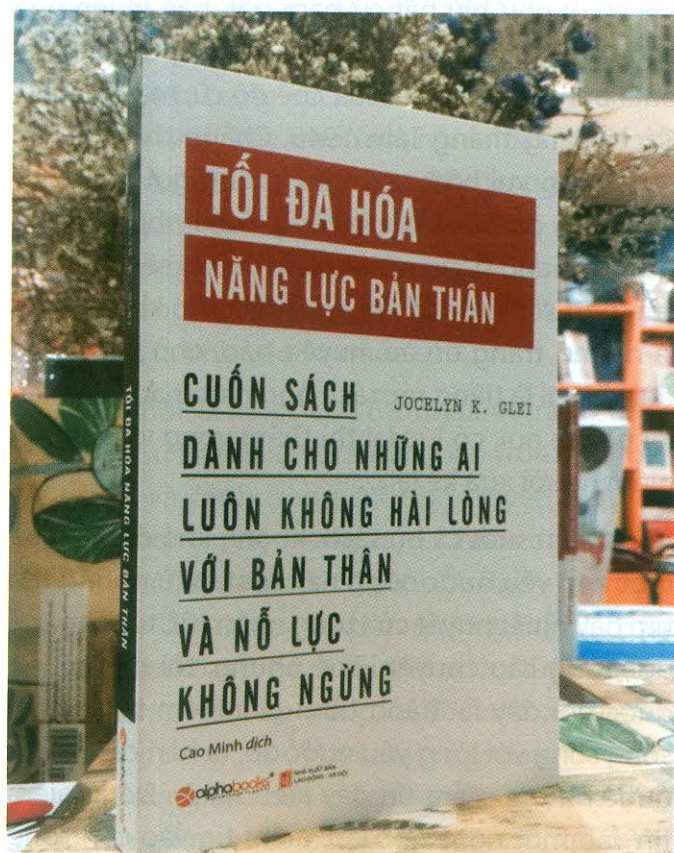
Lớp K51A - KDTM, Khoa Quản trị kinh doanh, Trường Đại học kinh tế-
Đại học Huế

TỐI ĐA HOÁ NĂNG LỰC BẢN THÂN

Đã bao giờ bạn cảm thấy chán nản, tự ti hay thậm chí là thất vọng về bản thân mình chưa? Và dĩ nhiên, có một điều chắc chắn rằng trong cuộc đời của mỗi người sẽ có ít nhất một lần lâm vào hoàn cảnh bế tắc, bất lực và thất vọng về chính mình. Bạn cảm thấy mông lung, không biết mình đang làm gì và cố gắng vì điều gì.

Và chính bản thân mình cũng đã có rất nhiều lần cảm thấy thất vọng về bản thân mình vô cùng. Mình như một đứa tự kỉ vậy, cứ nhốt bản thân trong phòng, không chịu tiếp xúc với ai, suốt ngày cứ tự dằn vặt chính mình, đau khổ, khóc lóc...

Rồi có đôi khi, mình buồn đến nỗi cô đơn lái xe vòng quanh con phố, dưới ánh đèn mờ ảo, tắt nấp người qua lại nhưng trong đầu thì cứ trống rỗng, cứ đi trong vô thức rồi lại thở dài; có một câu

nói cứ lớn vồn trong đầu mình khiến mình stress nặng nề, đó là: “Tại sao mình lại tệ đến vậy, tại sao lại ngu ngốc đến thế, chỉ có việc nhỏ như vậy thôi mà cũng làm không xong, mình chẳng được tích sự gì cả, lại còn không có nổi một thứ gì đó gọi là tài năng”. Bao nhiêu thứ cảm xúc cứ ồa đến trong đầu mình, chỉ cần một cái gì đó như chất xúc tác cũng đủ khiến cho mình vỡ òa và suy sụp.

Thời gian dần trôi qua, bỗng nhiên mình lại dạo bước đến một quán cafe sách gần nhà, lần lượt đi xung quanh và tình cờ nhìn thấy cuốn sách có tựa đề rất hay và thú vị: “Tối đa hóa năng lực bản thân”. Hình như cuốn sách có một sức hấp dẫn rất đặc biệt với mình, nó giúp cho mình thấy phấn khởi và có động lực dù rất ít. Mình nghĩ mình nên đọc nó, biết đâu sẽ có ích cho mình thì sao. Thế là mình tậu ngay em ấy về nhà luôn. Đi trên đường mà cảm thấy vui lạ lùng, không hiểu vì sao nữa. Chắc là do cuốn sách mình vừa mua, tựa đề hay và thiết thực làm sao. Mình vui lắm, mình sẽ đọc nó ngay.

Quả đúng như tựa đề cuốn sách nói, nó đã giúp mình thay đổi cách nhìn nhận và suy nghĩ lạc hậu. Cuốn sách dẫn dắt mình thay đổi hành động để trở thành thói quen, từ đó thay đổi bản thân và

làm được những thứ mà bản thân mình cứ định kiến rằng là không thể.

Cuốn sách “Tối đa hóa năng lực bản thân” do tác giả Jocelyn K. Glej, Giám đốc kiêm Tổng biên tập của 990 sáng tác.

Nội dung cuốn sách được tổng hợp từ nhiều câu chuyện có thật của những con người nổi tiếng, nó rất thực tế và thiết thực. Khi đọc bạn có cảm giác như mình là người phỏng vấn vậy, được nghe những chia sẻ quý báu và kinh nghiệm xương máu của những người từng trải.

Mở đầu cuốn sách, tác giả đã đề cập đến vấn đề khám phá và phát huy năng lực bản thân để thành công, cụ thể đó là câu chuyện có thật của nữ nhà văn Flannery O'Connor và cậu bé San Francisco. Đây là hai ví dụ sinh động cho chúng ta thấy cách để đóng góp khả năng của mình cho cuộc đời. Elon đã rất may mắn khi tự phát hiện ra khả năng và niềm say mê của bản thân, cô đã cảm nhận niềm vui được sống, được cống hiến và vượt qua được nhiều thử thách khó khăn, kể cả bệnh tật.

Cụ thể hơn: “Năng lực đặc biệt của mỗi người, theo cách nghĩ thông thường, là khả năng xuất sắc trong toán học, thể thao, âm nhạc, văn chương... Thế nhưng không chỉ vậy, còn có rất nhiều năng

lực khác cũng rất cần thiết cho cuộc sống và mang lại thành công cho bạn. Chẳng hạn, năng lực tạo ra sự hòa hợp, thân ái giữa con người, năng lực hài hước, năng lực thuyết phục...

Thế thì, tại sao chúng ta cứ luôn “đề cao năng lực của người khác rồi lại tự coi rẻ khả năng của mình?”

Đọc đến đây, cuốn sách giúp mình nhận thức được rằng: mình đã sai khi cứ luôn định kiến bản thân mình không có tài năng nào cả, mình không làm được gì ngoài việc chỉ biết ngồi thất vọng và

buồn chán. Mình cần phải thay đổi để trở nên tốt hơn, cố gắng và kiên trì thì sẽ thành công thôi. Mỗi người đều có năng lực nào đó cho riêng mình, không ai giống ai và cũng không có ai là hoàn hảo cả. Vì vậy chúng ta cần phải hành động, cần có tư duy khác đi thì bạn mới nhận thức được tài năng của mình và từ đó nó sẽ thay đổi cuộc sống của bạn, nó khiến bạn trở nên tốt hơn và hạnh phúc biết bao.

Cuốn sách “Tối đa hóa năng lực bản thân” này sẽ giúp chúng ta khám phá và phát huy năng lực tiềm ẩn của chính mình. Cuốn sách cung cấp cho bạn những lời khuyên, kinh nghiệm từ các chuyên gia hàng đầu trong mọi lĩnh vực.

Mỗi chương nêu ra một lĩnh vực trọng tâm, chia sẻ với bạn những hiểu biết sâu sắc về từng vấn đề trong việc tối đa hóa năng lực của mỗi cá nhân, giúp bạn thoát ra khỏi vùng an toàn để can đảm vững bước trên đường đời. Dựa trên những nghiên cứu chuyên sâu và kinh nghiệm cá nhân

sâu sắc, cuốn sách sẽ hé mở cho bạn cách:

- Xác định và tạo ra cơ hội mới.
- Trau dồi kinh nghiệm theo thời gian.
- Tạo dựng các mối quan hệ hợp tác và có giá trị.
- Chấp nhận và học cách đương đầu với rủi ro.

"Người nghệ sĩ sẽ không là gì nếu không có trong tay món quà tài năng thiên phú, nhưng món quà đó sẽ là vô ích nếu thiếu lao động."

- Émile Zola -

Cũng như Émile Zola nói, việc gì mà chúng ta muốn đạt được thì phải lao động cần cù, kiên trì, có như vậy thì tài năng của chúng ta mới phát huy hết mức có thể. Chúng ta thực thi các ý tưởng thường xuyên và do đó cũng thất bại thường xuyên. Nhưng những vấp ngã đó sẽ giúp chúng ta đi đúng hướng và hãy xem mỗi thất bại là một cơ hội học hỏi, một phần trong bài học thực tế dành cho bản thân.

Cuốn sách còn nhấn mạnh rằng câu hỏi đúng đắn không phải là: "Tôi đam mê làm công việc nào nhất" mà thay vào đó là: "Phong cách sống và làm việc nào sẽ nuôi dưỡng đam mê của tôi?"

Rất dễ để sống cho qua ngày, để làm việc ở

một mức độ "vừa đủ", để xác định điểm đến và tới đích theo lịch trình sẵn có. Nhưng nếu muốn trở nên thực sự xuất sắc trong công việc, chúng ta cần đánh thức những khả năng tiềm ẩn để phát triển bản thân, trí tuệ, tài năng và cả những thói quen của chúng ta đều có thể uốn nắn được đáng kể.

"Công việc là một hành trình chứ không phải đích đến".

- Elbert Hubbard -

Và dĩ nhiên, khi chúng ta yêu thích công việc thì chúng ta sẽ miệt mài với nó, cố gắng không ngừng nghỉ, hãy thay đổi tư duy của mình, cho phép bản thân được mắc sai lầm để ngày càng hoàn thiện và trưởng thành hơn.

"Làm mọi điều đúng sẽ giữ bạn ở đúng vị trí, mắc sai lầm sẽ thôi thúc bạn khám phá".

- Steven Johnson -

Cuốn sách đã cung cấp cho chúng ta rất nhiều điều bổ ích và quý giá, giúp bạn nhận ra được những điều mà bạn nghĩ rằng mình không thể làm được. Nó giúp bạn cảm thấy mình như được sống lại một lần nữa, được bước đi trên con đường mà mình chọn. Nó định hướng cho bạn làm sao để trở thành một người tài năng, có trách nhiệm và

lập trường vững vàng. Và điều đặc biệt hơn nữa, đó chính là cuốn sách đã dành tặng cho bạn một món quà vô cùng quý báu, món quà này chính là động lực, là sự nhận thức đúng đắn giúp bạn có thêm sức mạnh để vững bước trên cuộc sống đầy chông gai này. Đọc sách còn là động lực tinh thần giúp hoàn thiện bản thân mình hằng ngày. Và chỉ khi bạn thay đổi suy nghĩ, luôn nghĩ đến những điều tích cực thì bạn sẽ yêu thích và tâm huyết với công việc của mình.

“Tối đa hóa năng lực bản thân” là cuốn sách mà mình tâm đắc nhất, lúc nào cũng phải mang theo nó bên cạnh để đọc lúc rảnh rỗi. Cuốn sách này như những lời động viên, là lời khuyên giúp cho những con người đang cảm thấy thất vọng về bản thân, mông lung trong cuộc sống như mình có thể tìm được lí tưởng và mục đích sống thiết thực.

Tại sao chúng ta thường lãng phí thời gian vào những điều vô bổ như lướt Facebook, Zalo, Youtube... mà không chịu tìm tòi để phát hiện ra tài năng tiềm ẩn của bản thân và từ đó tận dụng nó vào công việc cũng như học tập đạt hiệu quả tốt? Các bạn đang tự lãng phí tuổi trẻ của chính mình. Đừng đánh mất nó một cách như vậy, tiếc lắm. Chính vì vậy, cần phải có biện pháp hợp lí để

cải thiện bản thân, trau dồi kinh nghiệm quý báu theo thời gian để trở nên có ích cho xã hội. Mỗi ngày chúng ta nên đọc sách để mở mang kiến thức cho bản thân, vì sách là nơi chứa đựng luồng kiến thức vô hạn, nếu bạn đọc sách mỗi ngày, đồng nghĩa với việc các bạn đang nâng cao giá trị cho chính mình và trở nên tốt hơn.

Sách không những cung cấp tri thức cho ta, mà nó còn là một người bạn luôn đồng hành bên ta mọi lúc mọi nơi, như một lời động viên để nhắc nhở ta không ngừng cố gắng hoàn thiện mình hơn. Trên đây là cuốn sách mình muốn chia sẻ đến các bạn được biết, bởi vì nó đã thay đổi nhận thức của mình rất rõ ràng, khiến mình lạc quan và đam mê với việc học tập hơn, làm mình dần tìm ra những tài năng mà mình không nghĩ là mình làm được. Mọi thứ cần có thời gian và sự cố gắng thì sẽ thành công thôi! Nếu các bạn muốn biết rõ hơn thì nên tìm đọc cuốn “Tối đa hóa năng lực bản thân” này ngay nhé! Bạn sẽ thấy có rất nhiều điều thú vị và bổ ích trong cuốn sách và tất nhiên bạn sẽ cảm thấy bất ngờ đó!

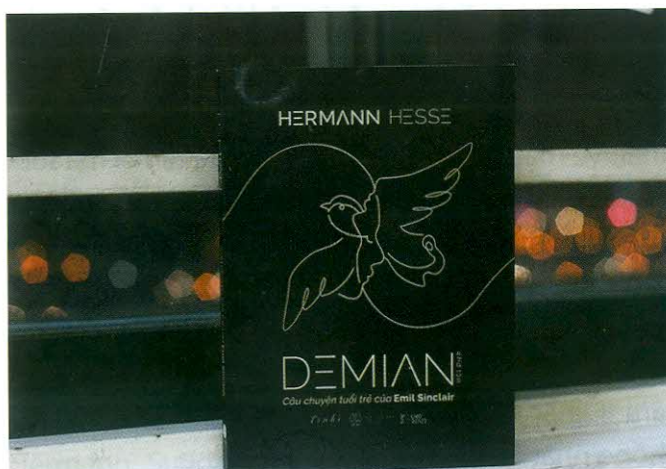

VÕ HÀ AN

Lớp K20CLCD, Học viện Ngân hàng, quận Đống Đa, TP. Hà Nội

TUỔI TRẺ BẮN KHOẼ

Tuổi trẻ của mỗi người là những chuỗi ngày chẳng ai giống ai, cũng tựa như cuộc đời mỗi người đều là những tháng năm phiêu bạt hoàn toàn rất khác nhau. Tuổi trẻ có ai mà chưa từng một lần trải qua vị đắng của cuộc sống, lâm vào những hoàn cảnh tuyệt vọng, bế tắc, không biết phải chọn lối đi nào, cảm thấy hụt hẫng, chỉ có một ý nghĩ duy nhất là buông xuôi, từ bỏ. Những lúc như thế hẳn ai cũng cần một người bạn để cùng đồng cảm, và đối với tôi, có lẽ đó là những cuốn sách. Đã đọc nhiều tác phẩm hay, song chỉ đến khi tiếp cận *"Demian - câu chuyện tuổi trẻ của Emil Sinclair"* được viết bởi Hermann Hesse, xuất bản năm 1919, tôi mới thực sự ngộ ra nhiều điều về cuộc sống.

Nói qua một chút về Hermann Hesse, ông là một trong những ngòi bút thuộc trường phái văn học hiện đại của Đức. Bắt đầu sự nghiệp văn chương của mình từ năm 20 tuổi và kéo dài suốt 45 năm cuộc đời, ông là tác giả nổi tiếng với những hiểu biết sâu sắc về tâm lí, con người. Các tác phẩm gây tiếng vang của Hesse phải kể tới đó là *Demian - câu chuyện tuổi trẻ của Emil Sinclair*; *Mùa*

hè cuối cùng của Klingsor; nàng Siddhartha, ... Đến nay Hermann Hesse vẫn là nhà văn người Đức có nhiều tác phẩm được dịch ra nhiều thứ tiếng khác trên toàn thế giới. Đáng chú ý, năm 1946 ông được vinh danh bằng giải thưởng Goethe (giải thưởng văn học uy tín nhất của Đức) và giải thưởng Nobel Văn học.

Với *“Demian - câu chuyện tuổi trẻ của Emil Sinclair”* hay *“Tuổi trẻ băn khoăn”* (tên tác phẩm sau khi được tái bản), Hermann Hesse đã khắc họa những khó khăn về mặt tinh thần, những vấn đề tâm lí mà tuổi trẻ phải trải qua, bao gồm trạng thái căng thẳng hình thành từ xung đột giữa bản năng của chính bản thân tác giả và luân lí áp đặt của thế giới bên ngoài. Đề tài như vậy xuất hiện xuyên suốt tác phẩm như một bản tự truyện phản chiếu những phân cực tâm lí khác nhau dù mâu thuẫn nhưng thực ra lại thống nhất của chính con người Hesse.

Nội dung của *“Tuổi trẻ băn khoăn”* không có gì quá phức tạp, nếu không muốn nói là đơn giản đến nhàm chán. Tuy nhiên, chính những thông điệp nhân văn ẩn sau từng câu chữ mới là điều giữ tôi lại với tác phẩm. Emil là một cậu bé được nuôi dưỡng trong một môi trường có bố mẹ, một môi trường được bao bọc bởi tình thương nhưng

luôn bị gò bó, ép buộc theo định hướng khắc khe từ người lớn. Trái lại, dù rất muốn được sống mãi trong vùng an toàn mà bố mẹ dựng nên, Emil cũng rất đổi tò mò về thế giới bên ngoài, nơi được miêu tả là bóng tối - tràn ngập mâu thuẫn xã hội, song đổi lại là sự tự do. Trong suốt diễn biến câu chuyện, Emil luôn phân vân khi đứng giữa hai thế giới, chỉ đến khi có sự xuất hiện của Demian - người bạn và sau này là người dẫn đường, Emil mới thoát li và chống lại những tư tưởng thiển cận của cuộc đời để cuối cùng nhận thức được bản ngã của chính mình.

“Tuổi trẻ băn khoăn” không có chiều sâu và tầm ảnh hưởng rộng so với *“Nhà giả kim”* của Coelho, song nó lại phản chiếu tham vọng của tôi - tham vọng về một tương lai có thể thay đổi. Điều đầu tiên làm tôi chú ý ở một phần ba trang sách không phải chú bé nhu nhược với sự chu cấp đầy đủ mà là người bạn đồng hành - Demian. Ở cậu chất chứa nhiều suy nghĩ trái ngược với luân thường đạo lí mà Emil được dạy. Những tư tưởng tôn giáo Demian đề cập đến đều rất mới mẻ và thú vị, giả dụ như chi tiết cậu bé nói về dấu ấn đặc biệt trên trán Cain. Vốn đó là dấu ấn để Thánh Miken phân biệt cá thể khác nhau trong một cộng đồng, nhưng vì cộng đồng đều không muốn sự

khác biệt nên chỉ mình Cain tình nguyện được đóng dấu. Và cũng chính Cain trở thành một người duy nhất, một cá thể đặc biệt mang tên Cain. Một chi tiết nhỏ nhưng là lời mỉa mai nhẹ nhàng đến những kẻ an phận thủ thường, sợ thay đổi, sợ phải khác biệt chẳng?

Những chi tiết thú vị không chỉ vì ý tưởng mới mẻ so với bối cảnh nước Đức cuối thế kỉ 19 lúc bấy giờ, mà còn dấy lên câu hỏi thực sự đáng suy xét về bản ngã cá nhân, thái độ đối mặt trong bối cảnh truyền thống, thói quen kiểm soát tư duy. Đó là thực trạng mà hiện nay nhiều người trẻ đang phải chật vật vượt qua. Không ít học sinh, sinh viên đã gặp rất nhiều khó khăn để có thể lựa chọn đúng đắn nhất, cũng như tìm được cách vượt qua những trở ngại và vấp vấp trong học tập. Áp lực của việc chọn ngành, chọn trường hay đi du học khi chưa tìm hiểu kĩ lưỡng và suy nghĩ thấu đáo trước khi đưa ra quyết định, những sai lầm, vấp vấp và cả hối tiếc đều có thể xảy ra. Việc nảy sinh tâm lí chán nản và cảm thấy bấp bênh trước con đường phía trước là không hề hiếm gặp. Thêm vào đó, việc đưa ra một lựa chọn mới đồng nghĩa với việc phải làm lại gần như từ đầu, chắc chắn sẽ tạo ra tâm lí e ngại. Nhưng bạn ơi, với những lựa chọn quan trọng trong cuộc sống, không phải lúc

nào chúng ta cũng đưa ra được quyết định chính xác ngay từ lần đầu tiên. Sẽ không bao giờ là quá muộn để thay đổi, bắt đầu một khởi đầu mới và theo đuổi đam mê của bản thân. Cánh cửa tương lai luôn rộng mở nếu chúng ta dám mạnh dạn thay đổi, trải nghiệm và tiếp tục theo đuổi ước mơ. Đừng để những vấp vấp và những lựa chọn không hoàn hảo ngăn cản hoài bão và đam mê. Tuổi trẻ luôn cần có sự trải nghiệm và thay đổi luôn là điều cần thiết. Dũng cảm đối mặt và dũng cảm thay đổi, những điều tốt đẹp vẫn chờ đợi trên con đường phía trước. Ở phần cuối chương 3, có một câu nói khiến tôi thực sự tâm đắc đó là: *"Chú chim non đấu tranh thoát khỏi quả trứng. Quả trứng là thế giới. Ai muốn được sinh ra, trước hết, phải phá hủy một thế giới"*.

Con đường giác ngộ tư tưởng của Emil Sinclair cũng là một chủ đề khá sâu sắc dưới ngòi bút của Hermann. Sự khám phá, tìm tòi, bản năng phá vỡ giới hạn chính là ý tưởng tất cả mọi sự đều phải tự trải qua để thấu hiểu bản thân mình. Nhưng có một đặc điểm độc đáo, chính chủ nghĩa cá nhân của Emil lại trở thành vật cản trong việc xác định chỗ đứng trong thế giới. Câu hỏi "Tôi là ai?" lặp lại nhiều lần như một sự tự vấn bản thân. "Tôi đi nhiều nơi, học nhiều thứ nhưng cuối cùng vẫn không thể trả lời tôi là ai, tôi muốn gì". Cái cảm giác không có sự lựa

chọn nào, không nhìn ra con đường nào, không thể giống như tất cả mọi người ngoài kia, cảm thấy bẽ rạc, tuyệt nhiên vô cảm với những thứ tũn mủn. Đó hẳn là điều không thể nào tránh khỏi cho những kẻ không tìm thấy lối đi, như tôi chẳng hạn.

Tôi đã chọn học tại một ngôi trường mà tôi chưa từng nghĩ đến, chọn một ngành mà thậm chí bản thân còn mơ hồ. Tôi thích viết, tôi thích đọc sách, nhưng đó chỉ là sở thích, là những thứ tôi làm để ngày qua đi, để lấp vào thời gian biểu, để khiến bản thân mình bận rộn và để trấn an bản thân rằng mình vẫn ổn. Tôi không biết làm gì, suốt năm nhất đại học chỉ quanh quẩn với suy nghĩ rằng ngày mai sẽ khác. Nhưng ngày mai sẽ khác thế nào với một bản thân tôi không chịu thay đổi, không chịu bước lên phía trước. Giống như Emil, sợ hãi trước thế giới rộng lớn khi mà bản thân còn chưa kịp vỗ cánh. Và rồi tôi tìm thấy câu trả lời ở những chương cuối.

Ý chí tự do mà Demian thể hiện đã nảy sinh trong tôi nhiều câu hỏi. *"Chúng ta không có ý chí tự do"* - Demian không phủ nhận lí tưởng con người, hàm ý của cậu thuộc về giới hạn bản thân. Con người chỉ tự do khi dùng hết sức lực theo đuổi mục đích khám phá bản ngã thẳm sâu trong tâm hồn. Theo một cách nào đó, ý chí của chúng ta

luôn bị ảnh hưởng bởi thế giới bên ngoài và như vậy thì không còn gì là tự do. Thế nên có thể hiểu ý chí tự do chính là việc rời bỏ những quan điểm, đạo đức bấy đàn cố hữu để vươn tới một cái tôi với những suy nghĩ mới. Quan tâm, để ý quá nhiều tới suy nghĩ, bình phẩm của xã hội, vì thế, giống như một cách chối bỏ bản thân vậy. Nhìn vào Demian, tôi mới chợt hiểu về ý nghĩa tồn tại của bản thân - tôi sinh ra trên đời là tôi của duy nhất.

Oprah Winfrey có một câu nói, rằng: *"Cuộc sống luôn chứa đựng những nỗi đau mà ta không thể nào đoán trước được. Thế nhưng hãy tin rằng mọi chuyện buồn đều lướt qua chúng ta rất nhanh như một đoạn phim."* Trước khi biết đến *"Demian - câu chuyện tuổi trẻ của Emil Sinclair"* tôi đã đặt ra hàng chục lí do, hàng trăm câu hỏi phải làm sao để không chơi vơi nữa. Hầu hết những suy nghĩ đó đều không có câu trả lời. Nhưng bây giờ, không sao nữa rồi, có thể tôi không được nhanh nhẹn, nhưng tôi có thể làm được dù chậm rãi; có thể tôi đã từng bỏ rơi ngày xưa của mình, nhưng tôi sẽ cố gắng để ngày mai không phải hối hận ngoảnh lại chì chiết tôi của ngày hôm nay.

Tuổi trẻ, ai chẳng từng buồn? Phải không bạn, phải không tôi?

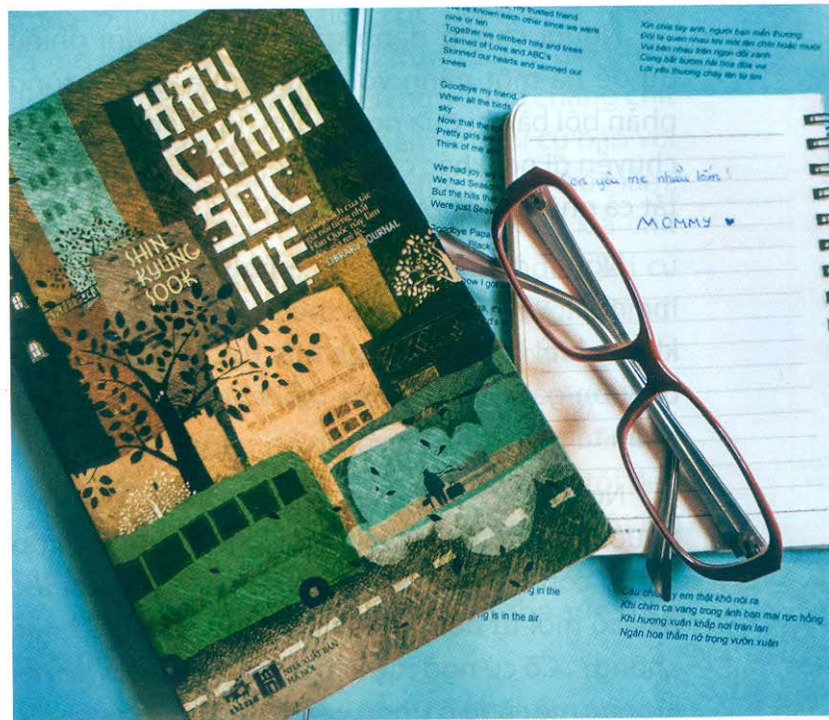
LÊ THỊ THU PHƯƠNG

Lớp K20LKTA, Khoa Luật Kinh Tế, Học viện Ngân Hàng, quận Đống Đa,
TP. Hà Nội

HÃY CHĂM SÓC MẸ

Một buổi sáng cuối tuần vào viện chăm mẹ, đang ngồi nhìn những giọt nước chảy trong ống truyền, tôi được một chị - con gái của bác nằm đối diện giường mẹ tôi đưa cho một cuốn sách, cầm trên tay cuốn sách "Hãy chăm sóc mẹ" của nhà văn Hàn Quốc Shin Kyung-sook, không hiểu sao tôi thấy có một sự rung động mãnh liệt. Tôi bắt đầu lật từng trang và chìm mình vào trong ấy từ lúc nào không hay.

Cuốn sách kể về người mẹ bị lạc ở ga tàu của thủ đô Seoul khi cùng chồng mình lên thăm các con. Và thế là cuộc hành trình tìm mẹ bắt đầu. Một cuộc hành trình đan xen những dòng hồi tưởng với biết bao cung bậc cảm xúc về một người mẹ giàu đức hi sinh, một người vợ tảo tần, hết lòng vì chồng vì con. Câu chuyện được kể luân phiên

dưới dòng hồi tưởng suy ngẫm của các thành viên trong gia đình: Cô con gái nhà văn, người anh cả, người chồng và cuối cùng là sự lên tiếng của người mẹ đi lạc xưng “Tôi”.

Người con trai cả, đứa con bà yêu thương, là niềm tự hào của cuộc đời bà vì luôn cố gắng học giỏi đứng đầu trong các kì thi và đỡ đần bà thay vị trí người cha bỏ đi trong gia đình.

Người chồng dành gần hết cuộc đời phiêu du để bà một mình với những đứa con và từng phản bội bà khi đưa người phụ nữ khác về nhà rồi chuyển đi nơi khác cùng người phụ nữ ấy bỏ mặc tất cả những lời nói của vợ mình.

Người con gái thứ, cô tưởng chừng cô hiểu mẹ nhất, vậy mà đến khi mẹ bị lạc chính cô cũng không biết được năm sinh thật sự của mẹ, cô cũng đã luôn gắt gỏng với mẹ mỗi khi mẹ cô hỏi han, quan tâm cô.

Người con gái út sau khi lấy chồng, khi cô là người mẹ người vợ hằng ngày phải chăm sóc cho 3 đứa con, tất bật với công việc bếp núc thì lúc đấy cô mới tự hỏi: “Mẹ có yêu công việc bếp núc không?”. Cô cứ ngỡ mẹ là bếp và bếp chính là mẹ, lúc nào mẹ cũng ở trong bếp vì mẹ thích công việc đấy. Cô không nhận ra rằng dù thích hay không

thì đó là công việc mà mẹ cô phải làm hằng ngày để chăm lo cho 4 đứa con.

Khi bà đi lạc, họ mới bắt đầu dành thời gian nghĩ về những gì đã qua và ngỡ ngàng nhận ra bản thân đã quá vô tâm, thờ ơ với mẹ. Họ cứ mãi miết đi tìm những thứ xa hoa, lo cho cuộc sống đủ đầy mà quên mất rằng hạnh phúc của họ, thế giới của họ là mẹ thì đang mong ngóng, chờ đợi các con từng ngày, từng giờ. Sau bao nhiêu năm sống cùng mẹ nhưng chỉ đến khi mẹ bị lạc họ mới nhận ra mẹ không biết chữ; mới biết đến công việc mẹ làm ở “Ngôi nhà hi vọng”; mới biết được những năm tháng đầy tổn thương mà mẹ phải gánh chịu; mới biết được căn bệnh mẹ đang mang trong người hằng đêm dày vò thân xác gầy gò, những cơn đau đầu đến phát điên mà bình thường mẹ hay bảo “Không sao. Mẹ ổn”. Sau tất cả những sự thật được vỡ lẽ ra từ ngày mẹ bị lạc, thì dường như bây giờ là quá muộn để họ có thể bù đắp cho mẹ. Dường như họ mới ngộ ra rằng đã bỏ lỡ thứ quý giá của cuộc đời mà tạo hóa đã ban tặng chính là Mẹ. Đi sâu vào trong tận trái tim sâu thẳm của họ về hình ảnh người mẹ “tóc muối tiêu, gò má cao”, ta mới nhận thấy đã quá muộn để bù đắp cho tình yêu thương không ngừng nghỉ của bà. Hình ảnh người mẹ đi lạc “bị thương ở mu bàn chân, đi đôi

dép lê màu xanh, một bên dép cửa vào bàn chân chỗ gần ngón cái sâu đến nỗi miếng thịt long ra thành vết rách sâu hoắm, ruồi muỗi vây quanh vết thương đang rỉ mủ..." như cửa vào, bóp nghẹt trái tim của người đọc, thật ám ảnh và xót xa.

Ai đã từng đọc từng trang sách "Hãy chăm sóc mẹ" thì chắc không kìm nổi những giọt nước mắt hay cả tiếng nấc nghẹn ngào và trong đó có cả tôi. Càng đọc tôi càng thương chính người mẹ của mình, người phụ nữ in hằn trên khuôn mặt là những vết chân chim, đôi môi của sự tảo tần nhưng không bao giờ tắt đi nụ cười rạng rỡ mỗi khi đón tôi đi học xa nhà về.

Tôi thấy bóng dáng mẹ tôi trong từng đoạn miêu tả mẹ trong cuốn sách. Lúc nào cũng đầy lo lắng, cũng luôn chân luôn tay chăm cho chồng, lo cho con. Chưa kịp vào hè, mẹ tôi đã vội vàng đi mua sấu về ngâm cho kịp ngày tôi nghỉ hè về nhà. Sang mùa đông, mẹ lại đi tìm mua chanh đào về để ngâm vì mẹ biết tôi và anh trai tôi rất hay ho khi trời trở gió. Tôi chỉ mới nói với mẹ là tôi sắp về và tôi sẽ được ở nhà 1 tuần, thì mẹ đã lo ra dặn bác bán hàng thịt mẹ tôi hay mua để cho cân thịt lợn ngon, để gần ngày tôi đi mẹ sẽ lấy để làm ruốc bông cho tôi đem ra Hà Nội. Mẹ tôi là thế,

chưa bao giờ người phụ nữ ấy ngừng lo lắng dù cả tôi và anh trai ai cũng đã lớn. Nếu ai đó hỏi tôi về siêu anh hùng thì tôi sẽ kể cho họ nghe về mẹ mà không phải superman hay chiến binh hùng hậu nào mà báo chí ca ngợi.

Và tôi cứ giữ cái suy nghĩ mẹ là siêu nhân vì chẳng bao giờ tôi thấy mẹ ốm hay tỏ ra mệt mỏi. Chỉ đến một ngày, khi xếp hàng vào thăm mẹ trong phòng Hồi sức tích cực bệnh viện K sau ca mổ cắt bỏ khối u buồng trứng sau 3 giờ phẫu thuật, tôi đã òa khóc khi trên người mẹ chẳng chít dây, ống, máy móc, mẹ chỉ nằm im. Tôi cứ bảo với mình đây làm gì phải mẹ đâu, mẹ mình khỏe lắm, lúc nào cũng làm hết việc này đến việc kia chứ có bao giờ mẹ chịu nằm yên như thế đâu. Tôi cứ đứng ngơ người ra nhìn mẹ, đã rất lâu rồi tôi mới nhìn kĩ mẹ như thế, từ khuôn mặt đến bàn tay chai sần. Tôi sợ khi nhìn mẹ cứ nằm im như vậy, tôi cố gọi "Mẹ ơi" nhưng do thuốc mê chưa hết nên mẹ chẳng hề hay biết gì. Hình ảnh ấy ám ảnh tôi đến tận bây giờ. Mẹ tôi đã có dấu hiệu tuổi tác thật rồi, mẹ không còn khỏe như xưa nữa, đã đến lúc mẹ cần nghỉ ngơi nhiều hơn, quan tâm cho sức khỏe bản thân nhiều hơn.

Vừa đọc từng trang sách, vừa theo dõi đây

truyện của mẹ, tôi biết rằng bây giờ không còn sớm để bắt đầu quan tâm mẹ, tôi phải làm điều đó ngay từ bây giờ thôi. Tôi không thể chỉ chăm chăm lo cho mình, không thể chỉ dành thời gian tán gẫu với bạn bè mà quên đi rằng mẹ mình cũng đang chờ cuộc gọi dù vài phút thôi của con gái ở nhà. Nên sau ngày mẹ ra viện trở về quê, ngày nào cũng như một thói quen trong lịch trình của mình, tôi phải gọi điện cho mẹ vào buổi tối, có khi chỉ lặp đi lặp lại “Mẹ đã ăn cơm chưa?”, “Hôm nay mẹ ăn gì?”, “Mẹ đã uống thuốc chưa?”. Và tôi cứ ngồi nghe mẹ kể hết chuyện này đến chuyện kia, đôi khi còn cả những câu chuyện trong khu phố nên dù đi học xa nhà nhưng hầu như chuyện gì trong xóm tôi cũng biết. Tôi thấy sự hào hứng của mẹ trong cách mẹ kể chuyện và ánh mắt mẹ nhìn tôi. Tôi tự hỏi là sao việc dễ dàng là chỉ gọi điện về cho mẹ mà tôi lại phải để đến tận giờ tôi mới làm.

Tôi sợ, thực sự sợ một ngày nào đó cuộc gọi cho mẹ cứ đổ chuông mãi mà mẹ chẳng nghe máy. Tôi nhận ra rằng hạnh phúc tôi đang có bây giờ chính là mẹ mà chẳng phải đâu xa vời cả. Có mẹ, còn mẹ đã là hạnh phúc, là tài sản và món quà vô giá mà tôi đang sở hữu rồi. Bởi vì tôi biết ngoài kia rất rất nhiều người họ cũng chỉ khao khát có mẹ hay còn mẹ để yêu thương, chăm sóc như những

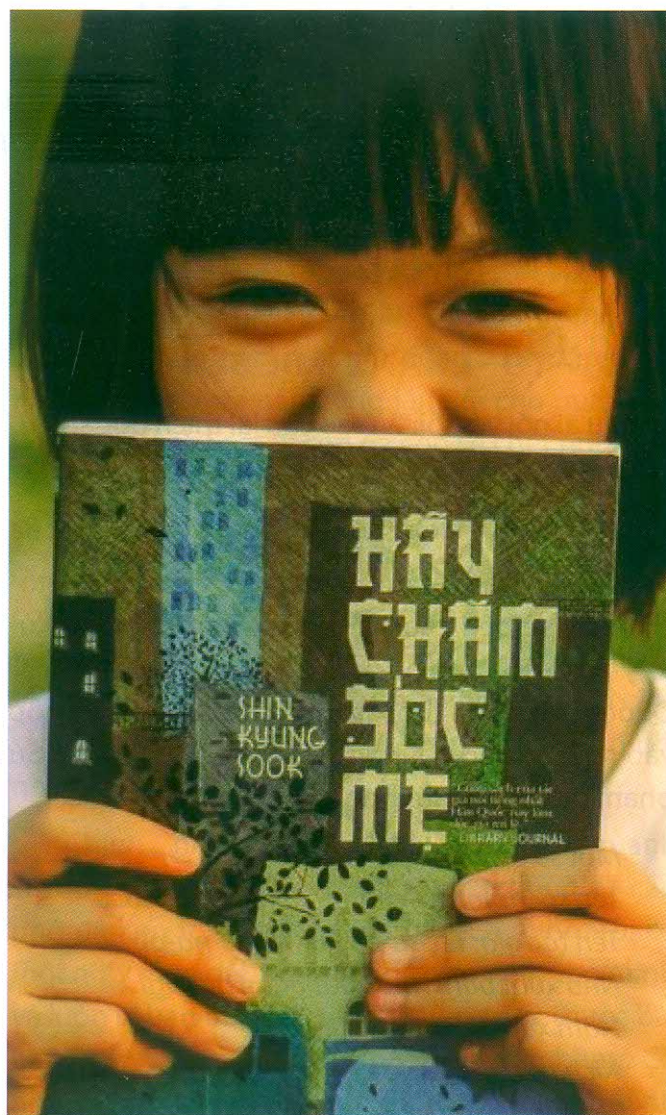
người con trong cuốn sách “Hãy chăm sóc mẹ”.

Cuốn sách như một món quà quý giá cho những ai còn mẹ, cho những ai đang mãi mê vui vã với những cuộc chơi mà quên mất mẹ, cho những ai chưa kịp nói lời yêu thương với mẹ. Ta có thể nói mãi câu “Em yêu anh” không chán nhưng lại ngập ngừng mãi không nói ra được câu “Con yêu mẹ”. Vậy hãy nói từ bây giờ đi, nói ra ngay đi đừng để đến khi không còn cơ hội để được nói trực tiếp với mẹ thì lúc đấy là quá muộn thật rồi. Động lại trong tôi khi giở đến trang cuối của cuốn “Hãy chăm sóc mẹ” còn là lời xin lỗi vì những gì bản thân chưa làm với mẹ, những lời nói thốt ra chẳng suy nghĩ của con khi con bức bối ở đâu đó rồi lại về gắt gỏng với mẹ. Con thật có lỗi mẹ nhỉ!

Đôi khi chúng ta quá quen với việc những người mẹ lúc nào cũng nhắc nhở, dặn dò nhưng đáp lại thì đều là sự khó chịu “sao mẹ cứ nói mãi thế”. Nhưng nếu một ngày những lời nhắc nhở quen thuộc như thói quen đấy mất đi thì sẽ như thế nào? Có lẽ sẽ rất hụt hẫng, tiếc nuối rồi nước mắt rơi xen vào hai từ “Giá như”. Cuốn sách “Hãy chăm sóc mẹ” cho chúng ta biết, cho tôi biết rằng phải chăm sóc mẹ khi mẹ còn có thể nhìn thấy, bên mẹ khi mẹ còn có thể nhận ra chúng ta là ai,

làm mẹ vui khi mẹ còn có khả năng nhìn thấy con mình hạnh phúc và thành công với những ước mơ của bản thân. Mẹ sẽ là người khóc cùng bạn khi bạn vấp ngã, mỉm cười khi bạn thành công, ôm ấp và bảo vệ bạn khi bạn gặp nguy hiểm. Với mẹ, các con là lẽ sống thì chúng ta hãy xem mẹ là cuộc đời, chăm sóc cho mẹ chính là chăm sóc cho một phần linh hồn trong chính bản thân mình. “Ta sẽ ở bên mẹ được bao lâu nữa? Ta đã làm được gì cho mẹ rồi?” Hãy để câu hỏi đó nằm trong lí trí và làm theo những gì trái tim của một người con cần phải làm.

Đằng sau những câu chuyện thật buồn, có lẽ phải gọi là nỗi buồn của cuộc sống, Shin Kyung-sook đã đưa ra một câu hỏi lớn và quá khó để tìm ra được câu trả lời: cuộc sống này, chúng ta phải làm sao cho đúng? Cái đúng ở đâu, không đơn thuần là tốt hay xấu về mặt đạo đức nữa. Mà là làm sao để chúng ta đến một giờ phút nào đó khi vĩnh viễn mất đi người quan trọng của cuộc đời mình, mình không phải cảm thấy hối hận. Gập lại cuốn sách với câu kết “Hãy chăm sóc mẹ” chắc chắn nó sẽ luôn nhắc nhở tôi phải yêu thương, quan tâm, chia sẻ và dành nhiều thời gian bên mẹ hơn. Con xin lỗi và cảm ơn mẹ thật nhiều - Người phụ nữ vĩ đại nhất cuộc đời con!

TRƯƠNG THỊ THANH HUYỀN

Lớp Tiểu học 4B, Khoa Giáo dục Tiểu học, Trường Đại học Sư phạm Huế

TÔT - TÔ - CHAN CÔ BÉ BÊN CỬA SỔ

Nếu ai nói với tôi: “Vì sao cậu lại thích đọc sách?” Thì tôi sẽ trả lời ngay: Vì tớ đã lỡ đọc “Tốt-tô-chan cô bé bên cửa sổ” mất rồi!

Tôi vẫn nhớ rất rõ lần đầu tiên tôi đọc “Tốt-tô-chan cô bé bên cửa sổ” của tác giả Tét-su-kô Ku-ro-y-a-na-gi là vào hè năm tôi thi xong kì thi THPT Quốc gia cũng là thời gian tôi chờ có điểm để nộp vào một trường đại học nào đó... không phải Sư phạm như tôi đang theo học cho đến bây giờ.

Một số thông tin về cuốn sách:

Tên sách: Tốt-tô-chan cô bé bên cửa sổ.

Tên tác giả: Tét-su-kô Ku-ro-y-a-na-gi.

Nhà xuất bản: Nhà xuất bản Thời Đại.

Năm xuất bản: 8 - 2011.

Kích thước: 19 x 13 cm.

Số trang: 208 trang.

Hình thức: Bìa mềm.

Cuốn sách như là một cuốn hồi kí về tuổi thơ của cô bé Tét-su-kô (cũng chính là tác giả) và những người bạn, bố mẹ và thầy cô trong ngôi trường đặc biệt. Cô bé Tốt-tô-chan trong cuốn sách là một cô bé thông minh, nhanh nhẹn và hơi nghịch ngợm nên ngay từ những ngày đầu tiên khi vào lớp 1 cô bé đã không nghiêm túc trong giờ học. Khi thì gọi cả gánh hàng rong vào lớp biểu diễn, khi thì ngồi hát ngêu ngao với mấy chú chim và có lúc cả lớp đang ngồi học thì cô bé lại nghịch hộp bàn làm phát ra tiếng động... Khiến cả cô giáo và các bạn tức giận và cho rằng Tốt-tô-chan là một học sinh “cá biệt” bị đuổi khỏi trường học ngay những ngày đầu tiên vào lớp 1. Lúc đó, mẹ của cô bé đã tìm cho Tốt-tô-chan một ngôi trường

mới với tên gọi là Tomoe và nơi đây, về sau đã biến cô bé trở nên “đặc biệt”.

Trong ngôi trường ấy, thầy Hiệu trưởng sẵn sàng ngồi nghe Tô-tô-chan kể đủ thứ chuyện trên trời, dưới đất trong hàng tiếng đồng hồ mà không hề than trách, hay có thể cho Tô-tô-chan làm mọi điều em muốn như tìm hòn bi đã bị rơi xuống cống, được mặc quần áo mình cảm thấy thoải mái nhất khi đến trường... Phòng học là các toa tàu đã cũ được nhà trường thiết kế lại và học sinh trong lớp được tự do ngồi bất kỳ các chỗ trong lớp học cũng như thoải mái học các môn mà mình thích. Những điều các thầy cô mang lại giúp học sinh ở trường luôn có tính tự giác học tập và các em học vì yêu thích chứ không phải học vì ép buộc.

Cuốn sách không chỉ đem lại những bài học quý giá đối với những người sắp hoặc sẽ bước trên sự nghiệp “trồng người” của mình, mà còn đánh thức những bậc làm cha, làm mẹ biết cách nuôi dạy con. Tôi vẫn nhớ, dù cô giáo nói đuổi học Tô-tô-chan nhưng mẹ Tô-tô-chan có niềm tin rằng cô giáo không hiểu con mình, cô bé chỉ hơi năng động quá một chút và cần tìm một ngôi trường phù hợp, có thể hiểu cô bé. Mẹ đã lặng lẽ chuyển trường mà không nói cho Tô-tô-chan biết

rằng con bị đuổi học vì sợ cô bé tự ti, e sợ khi đến học một ngôi trường mới. Mẹ đã chỉ hỏi lí do vì sao quần áo của Tô-tô-chan suốt ngày bị rách và tiếp tục khâu lại mà không hề đánh mắng, cô bé chơi với cái trò chơi “ngớ ngẩn” cứ chui qua chui lại hàng rào thép gai hay thường đùa nghịch với chú chó Rocky. Mẹ có lúc biết Tô-tô-chan đang nói dối, nhưng hiểu rằng cô bé quá ân hận về việc mình làm nên mới nói dối, cô bé đã có bài học thấm thía rồi nên cũng lặng lẽ cho qua. Như khi mẹ biết chắc mấy con gà con sẽ chết nhưng vì Tô-tô-chan nhất quyết đòi mua và hứa với bố mẹ sẽ nuôi chúng, mẹ vẫn mua và để Tô-tô-chan trải qua cảm giác đau khổ khi đi chôn những chú gà con, tự chịu hậu quả cho việc làm của mình từ đó mà Tô-tô-chan biết lỗi của chính bản thân mình. Và còn rất nhiều câu chuyện mà những người cầm sách trên tay mới thấy được ý nghĩa về gia đình, nhà trường và xã hội.

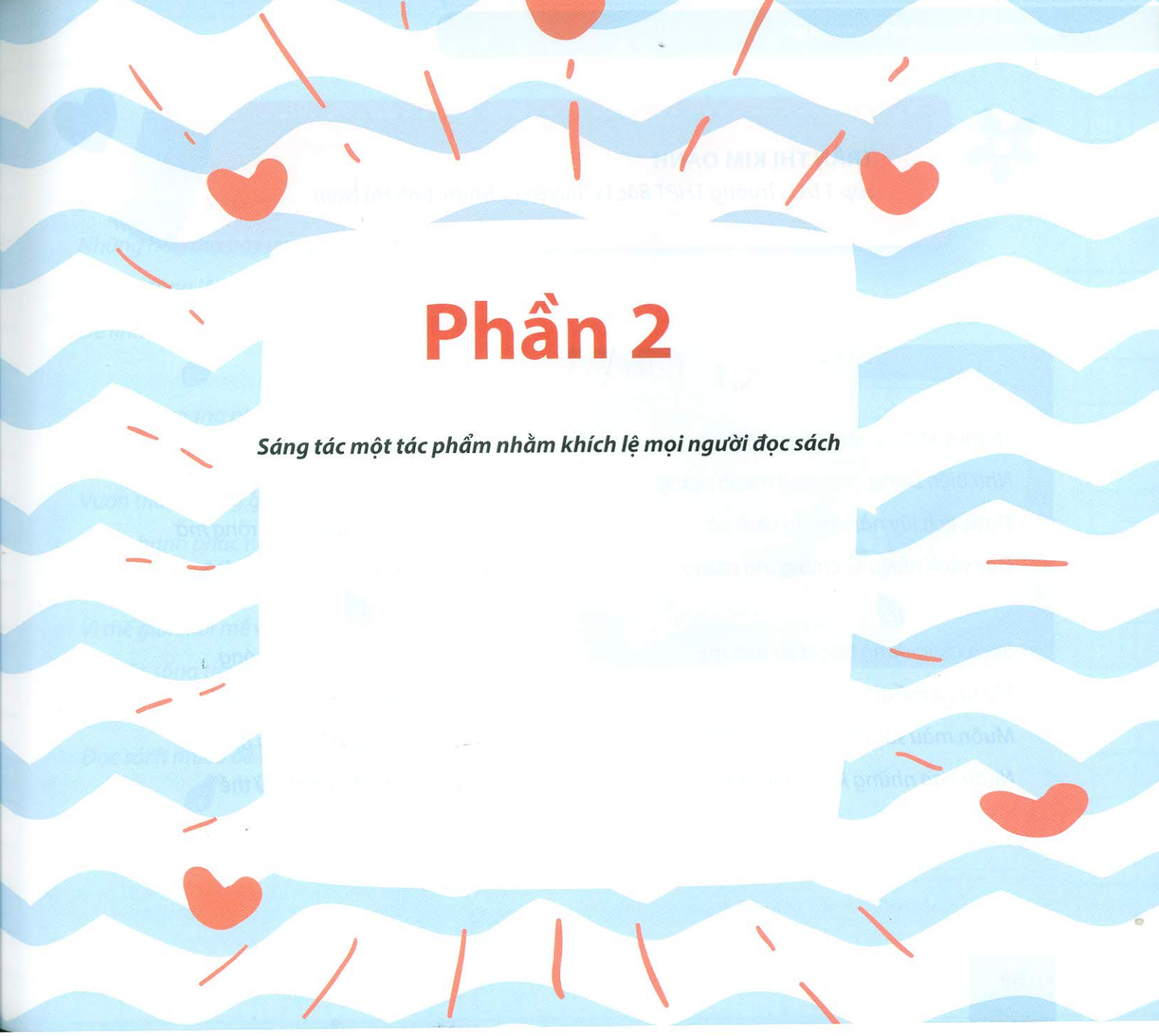
Chính những câu chuyện xung quanh Tô-tô-chan và những bài học mà chúng ta cần nhớ đã làm tôi nhớ đến em gái của mình. Tôi có một người em gái, lúc nhỏ nó hơi kém thông minh và luôn bị bạn bè trêu chọc vì không đọc thuộc bài hay không làm được một bài toán trên bảng. Có những ngày đi học về là nó khóc và bướng bỉnh

không chịu nghe bố mẹ hay tôi chỉ bài. Cứ thế nổi tự ti lớn lên dần và dù có lớn lên thì sự mặc cảm, sự e sợ vẫn nằm ngay trong đôi mắt và chính tôi luôn nhận ra điều đó. Năm đó tôi đã quyết định chuyển hồ sơ từ học Luật (theo dự tính) sang học Sư phạm, một ngành mà chính tôi nói với bạn bạn là “không bao giờ học” vì bản thân thấy không hợp. Nhưng rồi tôi cũng đã học gần hết 4 năm đại học với sự cố gắng, nỗ lực và đạt được một số thành tích nhỏ nhỏ mà lúc trước tôi từng không nghĩ đến. Và có những lần tưởng rằng sẽ bỏ cuộc thì tôi lại nhớ tới “vì sao mình lại chọn nó” và tiếp tục cố gắng.

Cuốn sách “Tôt-tô-chan cô bé bên cửa sổ” đã giúp tôi yêu trẻ, những học sinh của tôi trong tương lai và cũng giúp tôi có một cái nhìn thật sự nghiêm túc về việc giáo dục trẻ em, để không có bất kì đứa trẻ nào phải lớn lên trong mặc cảm và sự tự ti như em gái của mình hay cô bé Tôt-tô-chan trong câu chuyện. Cuốn sách dù đã trải

qua hơn 30 năm từ ấn bản đầu tiên, nhưng có lẽ sức mạnh của cuốn sách và những bài học mà không chỉ những giáo viên tương lai như tôi mà tất cả những ông bố bà mẹ cần phải học hỏi. Và cũng nhờ quyển sách đầu tiên chạm vào trái tim mà sau này tôi xem sách như một gia vị của cuộc sống, giúp cuộc đời của chúng ta trở nên rực rỡ.

Phần 2

Sáng tác một tác phẩm nhằm khích lệ mọi người đọc sách

TRẦN THỊ KIM OANH

Lớp 11A1, Trường THPT Bắc Lý, huyện Lý Nhân, tỉnh Hà Nam

PHÉP MÀU CỦA SÁCH

Tri thức không bao giờ có hạn
Như biển Đông, trời rộng mênh mang
Được tích lũy nằm trong sách vở
Đọc sách nhiều sẽ chẳng mơ màng

Sách chứa đựng bao điều mới mẻ
Mở ra cả thế giới thần kì
Muôn màu sắc cầu vồng lấp lánh
Ngân nga những khúc nhạc tình si

Cuộc sống đẹp là do có sách
Sách càng hay, đời mới càng tươi
Cho tâm hồn ngày càng rộng mở
Giàu thêm tầm hiểu biết mỗi người

Khi cô đơn một mình lẻ bóng
Sách bầu bạn những lúc sầu bi
Sách là thầy dẫn bước ta đi
Dạy ta cách "đối nhân xử thế"

Đọc và ngắm càng thêm yêu sách
 Những hồn thơ bay bổng trên cao
 Khuấy động lên lớp lớp sóng trào
 Để linh hồn quện cùng tác phẩm

Sách còn mang phép màu kì lạ
 Nâng đôi cánh ước mơ bay xa
 Vươn thành công gần thêm một bước
 Dựng hạnh phúc no ấm đời ta

Vì thế giới mới mẻ và hiện đại
 Vì cuộc sống trước mắt và tương lai
 Đời còn dài ta còn cần học mãi
 Đọc sách nhiều để kiến thức không phai.

NGÔ THÙY TRANG

Lớp 10A6, Trường THPT Chuyên Vĩnh Phúc, TP. Vĩnh Yên, tỉnh Vĩnh Phúc

TRUYỆN

Nghe đồn rằng, nơi chiến địa, những người lính bị trọng thương ngày một tăng lên mà số lượng quân y ngày càng khan hiếm. Trong đêm hôm biết được tin ấy, tôi quyết định sẽ rời xa thành phố thân thuộc, từ bỏ những hoài bão còn theo đuổi dang dở, giống với sự lựa chọn của anh tôi ngày trước. Và giờ đây, trong giây phút chia li, tôi tần ngần ngắm nhìn những thứ sắp trở thành hồi ức. Bác lái xe đang bận rộn với đồng hành lí. Ngoài tôi ra còn có thêm ba người nữa - những cô gái trẻ đặt cuộc sống phần hoa đô hội ở sau lưng, đi theo tiếng gọi của Tổ quốc. Chiếc xe dần lăn bánh, để lại phía sau tấm kính ô tô bám bụi những mảng quá khứ thân thuộc.

Con đường gập ghềnh, khúc khuỷu, đá to đá nhỏ nằm ngổn ngang. Chiếc xe xóc nghiêng ngả băng qua những cánh rừng mà có hơn nửa số cây thân đen sì và màu xanh thì đã héo cả. Mùi thuốc và khói súng không lúc nào không bao trùm không khí. Tim tôi đập loạn trong lồng ngực, cảm tưởng như mặt đất nóng dần lên vì những quả bom nổ chậm vùi trong đất. Cuối ngày, nắng đỏ hoàng hôn nấp gần hết sau chân núi. Chúng tôi đã đến trạm quân y dã chiến. Thay bằng những lời chào hỏi, chúng tôi được chào đón bằng những tiếng la hét thất thanh, tiếng rên la nghe nẫu cả ruột, những người lính mặc quân phục đi lại như mắc cửi, hai người khiêng một chiếc cáng có người nằm, hoặc một người nào đó diu đỡ người đồng đội thấm đẫm máu tươi.

Và ngày mới bắt đầu ở vùng đất mới của tôi đã diễn ra nhanh hơn những gì tôi nghĩ: chạy chữa khắp nơi, chăm sóc cho bất kể ai, tìm cách giảm đi

nổi đau cho những người lính, công việc kéo dài từ sớm cho đến khuya tối mới kết thúc. Lúc ra đi, tôi đã mang theo cả kho báu của mình - bao gồm tất cả những cuốn sách tôi có được từ ngày lĩnh lương tháng đầu tiên - tưởng rằng chúng sẽ giúp tôi phần nào quên đi nỗi mệt mỏi. Nhưng toàn bộ thời gian tôi dành hết cho những người bị thương và những cuốn sách thì chưa một lần được mở ra, vẫn nằm im một chỗ.

Khi cuộc kháng chiến đến thời điểm cao trào và tàn khốc, những người lính được chuyển về đây nhiều hơn, những quân y bận rộn hơn, bàn tay chúng tôi nhuộm thêm nhiều máu. Trong hoàn cảnh hiện tại, chính tôi cũng không ngờ mình sẽ tìm được một tri kỉ, in dấu đậm nét trong kí ức của mình.

Đêm tối muộn, khi tất cả bệnh nhân đều đã đi nghỉ, thì từ trong bóng tối, có hai người lính tất tả chạy vào, quần áo họ rách bươm, đầy vết tích của lưỡi dao, vẻ mặt họ tối sầm lại. Trên chiếc cang, có người hôn mê bất tỉnh, máu tươi chảy từ trán xuống mũi, tràn xuống cổ và thấm đẫm vào áo. Phần thịt ở cánh tay trái đã nát và máu thì thấm lại, có pha lẫn màu xanh của áo quân phục dính vào. Đôi mắt anh đen lại, máu cứ rỉ ra không ngừng. Trông anh chẳng khác nào một xác chết nếu tôi không nhận

ra lồng ngực anh vẫn còn đập phồng. Chúng tôi lặng lẽ đặt anh lên giường, nơi các bác sĩ đã đứng chờ ở đó. Không biết thời gian đã trôi qua bao lâu, chỉ biết khi lớp vải cuối cùng được cuốn xong thì Mặt Trời đã nhả nắng chào bình minh.

Cuộc phẫu thuật khá thành công, tính mạng anh ta không có gì đáng lo ngại, chỉ là đôi mắt đã hóa mù lòa, còn cánh tay trái thì đã bị cắt bỏ đi mất. Tôi định ninh rằng khi tỉnh dậy và biết được tình trạng hiện tại của mình, anh ta sẽ gào lên thống khổ. Nhưng kể từ khi tỉnh lại, anh ta chỉ nằm im trên giường bệnh. Tôi không bất ngờ, vì cũng không hiếm người nằm im sau khi biết số phận đã giáng tai họa nghiệt ngã xuống đầu họ. Nhưng anh ta là đặc biệt nhất, anh ta kì lạ nhất. Đã nửa tháng rồi mà anh ta không nói một lời nào ngoài cảm ơn mỗi khi chúng tôi săn sóc, không yêu cầu hay than oán gì. Tôi còn nghĩ anh ta đã quá đau khổ để khóc hay trách đời. Nhưng tôi đã lầm.

Trăng sáng giữa màn đêm. Một sức mạnh kì lạ lan tỏa giữa chốn tối tăm. Tôi nắm lấy bàn tay khô máu của mình rồi nhìn trăng. Trăng làm dịu tâm hồn tôi bấy lâu nay bị kéo căng như dây đàn. Làm tôi chợt nhớ đến những cuốn sách quý báu còn cất trong hành lí, những câu chuyện tôi đã đọc giờ

được tái hiện ở ngay trước mắt. Núi rừng yên tĩnh bị phá vỡ bởi tiếng động ở sau lưng. Tôi quay đầu, người lính trẻ mù đã xuống giường từ lúc nào. Đầu anh ta cuốn băng, ngoại trừ mũi và miệng, tay anh quơ trong không trung dò dẫm từng bước nặng nhọc. Tôi đến đỡ lấy anh ta, dìu anh ra ngoài thêm hóng mát. Nửa tháng trời nằm trên giường, tôi thiết nghĩ ra ngoài một chút cũng tốt. Anh ta trầm mặc một hồi lâu.

"Cảm ơn cô, tôi muốn hỏi hiện tại trời đã sáng chưa vậy?"

"Đã khuya lắm rồi. Trời vẫn chưa sáng đâu."

"Thật đúng lúc. Cô có thể đưa tôi bộ quần áo và súng được không?"

Tôi thất kinh: "Tôi khuyên anh nên nghỉ ngơi, mọi thứ đồ của anh tôi đều cất giữ cẩn thận."

"Nửa tháng, tôi đã nghỉ được chừng ấy rồi. Quá đủ đối với tôi. Đêm nay tôi sẽ đi... và ngày mai tôi sẽ gặp đồng đội!"

Chao ôi, con người ấy bấy lâu nay lặng thinh, đâu có phải ôm những mất mát và đau thương tuyệt vọng, mà là vì những hi vọng không thể dập tắt được trong trái tim người lính. Bấy lâu nay, anh ta nghĩ đến Cách mạng, nghĩ đến Cụ Hồ. Lòng anh

mang một hoài bão lớn, sức mạnh lớn, chứ có phải là nỗi đau của một con người khi bị cướp đi ánh sáng đâu? Tôi lấy làm tiếc và thương thay cho anh ta. Một người lính quả cảm và nhiệt huyết - người con Tổ quốc rất cần - nhưng bom đạn đã cướp đi đôi mắt tinh anh và cánh tay chắc khỏe để bắn chết địch. Một người trái tim tràn trề sức mạnh nhưng lại không thể nhìn thấy quân thù, không thể cầm súng như anh, liệu có thể góp được bao nhiêu sức mình cho cuộc kháng chiến này đây?

"Nửa tháng. Anh nghĩ số thời gian đó đủ sao? Ít nhất phải ba bốn tháng. Tôi rất tiếc... nhưng anh phải làm quen với bóng tối trước khi tìm cách thoát khỏi nó."

Thực ra ba tháng ngắn ngủi đó chưa bao giờ là đủ. Một người khiếm thị cần đến một năm trời để sống quen với bóng tối, rồi thêm một năm rưỡi nữa để có đủ động lực vượt qua. Ngót gần ba năm... so với ba tháng. Thật tàn nhẫn!

Sau buổi tối hôm đấy, anh ta nói chuyện nhiều hơn trước đây. Tôi thấy anh ta xuống giường và đi lại nhiều hơn, anh làm một số việc vặt để giúp quân y, dù ban đầu có phần luống cuống và vụng về. Nhưng rồi đến đêm, anh ta lại ngồi thất thần trên giường, miệng anh đôi lúc run lên, vẻ mặt

không còn lạnh lợi như lúc sáng. Tôi có mấy lần muốn hỏi anh ta có làm sao không, nhưng về mặt anh lại khiến tôi bàng hoàng. Anh ta đang sợ, tôi thấy thế. Sợ hãi đến phát run.

“Nếu hôm ấy cô không cản tôi, thì giờ tôi có phải bớt khổ sở hơn không?” Anh ta cười chua chát: “Tôi sợ rằng khi bản thân mình sống trong bóng tối quá lâu thì cái màu đen đúa ấy sẽ ăn mòn đi những hi vọng, thay thế cho những khát vọng còn nồng cháy trong tôi.”

Phải rồi, bóng đêm sẽ dập tắt đi sức mạnh, ý chí, nghị lực kiên định của bất kể ai sống trong thế giới không có ánh sáng ấy, thật đau khổ làm sao. Không có ánh sáng, tâm sẽ chết và trái tim sẽ ngừng đập. Tôi lặng lẽ ngồi bên cạnh anh, suy nghĩ mông lung. Nếu muốn giữ được hi vọng và ngọn lửa, thì chỉ còn cách chiếu rọi ánh sáng vào trái tim anh. Ánh sáng. Chợt những cuốn sách lóe lên trong đầu tôi, người ta vẫn thường hay gọi chúng là thứ thuốc chữa lành tâm hồn đó hay sao?

Từ hôm ấy, tôi đã dành thời gian cho anh ta nhiều hơn. Tôi đọc cho anh nghe những cuốn sách mà tôi có, bất kì thể loại nào. Tôi nhận ra anh thích “Thép đã tôi thế đấy” của A. Ostrovsky. Anh muốn tôi đọc đi đọc lại không biết bao nhiêu lần.

Và tôi có thể tưởng tượng ra dưới lớp băng dày cộp kia là đôi mắt sáng rực đến mức nào. Đôi mắt ấy hãy còn sáng, chất chứa những thích thú và hi vọng về tương lai, bùng lên ngọn lửa khao khát được cống hiến hết mình.

Ai nói rằng muốn đọc sách thì cần phải nhìn thấy trang văn, câu chữ? Đọc sách còn phải dùng cả trái tim để hiểu lấy nó, có như vậy tự ta mới khám phá ra được những cái hay, cái đẹp ẩn chứa sau mỗi con chữ. Người lính trẻ mù đọc theo cách thứ hai, nghĩa là để mỗi câu văn hòa nhập vào tâm hồn mình.

Anh hay nói đùa rằng tác phẩm đã để anh tìm thấy lí tưởng sống của mình, nhưng tôi biết lẽ sống cao đẹp đó anh có từ lâu và tác phẩm giúp anh kiên cường đi theo lí tưởng ấy, làm bùng lên ngọn lửa bất diệt trong anh. Tôi giờ đã dám chắc, với anh ba tháng là đủ, vì bởi người lính trước mặt tôi đây mang một trái tim nóng như Pa-ven Ca-rơ-sa-ghin trong “Thép đã tôi thế đấy”, và nghị lực phi thường mà những điều phi thường luôn có thể xảy ra. Vì anh là người lính anh hùng. Vì anh là người con của Cách mạng.

A. Ostrovsky viết tác phẩm trên giường bệnh, trong khi bại liệt và mù. Bệnh tật tàn phá chín phần mười cơ thể. Tôi thấy người lính trẻ vô danh

cũng trong hoàn cảnh tương tự ông. Nhưng đó không phải là lí do anh ta yêu thích tác phẩm đến vậy. Tâm hồn họ đồng điệu, không phải vì sự cảm thông giữa những người lính mù bệnh tật, mà trong họ có chung một thứ tình yêu: tình yêu nước, niềm tin vào cách mạng, cùng mang những phẩm chất cao thượng của người lính. Thời đại khác nhau, quê hương thuộc về hai xứ sở, nhưng trái tim họ cùng hòa chung một nhịp đập với Tổ quốc mình.

Và tôi, anh đã trở thành tri kỉ từ đấy.

Thấm thoát đã ba tháng trôi qua, kể từ lần đầu tiên anh đến trạm quân y, dường như thời gian đã tôi luyện ngọn lửa hồng mãi hừng hực cháy trong anh. Tôi thấy rõ được khao khát đóng góp công sức của mình vào sự nghiệp chung của đất nước đang lớn dần trong anh như thế nào. Anh đã không còn lạ lẫm với bóng đêm bao trùm suốt quãng đời còn lại nữa, vì anh đã tìm thấy được ánh sáng rồi. Anh đã học được cách lắng nghe, có thể phân biệt được tiếng bước chân của địch với đồng đội. Bóng tối vĩnh cửu buộc con người ta phải trở nên nhạy cảm hơn. Anh không thể cầm súng, nhưng anh vẫn có thể cầm dao hay ném lựu đạn. Trái tim của anh luôn hướng về chiến trường tàn khốc, một phút cũng không nguôi ngoai.

Vậy nên tôi không còn nguyên do gì để có thể giữ anh lại. Một ngày đông, cái lạnh thấm vào tận xương tủy, anh ra đi cùng đồng đội. Tôi đứng nhìn theo chiếc xe dần khuất ở nơi xa...

Một vài tháng sau, tôi được tin anh mất. Dưới làn mưa bom bão đạn, để cho đồng đội có thời gian rút lui, anh đã ở lại. Anh ném lựu đạn làm đất bắn lên tung tóe, thiêu đen một số cái xác trước khi chúng rơi xuống đất. Kẻ thù chĩa súng bắn anh, anh cầm dao lao vào chúng. Đất trời bốc khói trắng đục mờ tang thương. Trái tim anh đã ngừng đập, nhưng không hiểu vì sao tôi vẫn cảm thấy dòng máu ấy vẫn chảy tràn trong tim anh, thấm vào lòng đất mẹ.

Cuốn sách sinh thời anh yêu thích, bụi đã phủ kín bìa ngoài. Thỉnh thoảng có cơn gió nào vô tình lật tung những trang sách, bên trong chất chứa cả một thời đại hào hùng, những con người quả cảm không biết đến nỗi sợ mang tên cái chết.

Cuộc kháng chiến ngày một khốc liệt, bom đạn trở về với đất ngày một nhiều, số người lính bị thương cũng tăng theo số bom rơi. Nhưng những trái tim lửa thì được nhân lên nhiều hơn nữa, không súng đạn nào có thể dập tắt được.

TRẦN THỊ PHƯƠNG THẢO

Lớp 12A2, Trường THPT Đình Tiên Hoàng, quận Ba Đình, TP. Hà Nội

NGƯỜI ĐÀN ÔNG LÀNG CHÀI VÀ CUỐN SÁCH

Tâm thư: "Sách là người bạn tôi yêu!" Khi ta bắt đầu biết yêu và say mê sách là lúc ta nhận ra kiến thức là vô hạn.

PHƯƠNG THẢO

"Chỉ có thuyền mới hiểu
Biển mênh mông nhường nào
Chỉ có biển mới hiểu
Thuyền đi đâu về đâu..."

Đó là những âm thanh phát ra từ chiếc radio cũ kỹ, trong cái cảnh tượng Mặt Trời ngoi lên dần sau những dãy núi, trên cái thềm trời ấy xuất hiện từng đàn hải âu chao nghiêng mình trên mặt biển

đón chào buổi bình minh dịu hiền. Tiếng thuyền đánh cá cập bến, tiếng mua bán của chợ cá nhỏ, từ vài thuyền cá nhỏ khác, khói bếp bốc lên nghi ngút phá tan đi cái cảnh sắc trời màu hồng nhạt ấy. Trong một góc nhỏ của bãi cát vàng là tiếng cười đùa của mấy đứa nhóc chơi trò trốn tìm quanh những mỏm đá phơi đầy những tấm lưới mục rách.

Cảnh ngổi trên mạn thuyền ngắm nhìn cảnh sắc diễn ra thường ngày trong làng chài nhỏ, lòng thấy đau đầu trước cái nghèo, cái đói ấy đã làm cho mọi thứ nơi đây túng thiếu. Mà chính cái khát trong đói khổ biển Cảnh từ một chàng trai biển cường tráng với lớp da nâu bóng biển trở thành một con người gầy nhom, lưng hơi cong, làn da đen xám rịt lại. Vì sức khỏe yếu, lại cộng thêm căn

bệnh đau nhức xương khớp nên dăm ba bữa Cảnh mới đi đánh cá một lần, cả nhà bốn cái miệng ăn trông chờ hết vào mấy mẻ cá của Cảnh.

“Cha ơi, mai cha đưa con đi học nhen”. Đó là giọng của thằng Tèo, con Cảnh, mai là ngày tựu trường của nó, năm nay Tèo chuẩn bị lên lớp 6, nhìn thằng bé, Cảnh lại nhớ lại ngày mình còn bé cũng hay cười và tinh nghịch giống nó.

Cảnh trả lời thằng bé “Ừ, mà mấy học chi cho nhiều, nhà mình nghèo, cái bụng mầy no là tốt rồi, mà lỡ mai này mầy lớn, đi học ở trường huyện phải ở nội trú, ai phụ tau đánh cá bây...”

Thằng Tèo chạy vụt đi, nó trốn ra gốc cây dừa mà khóc, nó buồn, nhưng cái nó sợ hơn cả là cha không cho nó đi học. Nó nhớ trường lắm, nó muốn thấy cái trường to to, có cô giáo hiền như mẹ dạy cho nó cái chữ và cho nó những người bạn thân tốt.

Sáng hôm sau, khi trời còn tờ mờ sáng, Cảnh chợt tỉnh giấc thắp ngọn đèn dầu nhỏ, gọi thằng Tèo dậy: “Tèo, dậy đi bây, nhanh lên cha đèo mầy đi học”. Thằng Tèo loay hoay một lúc, rồi trèo lên chiếc xe đạp, ngồi sau lưng cha, gió sáng sớm dịu nhẹ thổi bay những bụi hoa mười giờ ven đường khi còn đọng lại một chút sương đêm. Chiếc xe

đạp rỉ sắt cũ kĩ ấy cứ chậm rãi lăn bánh trên con đường cát nhỏ.

Bất chợt, thằng Tèo cất giọng hỏi Cảnh:

“Cha ơi, cha đừng bắt con phải nghỉ học nhen cha, con yêu trường, yêu những cuốn sách nhỏ trong thư viện, con không muốn phải rời xa chúng”, giọng nó vừa nói vừa bị khựng lại như giọng một đứa trẻ khi khóc mếu máo đòi kẹo bông.

“Ừ bây, thôi tau cố gắng vay mượn cho mầy đi học, mà ráng học cho tốt nha bây, học giỏi thoát cái nghèo này, chứ nghèo như tau thì khổ lắm nha bây!”

Sau khi đưa thằng Tèo đi học xong, Cảnh đạp xe chạy lại con đường cũ, thì vắng vắng bên tai Cảnh là tiếng rao của sạp sách nhỏ ven đường:

“Sách đây, sách từ thiện đây, chỉ 2000đ một quyển, mời mọi người vô xem ă!”

Sách, sách ư? Đó chẳng phải là thứ khiến thằng Tèo kiên quyết đến trường chẳng, nó có cái gì hay mà thằng Tèo lại say mê nó đến thế nhỉ? Nghĩ bụng vậy, Cảnh cho xe chạy chậm lại, dựng xe gọn vào gốc cây ven đường, bước chân vào sạp sách từ thiện nhỏ. Vừa bước vào, tiếng chào hỏi lễ phép của chú thanh niên tình nguyện vang lên:

“Dạ con chào chú ạ! Chú ghé xem sách đi chú, ở sạp sách nhỏ này, có nhiều cuốn sách hay lắm chú ạ, tất cả sách của tụi con ở đây đều là sách từ thiện hết chú ạ, tất cả đồng giá 2000đ, chú ạ”.

Cảnh trả lời: “Ừ, con, để chú coi xem”.

Đạo mắt qua tất cả các cuốn sách trong sạp, Cảnh dừng lại ở một cuốn sách có tiêu đề khiến anh chú ý vào nó, cuốn sách mang tên “Dám nghĩ lớn”, bề ngoài nó có vẻ đã cũ và có vài phần rách, nhưng thôi không sao. Cảnh nhất định phải mua nó, anh muốn biết có thứ gì hay ho trong sách khiến thằng Tèo mê đến vậy. Đây là lần đầu tiên Cảnh bị hấp dẫn bởi một cuốn sách. Lục lọi túi quần lần lượt, Cảnh vui sướng khi cầm trong tay được tờ 2000đ rồi trả cho hiệu sách. Trên đường về, Cảnh vui vẻ đọc tên nhẩm “Dám nghĩ lớn, dám nghĩ lớn...”. Gió thổi nhẹ lay lay mái tóc lất phất bạc của Cảnh, chiếc xe đạp lăn bánh nhẹ nhàng để lại những dấu vết trên thềm cát dài.

Vừa về đến đầu mạn thuyền, Cảnh nghe thấy tiếng gọi của bác Năm gọi lại:

“Chú Cảnh, chú đưa thằng Tèo đi học à, mà giờ xe chú có cái gì đẩy nhỉ?”.

“Bác Năm ạ! Chuyện là cháu đi qua tiệm sách

từ thiện, thấy cuốn sách này hay nên cháu ghé mua ạ”.

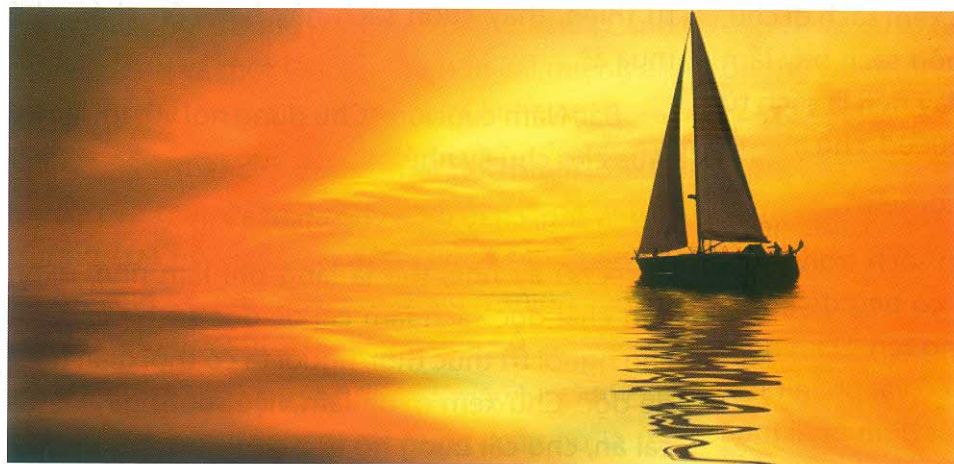
Bác Năm cười lớn: “Chú đừng nói với tôi là chú mua cho chú ấy nhé”.

“Vâng, cháu mua cho cháu ạ”.

“Chú ấy nhé, thế là lãng phí lắm nhé, mình dân chài đọc sách làm cái gì, đọc sách chỉ dành cho người tri thức thôi, người ta có thời gian rảnh để đọc. Chú xem mình làm việc suốt ngày để có cái ăn, cho cái bụng no là vui rồi, lấy đâu thú vui đọc sách”. Tiếng cười lớn của bác Năm cùng tiếng cười của mấy người đứng gần đó nghe thấy vang rộng ra khắp cả một bờ cát dài.

Mặc kệ những tiếng cười sau lưng, Cảnh bước vội lên thuyền, ném quyển sách phịch xuống và để mặc nó ở đó hai ngày. Cảnh giận bác Năm, giận luôn cả cuốn sách nhỏ đến ngày thứ ba, anh nhớ cuốn sách đó quá, nhớ cái nhan đề của nó quá. Anh quay lại cái bàn anh vớt cuốn sách xuống nhưng không thấy, lục tung cả cái bàn lên vẫn không thấy nó, anh tức giận đấm mạnh lên bàn, ngay sau đó thằng Tèo lên tiếng.

“Cha, cha tìm sách hả, con để nó trong cặp con ạ, để con đi lấy sách cho cha ạ”.

Lấy được cuốn sách nhỏ từ tay thằng Tèo, Cảnh ngồi khếp lại vào một góc thuyền bắt đầu giở nó ra đọc, lần lượt. Cảnh bị cuốn hút từ chương đầu “Thành công bắt đầu từ niềm tin ở bản thân” rồi tiếp tất cả các chương sau đó. Mỗi ngày Cảnh đọc một ít, trang sách cứ thế ngày càng ít đi, đọc đến chương 11: Chuyển bại thành thắng của cuốn sách, trong đầu Cảnh bỗng nảy ra ý tưởng xin trợ cấp của tỉnh, góp sức lại của mấy hộ thuyền bên cạnh. Năm ấy, với sự trợ cấp của Đảng và tỉnh, xóm thuyền chài nhỏ có thêm chiếc thuyền sắt chắc chắn để tiện đánh bắt xa bờ. Cả tháng long đong trên biển chiếc thuyền quay trở về với những mẻ cá đầy ắp. Tiếp tục sau đó Cảnh tìm cách liên lạc

với các thương lái buôn cá hộp sạch, đổ biển hộp. Hợp tác thành công nhờ những gì Cảnh đọc được trong sách. Làng chài nhỏ sau mỗi mẻ đánh cá về đều được tiêu thụ hết, nhờ vậy mà cả làng nhà ai cũng có bữa cơm no. Nhà Cảnh cũng vậy, năm học mới đến anh còn tự có thể mua quần áo mới cho thằng Tèo và sách vở cho nó đến trường.

Mười năm sau, Cảnh trở thành chủ hội buôn cá biển sạch, có một căn nhà khang trang trên đất liền, hai năm nữa chờ thằng Tèo 18 tuổi, Cảnh sẽ tặng lại cuốn sách cho thằng bé. Nghĩ vậy, Cảnh đặt cuốn sách nhỏ vào chiếc hộp gỗ cẩn thận đặt theo một nụ hôn trên đó. Bây giờ Cảnh mới nhận ra giá trị to lớn của sách và giá trị của việc đọc sách khiến con người ta thay đổi đến nhường nào.

Đề từ: “Sách và việc đọc sách không phân biệt bạn là ai, chỉ cần bạn yêu nó, nó sẽ mang đến cho bạn thành công”.

HUỖNH TỪ HOÀNG NGHỊ

Lớp 10C1, Trường THPT Chuyên Hùng Vương, TP. Pleiku, tỉnh Gia Lai

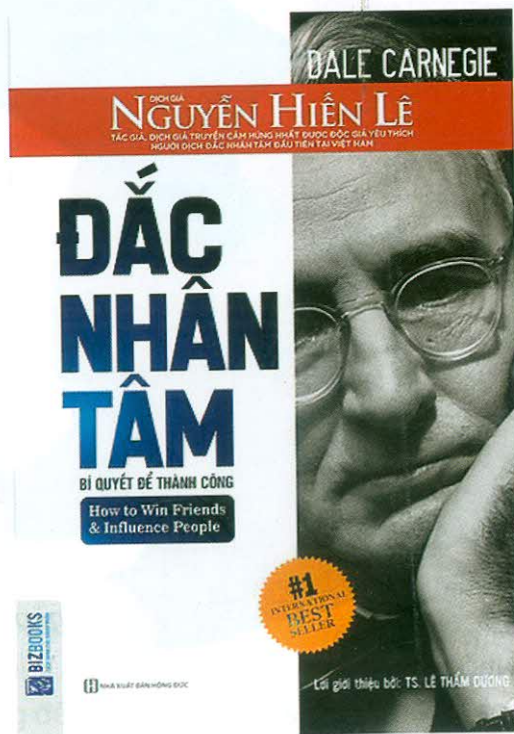
SÁCH VÀ CUỘC SỐNG

Vào một ngày đẹp trời, Gấu mẹ dẫn Gấu con đi dạo chơi...

Đi qua sạp sách báo, tình cờ gấu mẹ nhìn thấy cuốn sách "Đắc nhân tâm" - Dale Carnegie.

Ngay lập tức Gấu mẹ mua cho Gấu con cuốn sách đó và nói rằng: "Đây là quyển sách, dù bây giờ con không đọc được nhưng sau này con nhất định sẽ cần đến nó."

Về nhà, Gấu con tò mò, mở ra xem thử, nhưng thật sự Gấu con không hiểu cuốn sách nói gì.

Tuy vậy, Gấu con vẫn đem cuốn sách cất vào tủ của mình.

Thời gian thấm thoát trôi, Gấu con giờ đã là sinh viên đại học.

Mẹ Gấu mất được 2 năm rồi. Sau khi mẹ mất, Gấu trở nên bất lực. Việc Gấu tệ nhất là giao tiếp, Gấu phát hiện ra khi Gấu học kinh tế.

Đối với ngành kinh tế, việc giao tiếp là vô cùng quan trọng. Vậy mà Gấu lại tệ nhất việc này. Cuộc

sống của Gấu vì vậy mà áp lực vô cùng. Gấu buồn lắm. Gấu không biết phải làm sao.

Trong lúc tuyệt vọng nhất, Gấu vô tình đảo mắt đến chiếc tủ năm xưa. Cuốn sách mà mẹ Gấu mua vẫn còn đấy. Cuốn sách đã bị Gấu lãng quên mất rồi.

Nhớ lại lời mẹ dặn, Gấu tiến lại cầm quyển sách lên đọc. Ô, Gấu bị cuốn sách cuốn hút ngay những dòng đầu tiên. Đây đúng là cuốn sách Gấu đang cần.

Cuốn sách đã cứu Gấu. Nhờ cuốn sách, Gấu đã biết mình cần phải làm gì. Gấu

chăm chỉ học tập, rèn luyện giao tiếp nhiều hơn. Không những giúp Gấu trên con đường trở thành thương nhân thành đạt, “Đắc nhân tâm” còn dạy Gấu cách làm người.

“Để vàng, để bạc, không bằng để sách cho con.”

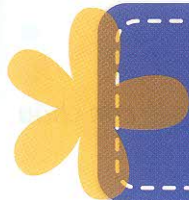
~ Ngạn ngữ Việt Nam ~

“Gặp được quyển sách hay nên mua liền dù đọc được hay không đọc được, sớm muộn gì cũng cần đến nó.”

~ Churchill Sir Winston ~

“Cuộc đời ta thay đổi theo hai cách: qua những người ta gặp và những cuốn sách ta đọc.”

~ Harvey Mackay ~

TRẦN GIA NHẬP

Lớp 12A1, Trường THPT Đầm Dơi, huyện Đầm Dơi, tỉnh Cà Mau

BẠN ƠI! HÃY CÙNG NHAU ĐỌC SÁCH

"Một cuốn sách chính là một người bạn. Nó đưa Ta đến thế giới, và một phần những gì mình có ngày hôm nay chính là nhờ đọc, đọc và ghi nhớ, không ngừng qua tháng năm. Để rồi một ngày nào đó, chính ta sẽ đặt chân đến những vùng đất được viết đến trong những cuốn sách. Thế giới rất rộng, tại sao ta lại chỉ tự hài lòng với việc ngồi một chỗ hoặc qua bàn phím và nói về nó?"

- **Nguyễn Nhật Ánh** -

Nắng tháng Ba! Cái nắng ngọt ngào với nhiều sự thú vị. Tôi khẽ đưa bàn tay nâng niu những tia sáng lấp lánh kia. Tôi mê mẩn bởi sự ấm áp lạ lùng không sao tả được...

Nằm trên chiếc võng, tôi đang đưa theo từng nhịp. Tay cầm những quyển sách vừa mượn được tuần trước. Lòng say mê đọc chúng đến lạ lùng.

Tôi cầm trên tay
Những trang sách màu tựa trắng ngà
Những trang sách chứa ngàn điều mới lạ
Dạy cho đời những lẽ đẹp điều hay.

Hãy đọc và ngắm nghĩ!
Kìa! Những trang sách in màu lịch sử
Trang sách lưu đầy, ghi mãi những chiến công.
Từ thuở xưa, ngàn kiếp cha ông
Đã hi sinh, để giữ gìn non sông và đất nước.
Nhớ Bác Hồ từng dò dẫm:
Bác cháu ta cùng nhau giữ lấy nước
Tạ Vua Hùng đã dựng lấy non sông.
Tôi như chìm đắm!
Tôi như lạc mình trong dòng chảy thời gian
Để rồi hiểu thế nào là ác chiến.
Nào là:

Bà Trưng, Bà Triệu đánh đuổi kẻ xâm lăng
Mặc cho mình là phận nữ nhi sức yếu
Từ Triệu, Đinh, Lí, Trần ngàn năm xây dựng
Quyết hết mình phát triển quê hương
Rồi khi Nam Bắc phân chia
Lũ cướp nước, lâm le xâm chiếm.
Nhưng cũng phải bại, với lòng quân dân
quyết chiến
Nguyên một lòng, gìn giữ non sông.
Xét cho cùng, trong lịch sử non sông
Tôi tự hào là người con của đất nước
Một đất nước vẻ vang anh hùng
Một đất nước ngàn đời bất diệt.

Hãy đọc và cảm nhận!
Kìa! Những mẩu chuyện "Quà tặng cuộc sống"
Nhẹ nhàng và giản dị
Gần gũi mà thanh tao
Nuôi dưỡng tâm hồn tôi trở nên thuần khiết
Nhờ vậy mà:
Tôi - chính tôi, người con của đất trời
Biết thế nào là hạnh phúc đơn sơ
Biết thế nào là những ánh tinh mơ

Biết thế nào là khoảng trời lặng lẽ
Tôi học được vô vàn điều mới mẻ
Biết cách làm người, xứng đáng là con cháu
Rồng Tiên. '

Hãy đọc và thưởng thức!
Kìa! Những triết lí trong những vần thơ,
Mang cho đời ngàn điều quý giá.
Tôi nhớ rõ:
"Tôi muốn tắt nắng đi
Cho màu đừng nhạt mất
Tôi muốn buộc gió lại
Cho hương đừng bay đi."
Tôi muốn sống trong những chân lí
Để Mặt Trời luôn soi gọi con tim
Tôi muốn trải lòng mình với những mảnh
đời riêng
Để biết thế nào là cuộc sống!
Từng mảnh chuyện, là những mảnh đời riêng
Mỗi người, mỗi cảnh xót xa chuyện người.
Đời Kiều bán thân chuộc cha
Còn Vũ Nương thì gieo mình xuống nước để
chứng lòng chung thủy

Lão Hạc và Phèo cuối cùng cũng phải tìm đến
cái chết tự giải thoát cho mình.

Thật ngang trái! Thật trái ngang!

Ôi cuộc sống!

Hiện thực và tưởng tượng

Tất cả đều mang trong mình một giá trị...

Hãy đọc và tưởng tượng!

Tôi muốn mình trở về với tuổi thơ

Về với những chuyến phiêu lưu và mạo hiểm.

Tôi muốn mình là chú Đế Mèn

Để rong ruổi, phiêu lưu hết ngày tháng

Tôi muốn mình được chạy trên đám cỏ xanh

Thấy hoa vàng mà lòng tôi xao xuyến.

Tôi muốn mình là ông Bụt thần tiên,

Mang hạnh phúc cho mảnh đời khốn khổ.

Tôi như say đắm, như say sưa

trong ngàn trang cổ tích,

Sáng soi cho đời, thuần khiết tinh khôi.

Hãy đọc và trầm trồ!

Kìa! Những mối tình vô cùng lãng mạn

Trang kí vội vàng đầy nét suy tư.

Tôi chính tôi cũng phải trầm trồ,

Bởi thấy mình, chính mình trong đó.

Ôi! Thật ngọt ngào và lãng mạn

Tôi đang say trong giấc mộng mơ màng

Mơ về cô gái đến từ hôm qua.

Hãy đọc và nhìn nhận!

Để thấy rõ hơn về thế giới xung quanh

*Để làm nhiều điều trong cuộc sống quanh
quanh*

Bộn bề và tấp nập!

Hãy đọc và thực hành!

Để áp dụng những điều mình đã đọc.

Bởi lẽ, những tinh túy vẫn còn ẩn vào trong.

Này bạn của tôi, bạn biết không:

Tôi muốn đọc, đọc thật nhiều sách

Tích góp cho mình thật nhiều kiến thức

Và trải lòng mình với thời gian.

Tích tắc! Tích tắc!

Ngày qua ngày! Tháng qua tháng!

Mỗi ngày là một câu chuyện

Một tuần, một tháng là một quyển sách.

Hãy cùng tôi, bạn ơi! Hãy cùng tôi!

Hãy đọc để cảm nhận

Đọc để thưởng thức, đọc để áp dụng!

Và rồi, chính mình biết rõ hơn

Mình là ai? Trên cõi đời này!

Tôi cầm trên tay

Những quyển sách màu tựa trắng ngà

Những quyển sách in màu hi vọng

Trong cơn gió chiều cuối tháng ba...

Em xin gửi lời cảm ơn đến cô Hồ Xuân Thuỳ.

“Việc đọc sách rất quan trọng. Nếu bạn biết đọc, cả thế giới sẽ mở ra trước mắt bạn.”

- Barack Obama -

Sách mở ra cho chúng ta thế giới, giúp chúng ta tưởng tượng, cảm nhận, ngẫm nghĩ và sáng tạo về tất cả mọi vấn đề của nhân loại, giúp chúng ta có các khái niệm về từ ngữ, hình ảnh, sau đó là định hình được nhân cách, phẩm chất bản thân. Các bạn biết không? Sách được xem là kho tàng quý báu của nhân loại. Bởi sự đa dạng về thể loại cũng như về ý nghĩa, bài học, kinh nghiệm. Đối với tôi, sách là vật luôn đồng hành cùng tôi trên những chặng đường trong những năm qua (khoảng thời gian mà tôi nhận thức được vai trò quan trọng của sách trong đời sống hằng ngày). Và bây giờ vẫn thế! Dù cho công nghệ phát triển, những thiết bị di động tiện lợi đang dần chiếm ưu thế trong xã hội, nhưng tôi vẫn giữ cho riêng mình một thói quen đọc sách. Đơn giản, vì khi tôi đọc, tôi có thể dừng lại mà ngẫm nghĩ: như khi đọc những tác phẩm gắn liền với quá trình phát triển lịch sử dân tộc. Tôi hiểu như thế nào là một giấc mơ hoàn toàn độc lập của một đất nước. Tôi thấy rõ được như thế nào là đấu tranh vì non sông, đất nước. Không ngại gian khó, không ngại hi sinh...

Khi tôi đọc, tôi có thể rút ra những giá trị mà mỗi tác phẩm mang đến. Đôi khi là những giá trị thực tiễn (kĩ năng mềm, ứng xử sao cho phù hợp với cuộc sống, kĩ năng sống, ...). Đôi khi là những giá trị nhân văn, nhân đạo ẩn sâu bên trong quyển sách. Khi đọc, tôi có thể tích góp cho mình vô vàn kiến thức để áp dụng ra ngoài cuộc sống đời thường (những bài thuốc dân gian, cổ truyền, ...) hay đơn giản hơn, đọc sách giúp tôi ôn lại tuổi thơ kỉ niệm mà điện thoại di động không thể làm được. Tôi nhớ những lần chuyển tay nhau những cuốn sách hay (vì cuộc sống nông thôn vô cùng khó khăn có được một cuốn sách là hạnh phúc lắm rồi), rồi những ngày ngồi dưới gốc cây bàng chúng tôi cùng nhau đọc lên những câu chuyện hay mà chúng tôi sưu tầm được...

Bạn của tôi ơi! Hãy cùng tôi đọc sách! Hãy trân trọng những giá trị mà việc đọc sách đem lại! Hãy cùng tôi, các bạn ơi!

ĐOÀN THỊ QUỲNH HƯƠNG

Lớp 11C4, Trường THPT Chuyên Hùng Vương, TP. Pleiku, tỉnh Gia Lai

CUỐN SÁCH CUỘC ĐỜI

Trăng đã sắp tàn. Một ngày dài nữa lại sắp trôi qua. Trong thành phố, dưới ánh điện đường, dưới ánh sáng le lói của vầng trăng hắt hiu là tiếng “leng keng” những xe gánh hàng rong, là một chút ồn ào, vội vã của phiên chợ đêm, là lao xao tiếng lá bay giữa đêm thu và cả xào xạc tiếng quét rác. Tất cả dường như không hề ngừng nghỉ, lại là sự chuẩn bị cho một ngày mới nữa sắp sửa bắt đầu: Ngày thứ 101.

- Mẹ... Mẹ... Mẹ ơi, tỉnh lại đi, mẹ đừng đi! Đã 101 ngày từ khi mẹ Hạ An, rời xa em mãi. Một cô bé nhỏ xinh, đáng yêu như viên kẹo nhỏ, Hạ An được mọi người đặt cho cái biệt hiệu là “kẹo tóc xoắn” chính bởi mái tóc xoắn tự nhiên và gương mặt sáng, đẹp nhất là đôi mắt. Nhưng xót xa thay,

vì một tai nạn giao thông đã cướp đi đôi mắt của Hạ An. Không vì thế mà cuộc sống của em mãi như màn đêm, nhờ có mẹ, mẹ Hạ An là người giúp em hình dung và cảm nhận những điều đang diễn ra từng ngày. Mười tuổi đầu, một đứa trẻ không thể nào chịu đựng nổi nỗi đau: Mẹ đã hóa thân thành từng nhịp tim em. Mãi mãi. Mẹ trở về trong giấc mơ chập chờn...

- Hạ An của mẹ, mẹ con mình đi mua sách nhé, con muốn đọc sách gì nào?

Ngày còn sống, mẹ luôn đọc cho Hạ An nghe từng cuốn sách, lớn đến tuổi này, em cũng không đếm nổi mẹ mình đã đọc bao nhiêu cuốn nữa. Nhưng mỗi trang sách lại mở ra cho Hạ An rất

nhiều thế giới: có lúc thực; có lúc lại rất mơ hồ, ảo mộng; có lúc rất vui sướng nhưng cũng có lúc đầy bi thương và đau khổ. Hạ An như sống trong mọi thế giới qua từng trang sách, em cảm thấy nó thật diệu kì, đã xua tan đi bao nỗi bất hạnh, thiết thòi trong cuộc đời của Hạ An thay vì đó em cảm thấy may mắn, thấy hạnh phúc bên mẹ, bên những cuốn sách vô tình một cách thắm lặng đã trở thành tri âm, tri kỉ.

- Hạ An con yêu, chúng ta mua cuốn "Sống như những đoá hoa" nhé!

- Có hay không ạ?

- Có chứ!... Xong rồi này. Chúng ta về nhà thôi!

Dưới ánh nắng dịu nhẹ, dưới bóng cây rậm lá xanh rì, người mẹ dắt con gái đi từng bước nhỏ, bàn tay họ nắm chặt lấy nhau. Ở đó, người mẹ chính là ánh mặt trời, chiếu sáng từng bước đường cho một cô bé "kẹo tóc xoắn" đầy bất hạnh nhưng lạc quan ấy.

- Hạ An, đứng ở đây đợi mẹ chút nhé! Hình như chú chó kia bị lạc chủ rồi, nó đang lang thang giữa đường kìa. Con đợi mẹ bắt nó vào trong này rồi về nhà nhé!

- Vâng ạ! Con sẽ ngoan ngoãn đứng đây chờ mẹ mà! Mẹ nhớ cẩn thận nha!

Kể từ giây phút đó, cũng là giây phút cuối cùng trong cuộc đời, Hạ An được gặp mẹ, được nói chuyện cùng mẹ. Sau đó, mẹ cũng ra đi mãi mãi vì một tai nạn xe khi bà ôm chú chó vội vã chạy sang đường. Mọi thứ bay lên cao rồi từ từ hạ cánh, văng ra tứ phía. Mẹ Hạ An như một vị tiên giáng trần nhưng không cười mây trắng, bà nằm giữa một biển lửa đỏ rực, không một chút cử động. Còn về Hạ An, em vẫn đứng đợi mẹ.

- Mẹ ơi, sao mẹ lâu thế, con đợi lâu lắm rồi đấy... Con muốn nghe mẹ đọc sách, mẹ ơi... mau về đi!

Bình minh đã lên trên biển, tiếng sóng nhẹ nhàng lăn tăn giữa lòng thành phố.

- Mẹ ơi... Đừng đi!... Đừng...đi!

Trong căn hộ nhỏ, Hạ An giật mình, rồi bừng tỉnh. Em đang gối đầu trên tay của bố và đã mơ một giấc mơ dài, một nỗi ám ảnh nhưng cũng là lần cuối cùng Hạ An được gần mẹ. Em òa khóc, hai tay liên tục tìm kiếm thứ gì đó.

- Hạ An con yêu, sách của con đây. Nín đi nào. Con ngoan của bố, bố đọc "Sống như những đóa hoa" con nghe nhé!

- Không đâu ạ!

- Hạ An ngoan, nghe bố bảo này. Không có

gì trên đời này là mãi mãi con ạ, nên con phải mạnh mẽ lên, kiên cường lên. Bố yêu con và bố cũng biết con gái của bố nhất định làm được phải không nào?

Lời bố vẫn thì thầm nhưng Hạ An vẫn yên lặng. Em vẫn khóc, hai tay ôm chặt "Sống như những đóa hoa" trong lòng mình. Tối nào cũng vậy, luôn nhất mình trong phòng tối, hai tay ôm chặt lấy cuốn sách. Lúc này, chỉ có một người mới xoa dịu đi phần nào nỗi đau đó.

Cánh cửa phòng vừa hé mở, một luồng ánh sáng chiếu vào khuôn mặt, em có thể cảm nhận được điều ấy. Bà ngoại bước vào, bà bật điện, rồi tiến về phía em:

- Hạ An, bà đọc sách này cháu nghe nhé!

Hạ An ngoan ngoãn nghe lời bà, em đặt cuốn sách lên đôi tay gầy gầy, xương xương của bà. Bà nhẹ nhàng mở cuốn sách, em có thể nghe thấy cả tiếng bà lật giở trang đầu tiên:

- "Sống như những đóa hoa" luôn tươi vui, đầm thắm. Dù gian khó, bất hạnh cũng phải thật tươi sáng như những đóa hoa giữa khu vườn.

Giọng của bà vừa trầm bổng, vừa ấm áp hết như giọng đọc của mẹ. Hạ An say mê với từng câu

chữ của cuốn sách qua giọng đọc êm ái của bà rồi có lúc em bừng tỉnh, chợt thốt lên:

- Bà ơi, cháu đi học đọc được không ạ?

Bà ngoại vô cùng sửng sốt trước câu hỏi của đứa cháu bé bỏng, tội nghiệp. Có lẽ, mẹ ở một nơi xa lắm cũng sẽ thấy vui cho đứa con gái mình đã dứt ruột sinh ra, rồi ra đi một cách vội vã như vậy. Bà ôm Hạ An vào lòng:

- Được chứ! Cháu yêu của bà, bà vui lắm đấy có biết không. Nói bà nghe xem, sao cháu lại muốn đi học đọc vậy?

Nhưng dường như Hạ An không nghe thấy câu hỏi của bà nữa rồi ôm chặt lấy bà, hai mắt vẫn rưng rưng. Lúc này, Hạ An nhớ tới câu chuyện "Bông hoa cúc trắng" mà mẹ đã kể cho em nghe. Cô bé trong câu chuyện đã dùng cảm vượt qua bao khó khăn để hái được bông hoa cúc trắng giúp mẹ được sống tiếp. Thế thì, em sẽ tự mình đọc sách, tự mình đứng lên vì em có một niềm tin rằng mẹ vẫn đang sống trong từng trang sách mà em đọc. Đang vu vơ hàng suy nghĩ chạy trong đầu, em bỗng thốt lên:

- Ngày mai, bà đưa cháu đi học đọc được không ạ?

- Không thành vấn đề. Nhưng phải hứa với bà,

đừng khóc nhè nữa có nhớ chưa?

- Vâng, cháu nhớ rồi mà.

Hai bà cháu cứ thế, Hạ An trong vòng tay ấm áp của bà ngoại đã ngủ rất say. Trời đã sáng lúc nào cũng không hay.

Ngày thứ 102...

Bà đưa Hạ An đến trung tâm dạy trẻ khiếm thị. Trước kia, Hạ An cũng đã được mẹ đưa đến đây để học nhưng sau khi mẹ qua đời, em chẳng muốn tới đâu cả. Nhưng từ hôm nay em sẽ bắt đầu lại với mong ước biết đọc và gặp mẹ qua mỗi câu từ. Sau khi trao đổi với cô giáo và tìm hiểu cách giúp em học tốt thì bà đã mua một chiếc máy hỗ trợ người khiếm thị trong việc đọc, có nó Hạ An sẽ dễ dàng hơn trong việc học của mình. Thế là, Hạ An mỗi ngày đều rất chăm chỉ học tập và luyện tập đọc cho thành thạo. Không chỉ kĩ năng đọc mà mỗi buổi Hạ An lại dành thời gian để luyện gõ máy tính, em chăm chỉ viết lại những câu chuyện mà mẹ đã kể cho em nghe: "Ngày xưa ngày xưa, có một cô bé mồ côi mẹ, em đang chăm chỉ hằng ngày học tập và say sưa với những cuốn sách của mình, với niềm đam mê văn học, với ước mơ trở thành nhà văn...". Cứ như thế, đến ngày thứ năm là Hạ An có thể tự mình sử dụng chiếc máy hỗ trợ

để đọc sách một cách thành thạo. Ngày thứ 107, cuốn sách đầu tiên em đọc mang tên “Sống như những đóa hoa”, trang hai sách viết: “Hãy sống như những đóa hoa, tỏa ngát hương thơm cho đời. Dù không được đẹp, không đủ quyến rũ, không được hoàn hảo nhưng hãy suy nghĩ tích cực, biết khai thác đúng bản chất thì tự nhiên ta sẽ trở thành đóa hoa tươi đẹp nhất, sáng nhất giữa khu vườn”. Hạ An nhớ đến mẹ, mẹ cũng từng nói: “Con gái ạ, mỗi con người ai sinh ra mà chẳng có những điểm mạnh, điểm yếu; có lúc thành công, có lúc lại thất bại. Chúng ta không nên buồn vì những điều bất hạnh nhất, hãy phát huy điểm mạnh. Chúng ta cùng nhau cố gắng nhé!”. Mọi chuyện cứ tự nhiên diễn ra như thế, mỗi ngày em có một thói quen đó chính là đọc sách: ngày thứ 109, em nhận được bài học về sự tự tin; 201: bài học về sự thất bại;... ngày thứ 265: bà ngoại ốm nặng và qua đời;... ngày thứ 365: bố - người thân duy nhất của em đưa về nhà một người mẹ mới cho em, để chăm sóc gia đình, Hạ An vẫn đọc sách và nhận thức được một bài học: “Biết chấp nhận hiện tại và dung hòa với hiện tại”. Từ đó, em sống trong tiếng gọi “con chồng” trong mắt người dung nhưng vô vùng mạnh mẽ. Nhưng em cũng lo sợ rằng chuyện “dì ghẻ độc ác” trong những trang truyện cổ tích là có thật. Đúng

là vậy, em nhận ra từng cuốn sách quả đúng là từng bức tranh về cuộc sống, không hề bất ngờ về nó, chuyện gì đến rồi cũng sẽ đến. “Người mẹ mới” của Hạ An có vẻ bề ngoài rất ưa nhìn và kiêu diễm nhưng giống như “dì ghẻ” trong truyện cổ tích, người dì ghẻ ấy chẳng thương yêu gì em. Trước mặt bố, chỉ là những lời lẽ ngọt ngào mang vẻ giả tạo, nhưng sau đó lại nhanh chóng thay một bộ mặt mới. Cô ta chải tóc cho Hạ An:

- Hạ An con yêu! Tóc con thật đẹp... Nhưng mà... sao con lại không thể nhìn thấy chúng chứ?

Rồi cô ta túm lấy tóc em giật ngược lên phía trước và làm em đau:

- Đây... có nhìn thấy không? Nhìn thấy đi chứ... Tóc đen lắm! Thấy không... À... thấy chứ nhỉ... Màu đen mà, con thì cái gì cũng nhìn thấy màu đen cơ mà!

Nghe những lời cay độc ấy, Hạ An chỉ biết cố gắng kìm nén, em bặm môi thật chặt để không phải nắc lên rồi nức nở, tay em vẫn ôm chặt cuốn “Sống như những đóa hoa”. Hôm nay, em vẫn chưa đọc trang nào. Rồi cô ta giật lấy cuốn sách và đẩy em ngã khụy xuống nền nhà.

Biết đọc sách luôn à: “Sống như những đóa

hoa". Đọc làm gì nhiều hả con. Dì nói cho mà nghe, con không thấy con là gánh nặng cho cả nhà này sao. Tội nghiệp cho bố con, đã vất vả như vậy rồi mà còn phải cồng một cục nợ như con nữa thì... Chao ôi, ông ấy chỉ thương hại con thôi... Huống hồ chi, dì cũng đang mang trong mình giọt máu của ông ấy... Xem ra, sự có mặt của con làm hai ta mất vui rồi...

Nói rồi, cô ta cầm cuốn sách lên tiến tới chỗ Hạ An và ngồi xuống:

- Con nghe dì nói, có hiểu không? Hà?... Giống như cuốn sách này đây, dì xé đi một trang thì nó chẳng còn giá trị gì cả... Như hết con người mà không có mắt... haha!

Cô ta xé từng trang, từng trang... Tiếng xé dù nhỏ nhưng như xé tan tằm lòng của Hạ An, em lên tiếng, một tiếng hét lớn:

- Không được... Không... Không...

Hạ An cố gắng mò mẫm rồi túm lấy dì, người dì cay nghiệt, em giật lấy cuốn sách, ôm trọn cả những trang sách đã bị xé... Cô ta đứng lên và bỏ đi. Lúc này, Hạ An bật khóc, khóc đến nấc, tiếng khóc xé lòng dù em đã hứa với bà ngoại là sẽ không khóc nữa. Trong làn nước mắt giàn giụa,

em cảm thấy có ai đó đang đứng trước mặt mình.

- Hạ An...

- Mẹ... Mẹ... là mẹ sao?

- Con yêu! Có phải con rất thích đọc sách phải không?

- Vâng ạ!

- Sách đã dạy con những gì?

- Phải dũng cảm, phải kiên cường, phải luôn mạnh mẽ và mỉm cười!

- Con nhớ nhé!

Rồi em không còn nghe thấy giọng nói ấm áp đó nữa. Em đã thiếp đi.

Ngày thứ 656, công ti của bố em phá sản. Hạ An được đưa vào cô nhi viện vì gia đình không đủ điều kiện nuôi dưỡng. Kể từ ngày công ti phá sản, em cũng không thấy bóng dáng của dì và đứa em trai cùng cha khác mẹ nữa. Có lẽ họ cũng đã chạy rồi. Cuộc sống ở cô nhi viện giúp Hạ An thoải mái hơn nhiều. Hôm nay, ngày thứ 679, sách lại viết: "Chúng ta không thể lường trước được điều gì sẽ xảy đến với chúng ta. Vì vậy, điều quan trọng là đủ bản lĩnh để vượt qua khó khăn. Nản chí chỉ khiến ta thêm tụt lùi chứ không thể tiến lên phía trước".

Vì vậy, em đã sống lạc quan, sống mạnh mẽ nhất. Hằng ngày, có những người bạn cùng em sinh hoạt, cùng vui chơi, cùng học tập. Đó là một niềm vui không sao tả hết. Có một người bạn hỏi:

- Hạ An ơi, sao tớ luôn thấy cậu mang bên mình cuốn “Sống như những đóa hoa” này vậy?

- Vì... Đây là mẹ tớ đấy!

Câu trả lời ngắn gọn dường như đã làm người bạn kia khó hiểu. Nhưng đâu đó, người ta có thể hiểu rằng sách đã hóa thân thành người thân, thành linh hồn em. Những bài học đã qua giúp Hạ An vượt qua bao sóng gió trong cuộc đời từ việc em không thể nhìn thấy; nỗi đau mất mẹ; bà ngoại qua đời; em bị người dì ghẻ cay độc ghét bỏ; cho đến việc em phải vào cô nhi viện và chưa một lần bố đến thăm. Nhưng em vẫn sống tốt, rất tốt là đằng khác.

Mười năm sau...

Ngày thứ 3745, ngày giỗ mẹ Hạ An, mẹ đã mất được 10 năm rồi. Con đường dẫn ra mộ mẹ nay đã đẹp đẽ hơn nhiều. Một người con trai cùng một người con gái, người con gái độ tầm 23 tuổi. Mọi người xung quanh có thể nhận ra cô gái ấy chính là nhà văn trẻ vừa đoạt giải “Mai Vàng” với

tập truyện: “Giữa những trang sách có một người sống” đã lấy đi bao cảm xúc của người đọc. Nhà văn ấy tên Hạ An. Em đã nhìn thấy được vì rất may mắn như một cơ duyên, em đã tìm được giác mạc phù hợp với đôi mắt mình. Còn người con trai kia đó chính là người em trai cùng cha khác mẹ của Hạ An. Cậu tên Hứa Bình. Sau khi mẹ Hứa Bình qua đời vì căn bệnh ung thư phổi, cậu cũng được đưa vào cô nhi viện mà Hạ An đã sống ở đó. Hai chị em may mắn tìm được nhau mà quên đi những tổn thương trong quá khứ. Còn về bố, vẫn không có tung tích gì của ông dù Hạ An đã ra sức tìm kiếm.

Hạ An quỳ xuống bên mộ mẹ, em cầm lại những bông hoa hướng dương cho ngay ngắn, em đặt một ít hoa quả lên đĩa và thắp một nén hương.

- Mẹ ơi, có phải con rất ngoan không ạ! Con không khóc nữa mẹ à... Mẹ ơi, con đã trở thành một nhà văn rồi đấy... Mẹ xem giải thưởng của con này... À, mẹ ơi con nhìn thấy được rồi mẹ ạ, con nhìn thấy khuôn mặt mẹ rồi này. Mẹ của con thật xinh đẹp.

Nói rồi, em rút trong túi ra một cuốn sách “Sống như những đóa hoa”, em thì thầm:

- Cảm ơn mày nhé, nếu không có mày không

biết lúc này tao sẽ ra sao nữa. Đây này, mẹ tao đó. Chào một tiếng đi!... À, còn đây nữa, con mang đến tặng mẹ cuốn này đây: “Giữa những trang sách có một người sống”. Con đọc cho mẹ nghe nhé: “Giữa những trang sách có một người sống, là mẹ tôi đấy...”

Hạ An òa khóc nức nở, em không thể kìm nén được cảm xúc của mình nữa rồi. Em cứ khóc, cứ thả tuôn dòng cảm xúc, nỗi nhớ nhung bao nhiêu năm qua, lúc này đây, em chỉ biết khóc, em nhớ mẹ... rất nhớ. Hứa Bình đứng bên cạnh, cậu bé cũng rưng rưng nước mắt:

- Chị ơi, đừng vậy nữa... Chúng ta mau về thôi...

Hứa Bình nhẹ nhàng dìu Hạ An đứng lên rồi đặt “Giữa những trang sách có một người sống” trong một hộp thủy tinh thật đẹp rồi đặt bên mộ dì. Hai chị em từng bước ra về, trong lòng những vết thương vẫn chưa lành, vẫn còn bao luyến tiếc và nhớ thương. Đầu đó, trong một góc mộ, một cuốn “Giữa những trang sách có một người sống” khác được đặt ngay ngắn, trên đó có ghi: “Con gái yêu của chúng ta đã trưởng thành...”

Trang cuối của “Giữa những trang sách có một người sống” có viết: “Sách dịu hiền như một người

mẹ. Sách nghiêm khắc như người cha. Sách ấm áp như một người bà. Sách hài hước như những người bạn. Sách là cả gia đình - gia đình của yêu thương và tri thức. Chúng ta hãy đọc sách, hãy yêu sách như yêu thương chính gia đình mình vậy”.

THÔNG điệp từ câu chuyện:

“Cuốn sách cuộc đời” giúp chúng ta nhận ra rằng mỗi con người sẽ có lúc gặp trở ngại, có những trở ngại rất dễ vượt qua nhưng cũng có những trở ngại, những khó khăn chúng ta không thể chiến thắng, sẽ có lúc chúng ta gục ngã. Do vậy, chúng ta cần có nghị lực, nghị lực sẵn có trong mỗi người, nghị lực được trang bị và thôi thúc qua những câu chuyện, những bài học của từng trang sách. Vì thế, đọc sách không chỉ để giải trí, vui chơi mà đọc sách còn để thấy được từng góc ngách phức tạp của cuộc sống, để chúng ta vững vàng và vượt qua chúng. Hãy bắt đầu việc làm đó ngay hôm nay!

LÊ THỊ HOÀI THU

Lớp K19KTK, Học viện Ngân hàng, quận Đống Đa, TP. Hà Nội

CHIA SẺ PHƯƠNG PHÁP ĐỌC SÁCH

Các bạn thân mến, thật không thể phủ nhận tầm quan trọng và lợi ích sách đem lại cho cuộc sống của chúng ta. Ngày nay, khi xã hội trở nên hiện đại hơn, những giá trị cuộc sống đôi khi bị phai nhạt, sách cũng đang dần bị quên lãng nhưng giá trị của chúng vẫn còn nguyên đó, trường tồn mãi với thời gian. Hướng ứng cuộc thi Đại sứ Văn hóa đọc trên toàn quốc nói chung và trong toàn Học viện Ngân Hàng nói riêng, nhằm khơi dậy niềm đam mê đọc sách, thúc đẩy phong trào đọc sách của thế hệ trẻ, ngày hôm nay, mình muốn chia sẻ với các bạn về phương pháp đọc sách của riêng cá nhân mình.

Sách giống như một người bạn trung thành và vốn dĩ rất quen thuộc với chúng ta. Sách đưa ta tới thế giới quan mới, giống như cánh cửa mở ra vùng đất tri thức đợi ta chạm tới. Tuy nhiên, mỗi người lại có sở thích đọc sách, cách cảm nhận và

phương pháp đọc khác nhau. Vì thế, trong bài viết này, mình sẽ không bàn về một cuốn sách nào có tên cụ thể, bởi lẽ, mình cho rằng cuốn sách nào cũng đặc biệt và không thể bàn hết được giá trị của chúng, mà ngày hôm nay mình muốn chia sẻ với các bạn về phương pháp đọc sách mà bản thân đã áp dụng và cảm thấy chúng khá hiệu quả trong việc trau dồi thêm kiến thức và phát triển kĩ năng cho bản thân. Câu hỏi đặt ra là "Làm thế nào để đọc sách đúng cách, để tận dụng thời gian hợp lý nhất?"

Đi vào vấn đề ngay nhé, đầu tiên là bạn phải thật sự yêu sách, trân trọng và hào hứng muốn khám phá tri thức ấy, đặc biệt là đối với những bạn mới tập thói quen đọc sách. Mình cho rằng, đây là yếu tố hết sức quan trọng, như là yếu tố tiên quyết cho mọi hành động về sau. Bởi lẽ, muốn làm bất cứ việc gì, bạn phải đặt tình yêu và đam mê, niềm tin vào nó thì mới thành công được. Giống như trong cuốn "Nhà giả kim", Paulo Coelho có viết

một câu mà mình rất tâm đắc “Khi đã quyết tâm làm điều gì thì cả vũ trụ sẽ tác động để giúp ta đạt được điều ấy”. Đối với sách cũng vậy, một khi bạn đã yêu chúng bằng cả tấm lòng, bạn sẽ được đáp trả xứng đáng bằng nguồn tri thức dồi dào không bao giờ cạn. Bây giờ mình sẽ chia sẻ về việc đọc của mình ngay đây!

1. Cách mà mình đọc sách

Cách đây khoảng hai năm mình mới bắt đầu đọc sách. Lúc đó mình chỉ nghĩ là đọc sách là đọc thôi, không cần note hay ghi chép những câu văn hay đâu, một phần vì bản thân mình nghĩ mình sẽ nhớ được chúng. Tuy nhiên, sau này, mình nhận ra cách làm này của mình hoàn toàn sai lầm. Khi bản thân đọc sách hơi hợt như vậy, mình chỉ nhớ được nội dung sách truyền tải ở thời điểm ấy, sau một thời gian ngắn quay lại là mình quên gần như toàn bộ.

Vì thế, mình đã ngồi lại xem xét cách làm của mình. Và mình nghĩ cần phải có sự thay đổi phương pháp đọc ngay lập tức. Cách làm của mình như sau:

Đầu tiên, bất cứ cuốn sách nào mình cũng đọc mục lục trước, mọi người có thể thường bỏ qua khâu này. Nhưng theo mình thấy, mục lục sẽ sơ lược

toàn bộ nội dung của cuốn sách nên việc đọc mục lục để nắm được cái sườn của sách là cần thiết.

Tiếp đó, bạn cần có các dụng cụ đánh dấu sách như là bút màu, highlight và giấy nhớ. Đọc tới bất cứ câu văn mà bạn thấy tâm đắc hoặc là vùng bạn muốn đánh dấu thì bạn hãy gạch chân luôn. Bạn có thể tận dụng màu sắc của giấy nhớ và bút highlight để tiện cho việc ghi chú. Ví dụ, bạn muốn đánh dấu câu nói hài hước, mang tính xã hội, bạn dùng màu giấy đỏ; đối với những đoạn văn đem lại bài học hay thì có thể vừa dùng bút gạch chân vừa sử dụng giấy màu vàng dán ở chính giữa trang sách ấy luôn; hay đối với những câu nói tâm đắc, câu quote hay thì bạn dùng giấy màu xanh lá. Bạn làm tương tự như vậy đối với những điều bạn thấy thích thú khác trong cuốn sách đó. Thật sự việc làm này khiến mình nhớ kiến thức hơn rất nhiều. Hoặc có thể mình quên vì lâu ngày không đọc lại, chỉ cần mở ra chỗ mình đã note đọc lại một chút là sẽ nhớ ngay. Cách làm này khiến mình thích thú với việc đọc hơn và đem lại rất nhiều lợi ích cho mình. Qua đó, mình có thể dễ dàng học hỏi và áp dụng các bài học từ sách ra cuộc sống. Cách làm này mình học được của chị Hà Khuất khi chị chia sẻ một video trên Youtube tựa đề “Hà chú thích sách như thế nào?”. Mình sẽ để link Youtube của

chị ấy ở đây cho các bạn tham khảo nha: https://www.youtube.com/watch?v=vzi_74jsjjQ

2. Phương pháp đọc sách hay mình tiếp thu được qua chính việc đọc sách

Bạn đã bao giờ nghe tới quy tắc 80-20 chưa? Theo như mình được biết về nguyên lý của Pareto, phần lớn công việc ta làm thường chiếm 80% thời gian trong ngày nhưng chỉ đem lại 20% kết quả và ngược lại. Tại sao vậy? Nguyên nhân chủ yếu gây ra điều này là do chúng ta luôn làm những việc không quan trọng trước, như một cách để né tránh công việc chính và khi quay trở lại làm những việc quan trọng thì bạn không còn thời gian làm nữa. Cách tốt nhất để sửa chữa điều này là hãy làm những công việc then chốt trước và bạn cần dốc hết mình làm nó. Cũng giống như đọc sách, bạn cần phải tập trung đọc để hiểu sâu, hiểu rõ về vấn đề mà cuốn sách nói tới. Mạnh dạn tắt các thiết bị điện tử, để không gian yên tĩnh hoặc mở nhạc không lời sẽ giúp đáng kể cho quá trình đọc của bạn được trôi chảy, tăng khả năng cao độ do cả não trái phải đều hoạt động. Tập trung thực sự cho việc đọc, cũng như ngồi thiền, bạn hãy để tâm trí đọc thôi vì khi tập trung làm một thứ thường hiệu quả hơn là làm nhiều việc cùng một lúc.

Bạn biết không, chúng ta sẽ hoàn thành tốt công việc khi đặt ra mục tiêu nhất định. Vậy thì hãy tạo ra mục tiêu đọc cho từng ngày, ví dụ bạn muốn đọc 30-40 trang sách mỗi ngày, hoặc dành khoảng 30 phút/ngày để đọc. Ban đầu chưa quen thì có thể sử dụng đồng hồ báo thức, đặt giờ bắt đầu và kết thúc việc đọc của mình, hoặc bạn gạch chân và ghi chú những ý quan trọng. Khi đọc bạn cố gắng đọc chọn lọc những câu hay, ý nghĩa và đem lại bài học cho mình, đặc biệt hãy đọc sách nhanh nhất có thể. Đọc nhanh không có nghĩa là đọc lướt, qua loa mà đọc với tốc độ bạn thấy thoải mái nhất, nhưng đảm bảo việc đọc không bị ngắt quãng và trì trệ. Cuối ngày, bạn hãy xem mình đã thu được những gì rồi tích lũy chúng dần nhé!

Thường thì mình luôn cố gắng sắp xếp để có thể làm được nhiều việc trong một ngày. Vì thế việc đọc sách đúng cách, hiệu quả là điều mình luôn chú tâm tới. Ngoài việc đọc ra, mình còn quan tâm tới thời gian và tốc độ đọc. Adam Khoo tác giả cuốn sách nổi tiếng "Tôi tài giỏi, bạn cũng thế", đã bày ra phương pháp đọc khá hay ho, đó là đọc với lượng từ 600-850 chữ/ phút, tương đương khoảng hai đến ba trang chữ. Đồng thời, trong lúc đọc tránh đọc to, đọc lùi hay để tầm mắt hẹp sẽ khiến việc đọc bị trì trệ. Bạn tính xem, nếu mỗi lần

tốc độ đọc được cải thiện mà vẫn đảm bảo kiến thức, thì bạn đã tiết kiệm được khá khá thì giờ dành cho việc khác rồi. Ngoài ra, như mình nói là phải thực sự tập trung khi đọc. Thường thì trong một cuốn sách chỉ có 20% từ khóa và 80% các từ còn lại không phải là từ khóa. Suy cho cùng, chúng ta cần có chiến lược đọc thông minh, kết hợp các phương pháp của thể hệ đi trước kèm với lòng đam mê của bản thân một cách khoa học thì việc đọc sẽ trở nên nhẹ nhàng và hiệu quả hơn rất nhiều.

Phương pháp đọc của mình hẳn là rất quen thuộc và đơn giản. Thực tế mà nói, không phải lúc nào mình cũng áp dụng máy móc các phương pháp kia, như thế sẽ làm việc đọc giống như cuộc đua vậy, không còn là đọc sách đúng nghĩa nữa. Đọc sách nên đọc chậm rãi, từ từ để cảm nhận hết được “hương vị” của sách, để thấu hiểu được thông điệp mà người viết gửi gắm, đọc để linh hồn ta và sách hòa vào làm một. Điều quan trọng nhất là đọc sách không nên đặt nặng hay chú trọng số lượng. Đọc sách cũng là một cách hay để giảm stress và tìm lại cân bằng cuộc sống. Mình tin bạn sẽ phát hiện rất nhiều điều thú vị từ những cuốn sách và sự liên kết hài hòa của chúng khiến bạn phải trầm trồ.

VÕ QUỐC HOÀNG VINH

Trường THPT Phú Quốc, huyện Phú Quốc, tỉnh Kiên Giang.

CẬU BÉ VÀ CUỐN SÁCH

Màn đêm buông xuống, bầu trời đã bắt đầu tối sầm lại. Khi đó cũng chính là thời điểm các ánh đèn đường tỏa sáng, dòng người đi qua lại đông đúc trong một bầu không khí nhộn nhịp ở chốn đô thị. Nhưng ở đâu đó tại góc phố tối tăm, lạnh lẽo lại hiện lên một ánh lửa hồng từ cái bếp củi. Một cậu bé với bộ quần áo tả tơi, rách nát, thân hình gầy gò cộng thêm vào đó là nét mặt xanh xao với ánh mắt đầy hi vọng. Trên tay cậu là chiếc bánh mì khô, đó là công sức của một ngày làm việc cực khổ. Một cái lò củi được làm bằng đất nung, một cái nồi và một mái nhà tranh đã xuống cấp được dựng lên ở góc phố, đó là tất cả gia tài của cậu. Những ai đi qua đều nghĩ rằng đó cũng chỉ là ngôi nhà hoang hay nhà kho được dựng lên ở con hẻm chật hẹp chính giữa

hai ngôi nhà to cao lộng lẫy, thứ không ai nghĩ rằng đó chính là ngôi nhà của một cậu nhóc đã mồ côi cả cha lẫn mẹ. Cậu mới lên 5 tuổi thì phải chịu cảnh mồ côi, sau vụ tai nạn xe ô tô đã cướp đi những người mà cậu yêu quý và giờ đây cậu chỉ còn lại một mình, không họ hàng, không người thân, không bạn bè...

Sau vụ đó, cậu như một kẻ lang thang và kiếm sống ngày qua ngày bằng nghề nhặt giấy báo cũ đem bán. Hiện tại cậu đã mười lăm tuổi và vì một lí do nào đó mà cha mẹ đã chưa kịp đặt tên cho cậu, chính vì thế mà nhiều người xung quanh hay gọi cậu bằng nhiều tên khác nhau như: "Thằng mồ côi" do bạn bè cùng lứa trong đô thị đặt cho cậu, hay là "cậu giấy" do ông bác chủ của một thư viện nhỏ đã đặt cho cậu vì cậu hay đến xin sách và giấy

cũ của bác ấy hoặc là “Tên rác rưởi” do bọn nhà giàu đặt cho cậu. Ở nơi đô thị đó ai cũng là con nhà quý tộc, tư sản giàu có, họ sống trong những ngôi nhà to cao lộng lẫy đầy đủ tiện nghi, chỉ riêng mỗi cậu là đứa nhà nghèo duy nhất trong cái chốn đô thị phồn hoa đó. Do đó mà cậu bị những người xung quanh khinh bỉ, đui đánh mỗi khi gặp mặt và thậm chí chẳng có một đứa trẻ nào muốn làm bạn với cậu vì cha mẹ chúng cấm. Đôi khi cái cảm giác tủi thân lại ập đến mỗi khi cậu thấy đám trẻ được vui chơi bên cha mẹ chúng, chẳng còn gì ngoài cảm giác cô đơn và lạnh lẽo.

Dù nghèo đói, cô đơn nhưng bù lại cậu có tính tình hiền lành, tốt bụng và trung thực chính vì thế mà cũng có nhiều nhà tư sản như ông chủ thư viện hay ông chủ một trang trại yêu thích cậu.

Vào một hôm, nhân ngày sinh nhật của cậu, ông bác - chủ Thư viện đã gọi cậu đến nhà:

– Bác cho gọi cháu ạ? – Cậu nhóc thần thò nhìn bác ấy.

– Đúng vậy! Hôm nay là sinh nhật của cháu có đúng vậy không?

– Vâng. Bác còn nhớ đến ngày sinh của cháu ạ? – Cậu ngạc nhiên.

Bác nhìn cậu mỉm cười nói:

– Hôm nay là ngày sinh nhật của cháu, ta có món quà muốn tặng cho cháu. Tuy không đáng giá đâu đấy.

Cậu cười tươi nhìn bác trả lời:

– Vâng, được bác tặng là cháu vui lắm ạ!

Người chủ thư viện với vóc dáng người cao, gầy, chậm rãi bước vào trong.

Căn phòng yên tĩnh lạ. Cậu thấy mình bé nhỏ khi ngồi giữa căn phòng to lớn được trang hoàng đầy sách và sách. Ngồi đây cậu dường như bay bổng theo những ước mơ của mình,...

– Kẹt, kẹt,... tiếng kéo cửa phòng làm cậu giật mình, trong giây lát ông Bác Thư viện trở ra với quyển sách và cây bút trên tay:

– Ta tặng cháu, nó đã giúp ta rất nhiều thứ và hi vọng một ngày nào đó nó sẽ giúp được cháu.

Cậu vui sướng cầm quyển sách trên tay, mí mắt đã bắt đầu cay cay vì đây là lần đầu tiên cậu được tặng quà kể từ khi cha mẹ qua đời.

– Cháu cảm ơn bác rất nhiều!

– Còn nữa mà. – Bác mở nắp bút trên tay.

– Dạ? Còn gì vậy bác?

– Cháu đưa tay cho ta nào.

– Vâng.

Cậu đưa tay trái ra trước mặt, bác nắm lấy tay cậu và viết lên đó chữ Nhẫn. Viết xong bác đặt cây bút xuống sàn nhà, nhìn nét chữ trên tay cậu rồi nói:

– Vì cháu không có tên nên ta sẽ đặt cho cháu cái tên này nhân ngày sinh nhật. Chỉ mong sau này đừng để ai phải gọi cháu bằng cái tên khác.

Cậu nhìn vào tay trái của mình, ngay lúc này hai dòng nước mắt tuôn xuống, ngược đầu lên nhìn bác và nói:

– Cháu cảm ơn bác... Thật sự cháu rất vui khi có được tên...

Cậu nhào đến ôm lấy bác ấy. Bác ôm cậu và xoa đầu cậu.

– Tên của cháu có ý nghĩa như từ nhẫn nại, làm việc gì cháu cũng phải nhẫn nại vì ta nhường một thì sẽ được mười. Ngoài ra nó còn có nghĩa là kiên nhẫn, làm việc gì cũng có sự kiên nhẫn thì ta tin cháu sẽ thành công.

– Vâng cháu sẽ ghi nhớ những gì bác nói, cháu cảm ơn bác rất nhiều! – Cậu lau nước mắt trên mặt

đi rồi ôm cuốn sách vào lòng chạy thẳng về căn nhà nhỏ.

Sáng hôm sau! Nhẫn quyết định ngày hôm nay không đi nhặt giấy nữa mà ở lại đọc cuốn sách do ông chủ Thư viện tặng. Từ đêm qua cậu đã nôn nóng muốn đọc lấy nó nên giờ cậu gạt hết mọi thứ xung quanh qua một bên và lôi cuốn sách từ trong chiếc túi cũ nát ra đọc một cách ngẫu nhiên. Cuốn sách tuy không được mới nhưng Nhẫn đã giữ gìn, nâng niu nó như một thứ cực kì quý giá. Nó màu xanh dương đậm, hòa quyện với màu xanh đột chuối tạo nên được vẻ đặc sắc cho cuốn sách. Nhẫn cầm nó trên tay và bắt đầu lật từng trang một, từng trang giấy được lật qua tỏa hương thơm bay khắp căn nhà nhỏ, trước mặt cậu hiện lên dòng chữ đánh máy xinh xắn. Cậu chăm chú đọc từng chữ từng dòng một, giờ Nhẫn cứ như một đứa trẻ thích đọc sách vậy. Thời gian cứ thế trôi qua và từng trang giấy cứ liên tục được lật. Nhẫn mãi mê đọc mà quên hẳn việc ăn uống của mình, vừa đọc vừa lẩm bẩm những gì sách đã viết. Đây là cuốn sách dạy con người về cách hành xử, giao tiếp với những người xung quanh và ngoài ra còn chỉ cách đưa con người đạt đến những ước muốn của mình, tên cuốn sách là “Unbeatable words” (tạm dịch là “Lời nói bất bại”).

Những chỗ nào không hiểu thì Nhấn đọc đi đọc lại nhiều lần, có lúc cậu còn chạy sang tìm ông chủ Thư viện để được nghe lời giải thích từ ông. Nhưng với đầu óc thông minh vốn có của Nhấn thì đa phần đã hiểu gần hết những gì sách viết. Cậu đã học nhiều thứ bổ ích từ cuốn sách này như cách giao tiếp với những người chung quanh về lời nói hằng ngày, trong việc ngoại thương hay là cách cậu đối xử với người khác. Dù cậu bị mọi người xung quanh đối xử rất thậm tệ nhưng cậu vẫn tươi cười đối tốt lại với họ và đặc biệt hơn là cuốn sách đó còn mở ra cho Nhấn con đường thay đổi được số phận của mình, đó là một phần cậu học được từ cuốn sách quý giá đó.

Tối đến, cái không gian yên tĩnh từ căn nhà nhỏ của Nhấn nó lại trỗi dậy và đối lập với không khí nhộn nhịp của đô thị. Ngọn lửa từ cái bếp củ là ánh sáng duy nhất soi sáng cũng như làm ấm cả căn nhà tranh ở một con hẻm tối tăm. Nhấn ngồi tựa lưng vào đồng rơm - cái cậu cho là "giường", tay vắt lên trán, tay còn lại thì ôm chặt lấy cuốn sách vào ngực. Cậu suy nghĩ lại những gì mình đã học được từ sách, suy nghĩ về số phận cuộc đời mình sau này. Nhấn cho rằng cậu sẽ vẫn là một thằng nhặt giấy nếu không chịu thay đổi cuộc đời, tiếp đến cậu lại suy nghĩ những thứ khác, ngoài ra

cậu còn học được nhiều bài học quý từ cuốn sách, đó là những câu châm ngôn như:

"Những kẻ tự cho mình là thánh thần là những kẻ ngu, còn những ai cho rằng mình là ngu muội đều là những thánh thần."

"Chúng ta đang phải cố gắng sinh tồn trong một thế giới rộng lớn, những ai chịu động não suy nghĩ là những người sống sót, những ai ngừng suy nghĩ sẽ là những kẻ chết đầu tiên."

"Suy nghĩ là vũ khí tối thượng, ai làm chủ được bộ não của mình thì người đó sẽ thay đổi cả thế giới."

...

Trước giờ chưa hề có mong muốn nào cả vì số phận cuộc đời không cho phép điều đó, nhưng giờ đây cậu đã quyết tâm đưa ra mục tiêu, đó là: "Thay đổi cuộc đời của chính mình". Cậu thông qua những gì đã được học ở cuốn sách mà lập nên các quy trình, những nguyên tắc và những mục tiêu nhỏ trước mắt mà Nhấn cần đạt ngay trong tương lai. Việc đầu tiên cần làm là "ngoại giao tốt", cậu cần phải quen biết được nhiều người, biết càng nhiều càng tốt vì từ những người đó Nhấn có thể học thêm được nhiều điều hay. Đi song với đó thì cậu cần làm đúng với những nguyên tắc đã đưa ra

và đúng với những gì sách đã ghi đó là việc hành xử đối với người khác, thay đổi cách giao tiếp tùy mọi tình huống. Nhấn lấy những gì đã học từ sách ra làm nền tảng cho việc thay đổi cuộc đời mình. Cậu biết việc thay đổi số phận của mình là một việc cực kì “điên rồ”, nhất là đối với một con người có số phận thấp kém như cậu, nhưng sách đã nói:

“Đừng nói câu tôi sẽ thử mà hãy nói câu tôi sẽ làm”.

Sáng hôm sau, Nhấn dậy sớm và bắt đầu công việc nhật giấy hằng ngày của mình. Nhưng khá lạ ở chỗ là không chỉ có mỗi việc nhật giấy, cậu còn đi đến những trang trại lớn, xe hàng hay các bến cảng để xin việc. Cậu dùng những kĩ năng trong giao tiếp mà sách dạy để xin việc làm, chính vì thế mà cậu đã được nhận vào làm một cách dễ dàng mà thậm chí các ông chủ đó còn hẹn cậu đến làm mỗi khi có việc. Bước đầu tiên của Nhấn đã khởi đầu thuận lợi, cậu quen được các ông chủ lớn, những lúc được nghỉ giải lao thì cậu liền chạy đến gặp các ông chủ hay những người làm việc xung quanh để bắt chuyện. Trước đây Nhấn ít khi nói chuyện với người xung quanh, cậu rất rụt rè trong việc này nhưng giờ từ khi cậu đọc cuốn sách đó, cậu bắt đầu chủ động bắt chuyện với mọi người.

Những lời lẽ cậu nói ra đều là những lời nói làm mát lòng người khác, cho dù đang làm việc nặng nhọc đến đâu thì một phần nào cũng dịu đi khi nói chuyện với cậu. Trong lúc nói chuyện với nhau, cậu luyện tập những gì mình đã học được từ sách, đồng thời hỏi mọi người về nhiều thứ như công việc, cách làm hay về cuộc sống.

Sau những cuộc nói chuyện đó, dần dần ai cũng thích Nhấn kể cả những ông chủ cũng vậy, một phần vì cậu chăm chỉ và chú tâm vào công việc của mình, tuy nhỏ tuổi nhưng cậu có thể làm việc tương đương với một người trưởng thành. Tối đến cậu lại về căn nhà nhỏ ở cuối con phố, kết thúc một ngày làm việc vất vả cùng với những thành quả tốt đẹp mà cậu đã đạt ra, số tiền kiếm được là gấp ba lần số tiền mà cậu đi nhật giấy hằng ngày. Cậu đi đến “chiếc giường” của mình, nằm ngả lưng ở đó, miệng nở ra nụ cười thỏa mãn. Hẳn hôm nay là một ngày tuyệt vời mà cậu đã tạo ra cho chính mình, sự mệt nhọc kéo nặng hai mí mắt xuống và nhanh chóng đưa Nhấn chìm vào giấc ngủ...

“Đừng đợi cơ hội đến với mình, mà hãy tự tạo ra cơ hội đó.”

Cứ như thế, ngày qua ngày cậu xin việc làm ở những nơi khác nhau và công việc cũng khác

nhau như: khuôn vác hàng hóa ra bến cảng, giao nông sản, chăn gia súc,... Mỗi ngày một ít, Nhẫn luyện tập giao tiếp với mọi người xung quanh, từ đó cậu dần dần sử dụng thuần thục cách giao tiếp mà cậu học được ở sách. Tối đến cậu lại đem cuốn sách đó ra đọc và học những điều mới hơn nữa, mọi thứ dần trở nên tốt đẹp hơn. Giờ vấn đề của cậu là tìm kiếm một công việc cố định bởi ngày mai những ông chủ lớn không có việc nào để giao cho cậu làm cả, chính vì thế mà Nhẫn cần một công việc cố định. Mục tiêu đã được đặt ra và quyết tâm phải làm được. Sự quyết tâm đó bùng cháy trong con mắt của một đứa trẻ mồ côi nghèo nàn giờ đây quyết tâm thay đổi số phận của mình.

Sáng hôm sau, Nhẫn lại tiếp tục công việc nhặt giấy của mình vì hôm nay cậu không xin được việc gì để làm. Trời thì nắng gắt, xung quanh không có một bóng người đi lại, có lẽ mọi người đều đã tránh ánh nắng mặt trời bằng cách không đi ra ngoài, riêng Nhẫn thì cảm thấy buồn vì hôm nay không bắt chuyện được với ai cả. Cậu rất muốn nói chuyện, muốn học hỏi thêm nhiều điều mới lạ, nhưng có lẽ hôm nay không có gì. Vào thời điểm giữa trưa, mặt trời đã lên đến đỉnh điểm của cái nắng gay gắt, Nhẫn bắt đầu mệt mỏi và khát nước, cậu quyết định đi đến chỗ bóng cây

mát đằng xa trước mắt để nghỉ ngơi. Nhưng khi cúi mình xuống nhặt giấy thì cậu nhìn thấy có một cọc giấy nhỏ bị cát vùi lên một nửa, cậu mừng rỡ lên vì lại có thêm giấy để đem bán. Nhẫn đi lại gần và nhặt nó lên thì cậu ngỡ ngàng vì nó không chỉ là tờ giấy cũ bình thường mà nó là cọc tiền khá lớn, nhiều đến nỗi có thể thay đổi cuộc đời cậu trong nháy mắt. Cảm cọc tiền mà tay cứ rung rung vì trước giờ chưa bao giờ Nhẫn lại cầm được số tiền nào lớn như vậy, vấn đề lớn ở đây là cậu không biết xử lí nó làm sao. Cậu không thể dùng hay vứt nó đi, nhìn cọc tiền đầu óc bắt đầu suy nghĩ hồi lâu và rồi cậu nói với chính mình:

“Không được, mình phải trả nó lại cho người đã đánh mất, nhưng phải làm sao để tìm lại được chủ nhân của nó đây?...”

Nhẫn ngồi xuống nhắm mắt lại và suy nghĩ, một lúc sau cậu đứng dậy, bỏ cọc tiền vào trong túi cũ có đựng cuốn sách của cậu và xách xách giấy đi đến bóng cây trước mặt. Trong đầu cậu nảy ra ý tưởng: đó là ngôi đợi chủ nhân của cọc tiền ấy quay lại, vì nếu đã mất thì chắc chắn chủ nhân của nó sẽ quay lại tìm kiếm số tiền này. Thế nên cậu cứ thông thả ngồi tựa lưng vào gốc cây, làm một ngụm nước để xoa dịu cái nóng trong cơ thể và

thả mình theo làn gió mát dưới bóng cây, miệng lẩm bẩm:

“Nhân sinh bất hành lạc”.

Cuộc đời có làm cũng phải có hưởng, có làm mà không hưởng hay không làm mà lại hưởng thì chẳng thể nào gọi là cuộc đời, vì đó cũng là một điều cậu học được từ cuốn sách. Những cơn gió bay qua làn da làm xoa dịu một phần nào của cái nắng gay gắt này, cảm giác thật dễ chịu và dễ dàng đưa con người ta vào giấc ngủ.

– Nhưng cảm giác đó không lâu lại bị mất đi khi Nhẫn bất chợt nhìn thấy một người đàn ông gầy gò, mặc bộ áo sơ mi màu nâu đen, dáng đi hối hả, hấp tấp cứ loay hoay ở ngoài nắng như đang tìm thứ gì đó. Nhẫn đứng dậy và đi lại gần người đàn ông đó, càng lại gần thì càng thấy rõ được sự lo âu và buồn bã in hằn trên nếp nhăn khuôn mặt. Cậu lại gần và hỏi ông:

– Bác tìm gì đấy ạ? Cháu có thể giúp gì được cho bác không?

Người đàn ông im nặng nhìn Nhẫn, dường như không muốn cho cậu biết rằng ông đã đánh rơi một số tiền lớn vì sợ cậu có thể lấy đi mất. Nhẫn nhìn ông, người chảy nhiều mồ hôi, da mặt đỏ hồng lên vì ở ngoài nắng quá lâu.

– Bác đang tìm thứ gì ạ? Cậu hỏi lại lần nữa.

Người đàn ông đưa tay lên lau mồ hôi trên trán và nhìn cậu, ông ấy thấy một điều gì đó trong sáng, ngây thơ ở tâm hồn đứa trẻ này, đôi mắt hồn nhiên khiến ông không thể nào im lặng được.

– Bác đang tìm cọc giấy bác vừa đánh rơi nó khi nãy. Cháu có thấy nó không?

Cậu thò tay vào trong túi móc ra cọc tiền được buộc một cách kĩ càng đưa ra trước mặt ông.

– Có phải thứ này không ạ?

– Đúng nó rồi, chính là nó.

Người đàn ông mừng rỡ cầm cọc tiền trên tay, ông ôm nó vào ngực rồi thốt lên “tạ ơn trời đất”. Ông như sắp khóc vậy, đôi mắt rung rung như mừng rỡ khi tìm lại được số tiền. Số tiền này là ông đã dành dụm một năm trời, số tiền với ông rất quan trọng vì nó là số tiền để ông phát triển trang trại, nếu mất nó coi như sự nghiệp tan rã vì ông có thể bị phá sản. Người đàn ông quay sang Nhẫn, cậu nở nụ cười tươi vì đã giúp được người khác, đôi mắt vẫn long lanh như giọt nước vậy, nó hồn nhiên và ngây thơ làm sao.

– Bác cảm ơn cháu rất nhiều, cháu đã giữ nó giúp bác. Bác cảm ơn!

- Không có gì đâu ạ. Vậy cháu đi nhé, tạm biệt nhé!

Cậu xoay người lại đi đến chỗ gốc cây khi này, người đàn ông nhìn theo phía sau Nhẫn và đoán được phần nào con người của cậu. Vóc dáng nhỏ nhắn, nhanh lẹ, hoạt bát, đang ở tuổi trưởng thành, là một đứa nhặt giấy duy nhất ở đô thị vì đây là công việc không có ai làm ngoài cậu. Nhưng có một điều ông vẫn thắc mắc ở cậu nhóc này, nên ông quyết định đến chỗ Nhẫn, ông tiến lại và ngồi dưới gốc cây kế cậu, ông hỏi:

- Tại sao cháu lại trả lại số tiền đó cho bác?

- Cháu không muốn làm sai nguyên tắc – Cậu thẫn thờ úp cuốn sách lên mặt nói.

- Nguyên tắc? Cháu có nguyên tắc riêng à? – Người đàn ông thắc mắc.

- Vâng! Nguyên tắc của cháu từ cuốn sách này mà ra – cậu cầm cuốn sách và giơ nó lên.

- Cháu không thể làm trái nó được, và lại nếu cháu lấy số tiền đó đi, cuộc đời cháu sẽ thay đổi nhưng cũng sẽ có một người khác lại rơi vào hoàn cảnh giống như cháu. Sách ghi rằng: “Chúng ta phải đứng lên bằng đôi chân của mình chứ không phải bằng cách chà đạp người khác” đó là điều

cháu học được từ cuốn sách – cậu nói tiếp.

- Thế à! Bác hiểu rồi. Công việc của cháu hiện tại là gì?

- Cháu không biết ạ! Cháu làm rất nhiều việc cho các ông chủ lớn, nhưng có lẽ vì hết việc nên công việc hiện tại của cháu chỉ nhặt giấy đem bán thôi.

- Vậy cháu chính là đứa trẻ nhặt giấy mà những người khác hay nói tới đấy à. Nhà cháu cuối con hẻm đô thị phải không?

- Cháu không thể tin được một kẻ như cháu lại “nổi tiếng” đến thế ạ. Vâng nhà cháu ở đó, tại sao bác lại biết ạ?

- Cách đây vài ngày tình cờ bác đi ngang qua con hẻm đó. Thế bác hỏi cháu câu này, cháu có muốn làm việc tại trang trại của bác không?

- Cháu... cháu... có thể làm việc tại trang trại của bác ư?

- Cậu thẳng thốt nhìn bác.

- Ừm, bác tên là Quân và bác là chủ một trang trại nhỏ, nếu được thì cháu sẽ đến làm việc ở chỗ bác chứ?

- Vâng, tất nhiên rồi ạ.

Nhấn mừng rỡ vì đây cũng chính là mục tiêu cậu đề ra, đó là tìm một công việc cố định.

- Thế chào mừng cháu đến với trang trại của bác – Ông mỉm cười – Cháu tên gì?

- Nhấn ạ! Cháu tên là Nhấn. Cũng đã chuyển sang chiều rồi, cháu xin phép đi bán nốt đồng giấy này đây ạ.

- Vậy tạm biệt cháu.

- Tạm biệt bác Quân ạ. – Cậu tươi cười ôm xấp giấy chạy về.

Bấy giờ trời đã chuyển sang chiều rồi, bầu trời như cục than hồng ửng trên không trung, những đàn chim bay lượn trên khắp bầu trời ở cái đô thị này, dòng người tấp nập đi lại đông đúc. Nhấn bán giấy xong, cậu chạy một mạch ngay tới thư viện, ngày nào cũng vậy, cậu không về nhà mà lại đến tìm gặp ông chủ Thư viện. Nhấn kể hết những gì mình đã học được ở ngày hôm nay, những điều cậu đã áp dụng từ cuốn sách cho bác ấy nghe. Bác Thư viện đã chỉ cho cậu nhiều thứ, những chỗ sai, những gì nên làm, bác ấy là người hướng dẫn cậu sử dụng cũng như áp dụng những quy tắc có trong sách. Bác Thư viện là người mà cậu được học nhiều nhất, Nhấn như một học trò của bác vậy.

Đến sáng hôm sau, Nhấn dậy sớm và chạy sang chỗ trang trại của bác Quân, vì do đường xa nên cậu thức từ lúc trời còn tối đen như mực vậy để có thể không bị trễ. Trên đường đi đến trang trại, cậu nhận thấy được bầu không khí trong lành của ngày mới, mọi cảnh vật đều còn đang ngủ say, cứ như thể cậu đang đi trên con đường mới vậy, hoàn toàn mới lạ và mở ra một cách sống mới đối với Nhấn. Tất cả những gì cậu có trong ngày hôm nay đều là nhờ Bác Thư viện, nhưng người bạn có công lao lớn nhất đó chính là cuốn sách này. Chắc hẳn sau này cậu sẽ biết ơn nó lắm.

Khi đến nơi, cậu thấy một trang trại to lớn hiện lên trước mặt, lúc trời hé lên những tia nắng vàng ươm lên bầu không khí xung quanh trang trại. Nhấn đi lại gần trang trại thì thấy có vài người ở phía trước, cậu thấy có người nữ và hai người nam, sau đó cậu thấy bác Quân đi từ trong nhà ra chỗ họ. Có lẽ bác Quân thấy Nhấn nên đã vẫy tay gọi cậu lại. Nhấn đi lại gần thì bác kéo tay cậu và nói.

- Mọi người nghe đây! Cậu thanh niên này tên là Nhấn và cậu ta là người mới vào làm, bác mong các cháu có thể giúp đỡ cậu ấy.

- Bọn cháu sẽ nghe lời - Một người trong đó nói.

Bác Quân quay sang nói với cậu:

- Nào hãy nói gì đi chứ chàng trai. Bác nghĩ các cháu đều bằng tuổi nhau cả thôi.

- À... . Vâng ạ. – Cậu quay mặt nhìn mọi người và hít một hơi thật dài rồi nói.

- Tớ xin chào các cậu, tớ tên Nhẫn, mong mọi người tận tình chỉ giáo.

Cậu cúi xuống trước mặt mọi người. Một cô gái tiến lại gần đặt tay lên vai cậu :

- Cậu không cần cúi đầu như vậy đâu, tất cả chúng ta giờ là một gia đình mà. Tớ xin giới thiệu, tớ tên Hoa. Hai bạn nam kia là Hùng và Trí, còn hai bạn nữ họ tên Linh và LyLy.

- Vâng

- Cậu có vẻ hơi rụt rè nhỉ – Hoa mỉm cười.

- Không... chỉ tại... tớ... . không quen thôi - Nhẫn đỏ mặt.

Mọi người cười đùa với nhau và đây cũng là lần đầu có những người bạn cùng lứa với mình và cũng là lần đầu tiên cậu được nói chuyện với con gái, vì thế Nhẫn có chút rụt rè, Bác Quân vỗ tay nói:

- Nào giờ ta bắt đầu làm việc của mình thôi. Còn Nhẫn thì cháu đi theo vào làm việc với bạn LyLy nhé. LyLy nhớ chỉ dẫn cho bạn ấy.

- Vâng ạ. – LyLy gật đầu.

Thế là mọi người bắt đầu làm những công việc được giao, riêng Nhẫn thì đi theo LyLy vào vườn chè để thu hoạch. Vài ngày sau cậu bắt đầu quen dần và làm những công việc khác nhau như: chăn bò, gặt lúa, bón phân cây, chăn gia súc ... Nhẫn làm việc một cách hăng say, cậu luôn làm đúng với những nguyên tắc mà sách để ra. Do trình độ giao tiếp của cậu khá tốt và vì trong đám trẻ thì Nhẫn là đứa duy nhất biết chữ, chính vì thế mà công việc bác Quân giao cho cậu, đó chính là đi buôn bán sản phẩm của nông trại. Nhẫn phải nói chuyện và thương lượng với những thương buôn khác. Dần dần về sau cậu kiếm được một số tiền để trang trải cuộc sống, không còn bữa no, bữa đói như trước nữa. Bác Quân đã cho cậu có thể ở lại căn nhà nhỏ trong trang trại chung với những người bạn của cậu. Đó là một niềm vui lớn từ trước tới giờ cậu toàn cô độc một mình trong căn nhà tranh nhỏ ở góc phố, mà giờ đây Nhẫn lại có thể cùng chung sống với những người bạn xem cậu như một gia đình, đó là một niềm hạnh phúc của cậu. Từ đó Nhẫn mới nhận ra được ý nghĩa của một câu châm ngôn trong sách:

“Nếu ta mất thứ gì đó, khoan hãy tiếc nuối vì chuyện gì cũng đều có lí do của nó cả, mất đi thứ này thì chúng ta sẽ được thứ khác”.

Cậu đã mất đi gia đình của mình từ khi mới năm tuổi, Nhẫn rất muốn được như bao đứa trẻ

khác, cũng muốn được yêu thương, nâng niu, nhưng số phận lại không cho phép cậu đạt được điều đó, Nhẫn dường như buông bỏ nó, vì biết rằng mình sẽ không thể có lại được. Nhưng giờ đây, cái cảm xúc ấy lại tuôn trào trong con người của Nhẫn khi cậu có một gia đình hạnh phúc, sự yêu thương che chở lẫn nhau đã khiến cho cậu như được sống lại thêm một lần nữa và cậu yêu cái gia đình này.

Vài năm sau đó cuộc sống của Nhẫn đã trở nên tốt đẹp hơn, hạnh phúc và tràn ngập những niềm vui hơn, cậu đã rất biết ơn Bác Thư viện và cuốn sách này. Nhờ vào những bài học, những câu châm ngôn hay những nguyên tắc ở trong cuốn sách này đã cho cậu có được ngày hôm nay. Có đôi lúc Nhẫn nằm trên bãi cỏ trống sau trang trại trên một ngọn đồi để ngắm mây, cậu hồi tưởng nhớ lại cậu bé ngày nào vẫn cặm cụi đi nhặt từng mảnh giấy nhỏ đem đi bán, tối đến lại nhìn dòng người qua lại từ một nơi tối tăm của đô thị, lạnh lẽo ôm lấy chân mình mà ngủ cho qua giấc. Nhẫn nở nụ cười tươi tuy nước mắt đã chảy từ khi nào. Cậu cười cho số phận nghiệt ngã của mình, cười cho sự nhút nhát của bản thân và Nhẫn khóc vì những gì cậu cố gắng đạt được đến ngày hôm nay. Trải qua nhiều năm, giờ Nhẫn trở thành một chàng trai cao to, khỏe mạnh và cậu đã có một cô vợ xinh xắn, cô vợ đó không ai xa lạ, đó là Hoa

người con gái đầu tiên mà cậu nói chuyện.

Nhưng không lâu sau, khó khăn lại ập đến với Nhẫn đó là việc bác Quân bị bệnh nặng và các thầy thuốc nói bác khó sống qua nổi ba ngày tới. Cùng lúc đó, đô thị tổ chức một cuộc thi lớn cho những ông chủ của các trang trại để trưng bày sản phẩm của mình và bác Quân đã đăng kí tham gia, vì nếu thắng thì trang trại của bác sẽ trở thành trang trại lớn nhất đô thị. Đó cũng là mong muốn lớn nhất của bác. Bác Quân không có con hay vợ, bác chỉ có những đứa trẻ mồ côi như: Nhẫn, Hoa, LyLy, Linh, Hùng và Trí. Bác muốn trang trại vẫn sẽ mãi phát triển tồn tại khi không có bác chăm sóc, vì trang trại này là tất cả những gì mà bác Quân dày công tạo dựng nên, bác không muốn nó biến mất nên đã quyết định gọi Nhẫn đến, Ông nói:

- Ta hỏi cháu vài câu hỏi... nhé... khụ ... khụ... -
Bác đưa tay lên che miệng ho.

- Vâng. Bác hỏi bất cứ điều gì cũng được ạ -
Cậu nắm lấy tay bác.

- Theo cháu thứ cháu quý nhất là gì? Gia đình, bạn bè, vợ con, tài sản? - Ông nhìn cậu.

- Nếu theo cháu thì thứ mà cháu quý nhất đó là cuốn sách này - Nhẫn cầm nó và giơ lên.

- Bác biết tại sao không? Vì nếu không có nó, cháu đã không có ngày hôm nay, không có nó

cháu mãi mãi là một thằng nhóc nhặt giấy bình thường. Dù cháu có tiền, cháu có thể mua được nhiều cuốn sách mới tinh hơn thế. Nhưng không bác ạ, dù nó cũ kĩ, bụi bặm nhưng giá trị của cuốn sách này không hề thay đổi. Với cháu nó không chỉ là cuốn sách vô tri vô giá được đặt trên kệ sách, mà cuốn sách này là người bạn đầu tiên của cháu.

– Cậu nói tiếp:

- Thế à. Nếu cháu có lựa chọn giữa gia tài này và cuốn sách thì cháu sẽ chọn gì?

- Bác biết cháu sẽ chọn gì mà – Nhấn mỉm cười.

- Vậy đây là lời thỉnh cầu cuối cùng của bác... khụ... khụ... cháu hãy giữ trang trại này... và làm cho nó phát triển có được không?

Lặng thinh suy nghĩ trong giây lát, Nhấn đáp:

- Vâng! Cháu sẽ cố gắng. Bác hãy khỏe lại và xem cháu chiến thắng nhé.

Sau đêm đó, Nhấn chuẩn bị mọi thứ cho cuộc “thi” nông sản sáng mai. Cậu nhờ Hoa và Linh chuẩn bị rau củ, Trí và Hùng lo những công việc nặng nhọc khác. Riêng cậu thì không biết làm gì vào ngày mai, chỉ có chủ trang trại mới được tham gia và Nhấn đã đi thay bác Quân, cậu muốn giữ lời hứa của mình với bác ấy. Cậu cầm cuốn sách đưa nó tựa vào trán mình và nói: “người bạn hiền, giờ ta phải làm gì đây? Ta chẳng biết phải làm gì

cho ngày mai cả...” Nhấn mở cuốn sách ra và nhìn thoáng qua, cậu thấy dòng chữ: “lời nói luôn là một vũ khí bất khả chiến bại nếu ai biết sử dụng nó”. Nhấn suy nghĩ hồi lâu mỉm cười đứng dậy và đi vào phòng, cậu đã biết cậu sẽ phải làm gì cho ngày mai. Nhấn vào phòng làm việc ở gác mái, lật một cuốn tập trắng ra và nói:

“Muốn đánh trận thì trước hết phải có chiến thuật của riêng mình”.

Nhấn bắt tay vào làm việc, cậu ghi hết những điều bổ ích từ trong cuốn sách mà có lẽ ngày mai cậu sẽ cần đến nó, liệt kê những gì cần phải nói và học cách thuyết phục người khác từ cuốn “Unbeatable words”.

Sáng hôm sau, cậu cùng với Linh, Hùng đi vào trung tâm đô thị. Cả bọn dừng chân nghỉ ngơi để đợi đến lúc tới phần lượt thi của mình. Lúc này Nhấn lặng lẽ một mình đi đến cuối con hẻm nhỏ nơi căn nhà tranh nhỏ mà cậu từng ở. Căn nhà ở đây vẫn còn nguyên vẹn, tuy đã mục rở đi rất nhiều và rồi cậu lại lặng lẽ đi đến chỗ ông Thư viện. Nhấn gặp lại được Bác Thư viện, cả hai mừng rỡ ôm lấy nhau và cùng ngồi nói chuyện như người thầy và cậu học trò ngày xưa. Cậu kể về cuộc sống hiện tại của mình cho bác ấy nghe và muốn lắng nghe lời khuyên từ người thầy của mình. Bác Thư viện mỉm cười đặt tay lên vai cậu rồi nói một triết lí

khiến cậu rơi cả nước mắt: “Ta không còn điều gì để dạy cháu nữa, tất cả những gì ta dạy cháu đều nằm trong cuốn sách đó, còn một bài học từ ta đã chưa dạy cháu đó là sự tự tin ở bản thân cháu, dù cháu có học được tất cả bài học từ sách hay từ những người khác, nhưng cháu cũng nên học từ chính bản thân cháu nữa. Hãy luôn tự tin cháu nhé, vì có niềm tin cháu sẽ thành công”. Nhấn vẫy tay chào tạm biệt Bác Thư viện, đi đến cuộc thi đấu với lòng quyết tâm dâng trào trong lòng. Khi tới lượt thi của cậu, Nhấn chậm rãi bước lên sàn và thở một hơi thật dài rồi nói bằng tất cả nhiệt huyết mà cậu đã ấp ủ từ lâu. Những gì cậu học được từ cuốn sách lẫn những trải nghiệm của bản thân đã đem ra hết, mọi cách giao tiếp, mọi cách thuyết phục,... và rồi phần thi của cậu kết thúc với hàng ngàn tiếng vỗ tay nhiệt tình. Đến cuối cuộc thi khi công bố kết quả, cậu không kì vọng vào giải thưởng vì cậu biết rằng cậu đã thi đấu rất tốt, thi đấu bằng cả trái tim. Nhấn cầm quyển sách trên tay và chờ đợi kết quả. Cuối cùng kết quả cũng được công bố và trang trại của Nhấn đạt giải nhất. Nghe được tin đó cậu như không còn đứng vững nữa, tay chân như rụng rời đi.

Cậu vui sướng ôm cuốn sách vào lòng, vừa khóc vừa hét lên: “Cảm ơn! Cảm ơn bạn hiền, sách quý của ta!”.

Bác Quân đang nằm viện ở nhà nhưng khi nghe được tin Nhấn giành giải nhất cuộc thi nông trại thì bác cũng đã miễn nguyện và ra đi. Nhấn giờ kế thừa cả trang trại của bác Quân, cậu quyết tâm làm cho trang trại phát triển và từ đó một câu chuyện mới lại bắt đầu, trang cuối của cuốn “Unbeatable words” có dòng chữ: “Hãy cầm tay lái trên chiếc tàu của cuộc đời của chính mình” và đó chính là câu chuyện về một cậu bé mồ côi, nghèo nàn mà giờ đây đã trở thành chủ của một nông trại lớn.

Những gì cậu có được đó là cuốn sách từ Bác Thư viện, cuốn sách tuy là một vật dụng nhỏ mọn, chẳng đáng giá gì nhưng nếu các bạn thật sự yêu thích nó thì tôi tin chắc bạn sẽ thấy được “sức mạnh thật sự” của cuốn sách đấy! Các bạn học tập từ đâu? Thầy cô, bạn bè, người hay mọi người xung quanh mình. Thế tại sao các bạn không thử một lần học trong những cuốn sách được đặt trên kệ? Vì nó không hay, vì nó quá nhàm chán để khiến bạn buồn ngủ. Không đâu, chỉ tại các bạn không tập trung suy nghĩ tìm tòi những cái hay ở sách, nếu các bạn tìm ra rồi thì tôi đảm bảo sẽ rất thú vị. Đừng nói “tôi sẽ thử” mà hãy nói câu: “tôi sẽ làm” và ngay bây giờ, ngay lúc này đây, hãy đi vào kệ sách mà bạn thích nhất rồi đọc đi nhé. Chúc các bạn đọc sách vui vẻ.

Phần 3

Viết tiếp lời cho câu chuyện đã đọc.

khiến cậu rơi cả nước mắt: “Ta không còn điều gì để dạy cháu nữa, tất cả những gì ta dạy cháu đều nằm trong cuốn sách đó, còn một bài học từ ta đã chưa dạy cháu đó là sự tự tin ở bản thân cháu, dù cháu có học được tất cả bài học từ sách hay từ những người khác, nhưng cháu cũng nên học từ chính bản thân cháu nữa. Hãy luôn tự tin cháu nhé, vì có niềm tin cháu sẽ thành công”. Nhẫn vẫy tay chào tạm biệt Bác Thư viện, đi đến cuộc thi đấu với lòng quyết tâm dâng trào trong lòng. Khi tới lượt thi của cậu, Nhẫn chậm rãi bước lên sàn và thở một hơi thật dài rồi nói bằng tất cả nhiệt huyết mà cậu đã ấp ủ từ lâu. Những gì cậu học được từ cuốn sách lẫn những trải nghiệm của bản thân đã đem ra hết, mọi cách giao tiếp, mọi cách thuyết phục,... và rồi phần thi của cậu kết thúc với hàng ngàn tiếng vỗ tay nhiệt tình. Đến cuối cuộc thi khi công bố kết quả, cậu không kì vọng vào giải thưởng vì cậu biết rằng cậu đã thi đấu rất tốt, thi đấu bằng cả trái tim. Nhẫn cầm quyển sách trên tay và chờ đợi kết quả. Cuối cùng kết quả cũng được công bố và trang trại của Nhẫn đạt giải nhất. Nghe được tin đó cậu như không còn đứng vững nữa, tay chân như rụng rời đi.

Cậu vui sướng ôm cuốn sách vào lòng, vừa khóc vừa hét lên: “Cảm ơn! Cảm ơn bạn hiền, sách quý của ta!”

Bác Quân đang nằm viện ở nhà nhưng khi nghe được tin Nhẫn giành giải nhất cuộc thi nông trại thì bác cũng đã mãn nguyện và ra đi. Nhẫn giờ kế thừa cả trang trại của bác Quân, cậu quyết tâm làm cho trang trại phát triển và từ đó một câu chuyện mới lại bắt đầu, trang cuối của cuốn “Unbeatable words” có dòng chữ: “Hãy cầm tay lái trên chiếc tàu của cuộc đời của chính mình” và đó chính là câu chuyện về một cậu bé mồ côi, nghèo nàn mà giờ đây đã trở thành chủ của một nông trại lớn.

Những gì cậu có được đó là cuốn sách từ Bác Thư viện, cuốn sách tuy là một vật dụng nhỏ mọn, chẳng đáng giá gì nhưng nếu các bạn thật sự yêu thích nó thì tôi tin chắc bạn sẽ thấy được “sức mạnh thật sự” của cuốn sách đấy! Các bạn học tập từ đâu? Thầy cô, bạn bè, người hay mọi người xung quanh mình. Thế tại sao các bạn không thử một lần học trong những cuốn sách được đặt trên kệ? Vì nó không hay, vì nó quá nhàm chán để khiến bạn buồn ngủ. Không đâu, chỉ tại các bạn không tập trung suy nghĩ tìm tòi những cái hay ở sách, nếu các bạn tìm ra rồi thì tôi đảm bảo sẽ rất thú vị. Đừng nói “tôi sẽ thử” mà hãy nói câu: “tôi sẽ làm” và ngay bây giờ, ngay lúc này đây, hãy đi vào kệ sách mà bạn thích nhất rồi đọc đi nhé. Chúc các bạn đọc sách vui vẻ.

Phần 3

Viết tiếp lời cho câu chuyện đã đọc.

HOÀNG THỊ THANH XUÂN

Lớp 12C7, Trường THPT Trần Quốc Tuấn, huyện Đắk Hà, tỉnh Kon Tum

CHÍ PHEO

Viết tiếp câu chuyện từ tác phẩm Chí Phèo của nhà văn Nam Cao.

Trên con đường nhỏ của làng Vũ Đại, lũ trẻ con tan học về nhà đang ríu rít đuổi theo bắt lấy những con dế trũi, những chiếc lá đa cũng đua nhau lắc lư theo từng cơn gió. Bầu trời hôm nay vẫn trong xanh như mọi ngày, trong làng những người dân đi làm đồng về, người thì cầm cuốc, người thì vừa đi vừa dùng nón lá để quạt cho mát.

Dưới gốc đa, người ta đang xúm nhau lại to nhỏ về một chàng thanh niên vừa đi xe ngang qua.

Một người đàn bà cũng đã lớn tuổi, miệng vừa nhai trầu vừa nói chen vào đám người đang xôn xao:

“Chí Phúc đấy, thằng Chí Phúc con Chí Phèo đấy!”

Một người đàn bà khác trong đám xôn xao cũng hòa vào thêm:

“Nhanh thật, mới đầy thôi mà đã 20 năm trôi qua rồi nhỉ, từ ngày thằng Chí Phèo chết đi cái làng Vũ Đại này yên ắng hẳn, chả còn tiếng chửi bới say xỉn của nó nữa.”

Họ cứ thế bàn tán về bố con Chí Phèo. Chí Phúc vừa về đến nhà thì một người phụ nữ đã đứng tuổi, tóc đã điểm hoa râm đang ngồi vo gạo bên giếng nước quay sang bảo:

“Dừng xe ở đó vào tắm rửa cho mát đi, mẹ nấu cơm cho ăn” - người phụ nữ ấy là Thị Nở - mẹ Chí Phúc.

Chí Phúc cười nụ đáp: “Vâng ạ, hôm nay nóng quá.”

Thời gian trôi qua, mọi thứ thay đổi và Thị Nở cũng không còn là người đàn bà dở hơi như ngày trước, giờ Thị đã là mẹ, là người trụ cột biết chăm lo cho gia đình, cho con cái. Hằng ngày Bà cũng ra đồng làm cùng Chí Phúc, hôm nào ít việc thì

ở nhà cắt ít rau, hái ít bưởi sau vườn ra chợ bán kiếm thêm chút tiền. Hai mẹ con Chí Phúc ở cùng bà cô của Thị Nở, bà cô ấy giờ đã già lắm rồi, mấy sào ruộng mà hai mẹ con đang làm cũng là của bà cô Thị cho. Chí Phúc là đứa trẻ ngoan, siêng năng làm việc, nhanh nhẹn, anh có vẻ bề ngoài giống y đúc cha mình nhưng khuôn mặt không có sẹo hay trên ngực không có những vết chàm trổ, mà thay vào đó là khuôn mặt phúc hậu, thân hình vạm vỡ, biết bao cô gái trong làng muốn ghép đôi. Mẹ anh đặt cho anh cái tên Chí Phúc, là muốn anh có ý chí vượt lên khó khăn và sống một cuộc sống hạnh phúc, để không phải đi theo vết xe đổ của cha anh, một cuộc sống tăm tối, bần cùng không lối thoát. Nhưng Thị Nở không kể cho Chí Phúc nghe về cái chết thảm thiết của cha anh mà chỉ nói rằng cha anh đã chết bởi căn bệnh nan y.

Vẫn như mọi ngày anh ra đồng làm, hôm nay mẹ anh phải ở nhà chăm sóc cho bà cô đang bị ốm. Bỗng nhiên, trên đường đi anh thấy một hai cô gái đang loay hoay tìm thứ gì đó, anh lại gần hỏi: “Hai cô đang tìm gì thế?”

Một cô gái ăn mặc có vẻ sang trọng kiểu con nhà quý tộc, còn cô kia thì ăn mặc bình thường, nhìn vào có thể nhận ra ngay là cô chủ và cô đầy tớ theo

hầu. Cô hầu gái đáp với Chí Phúc: “Cô chủ nhà tôi làm rơi chiếc vòng cổ xuống ruộng mà tìm mãi không thấy”. Chí Phúc lại gần hỏi tiếp xem gia cảnh thế nào thì hóa ra cô là Hạ Vân con gái của Lý Cường cũng là cháu gái của Bá Kiến. Chí Phúc cũng loay hoay tìm giúp nhưng không thấy, hai cô kia ra về còn Chí Phúc lại tiếp tục ra ruộng làm. Đến trưa, lúc nghỉ ăn cơm trên bờ ruộng dưới một gốc cây, anh vô tình nhặt được chiếc vòng cổ bằng vàng rất quý nằm bên mé bờ ruộng, thiết nghĩ là của Hạ Vân anh lấy chiếc khăn tay mà mẹ anh làm cho anh từ nhỏ cẩn thận gói chiếc vòng cổ lại, dự định chiều làm xong việc sẽ đem về nhà Bá Kiến trả cho Hạ Vân.

Đến chiều về, anh rẽ ngang qua nhà Bá Kiến thì gặp ngay Hạ Vân ở cổng đang cho người ăn xin ít thức ăn. Hạ Vân là cô gái xinh đẹp nổi tiếng ở làng Vũ Đại, năm nay cô vừa tròn 18 tuổi, người ta khen cô vừa xinh đẹp, hiền lành, ngoan ngoãn lại còn có lòng nhân hậu. Những người ăn xin, lang thang thường đến đây để xin thức ăn của nhà Hạ Vân. Cô không những không hắt hủi mà còn cho thức ăn và thức uống... Khi thấy Hạ Vân, Chí Phúc chờ cho người ăn xin đi rồi lại gần nói: “Lúc trưa ngồi nghỉ trên bờ ruộng tôi nhặt được chiếc vòng cổ, cô Vân xem có phải chiếc vòng cổ mà cô làm rơi lúc sáng không, nếu phải tôi gửi lại cô”.

Hạ Vân nở nụ cười tươi rói - nụ cười làm say đắm lòng người, cô đáp: "Đúng rồi anh Phúc ạ, là vòng cổ của tôi đấy, chiếc vòng cổ này là của bà nội tặng tôi trước lúc qua đời (bà nội của Hạ Vân là vợ cả của Bá Kiến)".

Hạ Vân vui mừng cảm ơn Chí Phúc và hẹn lần sau gặp sẽ mời ăn một bữa để cảm ơn. Chí Phúc cũng hào hứng nhận lời và trở về nhà với tâm trạng vui vẻ hừng khởi. Từ hôm ấy trở đi Chí Phúc luôn nghĩ về người con gái có tên Hạ Vân.

Vài hôm sau, Hạ Vân làm một nồi bánh gai đem ra đồng cho Chí Phúc:

"Tôi làm ít bánh gai cho anh này, xem như lời cảm ơn vì đã tìm vòng cổ cho tôi. Anh nghỉ tay lên ăn đi, tôi có để riêng một ít để anh mang về cho bác gái đấy".

Chí Phúc thả cuốc chạy vội lên: "Cảm ơn cô Vân nhớ, tiểu thư cành vàng lá ngọc như cô mà phải tự vào bếp thật là quý hóa quá".

Hai người ngồi bên nhau nói chuyện rất lâu, hai người nói chuyện rất hợp ý nhau còn thân thuộc như đã quen thân từ trước. Cả hai đều rất vui vì mối quan hệ này. Họ quen nhau và thường hẹn gặp nhau cũng tại nơi vườn chuối, cạnh bờ

sông năm xưa mà cha mẹ Chí Phúc đã từng hẹn hò ở đấy.

Chí Phúc về tâm sự với mẹ đã quen thân với cô gái tên Hạ Vân. Thị Nở tò mò muốn biết cô gái ấy là con cái nhà ai, Chí Phúc đã kể cho mẹ nghe về bố của Hạ Vân là Lý Cường và ông là Bá Kiến. Thị Nở lo lắng hoang mang tột độ, Thị quyết định kể cho con trai nghe sự thật. Bà kể về người chồng tội nghiệp từ một người lương thiện bị đẩy vào con đường tha hóa, bị cự tuyệt quyền làm người, sống bần cùng không lối thoát mà chính Bá Kiến là người đã đẩy ông vào bi kịch đấy. Sau khi nghe xong, Chí Phúc lặng người như chết đứng, anh bắt đầu suy nghĩ về Hạ Vân, suy nghĩ về cuộc đời mình, mọi thứ dường như đã bế tắc hoàn toàn, trước mắt anh chỉ toàn là bão tố. Anh tự hỏi rằng có phải mình đang đi vào ngõ cụt của cuộc đời không?

Sáng ngày hôm sau, anh quyết định đến thẳng nhà Bá Kiến gặp Hạ Vân để nói chuyện rõ ràng. Gương mặt nghiêm trọng của anh khi đến nơi khiến cho Hạ Vân sợ hãi và lo lắng, cô vội vàng hỏi: "Sao anh lại đến đây, sao thế? Có chuyện gì thế hả anh?".

Chí Phúc nói tất cả những sự thật mà anh được mẹ kể cho Hạ Vân nghe. Lại một lần nữa, sự

ngạc nhiên nhưng đau đớn đến tận cùng lại tới Hạ Vân vì người giết chết ông nội mình là Chí Phèo bố của Chí Phúc. Chưa hết bàng hoàng thì cha của Hạ Vân là Lý Cường bước ra và thấy Chí Phúc, lão ta quát lớn: “A! Cái thằng Chí Phúc, con trai thằng Chí Phèo kẻ giết bố tao ngày trước đây mà, hôm nay lại dám đến đây dụ dỗ con gái tao hả. Cái chỗ mày đứng là chỗ năm xưa thằng cha mày nằm chết ở đấy ấy, mày cũng muốn giống thằng cha mày hả, mày có cú ngay cho ông không thì bảo!”.

Chí Phúc và Hạ Vân cùng quỳ xuống trước mặt Lý Cường. Chí Phúc xin Lý Cường hãy quên đi ân oán năm xưa, chấp thuận cho anh và Hạ Vân. Hạ Vân cũng quỳ nói với bố “Thưa cha, chúng con đang sống trong một cuộc sống hòa bình không còn cảnh áp bức bóc lột nữa, con thật lòng yêu Chí Phúc mong cha chấp thuận cho chúng con nên duyên”.

Lý Cường nghĩ lại ngày xưa chính hắn và bố mình đã tác oai tác quái ở làng Vũ Đại này. Chính bố hắn là nguyên nhân dẫn đến bi kịch không lối thoát cho Chí Phèo. Vả lại nhìn Chí Phúc cũng là chàng trai hiền lành, siêng năng cần mẫn chứ không giống cha nó. Hắn chấp tay sau lưng đi lại vài vòng rồi nói: “Thôi được chúng mày đã yêu thương nhau đến thế thì tao cho chúng mày lấy nhau, nhưng hễ

mà mày để con gái tao khổ là chết với tao đấy nghe chưa”. Mặc dù ngoài miệng nói chấp thuận nhưng trong lòng Lý Cường vẫn ngậm ngùi vì trước kia Chí Phèo đã giết cha mình rồi mới tự sát.

Chí Phúc và Hạ Vân vui mừng khôn xiết, về đến nhà Phúc kể cho mẹ nghe đầu đuôi mọi sự tình, Thị Nở vừa vui vừa tủi. Vui vì hạnh phúc của con, tủi vì phải kết thông gia với kẻ thù nhưng đứng trước hạnh phúc của con bà đã bằng lòng.

Vậy là cuộc sống của Thị Nở, cuộc sống của Chí Phúc vẫn có lối thoát, bi kịch Chí Phèo đã không xảy ra lần hai. Hạ Vân và Chí Phúc kết hôn sống bên nhau hạnh phúc. Cả hai gia đình sống đầm ấm, vui vẻ, đầy ắp tiếng cười. Lý Cường thấy con gái mình được hạnh phúc rất vui mừng. Thị Nở cũng vui mừng vì con trai mình được hạnh phúc, sống đàng hoàng, cuộc sống không có tiếng chửi bới, rượu, chè, hay những vết rạch mặt.

Trước kia người dân làng Vũ Đại cứ nghĩ tre già măng mọc, hết lớp này đến lớp khác, rồi cuộc sống của họ cũng không thay đổi. Nhưng nay hoàn toàn khác, cuộc sống của người dân làng Vũ Đại giờ ấm no hạnh phúc, họ không còn lo sợ bị chèn ép, bóc lột. Hòa cùng với niềm vui của gia đình Thị Nở, một ngày mới lại bắt đầu ở làng Vũ Đại...

BÙI THỊ TUYẾT LAN

Lớp 12A7, Trường THPT Nguyễn Hùng Sơn, TP. Rạch Giá, tỉnh Kiên Giang

BÍ MẬT GIAO ƯỚC BÓNG TỐI

Vào năm 2016, một sự kiện đánh dấu bước ngoặt lớn cho Light Novel ở Việt Nam, đó là Vocaloid Light Novel chính thức được nhà sách Thái Hà mua bản quyền một loại tiểu thuyết nhẹ của Nhật Bản. "Himitsu - Kuro no Chikai" cuốn tiểu thuyết đánh dấu sự thành công của HitoshizukuP - sensei được chuyển thể từ bài Vocaloid nổi tiếng "Black Vow". Khi cập bến tại Việt Nam, truyện được mang tên là "Bí mật giao ước bóng tối". Chỉ trải qua vỏn vẹn ba năm, truyện đã được tái bản tới năm lần. Điều đó cho thấy được sức hút và sự thành công của truyện.

Khi trang sách cuối cùng của quyển sách khép lại, có một điều khiến tôi canh cánh trong lòng. Đó là một vấn đề khá nhạy cảm - "Tình yêu đồng giới". Đi song song với điều đó là sự hi sinh tất cả để đổi lấy một lần được yêu, một lần được nếm trải hạnh phúc rồi đổi lấy cái kết là tan biến mãi mãi. Không cam tâm truyện kết thúc như thế! Tôi

xin mạo muội được viết tiếp câu chuyện ấy, được một lần nhìn thấy họ hạnh phúc cho dù đó chỉ là một phần phiên ngoại truyện của tôi mà thôi.

Trước khi bắt đầu bài viết của mình, tôi xin tóm tắt lại phần chính truyện:

Câu chuyện kể về tình yêu của hai thiếu nữ: Rin - thiên thần và Miku - con người. Trong một lần xuống phàm trần làm nhiệm vụ thì thiên thần với mái tóc vàng - Rin bị tên ác quỷ tóc đỏ bắt bị thương đôi cánh, không thể quay về thiên giới. Một mình lang thang trong màn đêm lạnh lẽo, Rin vô tình gặp được Miku - người con gái có đôi mắt màu xanh biết cười, mang khả năng đặc biệt có thể nhìn thấy thiên thần. Như thể tìm được ánh sáng của cuộc đời mình, trong khoảng thời gian trị thương tại lâu đài của Miku, Rin đã đem lòng yêu người con gái ấy. Nhưng vì sự xa cách về thân phận, sự cấm đoán về tình yêu đồng giới đã đẩy

hai người ngày càng xa nhau. Một hôm, Rin nghe được tin Miku sắp phải lấy chồng - một hoàng tử nước láng giềng dưới sự sắp đặt của mẹ nuôi. Khao khát được yêu trong thiên thần nổi lên dữ dội. Rin tìm đến tên ác quỷ tóc đỏ, chấp nhận cắt bỏ đôi cánh, đánh đổi kí ức Miku về mình, kí kết với quỷ dữ "Giao ước bóng tối" để được sống dưới thân phận "người con trai phạm trần" mang tên Len. Đứng trước lời thề trình nguyên với Chúa Trời, Miku đã phản bội lại tất cả. Cô theo Len đến một vùng đất xa lạ nằm sâu trong rừng. Họ đã có một khoảng thời gian vô cùng hạnh phúc bên nhau. Và ngày định mệnh ấy cũng đến, Kaito - tổng lãnh thiên thần không chấp nhận được chuyện đó. "Đoàng" một tiếng - phát súng phán quyết vang lên. Miku gục xuống bên chiếc áo "nhuộm màu tội lỗi". Nhẹ nhàng ôm Miku vào lòng ngực mình, Len gào thét tên cô. "Tội lỗi đó là của tôi với Chúa Trời. Nếu phải chết, hãy để tôi chết thay em. Đó là số mệnh của tôi". Thề ước với quỷ một lần nữa được thiên thần kí kết. Miku dần mở mắt, ký ức về Rin trong cô khôi phục. Nhìn thấy thân ảnh người "con gái" trước mặt mình dần mờ đi, Miku mới nhận ra rằng Len và Rin là cùng một người. Thiên thần tan biến để lại một chiếc lông vũ màu đen. Bảy tháng sau, Miku hạ sinh được một đứa bé với mái tóc

màu vàng và đôi mắt trong xanh tựa như biển hồ.

Một thiên thần sa ngã, một cô gái người trần, tình yêu và sự quyến rũ, sự phản bội chết chóc, tất cả hòa quyện lại tạo nên chuyện tình bi thảm này.

Cảm nhận được cơ thể liên tục truyền đến từng trận đau nhức, ý thức dần được hồi phục. Len vội vàng nhìn quang cảnh xung quanh, đáp lại cái nhìn của cậu là một mảng trời màu đen bao phủ, không một âm thanh. "Đây là cái giá phải trả cho sự phản bội sao?" - Len tự hỏi bản thân mình. Cậu chống tay, nâng cơ thể mình lên, cố gắng bước về phía trước mặc dù không biết mình sẽ đi về đâu.

"Chào Len" - tiếng nói phát ra từ phía sau buộc cậu phải quay lưng lại. Thân ảnh một người con gái đang dần tiến lại gần cậu, mang trên mình một khuôn mặt quen thuộc với đôi mắt màu xanh tựa biển hồ, một cảm giác bình yên từ trong tâm phát ra. Khóe mắt của cậu dần dần đỏ lên.

"Vất vả rồi, cảm ơn cậu" - chưa đợi Len phản ứng, cô gái bước đến ôm cậu vào lòng, nhẹ nhàng nói:

"Rin...n..." - Cảm nhận hơi ấm trong lồng ngực mình là thật Len run rẩy gọi tên cô. Nước mắt cứ thế mà vô thức rơi xuống. Từ khi trở thành Len, cậu đã

luôn mạnh mẽ, gồng mình để làm một chỗ dựa vững chắc cho em. Nhưng giây phút này, khi đối diện với chính bản thân mình, cậu cho phép mình yếu đuối.

Rời xa dần cái ôm, Rin dùng tay vội lau nước mắt trên gò má Len. Nở một nụ cười lãnh đạm. Chạm rãi hé hai cánh môi của mình nói: “Đừng khóc nữa, nhìn khôì hài như trẻ con ấy. Haha!”. Tiếng cười bất chợt vang lên, khiến Len hơi xấu hổ, gục đầu xuống. Rin vội nói tiếp: “Đối với mình, cậu thật sự rất vĩ đại. Cậu đã thay mình ở bên chăm sóc cho em ấy, điều mà chắc có lẽ mình chẳng bao giờ làm được. Cậu đem đến cho em ấy những tháng ngày tràn ngập trong tiếng cười. Mỗi khi nhìn thấy khoe môi em ấy vì cậu mà cong lên, điều đó làm cho mình vô cùng hạnh phúc. Điều đó cho thấy quyết định lúc đó của mình là đúng và...”

“Cậu sai rồi!”. Len thét lên một tiếng chói tai đánh gãy lời nói của Rin. “Khi nhìn em nằm gục trên ngực mình, tôi đã bật khóc một cách đau đớn. Tôi hối hận! thật sự rất hối hận! Nếu như ngày hôm ấy tôi không giả vờ vô tình đến lễ cưới của em. Nếu lúc ấy tôi chỉ im lặng đứng nhìn em từ xa thì chắc rằng hôm nay, em đã hạnh phúc bên người đàn ông ấy. Không phải như bây giờ, ở thế giới kia đau khổ vì một người không còn tồn tại.”

“Khoảnh khắc cuối cùng khi em dần nhắm mắt. Em nói lời yêu tôi, em tha thứ cho tội lỗi của tôi. Nước mắt trực trào tuôn rơi, nước mắt của mùi vị hạnh phúc. Rồi nó dần biến thành ánh mắt ngạc nhiên của em khi thấy cơ thể tôi dần tan biến. Em gào thét tên tôi. Thật sự lúc đó, tôi mong mình chưa bao giờ xuất hiện.”

Đúng! Nếu như ngày hôm ấy Rin tôi không phản bội Chúa Trời, yên phận làm thiên thần hết lòng vì hạnh phúc của nhân loại thì nay chắc có lẽ đã khác. Nếu tôi không phản bội lại những người bạn thân yêu của mình, thì họ sẽ không vì tôi mà gánh vác những tội lỗi. Nhưng giờ chẳng thể thay đổi được gì, tôi đã chọn yêu em, chọn làm một thiên thần sa ngã.

“Có lẽ, tôi đã sai ngay từ khắc đầu gặp em”. Âm thanh nhỏ không thể nhỏ hơn phát ra từ cổ họng Rin. Len dang tay ôm Rin vào lòng mình. Cảm nhận người trước mặt đang rung lên kịch liệt. Len nhẹ nhàng thủ thủ vào tai Rin: “Nếu phép màu có thể xuất hiện, tôi mong người mang hạnh phúc cho em ấy là cậu”.

Lời nói của Len vừa rơi xuống, mặt đất nơi hai người đang đứng run lên dữ dội, bầu trời bắt đầu có màu sắc sáng tối nhấp nháy liên tục. Một khắc hai cơ thể đang ôm nhau hòa làm một. Ý thức mất dần, hai

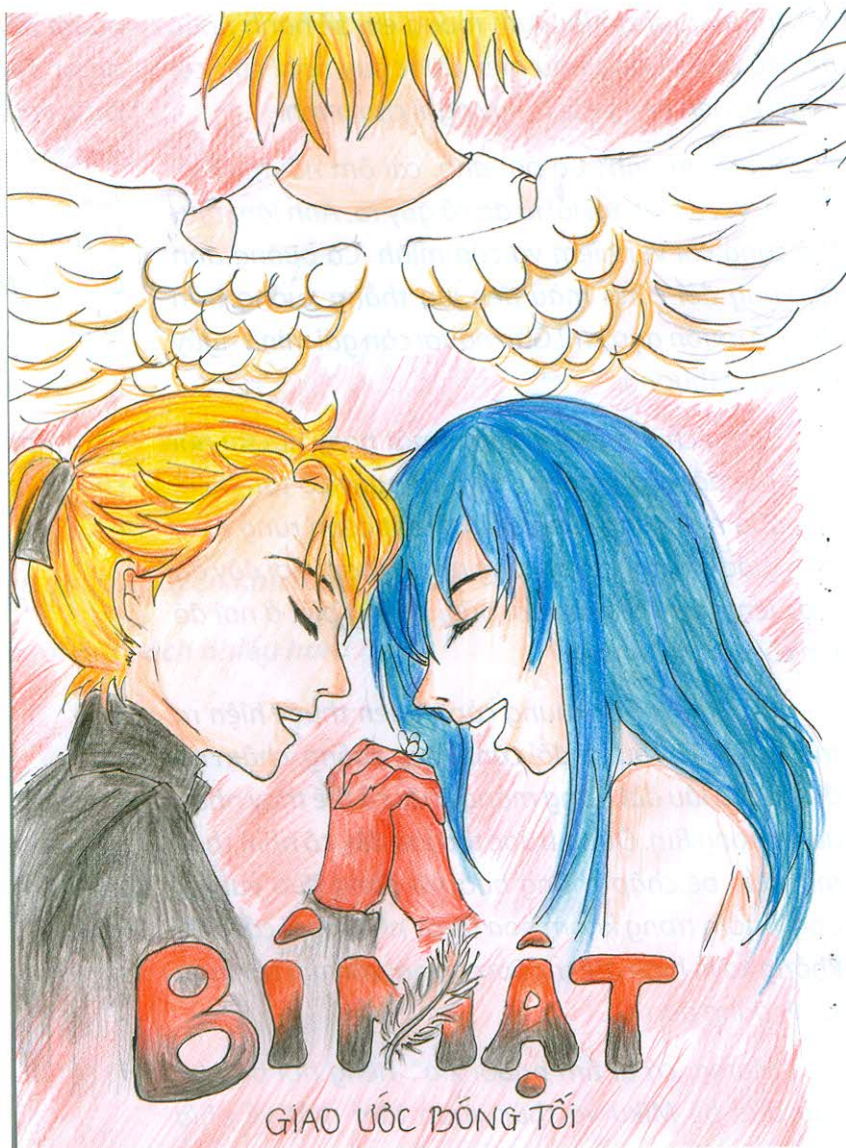
mí mắt sụp xuống. Tất cả những chuyện vừa xảy ra cứ như một giấc mơ vậy. "Giao ước bóng tối" một lần nữa được kí kết.

"Rin. Là em đúng không? Nhưng sao...". Lời nói đứt quãng của một thiên thần nữ. Âm thanh quen thuộc ấy khiến cô không cần nhìn cũng biết đó là ai. Meiko - thiên thần quản lí cây sinh mệnh.

Điều ấy có nghĩa là cô được hồi sinh? Cô đã sống trở lại? Bằng một cách nào đó, ... hay phép màu thật sự có?

"... Cánh của em..." khi Rin đang lẩn quẩn trong suy nghĩ của mình, thì Meiko kéo cô ấy về hiện tại. Rin vội quay lại. Đập vào mắt của cô là một khoảng trời được che lấp bởi đôi cánh màu đen - màu của sự tội lỗi. Cô chính thức trở thành ác quỷ.

"Em đã trở lại" - một giọng nói lạnh lùng phát ra từ chàng thiên thần tóc xanh - Kaito. Anh ấy đã được lệnh giết mình và em ấy. Có khi nào, mình một lần nữa kết thúc tại đây? "Anh sẽ không làm gì với em đâu, anh đến đây vì nhận thấy được em đã trở lại. Anh chỉ muốn tới nói

với em một lời xin lỗi. Anh mong em sẽ hạnh phúc bên cô ấy." Dường như hiểu được suy nghĩ của cô, Kaito vội lên tiếng nói ra suy nghĩ của mình.

"Cảm ơn anh". Cô ôm anh, cái ôm nói thay lời từ giã. Vì cô biết, tội lỗi là do cô gây ra. Anh làm như thế cũng chỉ vì nhiệm vụ của mình. Cô buông anh ra, vung đôi cánh màu đen lao thẳng xuống trần thế. Cô muốn gặp em! Gặp người con gái mình ngày đêm nhớ thương.

Tưởng chừng mới trải qua một ngày dài thì nơi trần thế đã qua ba năm, tính từ ngày cô tan biến. Bay qua một cánh rừng, rồi lại một cánh rừng nữa, cảm giác tim đập ngày càng nhanh hơn. Nơi đây đã mọc lên nhiều tòa lâu đài nữa, không biết ở nơi đó em còn chờ tôi không?

Nhìn thấy một khung cảnh quen thuộc hiện ra trước mắt, cô thu lại đôi cánh, đáp xuống, chậm rãi đi đến tòa lâu đài. Từng mảng kí ức cứ thế thay nhau ùa về trong Rin. Đứng trước tòa lâu đài, cô nhìn thấy một đứa bé chập chững bước đi đang đùa vui với ong, bướm trong khóm hoa trước nhà. Ngồi cách đó không xa là hình ảnh người con gái với mái tóc màu xanh đang đan áo.

"Mama, có ai tìm người kìa". Tiếng nói bập bẹ của đứa bé Miku vô thức vươn tầm mắt về phía

người đang đứng đằng xa. Một khắc bốn mắt giao nhau. Thời gian như ngưng đọng. Bước chân ngày càng vội vã để có thể đến gần người trước mặt. Miku đưa tay mình lên, nâng nhẹ gò má người trước mặt. Tay còn lại cô nhéo vào đùi mình. Cảm nhận cơn đau là thật. Nước mắt không biết rơi xuống từ lúc nào. Một âm thanh đứt quãng phá tan bầu không khí im lặng.

"R...i...n"

"Mama, sao người lại khóc". Cô bé dùng sức lắc chân của mẹ mình vừa hỏi.

"Đây là..."

"Min-chan, con của em và Rin".

Phần 4

***Kế hoạch và biện pháp khuyến khích các bạn và
mọi người đọc sách nhiều hơn***

HOÀNG THỊ ANH THƯ

Lớp k49, Quản lí Lễ hành 1, Khoa Du lịch, Đại học Huế

Trong quá trình công tác xã hội của mình, tôi đã may mắn được truyền cảm hứng bởi một nhóm các bạn trẻ trong dự án “Một bức tranh – nhiều hi vọng” - tại Huế. Các bạn thường xuyên tổ chức các hoạt động dành cho bệnh nhân ung thư như: chương trình “Hát cho bệnh nhân tôi nghe”, đưa những bức ảnh nghệ thuật vào bệnh viện, chiếu phim cho bệnh nhân... Trong đó đặc biệt có dự án Giá sách Niềm Tin tại khoa Ung bướu – Bệnh viện Đại học Y dược Huế và Tủ sách di động tại khoa Ung bướu – Bệnh viện Trung ương Huế. Nơi đây dường như đầy sức sống hơn nhờ sự có mặt của các giá sách ở hành lang của mỗi tầng.

Ngoài ra, cứ hai tuần một lần, các bạn tình nguyện viên sẽ đến mang sách đến tận giường bệnh cho các bệnh nhân khó khăn trong việc đi lại. Sách được quyên góp từ nhiều nguồn khác nhau, rồi sau đó được các thành viên trong dự án

tập hợp, phân loại và mang đến bệnh viện. Tuy mô hình nhỏ nhưng thể loại sách vẫn rất phong phú như văn học, sống khỏe, bộ sách Hạt giống tâm hồn, ... nhằm khích lệ tinh thần các bệnh nhân hiểm nghèo, người nhà của họ và các y bác sĩ nơi đây. Ban đầu, mọi người đến giá sách tìm đọc chỉ để giải trí trong thời gian rảnh nhưng dần dà, các bệnh nhân đã đến đọc nhiều hơn và chia sẻ rằng đã tìm thấy rất nhiều điều ý nghĩa qua các trang sách, giúp họ có nhiều động lực hơn để vượt qua nỗi đau.

Bác Lưu, một bệnh nhân, một đọc giả quen thuộc của Tủ sách di động đã gửi tặng nhóm dự án một lá thư tay. Đây là một món quà quý giá đem lại động lực rất lớn cho các bạn tình nguyện viên và cho chính tôi càng thêm tin vào những điều diệu kì mà sách đem lại.

Mấy cháu thân mến
Bác nhận thấy mấy cháu làm
công tác này rất là hữu hiệu.

Đây là cây kim chỉ nam, là một
món hành trang gói trọn đong
đầy cho mọi người. Nhất là những
người nằm viện như bác.

- Giúp cho ta những cái gì chưa
biết, sẽ biết,

- Chưa nghe thấy, sẽ thấy,

- Chưa thấu rõ, sẽ thấu rõ,

- Giúp cho riêng bác tỏ thêm
con mắt vì mãi mê đọc sách.

- Giúp bác một liều thuốc hữu
hiệu nhất về tinh thần là quên đi sự đau đớn dày vò
trong cơ thể.

Cháu biết không trên 500 trang sách bác đọc 5
lần chích thuốc.

Một tay được chuyền thuốc. Một tay cầm sách
mãi mê đọc, thuốc hết hồi nào chẳng hay. Nay bác
gửi lại cho con, và chúc các con cố gắng, càng cố
gắng hơn nữa phục vụ tốt.

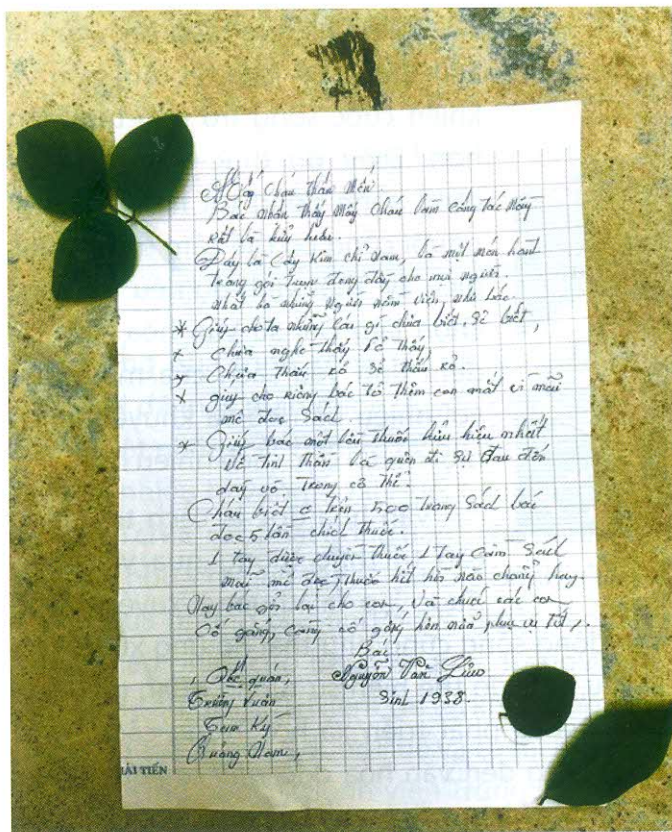
Bác NGUYỄN VĂN LƯU

(Sinh 1938, quê quán: Trường Xuân, Tam Kỳ,
Quảng Nam)

Tôi đã hiểu ra rằng sách còn là
liều thuốc bổ ích cho tâm hồn và
khiến cuộc sống trở nên tươi đẹp
hơn. Điều đó thúc đẩy tôi ngày
càng hành động tốt hơn cho mọi
người cũng có thể cảm nhận được
điều ấy. Thật vinh dự nếu tôi được
chọn làm Đại sứ Văn hóa đọc, để
đem tình yêu sách của mình đến
với nhiều bạn bè và khuyến khích
mọi người đọc sách nhiều hơn.

Văn hóa đọc là cách thức tiếp
cận tri thức thông qua việc đọc,
được lặp lại thường xuyên trong
hoạt động sống cũng như thái độ ứng xử đối với
tài liệu, qua đó thể hiện sự tương quan giữa con
người và sự phát triển xã hội. Trong các yếu tố
ảnh hưởng đến văn hóa đọc, *nhu cầu đọc* thuộc
nhu cầu tự khẳng định - nhu cầu cao nhất của con
người theo nhà nghiên cứu Maslow. Nhu cầu đọc
thể hiện mong muốn được thu nhận thông tin,
kiến thức thông qua việc đọc để từ đó ứng dụng
vào thực tiễn cũng như hoàn thiện bản thân mình.
Như những bệnh nhân trong dự án mà tôi vừa chia
sẻ, họ có thể đã rơi vào nỗi bi quan khi mang căn
bệnh hiểm nghèo, phải điều trị với rất nhiều hóa

Lá thư của bác Nguyễn Văn Lưu

chất qua từng ngày thì việc có hứng thú để tìm đến sách quả là hiếm hoi. Nhưng nhờ sự nỗ lực và tận tâm của các bạn tình nguyện viên thường xuyên mang sách đến giường bệnh, hay trang bị

nhiều loại sách về sức khỏe và thái độ sống, từ đó các bệnh nhân, người nhà và các y bác sĩ đã hiểu ra rằng họ vẫn có thể đọc sách và nên đọc khi vẫn còn cơ hội. Hiểu được điều đó, tôi muốn hướng đến nhu cầu đọc để khuyến khích mọi người đọc sách nhiều hơn thông qua việc định hướng đọc.

Đối với việc định hướng đọc, đối tượng trung niên và thanh thiếu niên dễ dàng tìm được định hướng đọc từ nhiều nguồn khác nhau. Đó có thể từ việc định hướng của giáo viên, từ nhu cầu đọc để phục vụ cho công việc, hay từ các cộng đồng đọc sách. Amazon và Goodreads dường như là hai nguồn đáng tin cậy để người đọc sách có thể bình luận về chất lượng sách, nội dung hoặc chia sẻ những cuốn sách liên quan để càng có nhiều người tiếp cận với nhiều cuốn sách chất lượng.

Riêng đối với đối tượng thiếu nhi, việc đọc sách của các em cần phải có sự định hướng và hỗ trợ từ phụ huynh. Khi còn là trẻ nhỏ, các em dễ dàng hình thành thói quen đọc sách nhờ các câu chuyện cổ tích được bố mẹ đọc mỗi tối. Trong những dịp đặc biệt, phụ huynh có thể tặng sách như là một món quà để khích lệ cho các em. Ngoài ra, việc tương tác với trẻ trong quá trình đọc sách rất quan trọng bởi chúng ta có thể giúp cho trẻ

hiểu sâu hơn về nội dung, liên tưởng đến các vấn đề thực tế hoặc qua đó gợi ý thêm nhiều cuốn sách liên quan để các em có hứng thú đọc sách nhiều hơn nữa, phụ huynh từ đó có cơ hội để hiểu trẻ hơn. Tuy nhiên không nên đánh đồng việc đọc sách với việc học bởi các em vẫn có thiên hướng hiếu động hơn là việc học tập kiến thức phổ thông, để làm cho trẻ nản chí và trốn tránh việc đọc sách.

Nếu trở thành Đại sứ Văn hóa đọc, tôi rất mong muốn tạo ra một không gian đọc sách mà ở đó trẻ em và phụ huynh có cơ hội tương tác với nhau nhiều hơn. Raymond Mar, nhà tâm lý học tại Trường Đại học York ở Canada trong một nghiên cứu năm 2010 đã phát hiện rằng: trẻ con càng được đọc truyện nhiều sẽ càng phát triển “thuyết tâm ý” (theory of mind) hay còn gọi là mô hình tinh thần cho biết mỗi người đều có ý định của riêng mình. Do đó, phụ huynh có thể hiểu được các tổ chức, thiên hướng phát triển ở con, em của mình cũng như việc phát triển năng lực từ chính các em. Ở không gian đọc sách này, các em được định hướng chọn những loại sách phù hợp với độ tuổi và năng lực phát triển. Ngày càng nhiều thể loại sách phong phú cho trẻ lựa chọn, các em có thể dán, vẽ, ghép tranh, sử dụng các giác quan để tương tác với sách,... để việc đọc trở nên đầy hứng thú.

Sau khi đọc, các em có thể kể lại câu chuyện hoặc nêu lên quan điểm của mình, mọi ý kiến đều được tôn trọng ở không gian này. Hơn nữa, các phụ huynh khi cùng con, em mình đến đây sẽ cùng tương tác với các em và được trao đổi về các chủ điểm về văn hóa đọc cho trẻ. Những cuốn sách, không chỉ dừng lại ở việc đọc và hiểu mà còn được ứng dụng thông qua các buổi sinh hoạt ngoại khóa.

Chẳng hạn như: khi các phụ huynh được đọc xong cuốn “Đọc vị trẻ qua nét vẽ” của tác giả Akiyoshi Torii, sẽ có những buổi thực hành để những kiến thức trong sách được ứng dụng vào thực tế, giúp các bạn nhỏ và phụ huynh có thể thấy được rõ những lợi ích mà sách đem lại cho cuộc sống của mình.

Bên cạnh đó, tôi sẽ kêu gọi hỗ trợ từ các nhà xuất bản để tổ chức những chuyến tham quan nhà máy xuất bản sách để các em có thể hiểu được rằng đã mất rất nhiều công sức, tâm huyết của rất nhiều người để cho ra đời một cuốn sách mà các em đang có, từ đấy góp phần nâng cao ý thức hơn trong văn hóa ứng xử với sách hay các tài liệu đọc khác. Ngoài ra, tôi sẽ tổ chức cuộc thi thiết kế bìa sách để các em có thể thỏa sức sáng tạo và có cơ

hội trình bày ý tưởng của mình, bởi lẽ rằng những cuốn sách được dành cho trẻ em nhưng được làm bởi quan điểm thẩm mỹ của người lớn.

Tôi cũng sẽ kết nối không gian đọc của mình cùng với các cộng đồng đọc sách ở trong nước. Trước tiên để tạo thành một mạng lưới hay một “hệ sinh thái” cùng chung tay hỗ trợ nhau trong việc xây dựng và phát triển Văn hóa đọc cho mọi người. Và tất nhiên, để làm được điều đó, tôi vẫn rất cần sự hỗ trợ từ những người đi trước đã tiên phong trong những công tác lan tỏa Văn hóa đọc.

Riêng với cương vị là một sinh viên, trong đề tài của mình về “Giải pháp nâng cao hiệu quả hoạt động đọc cho sinh viên khoa Du lịch – Đại học Huế”, kết quả khảo sát 118 sinh viên tại khoa đã chỉ ra rằng có 95,8% sinh viên chọn đọc giáo trình để phục vụ việc học tập; 66,9% sinh viên được khảo sát cho rằng họ có môi trường sống hỗ trợ cho việc đọc; về việc định hướng đọc, có 31,4% sinh viên nhận được định hướng đọc từ bạn bè và từ giảng viên là 27,1% . Từ thực tiễn ấy, tôi nhận thấy rằng việc định hướng về Văn hóa đọc cho sinh viên càng quan trọng, khi các bạn vừa phải tiếp nhận kiến thức tại trường và cả kiến thức bổ sung từ nhiều nguồn khác nhau để hỗ trợ cho việc học

tập. Sách, báo, tạp chí, luận văn ... là các nguồn tri thức dồi dào để sinh viên tìm kiếm thông tin, kiến thức nhưng việc tìm kiếm và tiếp nhận sao cho hiệu quả thì cần phải có sự định hướng bởi giảng viên cố vấn môn học. Thật may mắn khi tôi được thực tập tại Thư viện Khoa Du lịch – Đại học Huế, tiếp cận với những khái niệm về Văn hóa đọc cũng như được nghiên cứu sâu về giải pháp nâng cao hiệu quả hoạt động đọc cho sinh viên tại ngôi trường tôi đang theo học. Tôi thấy mình đã được rèn giũa nhiều hơn về những kỹ năng, thái độ đọc của mình. Do đó, việc biết đến Văn hóa đọc càng sớm sẽ giúp cho sinh viên nhận được nhiều lợi ích mà việc đọc đem lại.

Xuất phát từ nhu cầu thực tế cùng với vai trò Đại sứ Văn hóa đọc, tôi sẽ đề xuất với các trường đại học một số giải pháp để thu hút sinh viên đến với thư viện thông qua việc: cần tổ chức các buổi hướng dẫn, nâng cao kỹ năng đọc sách cho sinh viên bởi đây là công cụ để họ có thể phát huy tối đa hiệu quả đọc. Các kỹ năng như kỹ năng lựa chọn tài liệu, kỹ năng sử dụng các phương pháp đọc tài liệu, kỹ năng tiếp nhận nội dung tài liệu hoặc làm thế nào để hình thành thói quen đọc hằng ngày,... là những kỹ năng rất cần thiết cho sinh viên. Cố vấn học tập nên liên kết với thư viện để tổ chức

những buổi giới thiệu các cuốn sách liên quan đến môn học, trích dẫn những nội dung quan trọng cần chú ý. Giáo trình là tài liệu quan trọng nhất của môn học, nhưng sinh viên vẫn cần phải đọc thêm các tài liệu liên quan để mở rộng thêm kiến thức và ứng dụng vào thực tiễn. Như vậy, nhờ có thêm sự hỗ trợ của các tài liệu bên ngoài mà sinh viên vừa có được nền tảng kiến thức cơ bản, vừa có thêm thật nhiều thông tin, kiến thức cụ thể để có thể ứng dụng vào công việc sau này.

Vai trò của người cán bộ thư viện cũng như một nhà sư phạm, giúp cho học sinh, sinh viên biết được các đầu sách phù hợp với nhu cầu của các bạn, nắm được phương pháp tra cứu và sử dụng tài nguyên dữ liệu, hay các phương pháp khác để nâng cao hiệu quả đọc. Do đó, việc phối hợp giữa giảng viên và thư viện càng có ý nghĩa khi giáo viên trở thành cầu nối giúp sinh viên tiếp cận với nhiều đầu sách ở thư viện hơn và cán bộ thư viện giúp sinh viên nâng cao kỹ năng đọc, có được nhiều tài liệu đọc, điều đó có thể hỗ trợ hơn nữa trong công tác giảng dạy của giáo viên. Sinh viên từ đó thấy rõ những lợi ích thiết thực từ việc đọc mang lại trong kết quả học tập của mình.

Cụ thể hơn, đầu tiên, tôi sẽ thực nghiệm ý

tưởng Library Tour (Chương trình tham quan thư viện) cho chính Khoa Du lịch – Đại học Huế, nơi mà tôi đang theo học và sau đó đề bạt ý tưởng này đến với các trường đại học khác ở thành phố Huế nói riêng và cả nước nói chung. Đây là chương trình tham quan thư viện do sinh viên năm 2, chuyên ngành Hướng dẫn du lịch của Khoa Du lịch – Đại học Huế lên kế hoạch tổ chức nhằm giới thiệu Thư viện của Khoa cho các bạn sinh viên năm 1 vào học kì đầu tiên khi mới bước chân vào trường. Tôi sẽ vào vai trò hỗ trợ thiết kế tour (chương trình tham quan) và đồng hành cùng các bạn trong quá trình thực hiện ý tưởng. Nội dung chương trình như sau:

Hướng dẫn viên đón các bạn sinh viên tại Nhà khách Khoa Du lịch – Đại học Huế, đây là ngôi trường được xem là “một trong những trung tâm đào tạo, nghiên cứu, đầu mối giao lưu văn hoá, khoa học, giáo dục lớn nhất ở miền Trung.”

Sau đó, đoàn di chuyển đến Thư viện tại tầng 3 của khu nhà khách. Cùng tham quan Phòng đọc sách và các khu trưng bày sách hay các tài liệu có tại Thư viện.

Gặp mặt các cán bộ Thư viện và được hướng dẫn về cách thức đăng ký, mượn và trả sách. Tư vấn

về phương pháp đọc sách hiệu quả, các kĩ năng đọc và nhất là được giới thiệu các cuốn sách hay liên quan đến chương trình học của các bạn.

Tiếp đến, đoàn sinh viên có thể tự do tham quan, đặt câu hỏi hoặc đăng kí các dịch vụ được Thư viện cung cấp.

Kết thúc chương trình tham quan.

Các đối tượng tham gia sẽ được chia theo các năm học để có những nội dung chương trình cụ thể, phù hợp với từng đối tượng, các nội dung ấy bao gồm:

Đối với các bạn sinh viên năm 1

1. Hướng dẫn sử dụng thư viện.
2. Tìm tin hiệu quả trên internet.
3. Hướng dẫn tra cứu tài liệu điện tử tại HAT-LIB.
4. Kĩ năng đánh giá tài liệu.
5. Phương pháp đọc sách hiệu quả.
6. Vấn đề bản quyền tác giả.

Sinh viên năm 2: Xây dựng các kĩ năng cho sinh viên phục vụ nghiên cứu khoa học.

1. Hướng dẫn sinh viên tham gia nghiên cứu

khoa học.

2. Kĩ năng trích dẫn tài liệu.
3. Kĩ năng xây dựng mục lục tham khảo.
4. Kĩ năng trình bày bài báo khoa học.
5. Kĩ năng trình bày đề tài nghiên cứu khoa học.

Sinh viên năm 3, năm 4: Xây dựng các kĩ năng cho sinh viên phục vụ bảo vệ khóa luận tốt nghiệp

1. Kĩ năng xây dựng mục lục tham khảo.
2. Kĩ năng trình bày khóa luận tốt nghiệp.
3. Kĩ năng trình bày powerpoint bảo vệ khóa luận.
4. Kĩ năng xử lí số liệu SPSS.

Các lớp kĩ năng khác:

1. Kĩ năng xử lí photoshop cơ bản: (Thiết kế ấn phẩm truyền thông, thiết kế CV – sơ yếu lí lịch, poster)
2. Kĩ năng tạo video clip cơ bản.
3. Kĩ năng quản lí tài liệu học tập, nghiên cứu bằng phần mềm nguồn mở.
4. Giới thiệu nguồn CSDL theo chủ đề, theo các chuyên ngành đào tạo.

Qua quá trình thực tập tại Thư viện cũng như bốn năm học tập tại ngôi trường này, tôi nhận thấy rằng, các bạn sinh viên năm 2 đã bắt đầu tiếp cận được cơ sở kiến thức chuyên ngành và cần có cơ hội thực hành những kiến thức đó nhằm có cái nhìn cụ thể với nghề nghiệp thuộc lĩnh vực Du lịch trong tương lai, cũng như tiếp thêm động lực và niềm yêu thích học tập cho các bạn. Khi thực hiện ý tưởng này, các bạn sẽ vào vị trí người điều hành chương trình tham quan, hay vào vai hướng dẫn viên như là một buổi thực hành trong chương trình học với những hiểu biết về chuyên môn cũng như kinh nghiệm học tập tại nhà trường trong một năm qua.

Ngoài ra, đây cũng là cơ hội cho các bạn sinh viên tiếp cận được với tài nguyên thông tin của Thư viện ngay từ khi mới bước vào trường nhằm kích thích nhu cầu đọc của các bạn, phổ cập các dịch vụ tại Thư viện và nhất là biết được những đầu sách quý giá, những tài liệu hay giúp ích cho quá trình học tập, nghiên cứu của mình về sau.

Library Tour còn là cơ hội kết nối các thế hệ sinh viên, kết nối sinh viên và cán bộ Thư viện cũng như có sự kết nối giữa Thư viện và giảng viên để tìm kiếm và giới thiệu những cuốn sách phù

hợp cho các bạn. Có sự tham gia của các bạn sinh viên khi vào vai “người dẫn đường” còn giúp cho cán bộ Thư viện giảm tải được công việc vào đầu những học kỳ để có thể tập trung hơn cho công việc chuyên môn của mình.

Trên đây là giới thiệu sơ lược về ý tưởng Library Tour của cá nhân tôi dành cho Thư viện Khoa Du lịch – Đại học Huế. Tôi hi vọng rằng, với vai trò là Đại sứ Văn hóa đọc 2019 và hơn cả là một sinh viên của ngôi trường này, tôi sẽ cùng các bạn sinh viên tổ chức thành công chương trình tham quan này và giới thiệu ý tưởng của tôi đến với các trường đại học khác để Văn hóa đọc được lan tỏa rộng rãi hơn nữa.

Ngoài ra, hiện nay đang có rất nhiều câu lạc bộ, tổ chức hoạt động về Văn hóa đọc trên địa bàn cả nước, tôi đề xuất rằng các tổ chức đoàn thể ấy cần tích cực hơn trong công tác tuyên truyền Văn hóa đọc cho sinh viên tại các trường đại học nói riêng và mọi người dân nói chung để họ có thể hiểu những lợi ích mà việc đọc đem lại, từ đó mở rộng quy mô hoạt động của các tổ chức. Các câu lạc bộ cần có những hoạt động giao lưu với các tổ chức khác để có thể học hỏi kinh nghiệm, rèn luyện các kỹ năng và hơn nữa đó là những cánh tay nối dài để giúp đỡ nhau phát triển mạnh hơn, xa hơn, bởi

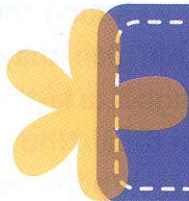
đây là nguồn lực hỗ trợ cho công tác tuyên truyền Văn hóa đọc rất hiệu quả. Họ là những đại diện tiêu biểu và có ảnh hưởng sâu rộng đến thế hệ sinh viên nên mới có thể phát huy các công tác nâng cao hiệu quả hoạt động đọc về sau.

Bức thư của anh Lê Văn Tâm, một cựu sinh viên Khoa Du lịch – Đại học Huế nay đã thành công với công việc đam mê của mình, khi còn là sinh viên năm cuối, anh đã viết tặng Thư viện một lá thư rằng: “Đối với một sinh viên thuộc ngành Du lịch, hơn nữa còn là chuyên ngành Hướng dẫn du lịch. Trong tương lai gần sắp tới, tôi sẽ trở thành một Đại sứ Văn hóa. Người sẽ giới thiệu và truyền cảm hứng cho du khách thêm yêu về nền văn hóa đa dạng của đất nước Việt Nam. Do đó, đã đặt ra một trách nhiệm rất lớn đối với bản thân tôi, là làm sao có thể thực hiện tốt vai trò đại sứ của mình.

Để hoàn thành trách nhiệm đó, ngay từ khi chính thức bước vào giảng đường đại học, tôi đã tìm đến Thư viện của Khoa Du lịch. Tại đây, tôi đã thỏa mãn được nhu cầu tìm tòi và trau dồi kiến thức văn hóa du lịch của mình. Trong số rất nhiều danh mục, tôi đã đặc biệt ấn tượng với danh mục văn hóa dân gian. Sự phong phú của chúng kích thích tôi say mê đọc, rồi theo thời gian tôi đã góp nhặt được một lượng kiến thức khá ổn. Thông qua những điều đã được biết ấy, tôi đã vận dụng vào

các môn học chuyên ngành của mình. Chính nhờ đó, tôi đã đạt được nhiều sự khen ngợi của các giảng viên trong nhà trường. Và hơn nữa còn đạt được kết quả học tập khá tích cực qua nhiều năm.”

Từ đó, tôi vẫn luôn tin rằng, dù tôi hay dù bất cứ ai nếu có tình yêu sách và muốn lan tỏa những giá trị tri thức đó đến với mọi người đều xứng đáng trở thành Đại sứ Văn hóa đọc, để tiếp tục đem niềm tin, gieo những hạt mầm như cách mà bố mẹ tôi, những anh chị hay bác bệnh nhân đã gieo tình yêu sách cho tôi.

LÊ THỊ THANH VÂN

Lớp 12 văn, Trường THPT chuyên Lê Quý Đôn, TP. Phan Rang - Tháp Chàm,
tỉnh Ninh Thuận

Doanh nhân người Mỹ Harvey Mackay có một câu nói rất hay: “Cuộc đời ta thay đổi theo hai cách: Qua những người ta đã gặp và qua những cuốn sách ta đã đọc”. Việc đọc sách mở ra cho ta những chân trời mới nhưng khi xã hội ngày càng phát triển thì văn hóa đọc ngày càng suy giảm.

Hơn 70% tri thức của nhân loại nằm ở sách vở và 30% còn lại nằm ở sách báo. Sách chứa một nguồn tri thức khổng lồ và quý báu. Tuy nhiên trước sự phát triển của công nghệ và các phương tiện truyền thông đại chúng, các tiện ích xã hội như báo điện tử: Facebook, Youtube... chúng ta đang dần giảm hứng thú với việc đọc. Theo tạp chí Thư viện Việt Nam-2013-số 2, cuộc điều tra của NEA (Quỹ nghệ thuật quốc gia Mỹ) đã chỉ ra thực tế tại quốc gia này việc đọc đang bị rơi vào “khủng hoảng”, “đáng sợ”, “buồn”, “tăm tối”. Trẻ ở

độ tuổi 13 không còn hứng thú đọc sách hằng ngày, “kém đi 14% so với hai thập kỉ trước”. Dân số Mỹ có độ tuổi từ 15-24 xem ti vi 2h/ngày, trong khi chỉ dành 7 phút cho việc đọc sách. Ở Việt Nam, chúng ta cũng không tránh khỏi được tình trạng tương tự. Tại hội thảo “Người Việt có mê đọc sách” diễn ra ở Thành phố Hồ Chí Minh ngày 14 tháng 3 năm 2008 đã chỉ ra thực trạng “lười đọc”, “đọc ít” và “đọc theo phong trào”, theo “tâm lí đám đông” của phần nhiều giới trẻ hiện nay. Số lượng đọc không đều, có người đọc nhiều và có người đọc ít.

Xã hội ngày càng hiện đại, nhịp sống cũng vội vã nên khó có thể tránh khi người ta chuộng việc lấy thông tin thông qua những trang mạng điện tử hơn là ngồi nghiền ngẫm một cuốn sách. Ngay chính trong gia đình tôi cũng không tránh khỏi trường hợp này. Sau những bề bộn lo toan thường ngày, bố mẹ tôi thích thư giãn cùng những show giải trí hay phim ảnh hơn là đọc một quyển sách.

Dường như đối với mọi người, sách đang dần thuộc về một thế giới khác.

Vậy giải pháp nào để giải quyết vấn đề mang tính cấp bách này? Tôi đã tự đặt ra câu hỏi cho mình như thế rất nhiều lần. Và cuối cùng tôi nhận ra muốn giải quyết vấn đề phải bắt đầu từ cốt lõi phát sinh. Tức là phải hiểu kỹ nguyên nhân để giải quyết được tận gốc.

Vì sao người ta chuộng sử dụng công nghệ, những thiết bị điện tử hơn những quyển sách? Đơn giản là những thứ ấy tạo được nhiều sự hứng thú hơn. Chỉ cần một chiếc Smartphone là có thể nắm bắt được thông tin toàn cầu. Chỉ với cú click

chuột là được thưởng thức vô vàn chương trình giải trí. Vừa tiện ích lại tiết kiệm thời gian, thay vì thời gian đọc một quyển sách thì người ta lại thích dùng nó để giải trí trên chiếc điện thoại. Như vậy nếu muốn mọi người thích đọc sách hơn, trước hết phải tạo được sự hứng thú.

Để tạo được sự hứng thú đọc sách dài lâu và lan rộng, nên bắt đầu đặt nền tảng từ trường học với khởi đầu là những lớp mẫu giáo, tiểu học. Xây dựng niềm yêu thích sách từ nhỏ sẽ tạo thành thói quen thích đọc sách sau này cho các em - những chủ nhân tương lai của đất nước. Đa số những trường mẫu giáo thường ưu tiên cho việc xây dựng những khu vui chơi cho trẻ mà ít quan tâm đến việc xây dựng thư viện. Trẻ nhỏ chưa biết đọc chữ nhưng vẫn có thể yêu sách qua những cuốn truyện đa sắc màu. Trên thị trường hiện nay có rất nhiều quyển sách dành cho lứa tuổi từ 3 đến 5 tuổi, hình ảnh phong phú, nội dung nhân văn. Có thể kể đến bộ truyện tranh: "chuyện của Pupu", nội dung dễ hiểu phù hợp để giáo dục các bạn nhỏ.

Ở những trường tiểu học, những thư viện được chú ý đầu tư hơn nhưng vẫn có những trường quên mất còn phải đầu tư vào những quyển sách. Hồi còn học tiểu học, tôi và các bạn rất ít khi đến

thư viện trường mặc dù chúng tôi rất thích đọc sách, bởi lẽ những quyển sách đều là những cuốn chuyện tranh dành cho lứa tuổi mẫu giáo. Học sinh tiểu học đã biết chữ, vậy nên chú ý đầu tư thêm vào những cuốn sách mang tính khám phá cuộc sống hơn là những truyện tranh thông thường.

Muốn tạo được sự hứng thú trong việc đọc cần phải lưu tâm đến yếu tố không gian đọc sách. Khoa học đã chứng minh, làm việc hoặc đọc sách trong một không gian sạch sẽ tạo nhiều cảm hứng hơn. Những thư viện nên được chú trọng thiết kế và bài trí để tạo được ấn tượng và cảm tình ở cái nhìn đầu tiên. Có thể hiện tại ta chưa xây dựng được những thư viện độc đáo như Tân Hải (Trung Quốc) hay Starfield library COEX Mall (Hàn Quốc) nhưng ta có thể bắt đầu bằng việc thiết kế những không gian nhỏ xinh. Ở Trường tiểu học Bảo An II (Ninh Thuận), ngôi trường em trai tôi theo học đã thiết kế một khu “Thư viện xanh” cho các em học sinh. Trong đấy, nhà trường trồng nhiều cây xanh, có hồ cá, ghế đá, xích đu và đặc biệt có nhiều tủ sách. Các em vừa đọc sách vừa hòa mình vào thiên nhiên. Thiết nghĩ rằng những kiểu thư viện như này nên được triển khai ở nhiều trường hơn nữa. Vừa có thể rèn cho học sinh tình yêu sách, vừa giúp các em yêu quý thiên nhiên.

Giữa thời đại mà công nghệ cực kì phát triển, tại sao ta không dùng nó như một công cụ thúc đẩy mọi người đọc sách? Mặc dù phát triển công nghệ là một trong những lí do làm ta quên dần những quyển sách nhưng phải thừa nhận rằng không vì thế mà ta ngừng việc dùng công nghệ. Trong những năm gần đây số người tham gia mạng xã hội lên đến con số khổng lồ, 10 người thì đã hết 9 người có tài khoản mạng xã hội. Sẽ thật tuyệt khi các bạn trong trường, lớp có những nhóm hoặc trang Facebook, Insta... chia sẻ việc đọc sách. Thầy cô và học sinh sẽ cùng tham gia chia sẻ việc đọc sách, cùng post lên những cảm nghĩ về một quyển sách nào đấy, đôi khi còn có thể tổ chức giveaway tặng sách. Thử nghĩ xem, mỗi lần ta mở mạng xã hội lên thì sẽ thấy hiện trên newfeed là những cảm nhận về sách, lâu dần sẽ tạo được thói quen đọc sách và tình yêu sách.

Nếu được trở thành Đại sứ Văn hóa đọc, tôi biết rõ mình có trách nhiệm lan truyền tình yêu sách đến với mọi người xung quanh. Vào những giờ sinh hoạt của lớp, tôi và các bạn sẽ cùng nhau chia sẻ những quyển sách hay cho nhau, cùng nhau tạo nên tủ sách chung. Hoạt động này được tổ chức thường xuyên, lâu dần sẽ trở thành truyền thống của

trường, các em học sinh sẽ tiếp bước đàn anh đàn chị chung tay tạo nên môi trường thích đọc sách.

Yêu thích sách nên xuất phát từ ý thức cá nhân. Những biện pháp trên chỉ có thể thúc đẩy mọi người đọc sách chứ chưa thể hoàn toàn làm mọi người đam mê thích thú đọc sách. Với tôi, ta chỉ thực sự yêu sách khi tự cảm nhận được cái hay mà sách mang đến. Điều này phụ thuộc hoàn toàn vào cách đọc của mỗi người. Đọc sách là một chuyện nhưng đọc đúng lại là một chuyện khác. Không thể nào yêu thích đọc sách khi quên mất nó ngay khi vừa mới gấp nó lại. Bằng kinh nghiệm của bản thân, việc đọc nên xuất phát từ ta cần gì. Hồi bé, tôi mơ mộng về thế giới thần tiên nên tìm kiếm những cuốn truyện cổ tích. Lớn lên một chút ta muốn biết nhiều hơn về thế giới ngoài kia nên tìm đến những quyển sách khoa học như “10 vạn câu hỏi vì sao”. Bây giờ khi muốn hiểu thêm về cuộc sống tôi tìm đến những quyển sách về kĩ năng sống như: “Tuổi trẻ đáng giá bao nhiêu?”, “Tony buổi sáng”, “Ikigayi”... Hãy thử nghĩ xem bạn cần gì và thích gì để tìm đến những quyển sách đáp ứng được nhu cầu. Nếu mê trinh thám sao không đến với “Sherlock Holmes”? Nếu thích nhẹ nhàng sao không tìm đến “Anne tóc đỏ dưới mái nhà xanh”,...? Bất kì loại sách nào dù là

văn học, chính trị hay kinh tế,... đều cũng cung cấp những tri thức bổ ích.

Đời sống hiện đại, nhịp sống vội vã những cuốn ebook có thể giúp ta tiết kiệm thời gian nếu không thể đến hiệu sách hay thư viện. Mỗi khi rảnh rỗi có thể lướt đọc những quyển ebook đã down về máy. Như vậy thì dù sống trong thời đại công nghệ thì ta cũng vẫn không quên những cuốn sách.

Làm một list các quyển sách đã đọc trong một tháng hoặc một năm là cách tôi thường làm để tạo hứng thú đọc sách. Tôi thường dùng ứng dụng Waka để đọc sách nếu không có thời gian rảnh đến thư viện hoặc chưa có điều kiện mua sách. Ứng dụng này hay ở chỗ là có tính năng thống kê lại những quyển sách mình đã đọc. Qua một năm nhìn lại thấy biểu đồ đọc sách của mình ngày càng cao lên, bản thân như được tiếp thêm động lực.

CHÂU BẢO GIA HÂN

Lớp 10. 1, Trường THPT Thái Bình Dương, quận Ninh Kiều, TP. Cần Thơ

Nếu được chọn làm Đại sứ Văn hóa đọc, tôi sẽ khuyên các bạn những cách giúp chúng ta có thể hứng thú hơn với những quyển sách và tiếp thu dễ dàng hơn khi đọc sách:

1. Các bạn nên tìm cho mình những quyển sách phù hợp với mình để đọc. Khi chúng ta yêu quý quyển sách đó thì lúc đọc sẽ dễ hiểu hơn, tiếp thu nhanh hơn và quan trọng là không gây buồn chán.

2. Hãy tập trung khi đọc sách và nên dành một thời gian nhất định trong ngày để duy trì thói quen đọc sách (thời gian rảnh, trước khi ngủ, ...)

3. Tìm nơi thích hợp để đọc sách. Thường thì chúng ta nên chọn những nơi yên tĩnh hoặc những nơi mát mẻ để ngồi đọc sẽ làm bạn dễ chịu hơn và khi đọc sách sẽ không mệt mỏi.

4. Tạo ra một tủ sách riêng cho mình. Sắp xếp sách theo từng chủ đề. Nếu có một tủ sách thì việc tìm kiếm sẽ nhanh chóng hơn và khi rảnh hãy cứ đến tìm một quyển sách để thư giãn. Giúp bạn đỡ mất thời gian trong việc chọn sách.

5. Nhận biết được mục đích của việc đọc sách. Nếu như bạn biết được ý nghĩa và mục đích trong việc đọc sách thì chắc hẳn là việc đọc sách sẽ không hề khó khăn đối với bạn. Chúng ta thường làm những việc có lợi cho bản thân, giúp bản thân ngày một hoàn thiện. Nếu như muốn rút ngắn thời gian làm việc đó, hãy đọc thật nhiều sách. Sách không những giúp bạn tiếp thu thật nhiều điều trong cuộc sống mà đó còn là một cẩm nang đồng hành cùng bạn trong cuộc đời.

6. Cắt ngay điện thoại và tránh để những thứ khác làm ảnh hưởng đến. Trong cuộc sống ngày nay, hầu như ai cũng có một chiếc điện thoại. Thời

gian rảnh chúng ta thường tập trung vào nó. Thậm chí khi bận đến cỡ nào chúng ta cũng dành thời gian để lướt Facebook, Zalo, chơi game... Chúng ta đang bị điện thoại chiếm hữu thời gian của mình. Khi đó, chắc hẳn bạn sẽ không có thời gian để đọc sách cũng như chẳng còn hứng thú với việc đọc sách. Nhưng tại sao chúng ta lại không thử gạt bỏ những thứ đó ra và chỉ tập trung vào việc đọc sách. Tôi tin rằng nếu bạn chịu bỏ hết điện thoại, máy chơi game, tivi để dành một ít thời gian đọc sách thì càng về sau bạn sẽ càng yêu quý sách hơn. Bạn chẳng mất gì cả nhưng lại nhận được cả bầu trời kiến thức.

7. Hiện nay, khi có dịp tặng quà thì ba mẹ hay tặng cho con mình những thứ đồ chơi rất đắt tiền, còn hơn thế là những chiếc điện thoại, máy tính bảng, ... Chính vì vậy các bạn nhỏ không hề thích đọc sách. Bởi chúng không có cơ hội để tìm hiểu, tiếp xúc và có thói quen đọc sách. Thay vì tặng những thứ giá trị vật chất đó thì ba mẹ nên tặng con của mình những quyển sách hay và ý nghĩa, dành thời gian đọc sách cho con của mình nghe hoặc cùng đọc với con mình. Đó là món quà về mặt tinh thần rất lớn và sẽ rất có lợi cho con mình sau này. Khuyến khích nên hướng dẫn con đọc sách ngay lúc nhỏ để hình thành thói quen cho con yêu sách.

8. Cũng như khi đi từ thiện các bạn thường cho quần áo, giày dép thì bây giờ hãy tặng sách để các bạn, các em không có đủ điều kiện mua sách có cơ hội để tiếp xúc, học hỏi nhiều hơn thông qua việc đọc sách.

9. Cùng chung tay làm nên một thư viện sách ngay trong lớp, trong trường học. Nếu mỗi người đóng góp số sách sẽ tăng lên rất nhiều lần. Chúng ta có thể đọc cùng nhau, cùng nghiên cứu những điều hay, thú vị trong sách. Tuy những hành động nhỏ đó nhưng chúng ta đã góp phần to lớn cho đất nước dựa vào những bài học hay trong sách, giúp chúng ta rèn luyện kĩ năng mềm cũng như nắm bắt được những thứ bổ ích trong cuộc sống. Hơn nữa, đọc sách sẽ giúp các bạn mở mang kiến thức và nâng cao trình độ hơn so với những người không thích đọc sách. Đó là một hình thức cải thiện tư duy, giúp cải thiện trí nhớ. Nếu đọc sách tốt như vậy thì sao chúng ta lại không đọc? Hãy dành thời gian đọc sách nhiều hơn các bạn nhé!

LÊ NGUYỄN TUYẾT NHI

Lớp 11D1, Trường THPT Nguyễn Đình Chiểu, TP. Mỹ Tho, tỉnh Tiền Giang

Nếu được là Đại sứ Văn hoá đọc, em sẽ đề xuất và nỗ lực thực hiện một số hoạt động sau:

- Tổ chức những ngày hội, những phiên chợ liên quan đến “SÁCH”:

Vào những ngày này, những cuốn sách mới và được đánh giá cao của trong và ngoài nước được mang đến với cộng đồng, với mọi người ở mọi lứa tuổi. Bên cạnh đó, những phiên chợ có thể tổ chức những trò chơi liên quan đến những tri thức của sách và có những giải thưởng hấp dẫn. Từ đó, ta sẽ khuyến khích và tạo cơ hội để mọi người có thể tiếp cận nhiều hơn với thế giới tri thức mà sách mang đến.

- Thành lập những câu lạc bộ và tổ chức những buổi sinh hoạt và giao lưu về “SÁCH”:

Tại đây, mỗi học sinh có thể giới thiệu được

những quyển sách mình yêu thích và biết thêm được những quyển sách hay. Các giáo viên có thể cung cấp lời khuyên về những quyển sách nào nên đọc cho học sinh và chia sẻ những quyển nào giáo viên tâm đắc để học sinh có thể tìm đọc. Qua đó, học sinh có thể rèn luyện kĩ năng giao tiếp và có thêm nhiều kiến thức hơn.

- Vận động mọi người và bạn bè đọc nhiều sách:

Chúng ta có thể vận động mọi người đọc sách thông qua những banner, những video tuyên truyền và những buổi giao lưu bạn đọc. Ta cũng có thể xây dựng những không gian phù hợp với việc đọc sách và gắn gũi với mọi người như công viên, những tiệm cafe sách, ... hoặc ta có thể thiết lập những trang web đọc sách miễn phí hay “giá rẻ” để mọi người có thể tìm đọc mà không cần ra ngoài mua sách hay tốn nhiều tiền đặt sách online.

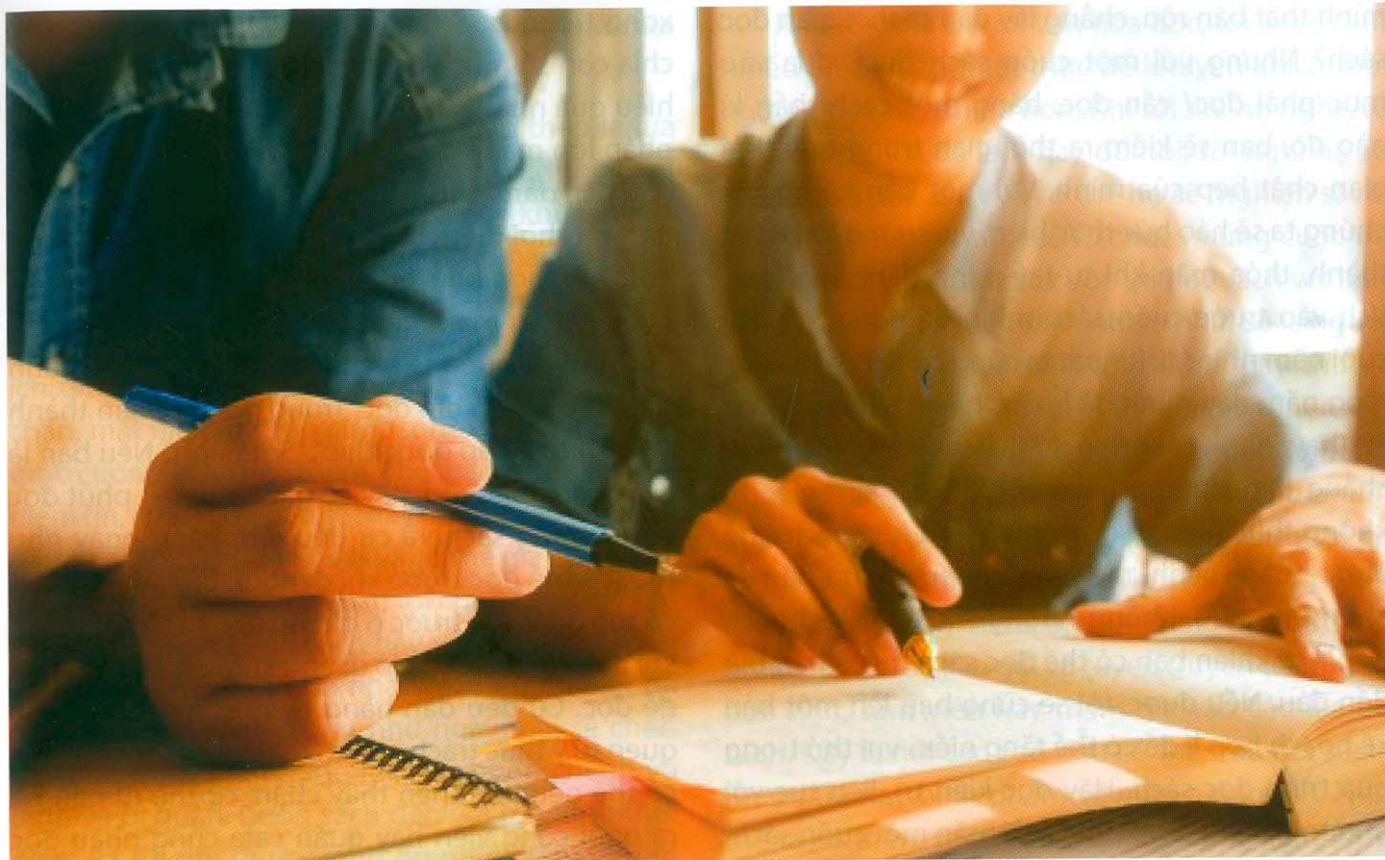
ĐINH HỒNG NHÌ

*Lớp 12D, Trường THPT chuyên Quang Trung, TP. Đồng Xoài,
tỉnh Bình Phước*

Hàng năm, cứ vào những ngày chuyển giao đất trời, thời gian dường như ngưng đọng để con người có dịp nhìn lại một năm đã qua đồng thời lên kế hoạch cho một năm mới đang đến. Hẳn ai trong chúng ta cũng ít nhất một lần lên một vài kế hoạch. Chúng giúp ta làm việc khoa học hơn, có một cái đích để vươn tới và đỡ bị “lạc đường”. Thế còn việc đọc - một “công việc” có vẻ thiên về cảm xúc, liệu một bản kế hoạch với những con số khô khan có ích gì hay chỉ kiếm hăm niềm vui thú? Nhiều người vẫn chưa hiểu hết tầm quan trọng và sức mạnh kì diệu của sách nên vẫn cứ chăm chăm vào thế giới ảo mà không chịu lên kế hoạch đọc sách, trau dồi bản thân. Nếu được vinh dự chọn để trở thành một Đại sứ Văn hóa đọc, tôi sẽ có những hành động và những biện pháp mang tính thiết thực để lan tỏa tình yêu đọc sách đến với mọi người, có thể khuyến khích tất cả đọc sách nhiều hơn. Tôi tin tôi sẽ làm được!

Tất cả mọi vấn đề đều xuất phát từ nguyên nhân của nó. Trước tiên, tôi sẽ tìm hiểu xem vì sao mọi người không thích đọc sách. Có thể thấy, việc đọc sách tại đất nước ta chưa được chú trọng nhiều. Có rất nhiều nguyên nhân khác tác động đến việc đọc sách của mỗi người: hệ thống giáo dục, điều kiện sống, bố mẹ... nhưng có lẽ quan trọng nhất vẫn là nguyên nhân chủ quan từ chính trong suy nghĩ, nhận thức của mỗi chúng ta. Chúng ta thường có tư tưởng ỷ lại, lười nhác đặc biệt trong việc đọc sách. Trong thời đại công nghệ phát triển rầm rộ như ngày nay, ta có tư tưởng bất cứ thứ gì cũng được tìm kiếm trên các trang web. Thông tin tràn lan, cập nhật hằng ngày đỡ mất tiền và thời gian để mua sách. Trước thực trạng và nguyên nhân trên, bản thân tôi có đề xuất như sau:

Thứ nhất, tôi sẽ tuyên truyền cho cộng đồng thấy rằng sách góp phần hình thành nên nhân cách con người, giúp chúng ta nâng cao tri thức.

Tôi sẽ tuyên cảm hứng cho mỗi người nhận thấy được vai trò và tầm quan trọng của việc đọc sách. Chỉ khi nhận thức được vai trò to lớn của nó, bản thân chúng ta mới có động lực và ý thức được bản thân mình.

Thứ hai, cần lập ra kế hoạch cụ thể khi bạn đọc sách. Xét về mặt khoa học, khi lên kế hoạch, não bộ của chúng ta theo một cách nào đó huy động gần như tất cả mọi cố gắng, khắc phục mọi khó khăn để hoàn thành kế hoạch. Bạn thân thiện

mình thật bận rộn, chẳng lấy đâu ra thời gian đọc sách? Nhưng với một cuốn sách được đưa vào mục phải đọc/ cần đọc, bằng một cách thần kì nào đó, bạn sẽ kiếm ra thời gian trong quỹ thời gian chật hẹp của mình. Với một bản kế hoạch, chúng ta sẽ háo hức thực hiện, vui sướng khi hoàn thành, thỏa mãn khi tự tay mình đánh một dấu tích vào trước cuốn sách mình đã đọc xong. Để cuối năm nhìn lại, ít nhất ta cũng có thể mỉm cười, rằng năm nay mình đã hoàn thành kế hoạch đọc 10 (hay 20, ...) cuốn sách, thay vì “năm nay mình chẳng làm được gì”. Vì cuộc đời có lắm việc ta không thực hiện được nên dù một kế hoạch nhỏ được hoàn thành, niềm hân hoan của ta hẳn sẽ không hề nhỏ. Không những thế, một kế hoạch hợp lí sẽ khiến bạn có thể đọc sách dù có bận bịu đến đâu. Nếu được, tôi sẽ cùng bạn lên một bản kế hoạch hợp lí để có thể tăng niềm vui thú trong quá trình đọc sách. Hãy đọc kiên trì, liên tục với phương châm đề ra như “mỗi tuần một cuốn sách” hay v.v... Không nên dừng đột ngột. Trước hết, bạn cần một con số ước định số lượng sách bạn muốn đọc trong một năm. Nó phụ thuộc vào thời gian đọc, tốc độ đọc. Sau đó, bạn sẽ đi vào chi tiết theo nhiều cách. Bạn có thể đặt ra mục tiêu tuần này đọc bao nhiêu cuốn hoặc cuốn này phải đọc

xong trong bao lâu. Hoặc cách khác, bạn có thể chia con số mục tiêu ấy theo thể loại đây là cách hiệu quả nhất với tôi. Bản kế hoạch của tôi có hai phần lớn mang tên Bất biến và Ngẫu hứng. Phần đầu tiên dành cho những cuốn sách đã phát hành tính tới thời điểm hiện tại. Trong đó sẽ có những mục nhỏ hơn như kinh điển gồm những cuốn đã được chứng minh giá trị qua thời gian. Phần hai gồm những cuốn sẽ phát hành hoặc đã phát hành nhưng chưa có dịp đọc. Trong đó, tôi phân thành “Yêu thích”, “Sắp được đọc”, “Sét đánh”. Nếu bạn là người quá bận rộn, hãy cố gắng dành ít phút đọc cỡ 10 trang sách và cứ đều đặn hằng ngày như thế (có thể đọc trước khi đi ngủ). Còn không bạn có thể dậy sớm trước 6 giờ để đọc sách hay trước khi nghỉ trưa, trước giờ đi ngủ khoảng 15 - 30 phút để đọc. Cứ đều đặn hằng ngày sẽ rèn được thói quen tự ý thức trách nhiệm đối với bản thân. Cũng có thể nếu bản thân thấy chán, có thể rủ bạn bè ra ngồi công viên hay quán cafe cùng nhau đọc sách và trò chuyện về nó. Dĩ nhiên, không chỉ có một bản kế hoạch, càng không có một bản kế hoạch mẫu cho mọi người. Bởi “sự đọc muôn đời riêng tư” nên kế hoạch đọc sách của một người phụ thuộc vào gu đọc, khả năng đọc... tất tần tật những gì thuộc về con người ấy. Hãy thử bắt đầu

một bản kế hoạch hoàn hảo và chia sẻ cho mọi người về việc đọc sách nào!

Nếu đã có kế hoạch, thì việc tiếp theo là lựa chọn cuốn sách phù hợp và thực sự cần thiết với bản thân. Điều này khá quan trọng vì khi bạn cần bổ sung tri thức nào thì bạn sẽ cảm thấy có động lực và hứng thú hơn so với việc đọc những cuốn sách vô bổ, không lành mạnh, không mang lại lợi ích gì cho bộ não của bạn. Nếu bạn đang buồn chán, mất niềm tin vào cuộc sống, bạn được tặng một cuốn sách tiếp thêm cho bạn động lực và niềm tin, chắc rằng bạn sẽ thấy những vấn đề mình gặp phải vô cùng đơn giản và có thể giải quyết nó một cách dễ dàng. Bản thân tôi cũng là người tìm được cho mình cuốn sách hay và cần thiết trong những lúc mất niềm tin nhất. Một người bạn đã tặng tôi cuốn sách "Sống như ngày mai sẽ chết" của Phi Tuyết vào những lúc tôi chông chênh vô định và bi quan. Cuốn sách đến với tôi đúng thời điểm và tôi tìm được trong đó nhiều ý nghĩ hơn những gì tôi nghĩ. Cuốn sách giúp tôi định hình mục tiêu và kéo tôi khỏi vũng lầy của sự mặc cảm, tự ti. Vậy mới thấy được, việc đọc sách đôi khi có thể làm thay đổi cả suy nghĩ, tình cảm và thậm chí cả cuộc đời bạn.

Nếu được là Đại sứ Văn hóa đọc, tôi sẽ có thật nhiều biện pháp thiết thực để khuyến khích mọi người đọc sách nhiều hơn. Khi tôi nói họ nghe về một cuốn sách đã làm hay đổi tôi, tôi nghĩ họ sẽ thử về tìm đọc sách và có thể họ sẽ "nghiện sách" lúc nào không hay. Tôi sẽ tổ chức những cuộc thi viết về sách, tổ chức các cuộc thi đọc sách với luật là "ai đọc sách và hiểu sách nhiều nhất sẽ là người thắng cuộc" hay cuộc thi với đề tài "hãy thuyết trình về cuốn sách yêu quý của bạn và cảm nhận về cuốn sách ấy?". Tổ chức một nhóm nhỏ những người có thể đóng góp sách của mình cho người khác (nhất là những trẻ em vùng sâu vùng xa) để có thể ai cũng được đọc sách. Tìm đọc những cuốn sách hay sau đó giới thiệu, chia sẻ cho bạn bè cùng nhau đọc. Tôi sẽ kêu gọi và tuyên truyền tới những học sinh, sinh viên hãy tham gia vào câu lạc bộ sách. Đây là nơi các bạn đều có thể trao đổi sách, mượn trả hay bình phẩm về một cuốn sách. Nhờ thế ta có thêm tri thức đồng thời cũng có những nhận thức mới về những cuốn sách mình dự định sẽ đọc. Tôi cũng khuyến tất cả hãy cố gắng bớt chút thời gian tham gia vào các sự kiện, ngày hội sách. Tại đây, mọi người có thể chia sẻ cho nhau nghe cảm nhận của mình. Điều đó thật tuyệt vời!

Với từng đối tượng cụ thể, tôi xin chia sẻ một

vài biện pháp để mọi người có thêm niềm yêu thích với việc đọc sách hơn. Đối với những bạn học sinh cùng trang lứa, xin hãy thử những biện pháp tôi đã nêu trên đây. Còn đối tượng là học sinh tiểu học, chúng thường yêu thích hay quan tâm đến các thể loại truyện tranh, vì thế hãy để chúng đọc các loại truyện cổ tích kết hợp chữ và tranh ảnh (đọc "Hoàng tử bé" chẳng hạn). Tôi có thể nhờ bố hoặc mẹ của các bé dành khoảng 30 - 50 phút mỗi đêm đọc sách cho con nghe trước khi đi ngủ (chỉ cần 10 phút cũng được) và thật kiên nhẫn. Có thể nhờ các em đọc thử mẫu truyện trong cuốn sách rồi thử kể cho người thân trong gia đình của mình nghe. Trong gia đình, cần có người (bố hoặc mẹ) bớt chút thời gian lắng nghe, chia sẻ với trẻ về những điều thú vị trong cuốn sách. Người Do Thái làm tôi rất ấn tượng về việc họ xịt nước hoa lên trang sách để thu hút sự chú ý của trẻ em và tạo hưng phấn cho chúng khi đọc, tôi thấy đó cũng là một cách hay. Còn đối với những người công nhân, buôn bán bận rộn không có thì giờ đọc sách có thể nghe sách nói thay cho việc đọc trong lúc nấu ăn, làm việc nhà... Tùy vào tính chất của từng đối tượng mà có những phương pháp khác nhau nhằm khuyến khích mọi người đọc sách. Đồng thời, các cơ quan, ban ngành, ... tạo điều kiện cho tất cả mọi người để ai cũng được đọc sách

và nâng cao bản thân.

Việc đọc sách sẽ trở nên ý nghĩa hơn bao giờ hết nếu những người yêu sách biết lan tỏa tình yêu, đam mê của mình tới mọi người, để ai cũng có thể hòa chung niềm hân hoan, vui sướng ấy. Nếu bạn muốn tặng ai một món quà, tôi xin đưa ra một đề nghị nho nhỏ: bạn hãy tặng họ một cuốn sách. Có thể nó không tạo ra một bước ngoặt, cũng không thay đổi cuộc đời họ, mà chỉ đơn giản là làm họ thêm yêu đời là đủ rồi. Sẽ chẳng bao giờ là quá muộn để bắt đầu sống thật sự, và đôi khi quá trình ấy được khởi đầu và thúc đẩy nhờ vào một cuốn sách đến đúng thời điểm. M. Gorki đã từng nói: "Sách mở ra trước mắt ta một chân trời mới", cả thế giới muôn màu đang nằm trong tầm tay bạn, thực hiện hay không là do bạn...

Bản thân tôi không quan tâm mình có được là Đại sứ Văn hóa đọc hay không, tôi chỉ mong muốn mọi người nhận thức rõ và đọc sách nhiều hơn, mong rằng tình yêu sách sẽ thổi bùng lên thành ngọn lửa dữ dội lan tỏa đến thật nhiều người. Đến lúc đó, tôi đọc sách, bạn đọc sách, tất cả mọi người chúng ta cùng đọc sách... Thế giới này sẽ trở nên tươi đẹp biết bao!

MAI THỊ TRÀ MY

Lớp 11A3, Trường THPT Đầm Dơi, huyện Đầm Dơi, tỉnh Cà Mau

Nhà văn Trung Quốc Lâm Ngữ Đường (1895-1976) đã từng nói rằng: “Trên thế gian này không có cuốn sách nào mà ai cũng phải đọc, chỉ có những cuốn sách mà một cá nhân phải đọc vào một thời điểm, ở một nơi nhất định, trong một hoàn cảnh nhất định và vào một giai đoạn trong cuộc đời”. Thật vậy, chọn được một quyển sách mà bạn tâm đắc cũng giống như bạn chọn một người bạn đời vậy! Và dĩ nhiên mỗi người sẽ có một cách chọn riêng cho mình. Nếu bạn đang muốn đọc sách nhưng bạn chưa biết bắt đầu từ đâu? Hãy để tôi - Đại sứ Văn hóa đọc sẽ truyền cho bạn cảm hứng đọc sách. Để trở thành Đại sứ Văn hóa đọc, bản thân tôi đã rèn luyện cho mình thói quen đọc sách. Đọc sách với niềm đam mê và sự yêu sách, thích đọc sách. Tôi sẽ tìm hiểu và đọc nhiều quyển sách hay, bổ ích, ý nghĩa để trau dồi kiến thức và sự hiểu biết cho bản thân- cũng như để giới thiệu những quyển sách ấy đến mọi người

xung quanh. Đọc sách không phải là một sự nhàm chán như các bạn đã nghĩ! Tại sao các bạn không nghĩ đọc sách sẽ mở ra cho mình một thế giới mới? Có thể đó là một cách giải mới cho những bài toán khó, hay là một bài học về triết lí sống, hay một tình yêu gia đình ấm áp, giống như điều mà tôi đã tìm thấy chẳng hạn. Tôi tin chắc rằng, mỗi người sẽ tìm thấy cho mình một điều thú vị riêng khi đọc sách. Vì thế, các bạn hãy chọn đọc những quyển sách để mang lại niềm cảm hứng vô tận, thắp lên ngọn lửa đam mê cháy bỏng khi đọc sách bạn nhé!

Nếu được vinh dự chọn để trở thành một Đại sứ Văn hóa đọc thì tôi sẽ có những suy nghĩ, hành động và việc làm để lan tỏa tình yêu đọc sách đến với mọi người. Tôi tin tôi làm được, và bạn cũng thế! Tất cả mọi vấn đề đều xuất phát từ nguyên nhân cụ thể. Trước tiên, bản thân tôi sẽ tìm hiểu kĩ về nguyên nhân vì sao khiến mọi người không

thích đọc sách. Có thể thấy rằng, từ xưa đến nay, việc đọc sách tại đất nước ta chưa được chú trọng nhiều. Ảnh hưởng trực tiếp đến việc đọc sách phải kể đến ngành Giáo dục, bởi đây là một trong những ngành ảnh hưởng trực tiếp đến nhận thức ngay từ khi còn nhỏ của học sinh. Hơn nữa, cha mẹ, gia đình đều không có nhắc nhở hay định hướng cụ thể cho các em khi còn nhỏ để giáo dục các em về văn hóa đọc sách. Ngoài ra, việc các tổ chức, đoàn thể không chú trọng đẩy mạnh công tác đọc sách đã gây ra nhiều những trở ngại cho việc tiếp cận văn hóa đọc của mọi người. Và còn thêm rất nhiều những nguyên nhân khác quan khác tác động đến việc đọc sách của mọi người, nhưng có lẽ quan trọng nhất vẫn là nguyên nhân chủ quan từ chính trong suy nghĩ, nhận thức của mỗi chúng ta. Chúng ta thường có tư tưởng ỷ lại, lười nhác, đặc biệt trong việc đọc sách. Trong thời đại công nghệ thông tin phát triển rầm rộ như ngày nay, chúng ta có tư tưởng bất cứ thứ gì cũng được tìm kiếm trên các trang web. Thông tin tràn lan, cập nhật hằng ngày, đỡ mất thời gian và tiền bạc để đi mua sách.

Trước những thực trạng và nguyên nhân trên, bản thân tôi muốn đề xuất một số giải pháp sau:

- Đọc những cuốn sách mình thích:

Khi đó, bạn sẽ thấy đọc sách như là một sự thưởng thức và thư giãn vì làm điều mình thích. Dần dần, khi đã quen với việc đọc sách thường xuyên, hẳn là bạn sẽ không thấy ái ngại khi đọc sách nữa chứ?

- Thiết lập thời gian đọc sách:

Đọc sách có thể trong mọi thời điểm, nhưng bạn nên tạo cho mình một thói quen đọc sách vào giờ nhất định trong ngày và ít nhất là từ 10-15 phút. Bạn có thể đọc vào buổi sáng để tạo hứng khởi cho ngày mới, hoặc tìm nơi bình yên khi buổi tối về nhà sau một ngày học tập, làm việc căng thẳng.

- Tạo danh sách muốn đọc:

Hằng tháng, sẽ có rất nhiều sách mới xuất bản, bạn nên ghi lại những cuốn sách gây ấn tượng cho bạn, hoặc những cuốn sách được bạn bè giới thiệu mà bạn cảm thấy thích. Khi đã chú tâm vào cuốn sách đó, bạn sẽ dễ dàng tìm được nó khi đi mua sách. Điều này, vừa khắc phục tình trạng đi hội sách hoặc đến nhà sách mà không biết nên mua cuốn gì. Và đặc biệt, nó giúp bạn giữ lửa cho tình yêu của bạn dành cho sách, cho những điều

bạn yêu thích.

- Sách như người bạn đồng hành:

Mang theo sách bên mình như một người bạn đồng hành trên mỗi chặng đường của bạn. Bạn sẽ có thể đọc trong khi đi đường, hoặc chờ đợi một ai đó. Khi đó, thời gian chờ đợi sẽ chẳng còn khó chịu hay cảm thấy dài nữa. Bạn cũng có thể đọc sách ở những nơi bạn thường hay ngồi, hay lui tới để có thể dễ dàng với tay ra và thưởng thức những cuốn sách của mình.

- Đặt mục tiêu:

Đôi khi bạn tự nhiên bỗng lười đọc sách. Bạn không có cảm hứng hay chần chừ dành thời gian cho cuốn sách đang đọc dở? Cách tốt nhất bạn nên đặt mục tiêu của mình trước khi đọc. Ví dụ như, cuốn sách này bạn phải đọc trong vòng một tuần hay một tháng. Đặt mục tiêu không phải khiến bạn cảm thấy áp lực, mà đặt ra để bạn biết mình cần làm gì, cần xác định thời gian cho chính bản thân mình.

- Tạo cảm hứng không gian đọc:

Dành thời gian để đọc sách là khi bạn đưa máy tính, Ipad, điện thoại ra khỏi tầm tay với của mình, bạn sẽ chú tâm vào sách hơn. Thêm một tách trà,

tách cafe hay đồ ăn vặt để bạn có thể ngồi cả ngày thứ bảy cho cuốn sách mình đang đọc dở. Bạn nghĩ sao về việc đọc sách trên bãi biển, dưới tán cây hay ở một quán cafe mà mình thích? Hẳn là sẽ rất thú vị đây!

- Tới thư viện thường xuyên:

Bạn có thể không hẳn tháng nào cũng dành một khoản tiền kha khá cho việc mua sách, thay vào đó bạn có thể đến thư viện. Một không gian ngập tràn sách cho bạn có với đủ thể loại và hàng nghìn đầu sách khác nhau. Đến thư viện, bạn cũng sẽ bắt gặp nhiều người yêu sách và khi đó sẽ tạo cho bạn cảm giác muốn được đọc như người ta. Trong không gian của những người có cùng đam mê, cùng sở thích, chẳng có lí nào bạn không thấy hứng khởi cả, phải không?

- Cắt giảm thời gian online mạng xã hội:

Bạn đang quen với việc online thường xuyên trên Internet, Facebook... nên khi nói cắt giảm thời gian dành cho nó thực sự rất khó khăn. Tuy nhiên, nếu bạn quyết tâm thì chẳng có gì là không thể! Mỗi ngày bạn bớt lướt web 5 - 10 phút, khi đó bạn tiết kiệm được thêm từng ấy thời gian để đọc sách. Dần dần, việc cắt giảm thời gian online chẳng có gì là khó với bạn nữa.

- Ghi lại những cảm nhận về quyển sách:

Mỗi một cuốn sách sẽ mang lại cho bạn những bài học quý báu, những cảm xúc khác nhau. Đọc xong một cuốn sách bạn có thể note lại những điều bạn đã học được qua nhân vật trong sách, qua những gì sách đề cập. Việc làm này không chỉ giúp bạn nhớ lâu hơn những gì mình đã đọc mà còn tích thêm cho bạn những kiến thức bổ ích mới.

Tặng bạn một câu cuối làm niềm cảm hứng đọc sách: “Những người đọc sách tuy chưa thành danh nhưng cũng đã có một tư cách cao thượng, những người làm điều thiện, tuy không mong báo đáp nhưng tự trong lòng khoan khoái”.

Bản thân tôi đã, đang và sẽ thực hiện những kế hoạch và phương pháp trên cho việc đọc sách của mình thêm hiệu quả hơn. Tôi hi vọng bạn sẽ giúp tôi lan tỏa những cuốn sách hay, những cách đọc sách hiệu quả đến với mọi người để văn hóa đọc sách trở nên phổ biến với mọi người. Hãy thử tưởng tượng, một ngày bạn ra công viên, những nơi công cộng, thay vì những chiếc điện thoại trên tay, mọi người đang cầm những cuốn sách. Hãy tưởng tượng trong khuôn viên trường, các bạn học sinh, sinh viên ngồi trao đổi ý nghĩa của

những cuốn sách mình đọc được thay vì túm tụm lại để bàn về một chiếc váy mới mua hay một trào lưu nào đó mới mẻ của giới trẻ. Hãy thử tưởng tượng trong những ngôi nhà, sau giờ ăn cơm, cha mẹ sẽ ngồi lại và đọc cho con nghe một cuốn chuyện, một cuốn sách hay về cuộc sống thay vì những chương trình giải trí trên truyền hình. Thật sự tuyệt vời biết bao !... Người ta thường nói sách vừa là một người bạn, vừa là một người thầy. Cả thế giới đang nằm trong tầm tay bạn, thực hiện được hay không là do bạn... Hãy thay đổi nhận thức ngay từ hôm nay để bước đến với những thế giới tri thức ý nghĩa của nhân loại.

Tôi làm được, và bạn cũng thế!

ĐỖ MINH CHÂU

Lớp 12, Trường THPT Olympia, quận Nam Từ Liêm, TP. Hà Nội

KẾ HOẠCH KHUYẾN ĐỌC CHO TỪNG LỨA TUỔI

Kế hoạch khuyến đọc hiệu quả nhất là tiếp xúc, tạo lập thói quen, truyền thống đọc sách trong gia đình từ khi còn nhỏ và kiên trì giữ vững thói quen đó xuyên suốt quá trình phát triển và lớn lên. Có như vậy thói quen sẽ dần trở thành đam mê!

1. Các em nhỏ hơn 2 tuổi

Thường xuyên: đọc truyện cho em bé nghe nhằm:

- Trẻ quen giọng nói, giọng đọc của bạn.
- Trẻ quen với dòng chảy của những câu chuyện.
- Hình ảnh về những cuốn sách được lưu giữ trong tâm trí trẻ.

2. Các em từ 2 đến 6 tuổi

- Tiếp tục thói quen đọc truyện cho bé nghe thường xuyên.

- Cho bé tiếp xúc, chơi cùng những cuốn sách, truyện có màu sắc sặc sỡ, bắt mắt nhằm kích thích trí tò mò và sự thích thú của trẻ với những cuốn sách.

3. Các em từ 6 đến 12 tuổi

- Tạo lập thói quen đọc sách từ khi còn nhỏ cho trẻ.

- Đặt ra giờ đọc/xem sách, truyện tranh hằng ngày.

- Hạn chế sử dụng thiết bị điện tử để giải trí hoặc xem sách online

- Đọc truyện cho trẻ trước khi đi ngủ nhằm khơi gợi sự gắn bó, tình yêu của trẻ dành cho những câu chuyện và cuốn sách.

4. Các em từ 12 đến 15 tuổi

- Tiếp tục xác định và điều chỉnh giờ đọc sách phù hợp trong ngày.

- Khuyến khích các em đọc truyện chữ thay cho truyện tranh.

- Cổ vũ, động viên các em chia sẻ, bình luận về cuốn sách đang đọc.

- Tự đọc một câu chuyện ngắn trước khi đi ngủ.

5. Các bạn từ 16 đến 22 tuổi

- Lập kế hoạch, cân bằng thời gian giữa đọc sách và sử dụng thiết bị điện tử.

- Đặt ra chỉ tiêu động viên bản thân (ví dụ: 1 tháng đọc 1 cuốn truyện 300 trang).

- Khuyến khích, khơi gợi niềm đam mê đọc sách với bạn bè cùng trang lứa bằng cách giới thiệu về những cuốn truyện có nội dung hấp dẫn, bình luận sách.

- Tìm và tới các quán cafe sách.

6. Những người từ 22 đến 60 tuổi

- Điều chỉnh mục tiêu, giờ đọc sách phù hợp với cuộc sống.

- Đọc báo để xem tin tức, hạn chế đọc báo mạng.

- Rủ bạn bè và đồng nghiệp tới những quán cafe sách đẹp.

- Khuyến khích bạn bè đọc, cho mượn sách truyện, mở cuộc thi bình luận sách trong khu vực.

7. Đối với những người trên 60 tuổi

- Đọc báo, sách truyện hằng ngày.

- Mở câu lạc bộ, thành lập nhóm những người cao tuổi đọc sách.

- Khuyến khích bình luận, bàn luận, giới thiệu sách.

- Giao lưu, học hỏi kiến thức về văn học.

NGUYỄN THỊ HUYỀN TRANG

Lớp 11A1, Trường THPT Tiên Lữ, huyện Tiên Lữ, tỉnh Hưng Yên

Đại sứ Văn hóa đọc - ước mơ của những kẻ dám mơ ước

Có một câu chuyện từng được kể lại:

"Tại miền núi thuộc bang Kentucky có hai ông cháu sống cùng nhau. Vào mỗi buổi sáng, người ông đều thức dậy sớm ngồi vào bàn để đọc sách - dù những cuốn sách này đã cũ kĩ. Cậu cháu trai thấy vậy, cũng cố gắng bắt chước ông mình đọc sách. Một ngày cậu hỏi ông mình: "Ông ơi, cháu đã cố gắng đọc những quyển sách như ông nhưng vẫn không thể hiểu nó. Có những đoạn cháu hiểu, nhưng khi gấp sách lại thì quên nó ngay. Vậy đọc sách có lợi ích gì đâu?"

Người ông liền đứng dậy, lấy hết than trong giỏ đặt vào lò và nói: "Cháu hãy mang giỏ đựng than này ra ngoài sông và mang nước về giúp ông nhé!"

Cậu bé làm theo lời ông, nhưng toàn bộ nước chảy ra hết trước khi cậu quay về đến nhà. Người

ông liền cười và nói: "Lần sau cháu cần đi nhanh hơn nữa". Rồi người ông đưa lại cho cậu bé cái giỏ để đi lấy giỏ nước khác.

Lần này cậu bé chạy nhanh hơn, nhưng cái giỏ đã trống rỗng khi cậu về đến nhà. Thở không ra hơi, cậu nói với ông: "Chúng ta không thể đựng nước trong cái giỏ này được", và cậu định đi lấy cái xô để chứa nước.

Người ông liền nói: "Ông không muốn đựng nước trong chiếc xô mà là trong chiếc giỏ kia. Cháu có thể làm được điều này, do cháu chưa cố gắng hết sức đấy thôi". Người ông lại đưa cái giỏ và bảo cậu bé ra ngoài sông lấy nước lần nữa.

Mặc dù cậu biết điều đó không thể nhưng không muốn cãi lời ông mình, cậu cố chạy nhanh hết sức, nước vẫn chảy hết ra ngoài giỏ trước khi cậu về đến nhà. Cậu bé nói: "Ông nhìn này, thật là vô ích!"

"Con nghĩ nó vô ích? Hãy nhìn vào chiếc giỏ kia!", người ông nói.

Cậu bé nhìn vào chiếc giỏ và lần đầu tiên cậu nhận thấy rằng chiếc giỏ trông thật khác. Thay vì một chiếc giỏ đựng than cũ kĩ và bẩn, nó lại trông sạch sẽ.

“Đó là tất cả những gì xảy ra khi cháu đọc sách. Có thể cháu không hiểu hoặc không nhớ mọi thứ, nhưng khi đọc, sách sẽ làm thay đổi bên trong tâm hồn của cháu, như nước đã làm sạch giỏ than kia vậy.”

- Mark Cuban - chủ sở hữu của Dallas Mavericks NBA, đồng sở hữu của 2929 Entertainment và chủ tịch của AXS TV - dành hơn 3 tiếng đọc sách mỗi ngày.

- Tony Robins - doanh nhân, nhà từ thiện, huấn luyện viên người Mỹ, từng được liệt kê trong danh sách Worth Magazine Power 100 - đọc 700 cuốn sách trong vòng 7 năm về đủ mọi lĩnh vực tâm lí học, triết học...

- Bill Gates - tỉ phú giàu nhất thế giới, người sáng lập Microsoft Office - đọc hơn 50 cuốn sách mỗi năm và luôn mang sách bên mình mỗi khi ra ngoài.

- Warren Edward Buffett - giám đốc hãng Berkshire Hathaway, người giàu thứ ba trên thế giới theo Forbes - có thể đọc từ 600 - 1000 trang sách mỗi ngày.

Tôi đưa ra những ví dụ trên, đương nhiên không phải khích lệ mọi người đọc sách để trở

thành doanh nhân hay tỉ phú hay một nhà đầu tư lừng lẫy nào trên thế giới. Tôi đưa ra, đơn giản chỉ muốn chứng minh rằng “người đọc sách, chưa chắc đã thành công; nhưng người thành công, chắc chắn phải đọc sách”.

Tại sao tôi lại nói vậy? Bởi lẽ, đọc sách mà không hiểu, không biết tích lũy, không biết áp dụng thì mãi mãi vẫn chỉ là con một sách kém cỏi và không bao giờ có thể vươn lên được. Nên nhớ, đọc sách là cả một nghệ thuật. Mỗi chúng ta chỉ có thể hiểu 30% ý nghĩa của một cuốn sách trong lần đọc đầu tiên và để có thể tiếp thụ được trọn vẹn những tinh túy của sách, ta phải đọc đi đọc lại, ghi nhớ, tìm hiểu, nghiền ngẫm đến hàng chục lần, thậm chí còn nhiều hơn thế nữa. Nhưng từ quá trình tích lũy kiến thức đến áp dụng vào thực tế lại là một quá trình còn gian khổ, khó khăn gấp bội. Làm thế nào để biến kiến thức trong sách thành kiến thức của mình? Làm thế nào để áp dụng lí thuyết vào thực tiễn đời sống để giải quyết mọi vấn đề? Tôi không đồng tình với việc cứ mỗi lần gặp khó khăn thì mới mở sách tìm cách chữa cháy bởi đó chỉ là cách giải quyết của những con người thất bại. Với những người thành công, họ không đọc sách để tìm cách chữa cháy. Họ đọc sách để làm đầy tâm hồn. Một tâm hồn phong phú, một bộ não chuyên sâu, một cái đầu “lạnh” biết cân

nhắc, suy nghĩ, một tầm nhìn xa trông rộng mới có thể làm nên chuyện lớn. Tất cả những điều họ có, ngoài việc tiếp nhận trực tiếp từ cuộc sống và qua những kiến thức học được nơi trường học, thì sách, cũng là một người thầy vĩ đại, đưa họ từ những chàng thanh niên bỗng bột trở thành những “cá mập” trên thương trường.

Sách hiện hữu thường trực trong cuộc sống xung quanh chúng ta, nhưng không phải ai cũng biết trân trọng, cũng biết tôn trọng và gìn giữ những cuốn sách. Không ít người trong chúng ta đang “cố tình” đọc sách một cách vô nghĩa, luôn mong mỗi những sự thay đổi có - thể - nhìn - thấy - rõ mà không hiểu rằng, giá trị một cuốn sách không nằm ở chỗ chúng có thể giúp bạn việc gì trong cuộc sống, mà nằm ở cách chúng thay đổi thái độ của bạn đối với cuộc đời. Cũng như cậu bé dùng giỏ than xách nước trong câu chuyện trên, việc đọc sách không thể thấy ngay kết quả, thậm chí bạn còn không nhận ra những thay đổi, những kết quả đạt được, tuy nhiên nó sẽ dần thấm sâu vào trí thức của bạn, như những giọt nước đã ăn sâu hằng ngày, hằng giờ, cuốn trôi hết bụi bẩn trên chiếc giỏ kia một cách từ từ chậm rãi mà chính bạn không thể nhận ra.

Để nâng cao văn hóa đọc, bản thân tôi xin được phép đưa ra một số giải pháp như sau:

Một là với bản thân cá nhân ít nhất 1 tháng đi hiệu sách 1 lần, mua ít nhất 1 cuốn sách hay mình thích. Đọc ít nhất 1 cuốn sách mỗi tuần. Luyện tập thói quen tặng sách hay cho người thân và cho trẻ em.

Hai là với gia đình, mỗi ngày kể 1 câu chuyện hay từ sách cho con trẻ. Mỗi tuần 1 thành viên trong nhà nói về 1 cuốn sách mình tâm đắc. Dắt trẻ đi nhà sách ít nhất 1 tháng 1 lần. Tặng “sách hay” mỗi tháng khi con trẻ làm được điều tốt. Tạo môi trường tốt cho việc đọc, khuyến khích đọc, bắt đầu từ 1 giá sách, tạo thành góc đọc sách, 1 tủ sách gia đình, phòng đọc sách.

Ba là với trường học, tổ chức ngày hội đọc sách toàn trường vào Ngày Sách Việt Nam 21/4. Đẩy mạnh các hoạt động trưng bày, giới thiệu, triển lãm sách vào các ngày lễ lớn trong năm như: Ngày giải phóng miền Nam thống nhất đất nước 30/4, ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh 19/5, ngày Quốc khánh nước CHXHCN Việt Nam 2/9... qua đó, tạo được phong trào đọc sách cho học sinh - sinh viên và giới thiệu sách đến với bạn đọc. Các nhà trường nên tổ chức cuộc thi giới thiệu sách hay, đưa vào tiêu chí thi đua của các lớp. Đầu năm học tổ chức lớp giới thiệu thư viện nhà trường, giới thiệu cách sử dụng thư viện: tra cứu, cách tìm kiếm thông tin và tìm tài liệu phù hợp với nhu

cầu của bản thân. Hướng dẫn học sinh - sinh viên phương pháp đọc sách hiệu quả. Đẩy mạnh sự thành lập và phát triển CLB Sách và Hành động trong trường học thuộc dự án Sách và Hành động. CLB Sách và Hành động trường THPT Tiên Lữ được thành lập ngày 5/9/2018 đã và đang hoạt động rất hiệu quả trong việc cho học sinh toàn trường mượn sách miễn phí.

Bốn là với xã hội: Tổ chức ngày toàn dân đọc sách. Tôn vinh người có sách hay được nhiều người đọc, tôn vinh người tặng sách nhiều cho sinh viên, trẻ em, tôn vinh người đọc sách và làm được việc từ đọc sách, ... Khuyến khích mở các điểm đọc sách cộng đồng như quán cafe, công viên, trường học.

Đối với tôi, “Đại sứ Văn hóa đọc” là một cuộc thi hay, hay từ đề tài đến cách thức tổ chức. Ta vẫn biết, văn chương, sách vở là sáng tạo. Thế nhưng, trước nay, các cuộc thi viết thường bó hẹp người viết trong cái “khuôn” nhất định, rằng thí sinh phải viết cái này, phải viết như thế kia, phải trùng ý, phải chính xác. Tuy nhiên, sách là vô hạn, người viết sách phải có kiến thức sâu rộng và một cái đầu “dám nghĩ, dám làm” thì mới có thể viết lên những cuốn sách thực sự ý nghĩa. Chính vì thế, cuộc thi này đang làm rất tốt trách nhiệm là đại

sứ, đưa người viết đến chân trời mơ ước, chân trời của tự do sáng tạo. Không chỉ vậy, việc đưa cuộc thi đến từng trường học, từng học sinh trên khắp cả nước là cách triển khai toàn diện, bởi không phải ai cũng có điều kiện tiếp cận đến những cuộc thi như vậy nếu nó chỉ đơn giản được phát động thông qua Internet, và không phải ai cũng đủ dũng cảm để thử thách bản lĩnh của chính mình nếu không có một động lực nào đó, mà ở đây, cụ thể là nhà trường và thầy cô giáo.

“Đại sứ Văn hóa đọc”, theo tôi, không phải một giải thưởng, một chức vụ hay một vị trí nào để cố gắng đạt được mà là một ước mơ, ước mơ của những kẻ dám mơ ước. Không có bất cứ một kẻ tầm thường nào dám nghĩ đến chuyện trở thành chiếc cầu nối đưa sách đến với bạn đọc để gần

kết những tâm hồn với nhau. Càng không có một kẻ tầm thường nào hiểu được trọn vẹn ý nghĩa của sách - tinh hoa văn hóa nhân loại. Phải là một người dám mơ ước, một người có bản lĩnh thì mới có thể trở thành “đại sứ” của niềm tin, đưa kiến thức từ của tôi trở thành của bạn, và từ của chúng ta trở thành của tất cả mọi người.

Thật không dễ dàng để những cô bé, cậu bé còn đang tuổi đến trường nói đến những câu chuyện mang tầm vĩ mô, rằng làm thế nào để lan tỏa văn hóa đọc, làm thế nào để truyền lửa cho tinh thần đọc sách, hay làm sao để đưa sách trở thành người bạn của toàn nhân loại. Đừng cố tìm hiểu hay thực hiện những việc quá phức tạp, bởi nhiệm vụ xuất sắc nhất trên thế giới là hoàn thành được những điều phù hợp với khả năng của mình. Khởi nguồn từ những điều nhỏ nhất luôn dễ dàng, và đương nhiên là hiệu quả hơn, so với việc cứ chăm chăm theo đuổi những mục tiêu cao xa và không rõ ràng. Tại sao không bắt đầu bằng việc cùng với bạn bè, hoặc những người có cùng chí hướng tổ chức một buổi nói chuyện, một ngày sách nho nhỏ, để mọi người cùng nhau chia sẻ về phương pháp đọc sách đúng đắn, từ đó tìm ra những con đường thích hợp với bản thân mình? Tại sao không tìm đọc và chia sẻ những đầu sách

hay và bổ ích đến những người xung quanh, để góp phần lan tỏa những giá trị thiết thực? Tại sao không đọc về những tấm gương thành công đi trước, và tìm hiểu cách họ sử dụng cuốn sách của mình, cũng như cách họ đưa sách trở thành “linh hồn”, thành thứ vũ khí lợi hại nhất để chiến đấu với mọi gian khổ? Tại sao không đọc sách để biết yêu thương, biết trân trọng, biết gìn giữ những giá trị tuyệt vời nhất mà Thượng Đế đã ban tặng cho chúng ta?

Trở thành “Đại sứ Văn hóa đọc” không có nghĩa bạn phải trở thành một “thiên sứ” vĩ đại nào cả. Tôi tin rằng, chỉ cần làm được những điều trên, chúng ta đã có thể trở thành những “đại sứ” thực thụ, bởi không điều gì có thể lan tỏa mà không có sự góp sức của toàn xã hội. Mỗi chúng ta chỉ là một chú ong trong vườn hoa ngào ngạt hương sắc, và không có gì tuyệt vời hơn việc làm đúng với trách nhiệm của bản thân mình. Đừng cố trở thành những bông hoa hay những chú chim nếu ta không thể. Hãy cứ là bản thân mình và cố gắng lan tỏa nhiều hơn những điều tích cực xung quanh cuộc sống này. Còn thành quả ư? Chính thời gian, sẽ là câu trả lời thích đáng nhất!

NGÔ NGỌC MAI

Lớp 10A1, Trường THPT Nguyễn Khuyến, huyện Thọ Sơn, tỉnh An Giang

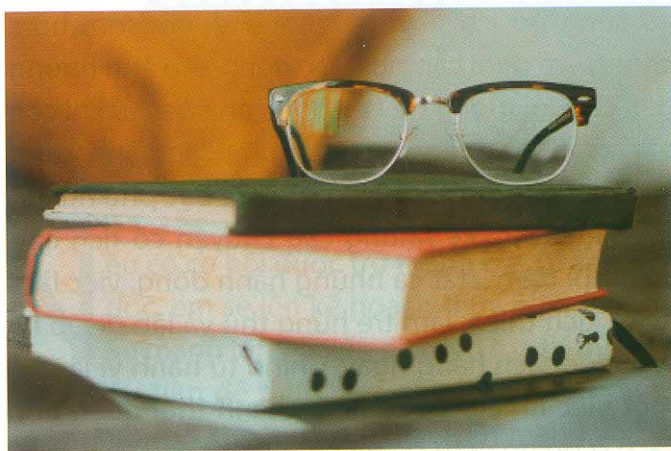
Nếu có cơ hội được trở thành Đại sứ Văn hóa đọc, em sẽ lên kế hoạch thực hiện một dự án mang tên: “Chiến dịch lan tỏa trí thức” và bước đầu tiên để thực hiện cho kế hoạch này sẽ là tạo một tài khoản công khai trên mạng xã hội nhằm kêu gọi kết nối các bạn có cùng chung niềm đam mê đọc sách ở các địa phương và vùng lân cận. Sau đó, em sẽ cùng mọi người bàn bạc với nhau thành lập một Cộng đồng sách tổ chức ở một địa điểm nào đó giúp cho mọi người có một môi trường gặp gỡ, giao lưu, chia sẻ với nhau về một cuốn sách nào đó hoặc có thể trao đổi sách với nhau để tham khảo. Và rồi từ chính mối quan hệ tương tác ấy sẽ là tiền đề giúp lan tỏa và thúc đẩy nhiều cá nhân, đối tượng khác có hứng thú và tham gia vào cộng đồng để tìm hiểu về sách nhiều hơn. Và đến khi cộng đồng đi vào hoạt động vững mạnh, “chúng em” sẽ thực hiện đề án kêu gọi mọi người quyên góp, ủng hộ để mở một tiệm sách sinh viên bởi “một nơi tử tế không thể

nào không có một tiệm sách”. Tuy nhiên, vấn đề em nhận thấy khiến sách khó tiếp cận được với bạn đọc là do giá sách quá cao. Nhưng đối tượng trẻ như sinh viên, học sinh họ chưa thể làm việc để tạo ra thu nhập nên đối với họ việc bỏ ra một số tiền quá lớn để mua một cuốn sách là hành động vô cùng xa xỉ. Chính vì thế mà ý tưởng “tiệm sách sinh viên” ra đời. Ý tưởng này bắt nguồn từ nước Đức, khi một nhóm người trong cộng đồng sách đã tự mình xin cấp phép và xin xuất bản một số lượng lớn sách khác nhau, nhiều thể loại nhưng với bản chất lượng kém hơn, giấy và mực in đều khá rẻ tiền, mục đích là để hạ chi phí sản xuất từ đó giá sách cũng được giảm sút đáng kể, phù hợp với túi tiền của sinh viên hơn. Ý tưởng này em đã xem qua trên mạng và biết ở một số thành phố, tỉnh thành ở Việt Nam đã triển khai và mở ra nhiều tiệm sách như vậy. Tuy nhiên ở địa bàn nơi em đang sống lại chưa có điều kiện triển khai ý tưởng này. Vì thế, nếu dự án này của “chúng em”

phát động được nhiều người ủng hộ và có một khoản chi phí ổn định, em sẽ tiến hành mở một “tiệm sách sinh viên” trên chính quê hương Thọại Sơn của mình với quy mô nhỏ hơn và nguồn sách cung ứng sẽ do chúng em xin và mua lại sách cũ từ người khác và nếu mọi việc có thể tiến triển thuận lợi ngoài dự đoán, chúng em sẽ chủ động liên hệ với anh chị, nhà xuất bản cũng đang triển khai dự án giống chúng em ở các khu vực khác để họ giúp đỡ, trực tiếp ấn bản và cung ứng sách cho chúng em. Từ đó, những cuốn sách 200-300 nghìn được bán trên thị trường sẽ giảm xuống còn 20-30 nghìn đồng giúp đến tay các bạn đọc thuận tiện và nhiều hơn. Vấn đề “ngại túi tiền” của sinh viên, học sinh được giải quyết và đồng thời góp phần làm “lan tỏa trí thức” văn hóa đọc đến khắp mọi người.

Tiếp tục dự án, cộng đồng chúng em sẽ hướng đến đối tượng trẻ em, các bạn nhỏ, thiếu nhi ở độ tuổi 5-10 tuổi hiện đang trong giai đoạn không ngừng tìm tòi và khám phá thế giới xung quanh. Bởi lẽ em nhận thấy rằng ở Việt Nam. Chúng ta được tiếp xúc với sách ở thời điểm khá muộn. Khi chúng ta đủ lớn để nhận thức được ý nghĩa và tầm quan trọng của việc đọc sách thì mới hình thành nên thói quen hằng ngày. Vì thế, để cho thói quen

vô cùng bổ ích này được hình thành sớm hơn, chúng em nghĩ cần phải tác động, tạo ảnh hưởng đến các đối tượng trẻ em, học sinh ngay từ khi còn nhỏ qua các trang truyện tranh... sách ảnh minh họa hay qua lời kể chuyện của các bậc phụ huynh tay cầm sách, kể những câu chuyện cổ tích cho con mỗi đêm... tất cả những hành động, việc làm ấy sẽ kích thích, làm trẻ hứng thú và lặp đi lặp lại việc đọc sách hằng ngày. Chính từ hành vi lặp lại một việc nhiều lần sẽ hình thành thói quen đọc sách ở trẻ ngay từ bé rồi cứ thế sẽ tiếp tục duy trì cho đến khi trẻ lớn lên. Nhận thấy điều đó, chúng em sẽ lập nên chiến dịch tặng sách, truyện tranh miễn phí cho các em thiếu nhi. Đặc biệt là các em sống ở vùng sâu vùng xa. Do địa bàn nơi em sống ở trong vùng “7 núi” của An Giang. Trẻ em phải sống những nơi nông thôn, sâu xa nhiều hơn rất nhiều so với trẻ em sống ở thị trấn hay thành thị. Vì thế, điều kiện kinh tế gia đình vô cùng khó khăn và việc sở hữu một cuốn sách để có thể đọc đối với các em chỉ như một giấc mơ không thể nào đạt được. Do đó, chiến dịch tặng sách của chúng em được ra đời với mục đích giúp đỡ trẻ em có cơ hội và điều kiện tiếp cận với sách, được học hỏi và hình thành thói quen đọc sách mà không gặp bất kì khó khăn nào. Chúng em sẽ thu gom nguồn

sách trước hết từ các thành viên trong cộng đồng nếu có sách cũ, không có nhu cầu đọc sách nữa thì có thể quyên góp cho “quỹ chiến dịch”. Đồng thời, chúng em cũng sẽ tích cực tuyên truyền vận động mọi người xung quanh chủ động tìm nguồn sách ở những gia đình có sách không còn sử dụng, thuyết phục họ thay vì bán cho các chợ phế liệu thì hãy quyên góp, tặng lại cho chúng em. Và sau khi đã có đủ lượng sách cần thiết, chúng em sẽ tự tay trao tặng đến các em thiếu nhi nhằm tận mắt chứng kiến nụ cười hạnh phúc của các em khi thấy ước mơ đã trở thành sự thật.

Bên cạnh đó, em cũng nhận thấy nếu muốn khuyến khích mọi người đọc sách nhiều hơn thì khía cạnh giáo dục cũng cần tận dụng tối ưu. Nhà

trường nơi ươm mầm và phát triển nhân cách con người sẽ là môi trường vô cùng thích hợp để tiếp cận và truyền tải đến học sinh, những người ở thế hệ trẻ hiểu được vai trò và tầm quan trọng của việc đọc sách. Nhà trường có thể tạo ra nhiều điều kiện, cơ hội như tổ chức các cuộc thi hùng biện sách, phát động tuần lễ đọc sách... để học sinh tham gia và tìm hiểu sách nhiều hơn. Ngoài ra, điều đặc biệt quan trọng đó là trong công tác giảng dạy, giáo viên nên có những chia sẻ, bài học hay liên hệ từ sách giúp kích thích trí tò mò, ham tìm hiểu của học sinh và hơn cả là thay đổi định kiến đã trở nên bất tử của họ rằng đọc sách chẳng mang lại lợi ích gì. Thay vì bỏ thời gian ngồi đọc sách thì chơi game để giải trí chẳng phải tốt hơn nhiều sao? Suy nghĩ sai lệch này rất cần được thay đổi.

Và cuối cùng, khi Văn hóa đọc được hòa nhập với mọi người thì chúng ta cần xây dựng nên “con đường sách”, nơi chúng ta cùng nhau giao lưu, chia sẻ niềm vui trí thức và cùng để những nhà sách lớn như Nhã Nam, Fahasa... có cơ hội tiếp cận và giao lưu với độc giả An Giang.

HUỲNH THỊ NHƯ XUÂN

*Lớp K51A - KDTM, Khoa Quản trị kinh doanh, Trường Đại học kinh tế,
Đại học Huế*

Ai cũng biết rằng việc đọc sách có ảnh hưởng và rất quan trọng với giới trẻ hiện nay. Chính vì vậy, nếu được chọn là Đại sứ Văn hóa đọc thì trước tiên em sẽ:

Thành lập các câu lạc bộ đội nhóm tại trường mình học để tuyên truyền rộng rãi đến các bạn việc đọc sách, tổ chức các buổi sinh hoạt thu gom sách cũ để làm nên một tủ sách mini phục vụ cho các bạn đến đọc và trao đổi, chia sẻ kinh nghiệm cho nhau.

Phát động "Ngày hội đọc sách" tại trường để các bạn hưởng ứng và biết đến sách nhiều hơn, giao lưu, trao đổi với nhau để chia sẻ những cuốn sách hay, đồng thời giúp gắn kết các bạn với nhau hơn.

Tổ chức các cuộc thi làm báo tường về sách tại câu lạc bộ đội nhóm ở trường, sau đó sẽ trưng bày tại sân trường để các bạn hưởng ứng và vào xem.

Xin trường mở một góc nhỏ để trưng bày

sách và các tác phẩm của sinh viên, giúp bạn đọc có thể đến trường xem mọi lúc mọi nơi hoặc có thể đóng góp sách vào tủ sách của trường thêm phong phú.

Thường xuyên đến thư viện để tìm đọc những cuốn sách hay, sau đó chia sẻ lại cho những bạn khác.

Xin bác Tổ dân phố mở tủ sách để tiện cho các bạn trong xóm đến đọc và giải trí, đồng thời tạo thói quen đọc sách văn hóa cho các bạn. Tuyên truyền và vận động các bạn tham gia câu lạc bộ đọc sách để góp phần nâng cao lực lượng thành viên đam mê đọc sách, thì mới có thể lan tỏa đến những người khác.

Mình mong rằng các bạn sẽ duy trì thói quen đọc sách mỗi ngày để tích lũy kiến thức cho bản thân, đồng thời tạo nên một văn hóa đọc sách văn minh, lành mạnh cho cộng đồng người Việt!

Thank you so much!

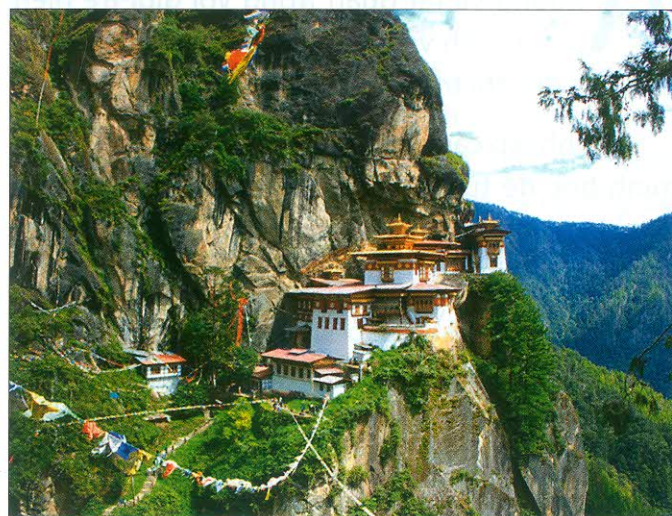
VÕ HÀ AN

Lớp K20CLCD, Học viện Ngân hàng, quận Đống Đa, TP. Hà Nội

Lời đầu tiên, xin cảm ơn Ban Tổ chức đã cho phép tôi trình bày một số ý kiến chủ quan của mình về vấn đề tôi hết sức quan tâm vì sự quan trọng của nó đối với sự trưởng thành, hoàn thiện năng lực, nhân cách cho mỗi cá nhân và phát triển vững bền văn hóa dân tộc. Do đó, tôi xin phép được bày tỏ vấn đề này trên một số góc nhìn cho giải pháp đề xuất cụ thể về văn hóa đọc.

Thứ nhất, để nâng cao văn hóa đọc, biện pháp hàng đầu vẫn là ý thức của độc giả. Đừng để cho “vật chất quyết định ý thức” ảnh hưởng đến sự phát triển của một quốc gia và con người mà quên đi yếu tố quan trọng là ý thức và thái độ sống tích cực. Thật khó để tưởng tượng rằng một quốc gia nhỏ như Buhtan, có kích thước của bang Arizona với dân số Alaska, nằm trên dãy núi Himalaya, chỉ có thể tiếp cận bằng hai máy bay, là quốc gia hạnh phúc nhất thế giới. Tránh khỏi công nghiệp hóa,

toàn cầu hóa, làm bạn với sách, sống hòa mình vào thiên nhiên. Đó là bí quyết làm nên một đất nước với tinh thần lớn mạnh, mạnh về tâm và mạnh về trí.

Thứ hai, đọc hiểu và “thấm”. Đọc hiểu là sự hiểu biết về ý nghĩa của một văn bản cụ thể và

ý tưởng mà tác giả đang cố gắng truyền đạt, cả về văn bản và ngữ nghĩa. Trong tình hình tiêu thụ sách báo tràn lan, có nhà xuất bản chạy theo lợi nhuận, không chọn lọc, mà biên dịch quá nhiều tiểu thuyết nước ngoài, gây ra tư tưởng nhầm lẫn. Sách chỉ hay khi nội dung được hiểu rõ. Do đó văn hóa đọc sách không chỉ đơn giản là đọc, mà hơn hết đó là cả một nghệ thuật. Các cơ quan hữu quan phải phản ứng, ra lệnh thu hồi những sách có nội dung sai lệch và xử phạt các nhà xuất bản,

tích thu số lợi nhuận phi pháp. Điều đó là tiếng chuông cảnh tỉnh, chấn chỉnh phương hướng kinh doanh của các nhà xuất bản, buộc họ coi trọng lợi ích xã hội.

Thứ ba, tích cực truyền thông. Tương tác liên thông, gắn với cộng đồng. Một thời gian dài cộng tác với báo Hoa Học Trò, tôi nhận ra chắc chắn truyền thông là điều rất cần. Những tờ báo dành cho tuổi teen như Hoa Học Trò luôn có doanh số lớn dù càng ngày càng có nhiều công nghệ mới

ra đời thì chương trình truyền thông của họ càng phát triển mạnh trên nền tảng mạng xã hội. Hoa Học Trò không đặt mục tiêu đơn giản chỉ là báo mà còn là nơi giao lưu, kết bạn, tổ chức sự kiện cho giới học sinh. Chính vì những chiến dịch như HHT's Garage Sale nên dù bao năm có trôi qua thì trong lòng các thế hệ học sinh Việt, Hoa Học Trò chưa bao giờ hết hạn trong lòng độc giả.

Thứ tư, chia sẻ với cộng đồng. Những “Mùa hè xanh” lặn lội lên những bản Mường Nhé - Điện Biên, Mường Lát - Hòa Bình, tôi mới hiểu cảm giác mù chữ bức bối đến mức nào. Do đó, chia sẻ sách, tức là chia sẻ kiến thức với đồng bào, đó cũng là một cách góp phần thúc đẩy kinh tế địa phương và góp phần giúp văn hóa đọc được nâng cao ở những vùng còn khó khăn.

Sách là một phần cuộc sống, hiển hiện con người, nhiều điều thú vị quanh ta, cuộc sống rộng lớn với những con người ta biết mỗi ngày chính là những trang sách quý, nguồn thông tin - tri thức sống động nhất sẵn có mà ta cần và có thể học hỏi. Trở thành Đại sứ Văn hóa đọc là một nhiệm vụ cao cả. Và để trở thành một đại sứ hoàn thành nhiệm vụ xuất sắc cần một tinh thần cố gắng. Với tấm lòng trân quý sâu sắc tới tác giả Hermann Hesse và tác phẩm “Tuổi trẻ băn khoăn”, tôi tin rằng mình có thể trở thành một vị Đại sứ như thế.

LÊ THỊ THU PHƯƠNG

Lớp K20LKTA, Khoa Luật Kinh Tế, Học viện Ngân Hàng, quận Đống Đa,
TP. Hà Nội

Nhà cải cách giáo dục người Mỹ Horace Mann (1796-1859) nói rằng: “Nếu tôi có quyền thế, tôi sẽ đem sách mà gieo rắc khắp địa cầu như người ta gieo lúa trong luống cày vậy”. Và tôi cũng thế, tôi nghĩ điều tốt đẹp nhất mà tôi có thể làm cho cộng đồng là đưa mọi người đến gần hơn với những cuốn sách. Những cuốn sách như những kho báu tiềm năng, đưa họ đến với sách là mình đang đưa họ đến với trí thức nhân loại, với những điều tốt đẹp mà sách giáo dục, với những câu chuyện cao cả về tình người tình đời. Đưa cho họ một cuốn sách hay còn quý giá gấp ngàn lần là bạn cho họ một bạch tiền. Vì sao ư? Vì tiền chỉ là vật chất còn sách đem đến cho ta cả trí tuệ cùng với tinh thần, hãy nhớ rằng trí tuệ làm nên được vật chất.

Đối với tôi, đọc sách giống như một đam mê vậy, nó cũng quan trọng như việc hít thở, ăn uống hằng ngày. Vậy nên nếu được chọn là Đại sứ Văn hóa

đọc, tôi sẽ đưa đam mê đó được lan tỏa đến nhiều người, nhiều thế hệ, tầng lớp hay ít nhất là đối với những người tôi tiếp xúc hằng ngày quanh tôi.

Thứ nhất, tôi sẽ chia sẻ những cuốn sách hay tôi đã từng đọc lên Facebook cá nhân của mình. Giống như việc sau khi đi xem một bộ phim hay ở rạp thì mọi người sẽ viết bài chia sẻ, thay vào đó sau khi đọc xong mỗi cuốn sách tôi sẽ review về

nó bằng ngôn ngữ trẻ trung thu hút cùng sự đánh giá chân thành của mình để mọi người có thêm hứng thú để đọc sách. Tôi sẽ sắp xếp để chia sẻ ít nhất mỗi tháng từ 3 đến 4 cuốn sách hay đến mọi người. Và ai có nhu cầu có thể mượn cuốn sách đó của tôi nhưng với lời hứa phải trả đúng hạn. Vì với tôi sách cũng như một phần cơ thể vậy. Đồng thời, tôi sẽ lập một Fanpage riêng chuyên về nhận xét, chia sẻ về sách và ai đọc được cuốn sách nào hay có thể viết bài đưa vào đó để mọi người cùng tìm đọc. Tất nhiên, mọi bài viết được đưa lên Fanpage phải qua sự kiểm duyệt trước khi đăng để tránh những điều không hay.

Thứ hai, là thay vì đi các quán trà sữa, tôi sẽ rủ các bạn mình đến những quán cafe sách hay thư viện cafe sách. Đây là mô hình cafe mà tôi rất yêu thích, nơi đó mọi người vừa uống cafe vừa đọc sách với vô vàn những cuốn sách đủ thể loại phù hợp với mọi người, mọi lứa tuổi. Và hiện nay, tôi thấy những quán cafe sách ngày càng nhiều với không gian nhiều cây xanh, tĩnh lặng ngồi bên li cafe chocolate nóng cùng những bản nhạc piano nhẹ nhàng thì riêng tôi có thể ngồi lì ở đấy cả ngày không biết chán. Tôi nghĩ đó cũng là một nơi để mọi người có thể thay đổi không gian đọc sách tạo cảm giác mới lạ, hấp dẫn hơn.

Thứ ba là lập nhóm hoặc hội đam mê sách ngay trong lớp để thường xuyên chia sẻ cho nhau những cuốn sách hay và cùng nhau đi chia sẻ với những người tích cực đọc sách để nâng cao sự hiểu biết cũng như tìm thấy sự bình yên trong tâm hồn. Việc học ở đại học chủ yếu học theo lớp tín chỉ, mỗi lớp tín chỉ như thế mình sẽ lập một nhóm thì tôi tin sẽ "lôi kéo" được rất nhiều người đấy. Giống như những fan phong trào của bóng đá, chúng ta cứ để họ nhìn thấy đông đảo sự tham gia của nhiều người để họ có động lực để bắt đầu rồi sau đó mình sẽ dần dần đưa cái phong trào thành cái chân chính. Nhưng tôi tin một khi ai đã vui mình vào những cuốn sách thì sẽ khó lòng dứt ra lắm.

Thứ tư là thường xuyên lên thư viện để có thể cập nhật được các quyển sách về chuyên môn hay về đời sống bổ ích để có thể giới thiệu cho bạn bè mượn đọc. Xem xét lập nên các kế hoạch, các chương trình về việc nâng cao ý thức đọc sách của mọi người cùng sự kết hợp của các thư viện hay các nhà sách trên địa bàn thành phố. Có thể tổ chức các buổi giao lưu với các tác giả sách, các buổi giới thiệu sách có sự đồng hành và tài trợ từ các Nhà sách như Nhã Nam, Fahasa, Tiên Phong, Phương Nam, ...

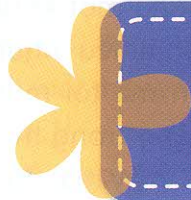

Cuối cùng là cập nhật, chia sẻ cho mọi người tham gia các sự kiện hội sách, mọi người sẽ được mua sách với giá ưu đãi hơn, có thể trao đổi sách với nhau. Hiện nay, hằng tháng hay hằng quý các hội sách được mở ra rất nhiều vào các ngày cuối tuần ở các công viên hay trước các quán cafe. Mọi người có thể thay vì phải đau đầu tìm chỗ vui chơi cuối tuần thì hãy đến ngay với các hội sách. Đó là cơ hội để chúng ta có thêm những người bạn

cùng đam mê cũng như tiết kiệm được kha khá một khoản tiền. Và còn rất nhiều những kế hoạch, dự án mà tôi muốn làm để nuôi dưỡng trong mình tình yêu sách cứ cháy mãi đồng thời lan tỏa ngọn lửa đến nhiều người hơn, đặc biệt là các bạn trẻ những con người cần và rất cần đọc sách mỗi ngày.

Hãy đặt những chiếc điện thoại xuống, bớt đi thời gian để ngồi lướt mạng một cách trống rỗng mà hãy tự tìm cho mình một cuốn sách để cảm thấy thời gian trôi đi thật quý giá. Hãy thay đổi nhận thức ngay hôm

nay để bước đến thế giới tri thức hơn, ý nghĩa hơn bằng việc tập thói quen đọc sách hằng ngày. Tôi làm được và bạn cũng thế!

TRƯƠNG THỊ THANH HUYỀN

Lớp Tiểu học 4B, Khoa Giáo dục Tiểu học, Trường Đại học Sư phạm Huế

Theo báo cáo đề dẫn Hội thảo định hướng và giải pháp phát triển văn hóa ở Việt Nam: *Văn hóa đọc là một hoạt động văn hóa của con người, thông qua việc đọc để tiếp nhận thông tin và tri thức. Đó là sự tích hợp các yếu tố: Nhu cầu đọc, thói quen đọc và được biểu hiện qua hành vi, tập quán đọc của cá nhân và cộng đồng. Văn hóa đọc phát triển sẽ có tác động tích cực đến việc phát triển cá nhân và xã hội, góp phần đắc lực vào việc đẩy nhanh tiến độ công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước, xây dựng nền văn hóa tiên tiến đậm đà bản sắc dân tộc, đảm bảo cho sự phát triển bền vững.* Bản thân tôi biết rất rõ vai trò của văn hóa đọc đối với mọi người và với chính bản thân mình và là một người giáo viên tiểu học tương lai nếu tôi được chọn là Đại sứ Văn hóa đọc, tôi muốn xây dựng văn hóa đọc cho học sinh ngay từ những năm đầu đời bước vào trường Tiểu học.

KHUYẾN KHÍCH VIỆC ĐỌC SÁCH CHO HỌC SINH TIỂU HỌC

Nếu là Đại sứ Văn hóa đọc tôi sẽ đưa sách tranh đến với trẻ, từ đó xây dựng những nền tảng ban đầu cho hoạt động đọc của trẻ. Tại sao tôi lại chọn sách tranh? Sách tranh được coi là “the art of visual storytelling” - nghệ thuật của việc kể chuyện bằng hình ảnh với cốt truyện rõ ràng đan xen với những hình ảnh giúp người đọc có thể hiểu được nội dung qua hình ảnh và có giá trị nhân văn cao. Các cuốn sách tranh thiếu nhi thường là những cuốn sách khổ lớn, nhiều màu sắc. Tạo được ấn tượng cho thiếu nhi khi cầm trên tay quyển sách. Hình thức đơn giản, dễ đọc từ tuyến truyện cũng như cấu trúc.

Sách có hai mạch kể song song, hỗ trợ linh hoạt và gắn kết chặt chẽ: Phần lời (không quá nhiều, thông thường có 1 đến 4 câu mỗi trang);

phần tranh không chỉ diễn tả những cái đã có ở phần lời mà còn giúp đọc giả hiểu được nhiều tầng ý nghĩa mà tác giả đã nhấn nhủ.

Sách tranh thể hiện rất nhiều đề tài đó là sự đa dạng mà các thể loại sách khác khó thể hiện được như các thể loại về chính trị, chiến tranh, mất mát, cái chết bạo lực... Với cách truyền đạt phù hợp, thú vị, sách tranh rất dễ đi vào nhận thức của trẻ con.

Từ những đặc điểm trên, một lần nữa chúng tôi khẳng định sách tranh đặc biệt phù hợp với trẻ bước đầu làm quen với việc đọc, sự hấp dẫn từ hình ảnh, sự cô đọng, chặt chẽ của từ ngữ sẽ giúp các em khám phá các mối quan hệ giữa từ ngữ, hình ảnh và thế giới mà các em trải nghiệm hằng ngày. Dưới đây là bốn lợi ích chủ yếu khi một đứa trẻ đọc "sách tranh":

Thứ nhất, thể loại "sách tranh" giúp phát triển ngôn ngữ cho học sinh. Nội dung của sách tranh chủ yếu là tranh vẽ nhưng lại giúp phát triển ngôn ngữ. Phần lời trong mỗi trang sách không quá nhiều, thường là từ 2-4 câu nhưng câu chữ đều mang tính chặt chẽ rất cao, ngôn từ chuẩn mực, dễ hiểu và gần gũi nên rất tốt cho các bạn nhỏ bước đầu làm quen với ngôn ngữ, từ vựng. Sách còn cung cấp vốn từ ngữ đơn giản đến phức tạp

tùy theo trình độ của trẻ phù hợp trong từng ngữ cảnh khác nhau của đời sống.

Thứ hai, nhằm phát triển tư duy văn học cho học sinh. Nội dung truyện trong sách tranh thường đơn giản và không quá phức tạp, rất dễ đọc và dễ hiểu. Các tuyến nhân vật trong sách tranh cũng không nhiều, thường 2 đến 3 nhân vật. Khi đọc sách tranh, trẻ sẽ nắm bắt rất nhanh cốt truyện và có thể thỏa sức tưởng tượng để kể lại câu chuyện cho cô giáo, bố mẹ hay bạn bè mình. Đồng thời, các em còn có các kiến thức về kịch bản, nhân vật, tình huống, bối cảnh, đề tài, thể loại... giúp học sinh tiểu học học tốt phân môn Tập đọc, Kể chuyện trên lớp.

Thứ ba, đọc sách giúp phát triển tư duy thẩm mỹ. Không chỉ thể loại sách tranh mà tất cả các thể loại sách khác đều đảm bảo sự thẩm mỹ khi một tác giả xuất bản. Từ cái thẩm mỹ tác giả đưa vào và tạo ra tư duy thẩm mỹ cho người đọc và đối tượng chủ yếu ở đây là học sinh tiểu học. Tiếp xúc nhiều với các cuốn sách tranh đẹp, trẻ sẽ học được về bố cục, không gian, nhận biết màu sắc, chất liệu khác nhau hình thành tư duy thẩm mỹ.

Cuối cùng, thể loại "sách tranh" giúp hình thành và phát triển thói quen đọc sách. Trẻ em luôn hứng thú và bị thu hút bởi những hình ảnh và màu sắc

nổi bật. Sách tranh dường như đáp ứng được những nhu cầu của trẻ. Chính từ sự tò mò thích thú ban đầu ấy mà trẻ sẽ ngày càng thích cầm trên tay những cuốn sách tranh và đọc nó.

Chính từ những lợi ích mà thể loại “sách tranh” mang lại cho học sinh tiểu học mà nếu là Đại sứ Văn hóa đọc, lại rất thuận lợi khi còn được là giáo viên dạy tiểu học, tôi sẽ chú ý đến những biện pháp thôi thúc nhu cầu đọc sách cho trẻ để từ đó hình thành văn hóa đọc cho học sinh.

BIỆN PHÁP THỨ NHẤT: KHUYẾN KHÍCH ĐỌC SÁCH TRANH VÀ TĂNG SỰ YÊU THÍCH ĐỌC SÁCH QUA CÁC GIỜ HỌC Ở LỚP.

Khi bắt đầu làm quen với một quyển sách mới học sinh thường tò mò nhưng chỉ được vài giây rồi sẽ chán nản. Vì vậy, chúng tôi đã xây dựng hệ thống các hoạt động khi học sinh tham gia tìm hiểu một quyển sách tại các lớp học gồm hai hoạt động chính: Thiết kế và tổ chức các hoạt động trải nghiệm ở chính mỗi lớp học và Kết hợp hoạt động đọc sách tranh với các phân môn Tiếng Việt: Tập đọc, Kể chuyện, Tập làm văn.

Hoạt động 1: Thiết kế và tổ chức các hoạt động trải nghiệm ở chính mỗi lớp học. Đây là bước giúp học sinh tìm hiểu một cuốn sách gồm 4 hoạt động nhỏ: Làm quen với thể loại sách tranh,

khu vườn cổ tích, sáng tạo cùng trẻ và quyền sách của tôi. Mỗi hoạt động sẽ được thực hiện vào các buổi học trải nghiệm của học sinh trên lớp diễn ra trong 4 tuần.

Làm quen với thể loại sách tranh: Trong hoạt động này chúng tôi triển khai thành 3 phần: Khởi động, khám phá, cùng nhau đọc sách. Ở phần khởi động, trò chơi “nhìn tranh đoán tên”. Ở phần khám phá, tôi sẽ giới thiệu một số sách tranh, trò chuyện giúp trẻ làm quen với sách tranh. Trong quá trình trò chuyện, trao đổi giáo viên cần sử dụng các câu hỏi gợi mở, các tình huống để học sinh trả lời và giải quyết tình huống đưa ra. Với phần cùng nhau đọc sách, tôi sẽ chia lớp thành các nhóm và mỗi nhóm sẽ nhận được một quyển sách và các thành viên sẽ cùng nhau đọc sách để trả lời được các câu hỏi.

Khu vườn cổ tích với 3 hoạt động chủ yếu: Khởi động, cùng nhau lắng nghe và đóng vai. Ở phần khởi động, tôi sẽ tổ chức trò chơi “Đoán ý đồng đội” với việc chia lớp thành 2 đội và mỗi đội lần lượt các cặp đoán ý đồng đội. Đội nào có nhiều cặp trả lời đúng nhiều nhất thì sẽ giành chiến thắng. Trò chơi giúp học sinh đoàn kết, tự tin và các em được vận động sẽ cảm thấy thoải mái, hứng khởi khi chơi. Sau đó, tôi kể câu chuyện cho cả lớp nghe và tôi có thể kể sai một vài chi

tiết trong truyện để học sinh tìm lỗi sai. Cuối cùng, là hoạt động đóng vai: Yêu cầu mỗi nhóm hãy đóng lại câu chuyện (yêu cầu học sinh chuẩn bị trước). Đồng thời, đưa ra các tiêu chí đánh giá: Câu chuyện đúng nội dung. Các nhân vật nói to, rõ và truyền cảm, các nhân vật tự tin và có chút sáng tạo.

Sáng tạo cùng trẻ với 3 hoạt động chính: Khởi động ở đầu buổi, vẽ tranh cùng trẻ và chia sẻ câu chuyện của tôi với các bạn khác. Ở phần khởi động, trò chơi “đi chợ” nhằm kiểm tra được đồ dùng học tập của học sinh như bút chì, giấy, thước, hộp màu... Ngoài ra, để tạo sự thích thú trong các buổi trải nghiệm, tôi sẽ tổ chức cho học sinh các cuộc thi vẽ tranh có câu chuyện. Mỗi bức tranh mà các em vẽ sẽ là một câu chuyện mà các em muốn kể cho mọi người nghe. Học sinh tiến hành các hoạt động của mình và tôi như một người bạn đồng hành tham gia giúp đỡ, hỗ trợ học sinh khi cần thiết. Học sinh lần lượt trình bày về bức tranh của mình: Ý tưởng, nội dung và màu sắc được sử dụng trong tranh.

Tôi và các bạn trong lớp chú ý lắng nghe bức tranh của bạn mình để có những nhận xét và bổ sung kịp thời. Đối với những bức tranh chưa hoàn thành thì tôi yêu cầu học sinh về nhà hoàn thiện để tiết sau tiếp tục trình bày. Đồng thời, qua quá

trình lắng nghe tôi cũng rút ra được những kinh nghiệm của bản thân trong quá trình kiểm tra, và nên có những phần quà cho các bạn thực hiện tốt trong lớp, đây là niềm động viên tinh thần rất lớn cho các em.

Tuần cuối cùng “quyển sách của tôi”: Khởi động, sách tôi thích và viết thư nhắn gửi. Đối với phần khởi động, tôi sẽ tổ chức trò chơi “lắng nghe”. Học sinh sẽ di chuyển tự do theo nhạc, khi nhạc dừng thì bắt cặp ngẫu nhiên và chia sẻ câu chuyện ngắn cho bạn bên cạnh mình về điều em đã làm sau khi được đọc và nghe các quyển sách tranh ở những hoạt động trước. Tôi có thể đưa ra các mẫu: Mẫu 1: Mình đã kể câu chuyện đó cho bố mình nghe vào tối qua, sau khi cả nhà đang xem ti vi và mình cũng hứa với bố sẽ luôn biết ngăn nắp, gọn gàng với các đồ dùng học tập của mình.

Học sinh chia sẻ “sách tôi thích” lần lượt trình bày về quyển sách của mình, tôi và cả lớp cùng lắng nghe để nhận xét và đưa ra các bổ sung cần thiết. Tổ chức cho học sinh trình bày về quyển sách gồm các nội dung: Tên sách, nội dung, thể loại, vì sao em lại thích nó?

Ngoài việc chia sẻ sách mình với các bạn trong lớp thì học sinh có thể thực hiện hoạt động viết thư nhắn gửi. Tôi sẽ là người bạn “đồng hành” luôn

quan tâm, chú ý đến các hoạt động của học sinh để giúp đỡ kịp thời và giúp học sinh hoàn thành tốt nhiệm vụ của mình. Học sinh hoàn thành bức thư của mình và đặt các bức thư vào một cái hộp mà giáo viên đã chuẩn bị trước ở cuối lớp.

Hoạt động 2: Kết hợp hoạt động đọc sách tranh với các phân môn Tiếng Việt: Tập đọc, Kể chuyện, Tập làm văn.

Trong phân môn Tập đọc: Mỗi cuốn sách tranh là một câu chuyện kể mà người học phải tìm tòi và phát hiện như cách học một bài tập đọc trong chương trình tiểu học. Để giúp học sinh có được niềm yêu thích, hứng thú với việc đọc sách thì các em phải biết làm quen, tiếp xúc nhiều với các câu chuyện này và cách gần nhất là kết hợp giữa đọc sách và các bài tập đọc. Khi dạy một bài tập đọc người giáo viên có thể lồng ghép bằng việc đưa ra các tựa sách có nội dung tương tự bài học để học sinh có thể tự tìm tòi, khám phá ở nhà.

Trong phân môn Kể chuyện: Đối với phân môn Kể chuyện giáo viên có thể lồng ghép trong hoạt động thực hành kể chuyện. Bằng việc gợi ý cho học sinh các mẫu câu chuyện để học sinh về nhà tìm hiểu và kể cho các bạn trên lớp vào tiết học sau. Ngoài ra, hiện nay chương trình dự thảo có các hoạt động trải nghiệm sáng tạo. Giáo viên có

thể sử dụng các thể loại sách tranh không lời để kích thích sự sáng tạo, hứng thú trong quá trình học cho học sinh.

Trong phân môn Tập làm văn: Từ những gì các em học được, các em nghe được, kể lại được và viết ra được những gì mình cảm nhận đó là qua môn Tập làm văn. Phân môn Tập làm văn giúp các em được thực hành, vận dụng những kiến thức của mình học được thể hiện qua những câu chữ trên trang giấy. Đồng thời, qua phân môn Tập làm văn tạo động lực để học sinh có ý thức đọc sách để có kiến thức trong các bài tập làm văn về miêu tả, tự sự, biểu cảm và cả các bài tập làm văn về các thông tin.

BIỆN PHÁP THỨ HAI: ĐƯA SÁCH ĐẾN VỚI CÁC EM

Trong biện pháp này, tôi đưa ra các hoạt động như: Xây dựng hệ thống các tủ sách ở trong lớp học, thành lập câu lạc bộ sách tại trường, cung cấp các địa chỉ đọc sách và tổ chức các hoạt động trao đổi, trò chuyện mỗi tuần, mỗi tháng với các em.

Trong thời gian được đi thực tập tại Trường Tiểu học Dương Nổ, huyện Phú Vang, tỉnh Thừa Thiên Huế và thấy được tình hình nhà trường và vai trò quan trọng của việc đọc sách đối với các em học sinh tiểu học nên tôi đưa ra biện pháp

xây dựng hệ thống các tủ sách trong lớp học. Với nhu cầu và sự cần thiết nên khi muốn học sinh hình thành được thói quen đọc sách thì chúng ta phải cung cấp các thư viện sách đúng nghĩa đó là sự phù hợp và đem lại hiệu quả tốt nhất. Xây dựng một tủ sách ở mỗi lớp học là điều mà không chỉ giáo viên có thể thực hiện được, mà nó còn giúp học sinh rất thích thú khi được cầm sách đọc trên tay mỗi ngày. Tuy nhiên, cần lựa chọn các câu chuyện kể phù hợp với đối tượng học sinh, vì trên thị trường có rất nhiều loại sách có nội dung không lành mạnh và ảnh hưởng không tốt đến học sinh.

Thành lập câu lạc bộ sách tại các trường nhất là các trường tiểu học. Với ý nghĩ học sinh tiểu học chưa có thói quen và tính tự giác khi làm việc trong các câu lạc bộ, nhất là các câu lạc bộ về sách nên nhà trường Tiểu học thường không lập ra các câu lạc bộ sách cho học sinh. Tuy nhiên, theo tôi tìm hiểu thì học sinh rất thích tham gia các hoạt động, các em có thể đọc sách và kể lại câu chuyện của mình vừa đọc rất tốt, các em cũng có thể trả lời được các câu hỏi mà các bạn đặt cho mình. Câu lạc bộ sách sẽ hoạt động đều đặn vào chiều thứ 5 là nơi học sinh chọn lựa sách để chia sẻ với các bạn. Ngoài ra, để kích thích hứng thú các câu

lạc bộ có thể tổ chức các cuộc thi “kể chuyện sách” theo tháng hay vẽ tranh, làm thơ... Đây cũng là nơi để học sinh có thể cung cấp nguồn sách dồi dào, nơi trao đổi sách cũng như nơi chia sẻ về cuộc sống của các em.

Địa chỉ đọc sách lớn nhất mà học sinh có thể đến đó là thư viện nhà trường. Thư viện được xem là nơi lí tưởng để học sinh và cán bộ trong nhà trường sử dụng nguồn sách nhiều và có chất lượng. Đây là kho kiến thức mà học sinh có thể thỏa sức tìm kiếm từ sách giáo khoa, truyện tranh, truyện cổ tích đến các cuốn sách tiểu thuyết. Tuy nhiên, học sinh cần biết chọn lọc những tác phẩm phù hợp với bản thân mình, cũng như chấp hành đúng các quy định khi vào thư viện. Là một Đại sứ Văn hóa đọc tôi hi vọng các nhà trường có thể phân loại sách thành các tủ sách phù hợp với từng độ tuổi học sinh cũng như phù hợp với đặc tính của mỗi cá nhân học sinh. Để việc đọc sách trở nên hiệu quả hơn vào các giờ ra chơi hay ngoài giờ lên lớp của các em. Ngoài ra, nhà sách hay Cung thiếu nhi cũng là một địa chỉ khá hay để các em có thể tới đọc sách vào cuối tuần hay các ngày nghỉ lễ.

BIỆN PHÁP CUỐI CÙNG: KẾT HỢP HOẠT ĐỘNG ĐỌC SÁCH Ở TRƯỜNG VÀ Ở NHÀ.

Nhà trường là nơi cung cấp cho học sinh môi trường để hoạt động nhằm giúp học sinh chiếm lĩnh được các kiến thức, kĩ năng và các năng lực cần thiết cho xã hội. Nhưng thời gian trên trường chỉ đủ cho học sinh thực hiện các hoạt động học. Gia đình là nơi giúp học sinh thực hành, vận dụng các kiến thức, kĩ năng của mình vào đời sống thực tiễn. Nên muốn hình thành được thói quen đọc sách cho học sinh thì cần có môi trường tốt, đó là sự kết hợp giữa gia đình và nhà trường. Gia đình có thể cung cấp các đầu sách phù hợp với kiến thức của các em và cùng các em đọc sách buổi tối. Điều này, giúp học sinh có thói quen đọc sách ở nhà và ở trường cũng như tăng tình cảm giữa các thành viên trong gia đình. Đồng thời, trẻ em rất thích được nghe đọc sách trước khi đi ngủ và thích được kể những câu chuyện mình nghe được về thế giới xung quanh và hãy là một người bạn của trẻ mỗi tối. Do đó, để hình thành được thói quen đọc sách thì phụ huynh phải có ý thức đọc sách cùng con.

Ngoài ra, tùy thuộc vào đặc điểm tâm sinh lí, điều kiện cơ sở vật chất, kĩ thuật của mỗi trường, mỗi lứa trẻ mà tôi sẽ đưa ra thêm các hoạt động giao lưu đọc sách ở công viên hoặc cung thiếu nhi để hoạt động đọc sách như là một công việc thiết

yếu mà ai cũng phải biết và làm nó như thói quen. Đồng thời, để giúp trẻ có nhu cầu và thói quen đọc sách thì bản thân mỗi người trong chúng ta phải luôn biết học hỏi, tìm hiểu các thể loại sách phù hợp với trẻ em nói chung và học sinh tiểu học nói riêng để từ đó mới hiểu rõ được đặc điểm tâm sinh lí của mỗi cá thể và có các biện pháp hình thành văn hóa đọc khác nhau.

Barack Obama đã từng nói: “Vào khoảnh khắc mà chúng ta thuyết phục đứa trẻ, bất cứ đứa trẻ nào, bước qua bậc thềm ấy, bậc thềm màu nhiệm dẫn vào thư viện, ta thay đổi cuộc sống của nó mãi mãi, theo cách tốt đẹp hơn”. Hình thành văn hóa đọc sách cho trẻ em không phải chỉ là nói cho thật hay mà hãy hành động từ những việc làm thật nhỏ để rồi bạn sẽ thật vui khi nhận được giỏ đầy quả chín. Đây chỉ là một số kế hoạch và biện pháp mà tôi dự định sẽ thực hiện khi trở thành Đại sứ Văn hóa đọc, nhằm giúp hình thành nhu cầu đọc sách cho học sinh tạo thành thói quen và hình thành được văn hóa đọc sách cho học sinh trong tương lai.

TRẦN THỊ KIM OANH

Lớp 11A1, Trường THPT Bắc Lý, xã Bắc Lý, huyện Lý Nhân, tỉnh Hà Nam

Trên con đường học tập đầy gian khổ, sách là người bạn đồng hành không thể thiếu. Đọc sách giúp mỗi người tăng bề dày tri thức, mở rộng tầm hiểu biết, củng cố kĩ năng sống... bàn về đọc sách Lê Quý Đôn đã từng viết:

"Dầu có bạc vàng trăm vạn lạng

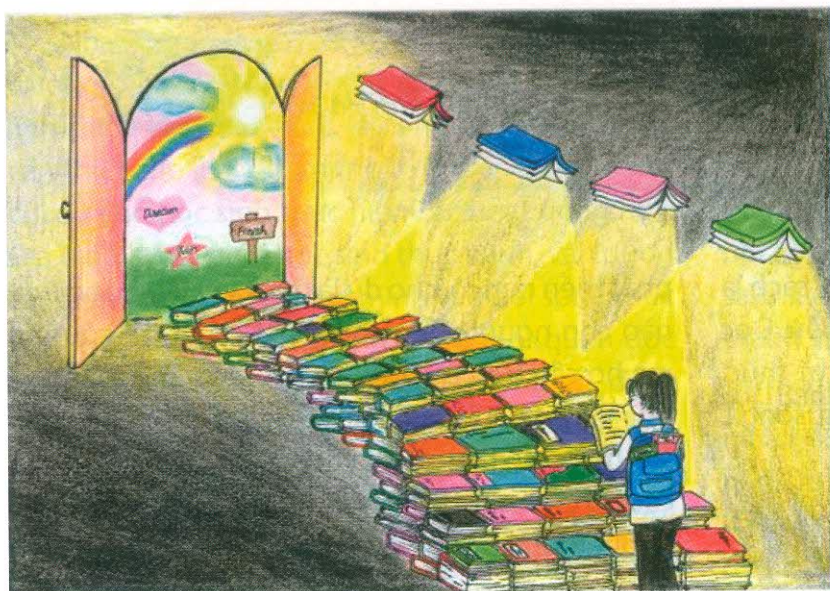
Chẳng bằng kinh sử một vài pho".

Sách có vai trò to lớn và quan trọng trong đời sống con người là thế, ấy vậy mà hiện nay việc đọc sách đang có xu hướng giảm mạnh. Đây là một chuyển biến xấu của xã hội, cần phải được mọi người quan tâm và đưa ra biện pháp khắc phục.

Trước hết ta cần tìm hiểu nguyên nhân tại sao mọi người ít đọc sách. Về phía chủ quan là do chính tư duy, nhận thức của mỗi người chưa ý thức được tầm quan trọng của sách, đánh giá thấp việc đọc sách. Về phía khách quan là do chúng ta đang sống trong một xã hội mà công nghệ thông tin

phát triển rầm rộ, cho dù là ở bất cứ đâu, bất cứ khi nào con người cũng có thể dễ dàng tra cứu thứ mà họ cần trên các trang web, các trang mạng xã hội. Việc này rất tiện lợi, tiết kiệm thời gian công sức mà lại có hiệu quả cao. Đây là còn chưa kể đến các trò chơi giải trí vui nhộn, cuốn hút khiến người ta quên đi việc đọc sách. Ngoài ra còn do bố mẹ không thường xuyên bảo ban con cái việc đọc sách, hình thành cho chúng tính ỷ lại, dựa dẫm vào điện thoại, các thiết bị truyền thông tin.

Việc không đọc sách gây hậu quả rất lớn. Trước hết, nó làm con người trở nên lười nhác, thụ động, vốn hiểu biết thu hẹp, thiếu kĩ năng trong mọi việc. Ngoài ra, còn làm cho văn hóa đọc sách bị tuột dốc, những cuốn sách hay, những tâm hồn đẹp ít được biết đến. Hơn thế nữa, nó khiến con người sinh ra tính ích kỉ, không biết cảm thông, chia sẻ với người khác, hình thành xã hội thiếu đoàn kết, tình cảm bị chia rẽ. Đó là một xã hội đáng

sợ, vô cảm, cô đơn, lạnh lẽo, chỉ toàn có những cái xác không có linh hồn.

Trước tình hình như vậy, nếu được vinh dự là Đại sứ Văn hóa đọc, tôi muốn đưa ra một số biện pháp và kế hoạch của bản thân để lan tỏa tình yêu đọc sách đến mọi người. Biện pháp đầu tiên và cũng là quan trọng nhất: Ta cần thay đổi nhận thức của mọi người về việc đọc sách, phải để họ thấy được vai trò của sách. Sách là người bạn trung thành, tri kỉ. Có câu: “Bạn cô đơn ư, đừng lo lắng, mọi cuốn sách đều sẵn sàng kết thân

với bạn”. Tìm được cuốn sách phù hợp với tâm trạng của mình như tìm được nguồn cảm thông, làm vơi đi cảm xúc tiêu cực. Đọc sách giúp thay đổi suy nghĩ của bạn, khiến bạn nhìn nhận vấn đề theo nhiều hướng khác nhau hơn, đưa ra quyết định sáng suốt hơn. Và đôi khi một cuốn sách cũng có thể góp phần làm thay đổi cuộc đời bạn như Lora Byron: “Một giọt mực có thể làm vẩn người suy nghĩ, một cuốn sách hay có thể làm thay đổi số phận bao người”. Đặc biệt, khi đọc sách bạn không hề một mình bởi: “Đọc sách hay giống như trò chuyện với các bộ óc tuyệt vời nhất

của thế kỉ qua”. Bạn được chia sẻ, đồng cảm, được truyền đạt lại kinh nghiệm sống, những điều tinh túy nhất được đúc rút từ cả đời người. Vậy nên mỗi cuốn sách là một linh hồn, vô cùng trân quý. Bạn đọc một cuốn sách, bạn thấy đỡ, thấy phí công sức và mất thời gian, nhưng thực chất không gì là uổng phí. Theo danh ngôn Mĩ La - tinh: “Một cuốn sách dù dở đến đâu ta cũng thu lượm được vài điều đặc biệt của nó”. Mỗi người khi đọc sách cũng cần có chí hướng của mình. “Đừng đọc sách cho vui giống như trẻ con, hay giống như kẻ tham vọng,

đọc vì muốn được chỉ dẫn. Không, hãy đọc để sống” (Gustave Flaubert). Mọi người cần tận dụng những cuốn sách mà mình đang có, tiếp thu điều kì diệu mà nó mang lại. Biết được tầm quan trọng của sách ta cần có kế hoạch đọc sách một cách hợp lí, dành thời gian đọc sách thường xuyên, không thể nay đọc mai chán thì dừng. Nhiều người nghĩ bụng để mai đọc nhưng ai biết được: “ngày mai dài muôn thủa”, hãy thực hiện kế hoạch của mình ngay từ hôm nay, ngay khi còn có thể. Đọc sách đã khó, chọn sách còn khó hơn. “Đừng chỉ đọc thứ dễ đọc. Bạn có thể sẽ được giải trí nhưng bạn không thể nhờ nó mà phát triển”. Vậy nên hãy cân nhắc chọn cho mình một cuốn sách hữu ích. Việc đọc sách sẽ trở nên ý nghĩa hơn nếu bạn chia sẻ nó với cộng đồng. Hãy tích cực tổ chức, tham gia các buổi tuyên truyền có sự góp mặt của đông đảo mọi người, mỗi người cùng chia sẻ những cuốn sách mà mình yêu thích để văn hóa đọc sách ngày một lan rộng hơn. Mọi người cần khuyến khích mỗi xóm làng, mỗi trường học xây dựng thư viện được bổ sung sách thường xuyên. Ở mỗi lớp học, ta có thể lập “tủ sách mini ở cuối lớp”. Mỗi học sinh có trách nhiệm quyên góp mỗi cuốn sách hay vào tủ. Hằng ngày vào mỗi giờ trống, các bạn cùng lấy ra đọc, trao đổi sách để làm tủ sách thêm phong

phú. Chia sẻ sách vở cũng là cách khiến thế giới tri thức của chúng ta thêm rộng mở. Điều này tương đương với nhận định của Voltaire: “Những gì sách dạy chúng ta cũng giống như lửa. Chúng ta lấy nó từ nhà hàng xóm, thắp nó trong nhà ta, đem nó truyền cho người khác và nó trở thành tài sản của tất cả mọi người”. Ngoài ra để mọi người ngày càng hứng thú với việc đọc sách, nhà xuất bản cũng cần làm mới lại nội dung, sửa sang lại hình thức nhằm lôi cuốn người đọc hơn. Đây cũng là một khâu rất quan trọng và rất cần thiết. Là những người trẻ tuổi, tôi và các bạn hãy cố gắng hằng ngày mang niềm đam mê đọc sách và lòng nhiệt huyết của mình để lan tỏa đến mọi người xung quanh, cùng nhau xây dựng một xã hội gần bó đoàn kết, văn minh tiến bộ, tràn ngập lòng đồng cảm và tình yêu thương.

Qua bài viết này, tôi muốn gửi gắm lòng yêu sách của mình đến mọi người, đặc biệt là thế hệ trẻ. Cả thế giới đang nằm trong tầm tay, thực hiện hay không là do bạn... Hãy thay đổi nhận thức ngay từ hôm nay để bước đến tri thức văn minh của nhân loại. Hãy tích cực đọc sách, trau dồi kiến thức để xây dựng thế giới tương lai. Quan trọng hơn, mọi người cần phải nhớ kĩ một điều rằng: “Đọc sách có thể không giàu nhưng không đọc sách chắc chắn nghèo”.

NGÔ THÙY TRANG

Lớp 10A6, Trường THPT Chuyên Vĩnh Phúc, TP. Vĩnh Yên, tỉnh Vĩnh Phúc

Bạn có nhận ra số lượng sách được đặt trang trọng ở trên giá và đang dần hao hụt đi không? Hoặc giả có chất đầy sách cả một tủ đi nữa, thì bụi đã bám đầy ra cả gáy vì chúng chưa từng được lật ra? Công việc đọc sách vốn dĩ là sứ mệnh của loài người - trong thế kỉ hiện đại dường như đã bị lãng quên. Có lẽ vì vậy mà chức vị Đại sứ Văn hóa đọc được ra đời, nếu được vinh dự trở thành Đại sứ Văn hóa đọc, tôi sẽ đề ra một số giải pháp để truyền cảm hứng và đam mê đọc sách đến mọi người.

Mọi vấn đề xảy ra trước hết đều có nguyên nhân của nó. Trước khi nêu ra những biện pháp để nêu cao tinh thần đọc sách và khích lệ mọi người đọc sách, hãy cùng tìm hiểu một số nguyên nhân cơ bản dẫn đến hiện trạng đọc sách như ngày nay.

Đối với những người xem việc đọc sách chỉ để giải trí, thì sẽ không có bất cứ lí do nào để họ đọc sách nhiều cả, vì công cụ giải trí phổ biến nhất đó

là mạng xã hội. Nếu đem mạng xã hội và sách lên bàn cân và tiêu chuẩn là sự giải trí, thì chắc chắn mạng xã hội sẽ nhỉnh hơn hẳn. Ngoài ra, có thể do tác động của sự giáo dục. Các bậc cha mẹ hầu hết đều quên giáo dục trẻ phải biết quý trọng và đọc sách. Từ bé, ý thức đọc sách không có nền tảng, vậy nên rất khó để có thể coi trọng và bắt tay vào công việc đọc sách.

Từ đó, tôi muốn đề ra một số giải pháp có thể không thể giải quyết được vấn đề một cách triệt để, song chúng sẽ giúp bạn phần nào có động lực, kế hoạch để đọc sách nhiều hơn.

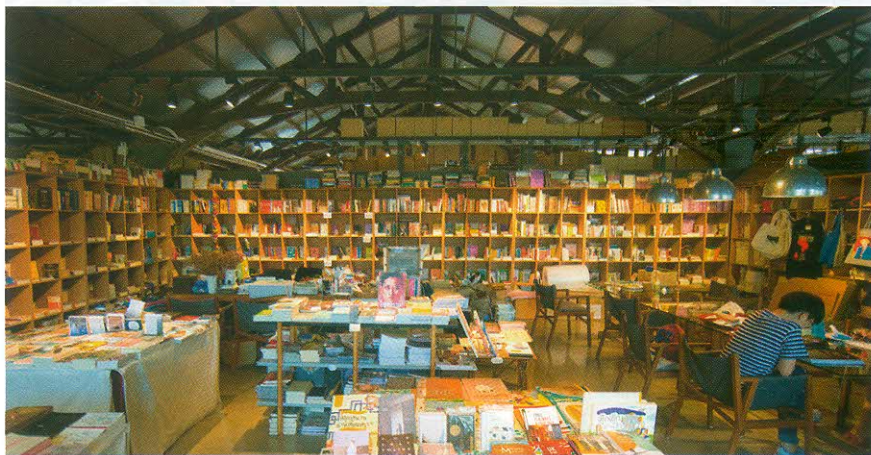
Thứ nhất, đừng bao giờ áp đặt, gò bó vào việc đọc sách, tư duy, vì nó sẽ giết chết cảm hứng muốn tìm hiểu và khai phá tác phẩm, và cũng đừng đi theo một lối mòn đã định sẵn và không có bất kì sự khám phá mới mẻ. Hãy tư duy sáng tạo - sự sáng tạo sẽ cho bạn nguồn cảm hứng để yêu sách và đọc sách nhiều hơn.

Thứ hai, hãy tìm ra địa điểm và thời gian thích hợp. Vì sao lại thế? Vì những nơi ồn ào hay đông đúc sẽ làm bạn mất tập trung, thời gian nếu ít ỏi, bạn sẽ chỉ có thể đọc một chút và ngắt quãng làm ảnh hưởng đến mạch và nội dung truyện cũng như tư duy của bạn. Bạn nên có một không gian riêng, tức là một căn phòng kín chỉ để đọc sách. Nếu bạn không có, thì biện pháp tối ưu là hay đến những nơi yên tĩnh như thư viện. Không gian ở đó sẽ giúp bạn tiếp nhận nguồn tri thức dễ dàng hơn. Còn về thời gian, bạn nên lập một thời gian biểu chia mức thời gian phù hợp với công việc hằng

ngày và việc đọc sách. Tuân theo kế hoạch đã vạch sẵn thì sẽ dễ hơn là tự phát, đồng thời đảm bảo được thời gian đọc sách mỗi ngày. Ngoài ra khi đọc nên để điện thoại hay những thiết bị tương tự ra xa chỗ ngồi để tránh rơi vào tình trạng lướt web quá đà, ăn bớt vào thời gian đọc sách.

Thứ ba, một khi bạn đã quyết định cầm cuốn sách trên tay thì hãy có trách nhiệm cầm cho đến cùng. Đừng vì hôm nay bận mà bỏ bê không đọc sách. Vì biết đâu ngày mai bạn sẽ tìm cho mình một cái cớ để bạn bự. Và cuốn sách thì cứ nằm im theo năm tháng. Một khi đã bắt đầu, thì phải kết

thức nó, đừng để lỡ dở giữa chừng. Từ khóa quan trọng: không bao giờ được từ bỏ.

Thứ tư, hãy tập tìm hiểu về những vấn đề xoay quanh tác phẩm bạn muốn đọc, ví dụ như: tác giả, nội dung được đề cập đến, sách viết ra nhằm mục đích gì... Việc tìm hiểu những vấn đề xung quanh sách tưởng rằng không có tác dụng gì trong việc đọc sách, nhưng hiểu những điều nhỏ bé ấy sẽ giúp bạn hiểu sách sâu hơn, toàn diện hơn những tư tưởng, ý nghĩa nó đề cập. Ngoài ra chủ động tìm hiểu sẽ giúp bạn hào hứng với sách hơn, chủ động đến với sách.

Thứ năm, giáo dục trẻ tiếp cận sách từ khi còn nhỏ. Dạy trẻ biết cách trân quý sách, để chúng

hiểu những vấn đề xã hội không chỉ được tìm thấy ở thực tế mà còn được lấy từ trong sách.

Ngoài ra, có một số người cảm thấy thích thú và lôi cuốn hơn khi cầm sách trên tay và đọc hơn là đọc qua mạng. Nhưng giá thành của một số lượng lớn sách vượt quá giới hạn túi tiền của họ. Vậy là những đại hội hạ giá sách ra đời, bạn có thể mua một số lượng lớn để thỏa mãn nhu cầu đọc sách của bản thân.

Trên đây chỉ là một số biện pháp có thể khích lệ bạn đọc sách nhiều hơn, nhưng nó còn phụ thuộc rất nhiều vào thái độ, phương pháp đọc của bạn. Đọc sách chưa chắc có thể giàu, nhưng không đọc chắc chắn sẽ nghèo. Bạn có tin không, đằng sau sự thành công luôn là những cuốn sách? Bạn có để ý không việc mở cuốn sách ra giống như mở chiếc rương bên trong chứa kho báu vậy. Vậy thì tại sao, bạn, tôi, chúng ta lại không thể mở sách ra - mở cánh cửa tri thức, không thể tiếp nhận được những vàng, những bạc của sách.

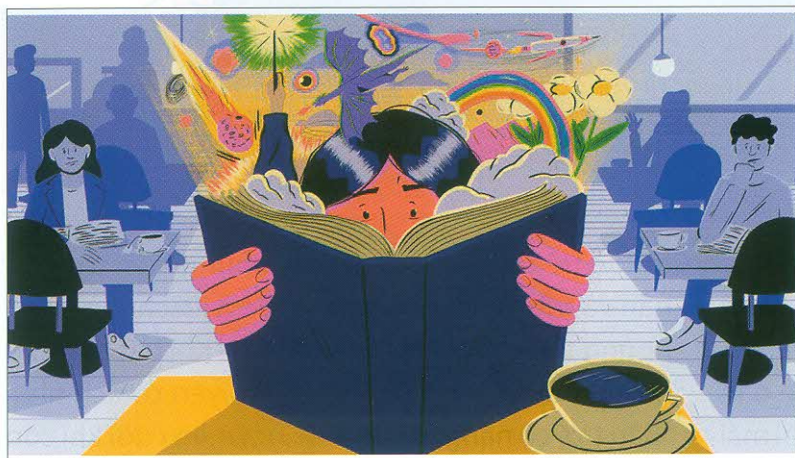
TRẦN THỊ PHƯƠNG THẢO

Lớp 12A2, Trường THPT Đinh Tiên Hoàng, quận Ba Đình, TP. Hà Nội

Cụm tổng thống Hoa Kỳ - Barack Obama đã từng nói: “Vào khoảnh khắc mà chúng ta thuyết phục đứa trẻ, bất cứ đứa trẻ nào, bước qua bậc thềm ấy, bậc thềm màu nhiệm dẫn vào thư viện, ta thay đổi cuộc sống của nó mãi mãi theo cách tốt đẹp hơn”. Sách trí tuệ của nhân loại, làm bạn với ta từ thuở ấu thơ qua những trang truyện “Để mèn phiêu lưu ký” của Tô Hoài hay câu chuyện cổ tích “Cô bé bán diêm” do tác giả người Đan Mạch Hans Christian Andersen sáng tác... Sự ra đời của sách chứa một vị trí hết sức quan trọng trong cuộc sống này, sách mang đến những tinh hoa của vạn vật mà con người không hề biết dù hằng ngày ta tiếp xúc với nó. Ví dụ: Ngày xưa đã bao giờ bạn từng hỏi cha mẹ rằng: “Vì sao bầu trời lại có nắng ạ?”, “Vì sao bầu trời lại có mưa?” ... trong tiềm thức của trẻ nhỏ, vạn vật xung quanh như một dấu hỏi chấm, mỗi ngày thức dậy của chúng là một cuộc hành trình tìm những bông hoa đẹp của cả trí tuệ tương lai nữa, chúng ta gọi đây là

trí tuệ trẻ thơ, nền móng của những kiến thức cơ bản và truyện cổ tích, ta có thể trả lời chúng bằng những thứ đáng yêu, thơ mộng... Khi bắt gặp câu hỏi của chúng qua những câu chuyện cổ tích như: “Bầu trời có nắng vì ông Mặt Trời mỉm cười khi con ngoan” hay “Trời mưa khi con chưa ngoan...”. Đến khi tiềm thức của đứa trẻ hoàn thiện hơn, chúng sẽ tiếp tục đi tìm câu trả lời một cách sâu sắc và thuyết phục hơn. “10 vạn câu hỏi vì sao” sẽ thích hợp với giai đoạn này.

Sách là nguồn tri thức vô tận, nếu ta biết nắm bắt định luật của nó, áp dụng nó đúng trong sự phát triển của con người, gắn sự gieo trồng kiến thức trong sách thành thực tế để áp dụng, sách có thể biến một con người cứng rắn, thô lỗ trở thành một con người mềm mỏng, dịu dàng và tinh tế nhờ sự mềm mại của văn học. Biến một con người vô cảm thành con người có trái tim ấp áp qua những câu chuyện trải lòng về tình cảm gia đình, tình bạn bè. Biến một con người từ kẻ luôn

lãng phí thời gian, không biết sắp xếp thời gian trở thành kẻ điều hành thời gian hợp lí. Hay trong học tập, cuốn sách “Phương pháp học tập giảm áp lực trong thi cử” của Johnathan Brockhuizen cũng là một nguồn kĩ năng bổ ích cho các bạn học sinh, để rồi một ngày bạn nhận ra rằng “Đọc lỗi cả mắt và vẫn không được đủ tới một nửa, ... người ta càng đọc nhiều, người ta càng thấy còn nhiều điều cần phải đọc”. Hiểu và biết được sách là chiếc chìa khóa của tri thức, tôi càng thêm yêu mến sách và muốn mang nguồn cảm hứng “yêu sách” đến cho mọi người, để tạo ra những con người của tri thức và nếu khi cả xã hội là một đại gia đình tri thức thì những tệ nạn xã hội sẽ được đẩy lùi, sẽ không có bạo lực gia đình nếu con người có trái tim yêu

thương, sẽ không có tai nạn giao thông đáng tiếc xảy ra nếu con người nâng cao nhận thức, và khẳng định lại “Việc đọc rất quan trọng. Nếu bạn biết cách đọc, cả thế giới sẽ mở ra cho bạn”.

Nếu may mắn trở thành “Đại sứ Văn hóa đọc 2019”, em sẽ đề ra dự án “Truyền cảm hứng đọc” đến với mọi người đọc sách nhiều hơn, đề án sẽ giúp cho mọi người lan tỏa tình yêu đọc sách, phạm vi có thể áp dụng thực tiễn cho cả nước, tư duy đến mọi lứa tuổi từ các bé mầm non đến những thành phần lứa tuổi khác, mang tính gắn kết xã hội, ngoài tạo được sự nhiệt huyết do truyền cảm hứng từ đọc sách, mọi người còn có thể nâng cao các kĩ năng sống như khả năng thuyết trình trước đám đông, kĩ năng làm việc nhóm... Đồng thời dự án có thể liên kết các chương trình từ thiện cho trẻ em vùng cao, tạo quỹ học bổng cho em đến trường, chương trình trại hè sách quốc tế liên kết giữa học sinh Việt Nam và quốc tế, tạo ra nguồn tri thức để công dân Việt Nam hội nhập toàn cầu.

(Vì điều kiện không cho phép, chúng tôi không trình bày “Bản phác thảo dự án” tại đây).

HUỖNH TỬ HOÀNG NGHỊ

Lớp 10C1, Trường THPT Chuyên Hùng Vương, TP. Pleiku, tỉnh Gia Lai

Nếu được chọn là Đại sứ Văn hóa đọc, nhận thức được sứ mệnh của Đại sứ, để mọi người đọc sách nhiều hơn, em có các kế hoạch và biện pháp như sau:

Thứ nhất, em sẽ tuyên truyền và vận động mọi người xây dựng các tủ sách gia đình, trong

các lớp học. Em sẽ tổ chức quyên góp và chia sẻ sách hay ở các trường lớp, địa phương em sau đó nhân rộng ra khắp nơi.

Thứ hai, em sẽ đứng ra quyên góp, tổ chức, xây dựng những phòng đọc sách cho tất cả các trẻ em, đặc biệt là trẻ em ở vùng sâu vùng xa. Em

sẽ kêu gọi mọi người chia sẻ sách hay cho các em nhỏ có hoàn cảnh khó khăn, mang niềm vui, ánh sáng của tri thức đến các em.

Các bạn học sinh cũng có thể chia sẻ cho nhau những cuốn sách hay bằng các hoạt động ngoại khóa, sinh hoạt dưới cờ hay trao đổi, kể cho nhau nghe những cuốn sách hay mà mình đã từng đọc.

Thứ ba, em sẽ phối hợp với thư viện, các cơ sở văn hóa, trường học tổ chức các “Ngày hội đọc sách”, các phong trào “Sáng tác cho thiếu nhi”, các

cuộc thi sáng tác trẻ, các cuộc thi bình sách, cảm nhận về sách, giới thiệu sách cho mọi người. Em sẽ phối hợp với các ban ngành, truyền thông, báo chí tổ chức các chương trình “Sách hay mỗi ngày” trên báo chí, các đài phát thanh vào buổi sáng sớm, đêm khuya...

Thứ tư, em sẽ kết nối với các tác giả, dịch giả để dịch những cuốn sách hay của các tác giả khắp nơi trên thế giới, những cuốn sách có ý nghĩa giáo dục, truyền cảm hứng, khơi gợi ước mơ, ý chí, nghị lực sống... để mọi người quan tâm, có hứng thú hơn với việc đọc sách.

Thứ năm, em sẽ liên kết với các nhà xuất bản ưu tiên xuất bản sách hay, kết hợp với quảng cáo, trình bày, trang trí sách, vẽ tranh minh họa... để giới thiệu, quảng bá sách, thu hút người đọc.

Cuối cùng, em sẽ tổ chức chương trình “Sách thay đổi cuộc đời tôi”, nêu gương những người nhờ đọc sách mà thành đạt; kêu gọi sáng tác, viết kinh nghiệm đọc sách, truyền tình yêu, giá trị và lợi ích của sách đến đông đảo người đọc.

TRẦN GIA NHẬP

Lớp 12A1, Trường THPT Đầm Dơi, huyện Đầm Dơi, tỉnh Cà Mau

Nếu có cơ hội là Đại sứ Văn hóa đọc, trước khi đưa ra những kế hoạch và biện pháp khuyến khích các bạn và mọi người đọc sách nhiều hơn thì cá nhân em cần đưa ra những đánh giá, nhìn nhận về vấn đề đọc sách của học sinh và mọi người hiện nay.

Trước tiên, chúng ta cũng như bản thân em cũng phải công nhận: việc đọc sách mang lại cho chúng ta rất nhiều giá trị. Vì sách là nơi lưu trữ, tích lũy kinh nghiệm, mở mang kiến thức, nâng cao hiểu biết cho con người. Đồng thời sách còn là món ăn tinh thần bồi dưỡng tâm hồn, tình cảm, giúp chúng ta cảm thấy thoải mái và an toàn hơn.

Từ những thập niên trước, lúc các phương tiện thông tin hiện đại (tivi, điện thoại, ...) còn chưa phổ biến, đọc sách là con đường gần như duy nhất mở mang kiến thức cho con người. Mọi người lúc đó rất thích đọc sách. Họ mê mẩn, họ trân trọng những quyển sách quý báu đó. Thế mà! Hiện nay, việc đọc sách tại đất nước ta chưa

được chú trọng. Và điều đáng lưu ý, nước ta đang tồn tại tình trạng: nhiều bạn học sinh ngày càng mất hứng thú với việc đọc sách. Ngoại trừ những quyển sách các bạn học trên lớp, các bạn hầu như không đọc gì thêm như những quyển sách mang tính chất tích cực (lịch sử, châm ngôn, văn hóa, ...). Nếu có đọc thì các bạn chỉ đọc qua loa, cho xong nhanh một quyển sách. Đọc một lượt từ đầu đến cuối mà chẳng thể rút ra những bài học gì cho bản thân mình. Đó là tình trạng chung của học sinh về việc đọc sách hiện nay.

Để có thể đưa ra những biện pháp khắc phục vấn đề trên, cá nhân em là Đại sứ Văn hóa đọc, em cần xây dựng ra kế hoạch giải quyết như sau:

Trước tiên, em cần xác định đối tượng mà mình muốn hướng đến là ai? Vì bản thân là học sinh, nên em sẽ chọn học sinh là đối tượng đầu tiên để nghiên cứu và giải quyết. Sau đó, dựa trên nền tảng của nghiên cứu đối tượng học sinh, chúng em sẽ triển khai ra các tầng lớp khác trong toàn xã hội.

Sau đó, để có cái nhìn tổng quan chuẩn xác, em cần tiến hành điều tra khảo sát về tình trạng của việc đọc sách của học sinh hiện nay. Và việc khảo sát toàn bộ học sinh cả nước là điều rất khó. Vì thế cá nhân em là một Đại sứ, em cần lựa chọn ra các tỉnh tiêu biểu, khác biệt nhau về nhiều yếu tố (địa lí, điều kiện kinh tế, điều kiện học tập, ...) để có thể thực hiện cuộc khảo sát mang tính chất khách quan. Sau khi chọn lựa được những tỉnh thành đạt yêu cầu, em sẽ liên hệ với Ban Lãnh đạo các cấp của địa phương đó nhờ giúp đỡ (em và các bạn của em thực hiện khảo sát thực tế này). Em đánh giá bài khảo sát này mang tính chất giống như một bài nghiên cứu khoa học kĩ thuật. Vì thế, em sẽ dựa trên nền tảng nghiên cứu khoa học kĩ thuật để thực hiện.

Sau đó, em sẽ xử lí số liệu bài nghiên cứu. Sử dụng nhiều trang thiết bị hiện đại để phân tích, tổng hợp một cách chính xác. Có thể sử dụng phần mềm SPSS 20, hồi quy đơn biến, đa biến để phân tích ra những kết quả mang tính chuẩn xác cao, từ đó đưa ra thực trạng chung, những nguyên nhân dẫn đến, những hậu quả... Và từ đó đưa ra những biện pháp tốt nhất, phù hợp nhất để có thể giải quyết vấn đề dưới sự bàn bạc, thảo luận và thống nhất của các thành viên trong nhóm.

Sau khi đưa ra được những biện pháp, chúng em phát động phong trào, khởi động cho chiến dịch. Ví dụ như: “Mùa của sách, mùa của những yêu thương” và lồng ghép vào đó là những biện pháp khuyến khích mọi người đọc sách. Chúng em sẽ thí điểm tại 9 địa điểm: **Thủ đô Hà Nội, Thành phố Hồ Chí Minh, thành phố Cần Thơ, Đà Nẵng, Hà Giang, Nghệ An, Quần đảo Hoàng Sa, Quần đảo Trường Sa và tỉnh Cà Mau** (Danh sách chưa mang tính chính thức). Bản thân em và cùng với các Đại sứ khác sẽ cùng nhau phân chia công việc. Nhóm có 9 thành viên chính (tính cả em, gồm 3 Đại sứ Văn hóa đọc tiêu biểu và 6 Đại sứ Văn hóa đọc khác) sẽ chia nhau ra từng khu vực để có

thể thực hiện được chiến dịch này. Không dừng lại đó, em sẽ nhờ các bạn thuộc **TOP 105** của cuộc thi để cùng thực hiện chiến dịch một cách trọn vẹn, thông minh và sáng suốt nhất.

Chiến dịch sẽ được chia ra các Quý, Kì... Sau đó, nhóm sẽ thu thập những số liệu, kết quả của chiến dịch và đưa ra những phương án tiếp theo của chiến dịch. Trong trường hợp kết quả thu được không khách quan, nhóm sẽ sửa đổi sao cho phù hợp nhất với tình hình chung hiện tại rồi sẽ tiếp tục thí điểm cho đến khi có thể thu được kết quả khách quan, mang tính chất đột phá và cách mạng. Nếu kết quả ban đầu tốt, khả quan nhóm sẽ thúc đẩy phát triển với mô hình diện rộng trên khắp cả nước theo lộ trình hợp lí. Có thể chia thành ba đợt: Đợt 1 là các tỉnh còn lại thuộc vùng Tây Bắc Bộ, Đông Bắc Bộ, Trung và Nam Bắc Bộ, Đợt 2 là các tỉnh thuộc vùng Bắc Trung bộ, Nam Trung Bộ và Tây Nguyên, Đợt 3 là các tỉnh còn lại thuộc khu vực Nam Bộ.

Song song với chiến dịch trên, chúng em sẽ liên hệ với các cơ quan, chính quyền, các cơ quan truyền thông, báo chí có thể tuyên truyền, lan rộng chiến dịch đến với mọi người hơn. Đối tượng của chiến dịch sẽ không còn là **“học sinh”**

mà lúc này, mô hình sẽ nhân rộng với nhiều đối tượng khác nhau nhưng đều có chung mục đích là khuyến khích mọi công dân Việt Nam hãy cùng nhau đọc sách với lí tưởng cao đẹp!

Tất cả các ý ở trên đều là những kế hoạch, ý tưởng. Vì cá nhân hiện tại em là một học sinh chưa đủ điều kiện có thể thực hiện được những ý tưởng, cũng như chưa đưa ra được những biện pháp khuyến khích mọi người đọc sách một cách khách quan (như thế nào là khách quan? Đối với em, những biện pháp khách quan là những biện pháp rút ra được từ những cuộc khảo sát, nghiên cứu khoa học hợp lí, được Hội đồng chuyên môn cấp cao phê duyệt và đồng ý với những biện pháp đó). Vì thế, qua bài luận này, em chỉ có thể đưa ra những biện pháp khuyến khích mọi người đọc sách dưới góc độ nhìn nhận sự việc mang tính chủ quan, cá nhân nhưng không vì thế mà mất đi sự khách quan trong từng giải pháp.

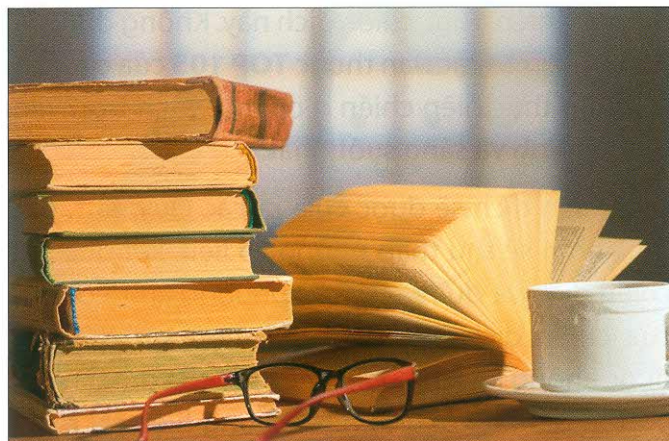
Sau khi có cái nhìn tổng quát, em xin có những đề xuất như sau:

Đối với trường hợp đối tượng hướng đến là các bạn học sinh:

Thứ nhất, chúng ta cần đưa ra những kế hoạch làm thay đổi nhận thức của các bạn học sinh về

vấn đề đọc sách. Cần cho các bạn biết tầm quan trọng và bản chất của việc đọc sách; giúp các bạn nhận thức rõ: thực chất đọc sách là một quá trình học tập, một quá trình nhận thức không trực tiếp. Nó là một quá trình “lao động khoa học”, “lao động trí óc” và là một quá trình nỗ lực, quyết tâm, tích cực để nâng cao kiến thức kỹ năng và trau dồi kiến thức của người viết sách muốn truyền đạt đến. Có như vậy, các bạn mới có ý thức, động lực để đọc sách.

Thứ hai, như em đã trình bày ở phần trên, các bạn học sinh đang dần mất đi sự hứng thú khi đọc sách! Vì thế, em phải đưa ra những biện pháp làm khơi lên hứng thú, tìm tòi đọc sách của các bạn. Em sẽ cùng các Đại sứ khác giúp các bạn xác định được mục tiêu của việc đọc sách, từ đó đưa ra được những kế hoạch đọc sách đúng đắn, đảm bảo tính khoa học của cả quá trình đọc; giúp các bạn định hướng được: Đọc sách để làm gì? Đọc sách như thế nào là đúng? Đọc ra làm sao?... Vậy, vì sao em phải giúp các bạn xác định mục tiêu của việc đọc sách mà phải đảm bảo tính khoa học? Em xin trả lời câu hỏi như sau: Nhiều bạn mất hứng thú khi đọc sách đều là những bạn lựa chọn sai mục đích đọc sách của mình. Các bạn muốn đọc sách để xả stress, giải trí các bạn lại lựa chọn những quyển sách có nội dung dài, triết lý sâu xa, dẫn đến tình

trạng ngán ngẩm, không xả stress được lại càng căng thẳng thêm. Khi đọc sách các bạn lại không tuân thủ, đảm bảo tính khoa học. Các bạn chưa thực sự đưa ra được một lịch trình phù hợp. Đôi lúc vì quá bận rộn các bạn không thể đọc sách một cách liên mạch, gây ra hiện tượng đứt đoạn gây khó khăn khi đọc sách với thời gian kéo dài, dẫn đến tình trạng mất đi sự liên kết nội dung, giá trị những quyển sách không được tô bật, ảnh hưởng đến cảm giác của các bạn học sinh. Vì đọc sách là một quá trình lao động tư duy, lao động trí tuệ, đòi hỏi cần thiết các bạn phải đưa ra được mục đích, kế hoạch đọc sách phù hợp với tình trạng các bạn hơn.

Thứ ba, định hướng cho các bạn tạo ra một

không gian thoải mái khi đọc sách, không gian riêng của chính bản thân mình. Một không gian vừa phải không quá lớn, tránh được những tiếng ồn. Một không gian, mà ở đó tâm hồn bạn được thoải mái, bay bổng theo những câu chuyện trong những quyển sách. Bạn có thể tự do tưởng tượng, ngẫm nghĩ với những gì mình đang đọc. Bạn có thể đặt vài chậu cây nhỏ trên bàn, điều đó cũng có thể giúp các bạn thêm phần thích thú và thư giãn. Một li cafe nóng, với tiếng nhạc êm dịu, bạn sẽ thỏa thích đi sâu vào chính tâm hồn của mình.

Thứ tư, vận động khích lệ các bạn cùng nhau đọc sách, lan tỏa phong trào rộng rãi ra khắp đất nước Việt Nam, tạo ra cho bản thân mỗi con người về một thói quen, khi xách ba lô lên và đi thì đừng quên đem một vài quyển sách theo. Những quyển sách ấy, sẽ rất hữu ích với bạn và hãy tưởng tượng xem, một chuyến đi là một tác phẩm mà mình thưởng thức. Đôi khi, chính ta - các bạn, tôi sẽ nhận ra được chính bản thân mình trong đó hoặc khi đang lướt đọc Facebook, bạn đừng ngần ngại mà không chia sẻ những trang khuyến đọc hay là trang đăng những review về sách hay, sách tốt. Chính bạn sẽ tự tìm ra được quyển sách phù hợp với mình khi đọc những review đó, đồng thời cũng giới thiệu cho mọi người biết được quyển

sách đó rộng rãi hơn.

Thứ năm, các bạn cần phải bật tung bút phá, tự tìm ta con đường đúng đắn trong việc đọc sách, có như thế các bạn mới cảm nhận được sách, các bạn sẽ càng yêu và trân trọng những quyển sách đó hơn. Trong trường hợp các bạn không tìm ra được con đường, mục đích hoặc những quyển sách hay để thưởng thức, nhóm sẵn sàng lập ra trang web trên mạng xã hội (Facebook, Zalo...). Trên đó, nhóm sẽ chia sẻ những thắc mắc của tất cả về mọi vấn đề đọc sách như: Làm thế nào để có thể thưởng thức được giá trị của những quyển sách? Những quyển sách hay nói về gia đình, bạn bè, thầy cô, phụ nữ, tình yêu?... Nhóm cũng sẽ tương tác với mọi người hàng tuần, có thể đăng những chia sẻ tâm tư tình cảm của các bạn đọc sách như một trang Confessions. Từ đó, nhóm sẽ giải quyết được vấn đề không biết đọc gì của đối tượng học sinh.

Thứ sáu, em sẽ cùng các Đại sứ, nghiên cứu và tạo ra các sân chơi mới cho học sinh, với mục đích khuyến đọc. Nhóm sẽ liên hệ với nhà trường (Đoàn Thanh niên của trường) tổ chức các buổi sinh hoạt chuyên đề về vấn đề đọc sách trên. Nhóm có thể tổ chức các trò chơi tập thể có lồng

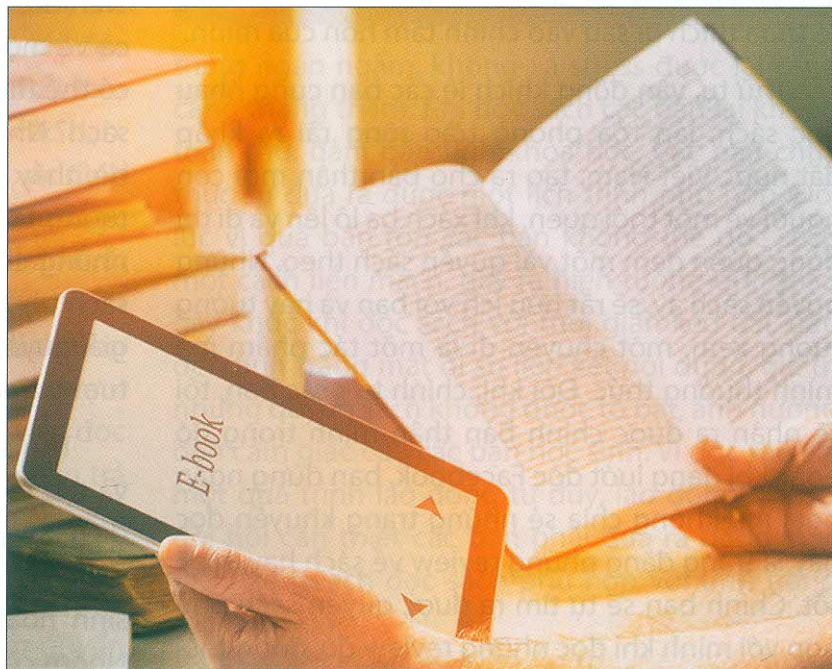
ghép các kĩ năng trong đọc sách. Ngoài ra, nhóm sẽ liên hệ đến các cơ quan nhà nước, tiếp tục tổ chức các cuộc thi mang tính chất khuyến khích học sinh đọc sách, tăng cường đẩy mạnh việc tổ chức cuộc thi mới nhằm giúp các bạn có động lực để đọc sách. Nhóm sẽ lưu ý đến thời gian nghỉ hè của các bạn học sinh. Nhóm sẽ liên hệ tổ chức hội trại hè ở các địa phương, lồng ghép các hoạt động như: Trao đổi, chia sẻ những quyển sách hay, ...

Thứ bảy, em sẽ liên hệ với các thầy cô của các trường (nhóm phân chia khu vực để có thể dễ dàng trong việc quản lí) xây dựng các câu lạc bộ Văn học, các câu lạc bộ Đọc sách, ... Khi ta làm như thế, tạo điều kiện cho các bạn học sinh có đủ khả năng để đọc sách mà không trở ngại gì. Nhiều bạn học sinh muốn đọc sách nhưng vì điều kiện gia đình không cho phép mà từ bỏ đi những ước muốn cao đẹp đó.

Và điều em muốn gửi đến các bạn học sinh: "Khi đọc xong một quyển sách đừng vội vàng cất nó đi mà hãy mở ra và ghi lại những giá trị mà chúng ta nhận được sau khi đọc quyển sách đó".

Đối với mọi người xung quanh, đối tượng rộng hơn, thì em xin có những biện pháp khuyến đọc như sau:

Thứ nhất là, tạo ra những môi trường đọc sách phổ biến và rộng rãi hơn. Một thư viện ở tỉnh, ở huyện và ở trường là chưa đủ (thậm chí có nhiều địa phương khó khăn, họ chưa thể xây dựng thư viện). Vì thế, em sẽ cùng các bạn vận động mọi người, chung tay góp sức xây dựng thư viện thân

thiện ở các địa phương khó khăn. Nhóm sẽ ưu tiên cho các tỉnh vùng sâu, vùng xa, các quần đảo cách xa đất liền (quần đảo Hoàng Sa, quần đảo Trường Sa, huyện đảo Phú Quốc, ...) và thực hiện như cách mà H'Hen Niê đã làm sau khi đăng quang với ngôi vị cao nhất tại cuộc thi Hoa hậu Hoàn vũ Việt Nam 2019. Cô đã xây dựng thư viện cho các em thiếu nhi ở Tây Nguyên. Với hành động đó, em tin chắc rằng nhóm không những giúp được nhiều người có cơ hội đọc sách, nhóm còn có thể tạo được tiếng vang và có một chỗ đứng nhất định trong xã hội. Từ đó, vận động được các nhà đầu tư, giúp các dự án khuyến đọc được thực hiện và lan truyền rộng rãi những làn sóng hưởng ứng phong trào.

Thứ hai, nhóm sẽ đẩy mạnh công tác tuyên truyền, giáo dục. Chúng em sẽ liên hệ với các cơ quan báo chí, báo đài để có thể đưa thông tin khuyến đọc đến tất cả các tầng lớp trong xã hội. Nhóm còn thiết kế tờ rơi để phát cho mọi người xung quanh, vận động mọi người cùng nhau đọc sách.

Thứ ba, nhóm sẽ mở rộng thêm đối tượng mới của việc đọc sách. Đối tượng mà nhóm hướng đến sẽ là các bệnh nhân khuyết tật về thị giác. Nhóm sẽ tìm cách liên hệ đến một số địa điểm sản xuất

các sách in chữ nổi, đề nghị trao đổi để các công ti có thể sản xuất sách cho những người có số phận kém may mắn hơn mình. Đối với em, đây là một ý tưởng khá táo bạo trong việc đẩy mạnh giúp mọi người thích đọc sách hơn. Đây cũng chính là bàn đạp giúp nhóm có thể tuyên truyền, tạo điều kiện để mọi người suy nghĩ lại về bản thân, khiến cho mọi người phải đặt lại câu hỏi cho riêng mình: Vì sao, những người ngoài kia (những bệnh nhân khiếm thị) họ khát khao được đọc sách trong khi mắt họ không sáng? Khi bản thân mình có đôi mắt sáng sao lại không sử dụng đôi mắt sáng này trong việc như thế này? Như thế, không những đẩy mạnh tăng số lượng người đọc sách, nhóm sẽ còn tạo được hiệu ứng tích cực cho mọi người xung quanh.

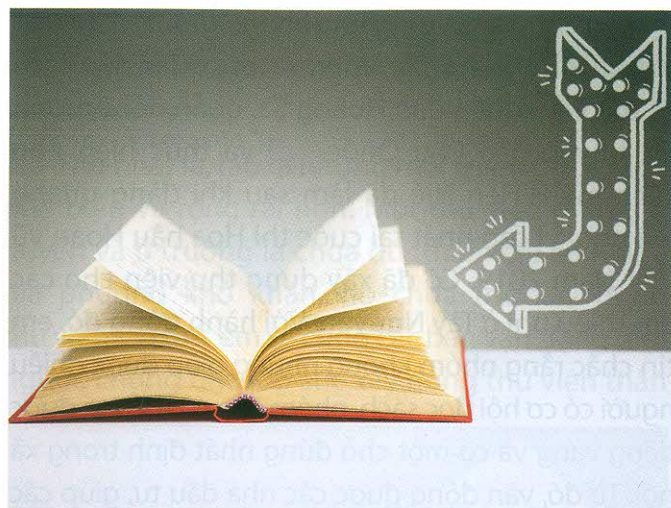
Thứ tư, nhóm sẽ liên hệ với các câu lạc bộ Văn, thơ, ... các câu lạc bộ yêu thích đọc sách cùng với các cơ quan nhà nước, tổ chức các cuộc thi định kì trong việc "Đọc sách và Văn hóa đọc sách" phổ biến rộng rãi cho tất cả mọi người, các tầng lớp trong xã hội.

Cuối cùng, nhóm sẽ hướng mọi người đến thể loại đọc sách mới: Sách nói. Sách nói - một sự lựa chọn thú vị, vừa có thể thưởng thức sách, vừa có thể

tiếp thu và sử dụng được những tiến bộ của khoa học kỹ thuật hiện nay. Ta có thể lắng nghe cuốn sách mình yêu thích. Vì thế, nó rất hữu dụng trong những trường hợp mà bạn không có sách trong tay hay trong trường hợp bạn không thể đọc những quyển sách. Khi áp dụng và đẩy mạnh khía cạnh sách nói, nhóm sẽ giải quyết tình trạng những người không biết chữ, khiếm thị không thể đọc sách có thể nghe nội dung của những quyển sách.

Và qua những điều trên. Em cũng tự rút ra được bài học cho mình như sau: Đọc sách đúng chỗ, đúng thời điểm, có kế hoạch đọc sách hàng ngày, chi tiết tránh những trường hợp đọc giữa chừng thì bỏ. Khi đọc sách cần lựa chọn cho mình một không gian im lặng, thoải mái, tránh xa những thiết bị (điện thoại, máy tính, ...) khi không cần thiết. Vì nó có thể gây ngắt quãng quá trình thưởng thức và ngắm nghía sách. (Tránh xa khi không cần thiết, chứ không phải loại bỏ. Với sự tiến bộ của khoa học hiện nay, các ứng dụng công nghệ luôn chiếm vai trò nhất định trong cuộc sống và trong việc đọc sách cũng thế. Khi không có những quyển sách đọc, ta có thể bật điện thoại lên và lắng nghe những cuốn sách mà mình yêu thích).

Điều cuối cùng, mà bản thân em quan tâm

nhất, đó chính là ý thức của mọi người. Nếu không có ý thức, nhận thức thì có dù hàng ngàn, hàng trăm biện pháp tuyệt vời đi chăng nữa cũng không giúp mọi người đọc sách nhiều hơn. Ý thức, nhận thức và tư tưởng con người là quyết định tất cả.

ĐOÀN THỊ QUỲNH HƯƠNG

Lớp 11C4, Trường THPT Chuyên Hùng Vương, TP. Pleiku, tỉnh Gia Lai

Nếu tôi là một Đại sứ Văn hóa đọc hay tôi là một người yêu sách như bao bạn trẻ khác; tôi đã, đang và sẽ khuyến khích mọi người đọc sách nhiều hơn bằng những ý tưởng, những chương trình do chính tôi đề ra nhưng chúng cũng cần có sự hợp tác của bạn bè và cộng đồng. Và hôm nay, tôi sẽ trình bày cho mọi người cùng biết ý tưởng của tôi để đem sách đến gần hơn với mọi người ở Việt Nam nói riêng và thế giới nói chung, đó là: tạo nên những “Điểm đến cafe - sách”.

Trước hết, chương trình của chúng tôi nhằm giúp mọi người có một không gian đọc sách thật lý tưởng. Bởi không gian đọc sách rất quan trọng, đó là một trong những yếu tố ảnh hưởng đến sự hứng thú và tâm trạng người đọc. Ngoài ra, đối với những người chưa có thói quen đọc sách thì việc đến những quán cafe để đọc sách sẽ là cách hiệu quả để giúp họ thay đổi nhận thức về việc đọc sách.

Chương trình của chúng tôi sẽ được thực hiện như sau:

Bước 1: Thành lập nhóm nhỏ hoặc câu lạc bộ sau:

Đối tượng: tất cả mọi người ở mọi lứa tuổi có thời gian hoặc khả năng tham gia hoạt động tốt.

Hoạt động:

+ Quyên góp sách về nhiều thể loại: sách, báo, truyện, ...

+ Tổ chức các buổi tuyên truyền về sách; những chương trình nói chuyện hoặc chia sẻ những cuốn sách hay.

Mục đích:

+ Tạo ra một nguồn sách dồi dào, đa dạng về nhiều thể loại,

+ Nâng cao hiểu biết về sách của mọi người và thu hút mọi người về chương trình này.

Bước 2: Tìm đến những điểm cafe có không gian phù hợp.

Hoạt động cụ thể:

- + Lựa chọn quán và thuyết phục chủ quán để cùng hợp tác. Ở đây, chúng tôi đã đưa ra một quán cụ thể có chủ quán rất đồng tình và ủng hộ ý tưởng này: quán “Cafe Phượt” (địa chỉ: 29 Lê Hồng Phong, Pleiku, Gia Lai).

- + Tặng số sách đã quyên góp được cho từng quán cafe đã tìm được trên kệ sách của từng quán.

- + Hợp tác với quán (nếu được yêu cầu) để quản lí hoặc kiểm tra số lượng và chất lượng sách.

- * Lưu ý nhỏ: Các bạn khi đến những điểm “cafe - sách” này có thể thoải mái đọc hoặc trao đổi một cuốn sách đồng giá trị với cuốn sách tại “điểm cafe - sách” để chia sẻ cuốn sách của bạn đến những bạn đọc khác.

Vừa rồi, tôi đã trình bày cho mọi người kế hoạch về ý tưởng của chúng tôi. Ý tưởng đó có thể đã có nhưng chúng chưa thật rộng rãi. Vì vậy, mục đích của chúng tôi là làm cho những “điểm cafe - sách” nay phổ biến hơn nữa, khả thi hơn nữa. Tôi hi vọng rằng, sẽ ngày càng nhiều những bạn trẻ ủng hộ và tham gia xây dựng chương trình này. Tôi

xin hứa rằng, trong tương lai sẽ có những “điểm đến cafe - sách” thật hấp dẫn và thoải mái để cho chúng ta thưởng thức cuộc sống vốn nhiều màu sắc qua mỗi trang sách.

Cuối cùng, xin chúc tất cả mọi người luôn vui vẻ, biết yêu sách và đọc sách nhiều hơn!

Chào tạm biệt!

LÊ THỊ HOÀI THU

Lớp K19KTK, Học viện Ngân Hàng, quận Đống Đa, Hà Nội

Theo mình thấy hiện nay, các chuỗi cafe sách mở ra dành riêng cho người cần không gian đọc, rất nhiều triển lãm thú vị mở ra bàn về sách và các hội sách bán sách với mức giá ưu đãi, mình thấy đã rất hay và góp phần đưa sách tới gần mọi người hơn.

Nếu trở thành Đại sứ Văn hóa đọc, mình muốn lập một cộng đồng dành cho những bạn thực sự yêu thích sách. Sau đó, chúng mình sẽ lập kế hoạch cụ thể, rõ ràng.

Chúng mình sẽ mở ra các chương trình bán sách với giá ưu đãi hoặc phát sách miễn phí; talk-show nhỏ để nhìn nhận và bàn về phương pháp đọc sách, nơi mọi người có thể cùng nhau chia sẻ các cách đọc sách của mình và gợi ý cho nhau các đầu sách hay. Đối tượng chủ yếu chúng mình sẽ hướng tới là các bạn học sinh, sinh viên. Bởi ở giai đoạn phát triển này, chúng ta cần trau dồi các kỹ

năng mềm nhiều nhất, làm tiền đề và chuẩn bị hành trang vững chắc trước khi bước vào đời. Vì thế, ở lứa tuổi này việc đọc sách là thực sự cần thiết. Hãy đọc thật nhiều sách kỹ năng sống, sách dạy về kinh doanh, học trưởng thành, hoặc đọc cả sách văn học nếu bạn muốn làm giàu tâm hồn.

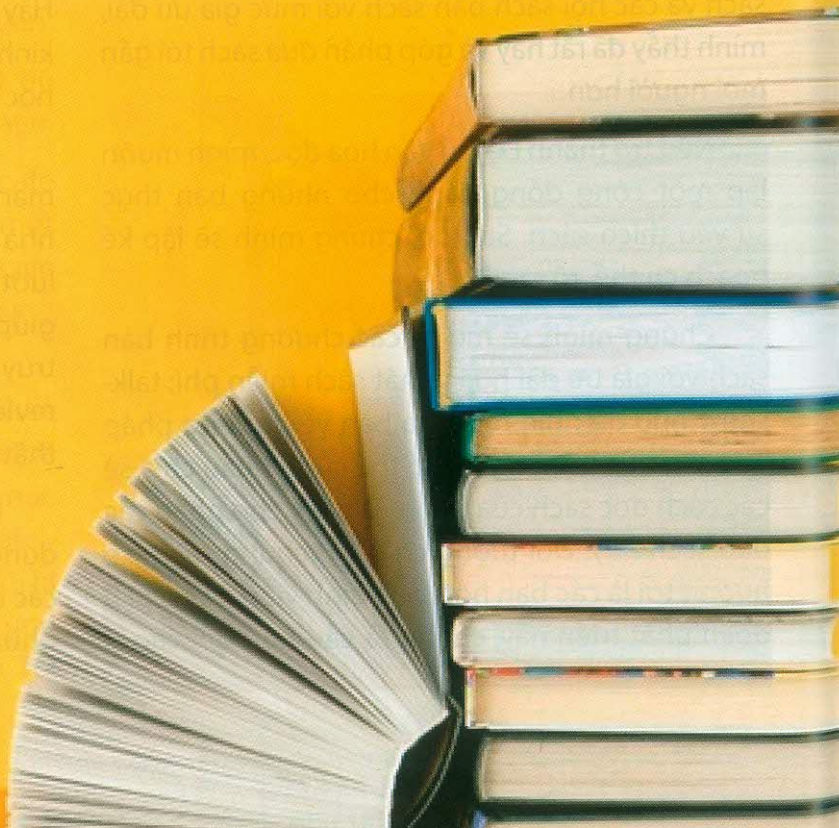
Chúng mình cũng sẽ lập trang web giới thiệu, mang tới cho mọi người các đầu sách hay từ các nhà xuất bản nổi tiếng trong nước. Thay vì ngồi lướt mạng xã hội, xem những thông tin không giúp ích nhiều cho cuộc sống thực, các bạn có thể truy cập vào web, các page cộng đồng đó để đọc review về sách và lựa chọn cho mình những cuốn thật hay, thật tâm đắc.

Bên cạnh đó, hiện nay cũng có rất nhiều ứng dụng hữu ích như Waka, Wattpad, Daisy... cùng các ứng dụng khác cho phép bạn đọc sách online. Chưa bao giờ việc đọc sách lại dễ đến vậy. Nhưng

mình thực sự thích và muốn giới thiệu với các bạn Goodreads app bởi sự tuyệt vời mà cấu hình và chức năng chúng đem lại. Dù không thiết kế cho người dùng đọc online nhưng lại giúp bạn theo dõi được tiến trình đọc của mình. Goodreads chia cho bạn 3 mục để lựa chọn là sách đã đọc (read), sách đang đọc (Currently reading) và sách muốn đọc (Want to read), đồng thời bạn có thể review

về sách đã đọc và tham khảo review mà mọi người chia sẻ trên đó để biết được chất lượng cuốn sách bạn muốn mua và mua sách ngay trên app, rất tiện dụng.

Hi vọng những chia sẻ của mình sẽ giúp các bạn có thêm sự tham khảo hay ho. Vậy bạn có phương pháp đọc nào thú vị không, cho mình biết ngay nhé!

HOÀNG THỊ THANH XUÂN

Lớp 12C7, Trường THPT Trần Quốc Tuấn, huyện Đắk Hà, tỉnh Kon Tum

Nếu được chọn làm Đại sứ Văn hóa đọc, em sẽ tạo nhiều nhóm trò chuyện dành cho những người yêu thích đọc sách tham gia trên Facebook, đồng thời khuyến khích và tuyên truyền cho mọi người về việc đọc sách, tạo ra nhiều hoạt động bổ ích liên quan đến việc đọc sách, chỉ ra rằng khi đọc sách chúng ta có thể mở mang tầm hiểu biết, thu thập thêm nhiều kiến thức bổ ích cho bản thân. Có rất nhiều quyển sách chỉ cho chúng ta lối sống phù hợp, việc nên làm và không nên làm, từ đây chúng ta có thể biết được nhiều điều cần thiết hơn và áp dụng cho cuộc sống.

Bên cạnh đó, sách có lợi ích vô cùng to lớn mà mỗi chúng ta có thể chưa biết hết về nó. Với những cuốn sách hay bổ ích về lĩnh vực bạn quan tâm, bạn đọc ngẫu nhiên từng trang, từng trang không rời mắt, đây là cách rèn luyện được sự tập trung cao độ của trí óc đồng thời bản thân mình cũng đang vừa đọc và vừa tư duy, phân tích theo

diễn biến câu chuyện. Chính vì vậy, thời gian theo dõi đọc một cuốn sách hay cũng là khoảng thời gian bạn đang rèn luyện sự tập trung và khả năng tư duy phân tích của bản thân rất tốt.

Ngoài ra, những quyển sách phù hợp với tâm trạng, những cuốn sách đưa ra lời khuyên bổ ích và cách thức vượt qua áp lực, sống vui vẻ hạnh phúc cũng sẽ là liều thuốc bổ giúp con người ta bình lặng và hồi phục sau những tổn thương về mặt tinh thần, hay rất nhiều căn bệnh của xã hội như: chứng trầm cảm, tự tử...

Sách là kho tàng trí thức của con người, cung cấp cho chúng ta không chỉ kiến thức, mà còn các bài học cuộc sống, kinh nghiệm sống, đồng thời cũng là phương tiện giải trí khá hiệu quả. Vậy nên đọc sách luôn là việc mà ai cũng khuyến khích thực hiện. Bạn hãy thử thay đổi thói quen bằng việc đọc sách ngay hôm nay và cảm nhận nhé!

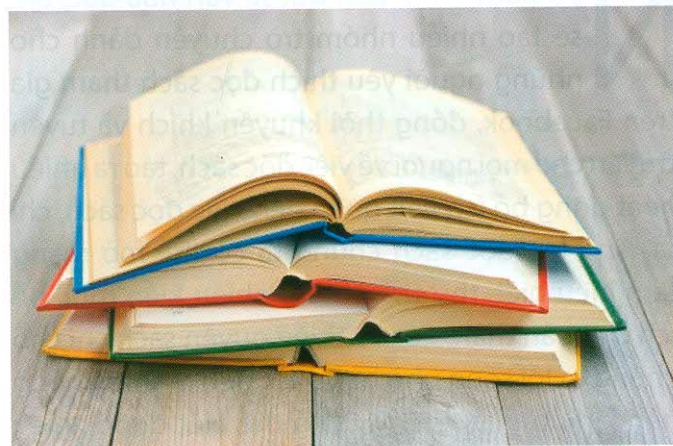
BÙI THỊ TUYẾT LAN

Lớp 12A7, Trường THPT Nguyễn Hùng Sơn, TP. Rạch Giá, tỉnh Kiên Giang

Đại sứ Văn hóa đọc là cơ hội còn là trách nhiệm nặng nề. Nếu như được trao cơ hội trở thành Đại sứ Văn hóa đọc, bản thân tôi sẽ tự vạch cho bản thân những kế hoạch và biện pháp để phong trào đọc sách trở thành một trào lưu rộng khắp.

Để động viên khuyến khích người khác làm bất cứ điều gì thì bản thân mình phải là tiên phong. Đọc sách cũng vậy, bản thân tôi đã làm được một số việc sau:

- Tự đặt cho bản thân đọc ít nhất 1 quyển sách trong 1 tháng.
- Lựa chọn sách ở nhiều thể loại.
- Giới thiệu những quyển sách hay cho bạn bè và người thân cùng đọc.
- Vào những buổi hoạt động tập thể như: Ngoài giờ lên lớp sinh hoạt lớp tôi thường cùng

thầy chủ nhiệm và một số bạn khác thực hiện một bài chuyên đề như: giới thiệu, bàn luận về một quyển sách, thuyết trình về một câu nói, ...

Trên đây là một số việc bản thân đã làm, thiết nghĩ chưa thật sự hiệu quả bởi bản thân chưa có nhiều thời gian và uy tín. Chính vì thế, nếu được trao cơ hội làm Đại sứ Văn hóa đọc, tôi sẽ vạch ra cho mình những kế hoạch và giải pháp như sau:

1. Về kế hoạch

Lựa chọn, đọc nhiều quyển sách hay hơn với nhiều thể loại hơn.

Giới thiệu, lan tỏa việc đọc sách đến với bạn bè, người thân, ...

Nếu có cơ hội sẽ gặp gỡ những Đại sứ Văn hóa đọc các tỉnh khác để trao đổi, tìm những giải

quyết nâng cao văn hóa đọc.

2. Về giải pháp: Để kế hoạch trở thành hiện thực, bản thân tôi đã đưa ra một vài giải pháp như sau:

Thứ nhất, đặt chỉ tiêu và sẽ thực hiện được: đọc ít nhất 1 quyển sách trong 1 tuần. Nghĩa là mỗi tháng đọc 4 quyển sách.

Thứ hai, phối hợp với giáo viên chủ nhiệm, giáo viên dạy ngữ văn và cán bộ thư viện nhà trường tổ chức những buổi trưng bày, giới thiệu sách đến với các bạn trong lớp, trường.

Thứ ba, phát huy hết vai trò của thư viện trường:

+ Tạo không gian thoáng mát, sạch sẽ.

+ Trưng bày nhiều thể loại sách.

Thứ tư: cùng bạn bè tổ chức những buổi trao đổi sách đọc, bàn luận về sách.

Riêng bản thân tôi, tôi sẽ tự làm riêng cho mình tủ sách cá nhân. Xem đó như một tài sản

Thời gian	Kế hoạch	Đối tượng
- Giai đoạn 1	- Lập kế hoạch phát động phong trào tới mọi người. - Đọc nhiều sách, trau dồi kiến thức cho bản thân.	- Bản thân kết hợp với thầy cô, bạn bè và cán bộ thư viện.
- Giai đoạn 2	- Tiếp tục đọc sách, giới thiệu sách hay đến với bạn bè người thân. - Giới thiệu, thuyết trình sách đến mọi người	- Bản thân - Bạn bè - Tất cả mọi người
- Giai đoạn 3	- Mở rộng việc tuyên truyền bằng cách phối hợp với thư viện, nhà trường - Tuyên truyền thường xuyên trên các trang mạng xã hội của cá nhân	- Bản thân - Tất cả mọi người

quý báu để trau dồi tri thức cho bản thân.

Nếu có điều kiện bản thân sẽ nhờ sự trợ giúp của gia đình mở tủ sách để thỏa mãn đam mê và dễ dàng truyền bá sách.

Bản thân tự lập một trang Facebook, Zalo giới thiệu những quyển sách hay mà bản thân được đọc.

Trên đây là một số kế hoạch và biện pháp của bản thân. Tuy nhiên để thực hiện nó, tôi vạch ra cho bản thân một mốc thời gian biểu cụ thể.

VỚI CHÚNG TÔI ĐỌC SÁCH LÀ NIỀM ĐAM MÊ

HUỖNH THANH ĐẠT

Lớp 12A7, Trường THPT Ung Văn Khiêm, huyện Chợ Mới, tỉnh An Giang.

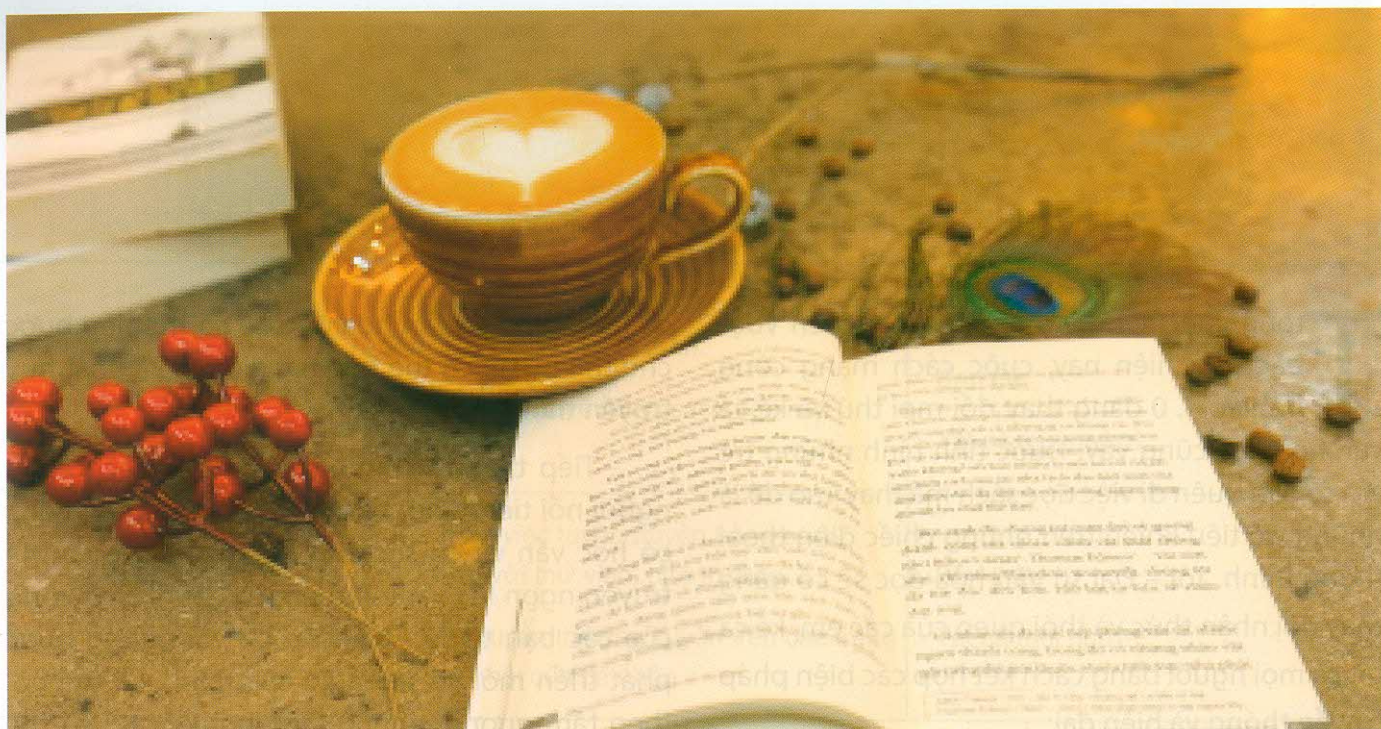
Trong cuộc sống với những phát triển vượt bậc như hiện nay, cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 đang thay đổi mọi thứ và kể cả văn hóa đọc cũng vậy. Trước tình hình những trẻ em sẽ dần quên đi việc đọc sách mà thay vào đó là những trò tiêu khiển trên những chiếc điện thoại thông minh. Tôi – Đại sứ Văn hóa đọc sẽ cố gắng thay đổi nhận thức và thói quen của các em, kể cả tất cả mọi người bằng cách kết hợp các biện pháp truyền thống và hiện đại:

- Để đảm bảo cho các hoạt động được diễn ra một cách hiệu quả nhất, tôi sẽ cố gắng vận động mạnh thường quân lập nên quỹ: “Vì thế hệ mai sau – vì văn hóa đọc” để có một chỗ dựa vững chắc về tài chính để tiếp tục những hoạt động tiếp theo. Quỹ này cần rất nhiều sự đóng góp của các mạnh thường quân, những người đam mê, yêu thích và

có niềm tin vào văn hóa đọc để có thể tiếp bước cho thế hệ trẻ có thể tiếp tục giữ gìn và phát huy truyền thống này.

- Tiếp theo là chương trình “Đọc sách cùng người nổi tiếng”, với những con người thành đạt, có học vấn và có sức ảnh hưởng lớn để có thể truyền ngọn lửa và tiếp thêm cố gắng, khát vọng của các bạn từ cấp hai, cấp ba với những bước phát triển mới về suy nghĩ của mình, có thể noi theo tấm gương, những kinh nghiệm để có thể chín chắn hơn trong việc đọc sách.

- Thư viện sẽ kết hợp giữa truyền thống và hiện đại. Bên cạnh việc mở rộng thêm sách của mình bằng cách vận động tiền xã hội hóa ở bên trong và bên ngoài nhà trường để có nguồn sách phong phú hơn. Cùng với đó là mô hình “thư viện điện tử”, giúp cho học sinh có thể tham khảo và mượn sách trực tuyến, kết hợp với việc quảng bá

thư viện, các nội dung khuyến khích đọc sách trên mạng truyền thông.

- Ở các trường học, sẽ tổ chức “ngày đọc sách” với bốn mươi phút, trở thành một hoạt động ngoại khóa với các bạn. Với hoạt động này các bạn sẽ rèn luyện thói quen đọc sách, các bạn sẽ được chọn các loại sách mà mình yêu thích. Hoạt động này có thể diễn ra 1 lần hoặc 2 lần trong tháng.

- “Thư viện - cùng đọc cùng chơi” đây là loại hoạt động của các thư viện trong các trường với các hoạt động vui chơi bên cạnh việc đọc sách. Mỗi tháng thư viện sẽ có những chủ đề nhất định về các loại sách nhất định để khuyến khích các bạn đọc và sẽ tổ chức các trò chơi vận động kèm theo đó là các hoạt động vui chơi giữa các trường về hoặc giữa các chi đoàn trong trường về những

kiến thức của các loại sách trong chủ đề tháng đó. Hoạt động này có thể diễn ra một lần một tháng.

- “Đọc sách - nâng tầm ước mơ”, đây là một hoạt động, một cuộc thi rèn luyện cho các bạn thói quen và kĩ năng đọc sách. Sau đó, các bạn sẽ cùng nhau tranh tài về khả năng giới thiệu sách trước đám đông, tạo sự tự tin phát triển để thuyết phục người khác nên đọc cuốn sách này, cuốn sách kia để tạo sự hứng thú đọc sách cho người xem. Tất nhiên phần thưởng cho người đạt giải cũng khá hấp dẫn.

- “Đọc sách - bạn bè vì nhau”, đây là hoạt động đọc sách để nhằm gây quỹ cho những học sinh có hoàn cảnh khó khăn. Thay vì các hội khuyến học hằng năm vẫn giúp đỡ học sinh nghèo thì bây giờ vẫn là số tiền ấy, chúng ta dùng để khuyến khích học sinh đọc sách. Mỗi học sinh khi vào thư viện đọc sách sẽ góp 1000 đồng giúp đỡ các bạn có hoàn cảnh khó khăn. Tùy theo số lượng học sinh, quy mô thư viện của trường và khả năng vận động mà có cách tổ chức hợp lí. Đây là một hoạt động khá hữu ích để tạo thói quen đọc sách cho các bạn.

- “Đọc sách - chúng ta là người quan trọng”, đây là hoạt động để lập nhóm những người thích đọc

sách, các bạn sẽ cùng nhau kêu gọi những người khác và lập fanpage để những người đọc sách chia sẻ đam mê với những người xung quanh. Đây là một cách đánh vào tâm lí của các bạn trẻ thích nhiều lượt theo dõi, nhiều lượt tương tác trên facebook và những người thực sự đam mê và đọc nhiều sách, các bạn sẽ trở thành người nổi tiếng trên mạng xã hội.

- “Đọc sách và nghệ thuật”, đây là hoạt động tuyên truyền việc đọc sách bằng các tiết mục kịch, kể chuyện, múa để khuyến khích các bạn đọc sách nhiều hơn.

- Lập tủ sách địa phương để khuyến khích người lớn đọc sách với những loại sách phù hợp để con cháu họ có thể noi gương theo.

Tất cả chỉ là kế hoạch, còn hành động sẽ phát sinh nhiều khó khăn, đó là điều khó tránh khỏi. Nhưng tất cả chỉ là giải pháp mang tính đối phó, cái cốt lõi vẫn là ý thức con người. Chúng ta hãy cùng nhau duy trì và phát huy văn hóa đọc ở Việt Nam. Tôi tin các bạn và tin tưởng “Văn hóa đọc sẽ mãi mãi vàng son”.

Chịu trách nhiệm xuất bản:

Chủ tịch Hội đồng Thành viên NGUYỄN ĐỨC THÁI
Tổng Giám đốc HOÀNG LÊ BÁCH

Chịu trách nhiệm nội dung:

Tổng biên tập PHAN XUÂN THÀNH

Tổ chức và chịu trách nhiệm bản thảo:

Phó Tổng biên tập NGUYỄN VĂN TÙNG
Giám đốc CÔNG TY CỔ PHẦN SÁCH ĐH - DN PHẠM GIA TRÍ

Biên tập nội dung và sửa bản in:

NGUYỄN DUY MẠNH

Trình bày bìa và Chế bản:

NGUYỄN VŨ

Công ty cổ phần Sách ĐH - DN, Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam
giữ quyền công bố tác phẩm

SÁCH VÀ CUỘC SỐNG -

Cuộc thi Đại sứ Văn hoá đọc năm 2019
cấp Trung học phổ thông và Đại học, Cao đẳng

Mã số: 8I005Y0

In 1.000 bản (QĐ in số : 50), khổ 22 x 19 cm.

Đơn vị in : In tại Công ti CP Văn hóa Hà Nội.

240 Minh Khai, Quận Hai Bà Trưng, TP Hà Nội.

Cơ sở in : Khu công nghiệp Đình Bảng - Từ Sơn, Bắc Ninh

Số ĐKXB : 987-2020/CXBIPH/3-544/GD.

Số QĐXB : 3025/QĐ-GD-HN ngày 31 tháng 07 năm 2020.

In xong và nộp lưu chiểu tháng 08 năm 2020.

Mã số ISBN : 978-604-0-22391-3.

THƯ VIỆN ĐỒNG THÁP

KEVV20.5093

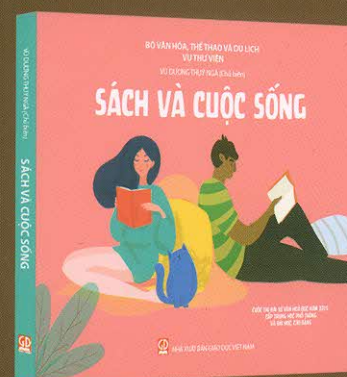
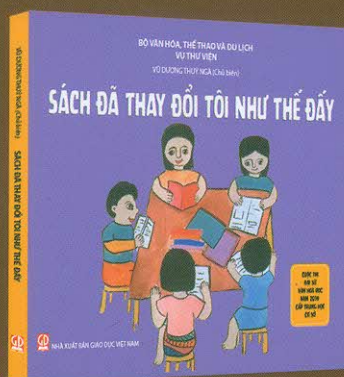
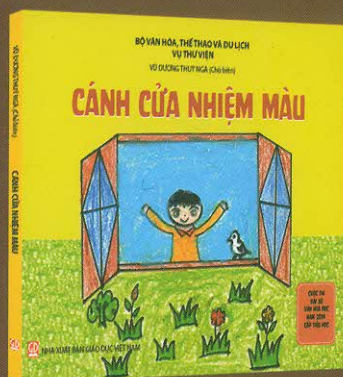
NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

CÔNG TY CỔ PHẦN SÁCH ĐẠI HỌC - DẠY NGHỀ

Địa chỉ: 73 Lò Đúc, Hai Bà Trưng, Hà Nội

Điện thoại: 0243.9724715

TÌM ĐỌC BỘ SÁCH CUỘC THI ĐẠI SỨ VĂN HOÁ ĐỌC NĂM 2019

- 1 Cào lớp phủ nhũ để lấy mã truy cập
- 2 Quét mã QR để truy cập và làm theo hướng dẫn

TEM XÁC THỰC NXB GIÁO DỤC VIỆT NAM
<https://chonghanggiavietnam.org>
Serial: 4038-2880-4437-3743

ISBN: 978-604-0-22391-3

9 786040 223913

Giá: 150.000 VND